

På vej mod Rebild Kommune

- hvad gør vi?

Afgangprojekt af
Henriette Lyngberg
Sanne Kolding Johansen
Landinspektørstudiet 2005

Aalborg Universitet

Institut for Samfundsudvikling og Planlægning

Fibigerstræde 11, 9220 Aalborg Øst

Titel:

På vej mod Rebild Kommune – hvad gør vi?

Tema:

Arealforvaltning

Semester:

10. semester

Projektperiode:

1. feb. 2005 – 16. juni 2005

Afleveringsdata:

16. juni 2005

Projektgruppe:

L10AF-08

Gruppemedlemmer:

Henriette Lyngberg

Sanne Kolding Johansen

Vejleder:

Jørgen Møller

Oplagstal: 4

Sideantal: 262

Antal bilag: 6

Synopsis:

Dette projekt omhandler kommuneplanlægning efter den nye strukturreform. I projektet arbejdes der med en case i Nordjylland som består af en sammenlægning af Støvring, Skørping og Nørager Kommuner til den nye Rebild Kommune.

Disse tre kommuner er valgt ud fra, at de havde en nogenlunde fast aftale om sammenlægning og ud fra at de er landkommuner af en vis størrelse.

Formålet med projektet er at udarbejde nogle analyser, der skal danne baggrund for en ny planstrategi og kommuneplan for den nye Rebild Kommune. Planerne er ikke udarbejdet, men der er opstillet forslag til visioner og målsætninger for kommunen.

Projektets analyser tager udgangspunkt i de udfordringer, som kan være for den nye Rebild Kommune.

Projektet er opdelt i tre faser. Hvor Fase 1 er de analyser der fører frem til problemformuleringen. Fase 2 er kommuneanalyserne og fase 3 er løsningsforslag for Rebild Kommune samt andre kommuner af samme karakter.

Abstract

This master thesis describes the municipal reform, where the number of municipalities in Denmark will be strongly reduced. The thesis will focus on a case study concerning the joining of the three municipalities; Støvring, Skørping and Nørager.

The specific case is chosen based on the fact that all the three municipalities are minor local municipalities with an almost solid agreement about joining in the future reform.

The purpose of the thesis is to make a number of specific analyses to form the basis of a new strategy for the Municipality Planning. The actual plan is not completed, but there are a number of suggestions to visions and ambitions for the new municipality.

The starting point will be the challenges that lay ahead of the municipal reform.

The master thesis is divided into three stages, where phase 1 consists of the thesis primarily analysis. Phase 2 contains the municipal analyses and phase 3 contains suggested solutions for the new municipality.

Forord

Denne projektrapport er et resultat af et projektarbejde på landinspektøruddannelsens 10. semester ved institut 20, Aalborg Universitet i perioden februar 2005 til juni 2005, med speciale i Arealforvaltning. Rapporten henvender sig til vejleder, censor og til personer der i øvrigt, der kan have interesse i strukturreformen og især sammenlægning af landkommuner. Rapporten kan have interesse for kommunale planlæggere, da den kan vejlede ved samkøring af kommuners planlægning.

De kilder der er anvendt i projektet til bøger o. lign. er anført på følgende måde: [Forfatterens efternavn, årstal, sidetal]. Kilder der henfører til internetadresser, er i teksten kun anført med hovedadressen og et nummer, resten af adressen er anført i litteraturlisten. Bøgerne i litteraturlisten er opdelt på følgende måde: Kilde, efternavn, fornavn, bogens titel, årstal, forlag, ISBN-nummer. Kilderne er, hvis de refererer til en sætning, anført før punktum i denne sætning. Hvis de refererer til hele afsnit, er de anført efter punktum. Hvis en kilde er anført sidst i et kapitel på en linie for sig selv, refererer den til afsnittet ovenover kilden. Bilagene er vedlagt sidst i projektet og anføres med et bogstav. Figurene er nummereret fortløbende indenfor kapitlet, hvor første tal i figuren henviser til det tilhørende kapitel. Kort gengives med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen, G24-98.

I forbindelse med projektet skal der rettes en tak til Merete Aagård og Karen Nygaard Kristensen fra Støvring Kommune, Finn Østerbæk fra Skørping Kommune samt Jane F. Bech fra Nørager Kommune. De har alle medvirket i interviews.

Aalborg den 16. juni 2005

Henriette Lyngberg

Sanne K. Johansen

1 Indledning.....	9
1.1 Den aktuelle kommunalreform.....	12
1.2 Oversigt over strukturreformens hovedfaser og udvikling	14
1.3 Initierende problem	17
Fase 1.....	19
2 Teoretisk begrebsfastsættelse	21
2.1 Mål	22
2.2 Midler	23
2.2.1 Organisering	24
2.2.2 Processer.....	24
2.2.3 Præsentationer	25
2.3 Sammenfatning.....	26
3 Problemanalyse	27
3.1 Planlægning.....	28
3.2 Organisering	29
3.3 Lovændringer	30
3.4 Sammenfatning.....	33
3.5 Delkonklusion	34
4 Afgrænsning	35
4.1 Afgrænsning af tema	35
4.1.1 Udvalgelse af tema	35
4.2 Afgrænsning af case	37
5 Problemformulering	45
5.1 Hypotese 1.....	46
5.2 Hypotese 2.....	47
6 Casestudier	49
6.1 Rådata.....	50
6.2 Casejournal.....	51
6.3 Analyse.....	53
6.4 Vurdering af metode.....	55
Fase 2.....	57
7 Præsentation af case	59
7.1 Støvring Kommune	59
7.2 Skørping Kommune	62
7.3 Nørager Kommune.....	64
7.4 Beslutningsprocessen	66

7.4.1 Støvring.....	67
7.4.2 Skørping.....	68
7.4.3 Nørager.....	68
7.4.4 Sammenlægningsarbejdet	69
7.4.5 Politisk køreplan	70
7.4.6 Arbejdsgrundlag og målsætninger	72
7.5 Sammenfatning	73
8 Bymønster	75
8.1 Kommunerne.....	77
8.2 Egsby.....	78
8.2.1 Støvring.....	78
8.3 Kommunecentre	81
8.3.1 Nørager.....	82
8.3.2 Haverslev	83
8.3.3 Skørping	85
8.3.4 Terndrup.....	87
8.4 Lokalcentre.....	88
8.4.1 Øster Hornum.....	88
8.4.2 Suldrup	90
8.4.3 Ravnkilde	91
8.4.4 Rebild.....	92
8.4.5 Blenstrup.....	93
8.4.6 Bælum	94
8.5 Amtet.....	95
8.6 Sammenfatning	97
9 Planstrategier.....	99
9.1 Planstrategi for Støvring Kommune	100
9.1.1 Vision.....	101
9.1.2 Målsætninger.....	101
9.1.3 Sammenfatning	104
9.1.4 Delkonklusion.....	106
9.2 Planstrategi for Skørping Kommune.....	107
9.2.1 Vision.....	108
9.2.2 Målsætninger og handlinger.....	109
9.2.3 Sammenfatning	112
9.2.4 Delkonklusion.....	113

9.3 Planstrategi for Nørager Kommune	114
9.3.1 Målsætninger	115
9.3.2 Sammenfatning	119
9.3.3 Delkonklusion	120
9.4 Den fysiske planlægnings dokumenter	121
10 Nøgletalsanalyse	125
10.1 Geografi og demografi	125
10.2 Erhverv og arbejdsmarked	131
10.3 Kommunaløkonomi	136
10.4 Serviceområder	138
10.5 Sammenfatning	141
Fase 3	143
11 Rebild Kommune	145
11.1 Bymønster	145
11.1.1 Fra Egnscenter til Egnsbys	146
11.1.2 Fra Kommunecenter til Områdeby	146
11.1.3 Fra Kommunecentre til Lokalby	146
11.1.4 Fra Lokalcenter til Lokalby	147
11.2 Befolkning og bosætning	148
11.3 Skoler	155
11.4 Pasning	156
11.5 Ældre	158
11.6 Erhverv	159
11.7 Kultur og rekreativt	162
11.8 Land og by	163
11.9 Service	164
11.10 Infrastruktur	166
11.11 Afslutning	168
12 Konklusion	171
12.1 Test af hypotese 1	172
12.1.1 Opsamling	178
12.2 Test af Hypotese 2	179
12.2.1 Opsamling	180
12.3 Svar på problemformulering	181
12.4 Sammenfatning	182
13 Den strukturelle kagebog	183

13.1 Opbygning af processen.....	184
13.2 Fremtidigt bymønster.....	185
14 Perspektivering og vurdering.....	187
14.1 Den nuværende kommunalreform.....	187
14.2 Borgerinddragelse.....	189
14.3 Vurdering.....	189
Litteraturliste.....	191

Bilagsliste

Bilag A: Bæredygtighed.....	197
Bilag B: Interview med Støvring Kommune.....	205
Bilag C: Interview med Skørping Kommune.....	229
Bilag D: Interview med Nørager Kommune.....	243
Bilag E: Kort.....	257
Bilag F: Byrollebeskrivelse.....	261

1 INDLEDNING

Baggrunden for dette projekt er den forestående strukturreform som er under udarbejdelse, og som forventes implementeret pr. 1. januar 2007. Strukturreformen er den største kommunale reform siden 1970, bl.a. på grund af regeringens ønske om at nedlægge amterne og dermed udvide kommunernes kompetenceområde, både fysisk og opgavemæssigt. Da regeringen d. 1. oktober 2002 nedsatte en strukturkommission, der skulle se på fordele og ulemper ved en ny inddeling af stat, amt og kommuner, var det med det mål for øje, at skaffe landet en helt ny kommunal indretning, og dermed modernisere den offentlige sektor, så den kan leve op til fremtidens udfordringer med hensyn til nærhed, kvalitet og effektivitet. Ifølge regeringen skal "...den offentlige sektor være enkel og med færre niveauer" [Regeringen, 2004, s. 4]. Effektiviteten siger noget om hvordan kommunerne kan løse deres opgaver effektivt med lave omkostninger og høj kvalitet, jf. bilag A.

Overordnet går strukturreformen ud på, at amterne skal nedlægges, og at kommunerne skal gøres større, da en del af landets nuværende kommuner ikke lever op til det mindstekrav som strukturkommissionen stiller, med hensyn til at gøre kommunerne fremtidsorienteret og bæredygtige. Ifølge strukturkommissionens analyser, vil den ideelle kommunestørrelse være en kommune med 20.000 – 30.000 indbyggere, da disse vil kunne sikre rammerne for en tilfredsstillende bæredygtighed i løsningen af de nye kommunale opgaver [Strukturkommissionen, 2004].

Der er mange der har sat spørgsmålstegn ved regeringens strukturreform. Som Henrik Christoffersen og Nils Groes fra AKF¹ siger; "Hvis en kommunalreform er løsningen, hvad er så problemet?". Dem og mange andre mener ikke, der har været den nødvendige debat med hensyn til om en ændring af kommunalstrukturen, er den "rigtige" løsning på, hvad så end problemet måtte være. Marianne Jelved, medlem af Folketinget for det Radikale Venstre, mener at kæden

---

¹ Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut

er ved at hoppe af for regeringen, idet hun mener, at amter og kommuner ikke bare er et område, hvor man kan flytte rundt på opgaverne og sige: ”Det går nok”. Man er nødt til at spørge: ”Hvad bliver konsekvenserne – også for folkestyret” [Information, 2004, s. 4]. Selv indenfor regeringens egne geledder er der en vis skepsis overfor strukturreformen. Kerneproblemet, som følge af de meget større regionale og lokale enheder, er præcist beskrevet af Birthe Rønn Hornbech, i et indlæg i dagbladet Information:

”Resultatet bliver langt færre folkevalgte i regionsråd og kommunale råd. Det skaber yderligere afstand mellem folket og de folkevalgte. Også det demokratiske arbejde i foreninger vil blive forringet, fordi der bliver langt færre aktive i både vælgerforeninger og andre foreninger”

[Information, 2005, s. 7]

Det er meget få der tør tage stilling til strukturreformen, da det er svært at forudsige, hvad konsekvenserne bliver af, at eksempelvis amterne nedlægges. Deres opgaver forsvinder jo ikke. Godt nok overtager kommunerne de fleste opgaver, men kommunerne skal op i størrelse med mini-amter for fagligt at kunne magte opgaverne, hvilket efterlader spørgsmålet om det så er nødvendigt at nedlægge amterne...? Selvom der på tværs af politiske retninger har været, og til dels stadig er, skepsis med hensyn til implementeringen af strukturreformen, er der ingen der har formået at gøre noget konstruktivt for at skabe en saglig debat omkring problematikken. Selv ikke under det nyligt overståede valg til folketinget, var det en del af valgkampagnerne, hvilket man kan undres over, da bl.a. oppositionen ikke er sene til at kritisere regeringens ”forhastede” strukturreform.

Ifølge professor ved Syddansk Universitets institut for Statskundskab, Poul Erik Mouritsen², kan man betragte strukturreformen som en ”skraldespandsmodel”. Det skal her nævnes at begrebet ”skraldespandsmodel” inden for statskundskaben, er et veletableret og neutralt begreb, med

---

² Medlem af Strukturkommissionen og professor i statskundskab ved Syddansk Universitet.

hverken positive eller negative associationer. Han mener ikke at rationelle betragtninger duer, hvis man vil forstå strukturreformen. Man skal snarere anvende videnskabens skraldespandsmodel, idet en rationel model forudsætter at løsningen vælges med henblik på at løse et veldefineret problem, hvor skraldespandsmodellen snarere sigter på at løsningen kommer før problemerne. Han påpeger ligeledes at der har været nok ”problemer” at tage fat i. For bare at komme med nogle eksempler, kan vi nævne; Finansministeriet forudser et betydeligt pres på de offentlige udgifter i de kommende år. En strukturreform kan være svaret. Det Konservative Folkeparti har problemer med at få sig markeret i regeringssamarbejdet med en mærkesag. En strukturreform kan være svaret. Regeringen vil vise handlekraft. En strukturreform kan være svaret. Kommunernes Landsforening (KL) har interne sammenhængsproblemer med uenighed i bestyrelsen og med de 110 kommuner i ’Det Skæve Danmark’, der har siddet på bagsmækken og hylet i mere end 10 år. En strukturreform kan være svaret. KL er også betænkelig ved den tiltagende tendens til statslig detailstyring af kommunerne. En strukturreform kan være svaret. [Information, 2005, s. 9]

Her sidst i maj 2005, er brikkerne til det nye Danmarkskort stort set faldet på plads, hvilket betyder at de nye kommuner kender deres geografiske rammer. Dog er de nye kommunegrænser endnu ikke godkendt af Indenrigsministeriet. Ifølge KL’s formand Ejgil W. Rasmussen, ligger udfordringen nu i at få indholdet i opgave- og strukturreformen endelig afklaret. Det samme gælder den overordnede økonomi i reformen og den kommende finansieringsreform. [www.kl.dk, 1]

Der er som sagt delte meninger omkring den forestående strukturreform. Både hvad angår om den er nødvendig eller ej, men også med hensyn til hvordan den egentlig skal fortolkes. Som seniorkonsulent ved Svend Allan Jensen as., Niels Helberg siger, kan man grundlæggende sige, at strukturreformen kan ses ud fra to meget forskellige synspunkter, nemlig:

1. Fremtidens kommuner skal have en vis befolkningsmæssig tyngde. Det skal give mulighed for, dels at lægge flere opgaver ud til de kommunale forvaltninger som

serviceproducenter, dels at sikre, at kvaliteten af den kommunale service bliver højere og mere ensartet – mere kvalitet for de samme penge.

2. Fremtiden kommuner skal have en indre sammenhæng og identitet, der sikrer det folkevalgte kommunestyre en lokal opbakning og en reel mulighed for at præge den lokale administration og de kommunale udviklingsmuligheder ud fra lokale forudsætninger og lokale interesser.

[Bekka, 2004, s. 73]

Ind til videre har debatten omkring strukturreformen hovedsageligt handlet om den befolkningsmæssige tyngde i kommunerne, mængden af nye opgaver, kvalitet og effektivitet i den kommunale service. Altså det første synspunkt. Niels Helberg mener, at det andet synspunkt er mindst lige så vigtigt, nemlig spørgsmålet om selve grundlaget for et kommunalt selvstyre – geografien, den indre sammenhæng og den lokale identitet. Han mener, at hvis kommunerne skal være selvstændige, dynamiske enheder, er det ikke så meget antallet af indbyggere, der er på spil. Det er i lige så stor grad området bymønster, der står på spil, som følge af de geografiske såvel som befolkningsmæssigt større kommuner.

1.1 Den aktuelle kommunalreform

D. 1. oktober 2002 nedsatte regeringen en strukturkommission der skulle se på ”... om det eksisterende system nu også lever op til vor tids krav til et moderne velfærdssamfund” [Strukturkommission, 2004, s. 5]. Kommissionen skulle tage udgangspunkt i borgerne, og tilvejebringe en teknisk og en faglig analyse, der kan være med til at danne beslutningsgrundlag for hvordan løsningen af de offentlige opgaver skal ske i fremtiden. Jf. kommissoriets fulde ordlyd, skal:

”... den offentlige sektor skal understøtte et moderne og demokratisk videnssamfund. Den skal være åben og lydhør, enkel og effektiv. Borgerne skal have kvalitet for pengene og mulighed for valg mellem forskellige alternativer. Indretningen af den offentlige sektor skal sikre, at opgaverne løses tæt på borgerne og på baggrund af en dialog mellem borgere og politikere.”

[Strukturkommission, 2004, s. 5]

Samlet set peger kommissionens analyser i retningen af, at den nuværende offentlige sektor ikke er fremtidssikret, da forvaltningsenhederne er for små. De vurderer yderligere at den nuværende struktur svækker muligheden for at indhøste de fordele, som den teknologiske udvikling, herunder en digitalisering af den offentlige sektor, giver mulighed for, blandt andet i forhold til en enkel og effektiv borgerbetjening. I kommissoriets ordlyd står der anført, at opgaverne skal løses tæt på borgerne, men sidestiller man dette med den demografiske bæredygtighed som er forholdet mellem de folkevalgte og vælgerne, jf. bilag A, så har de mindre kommuner en fordel.

En af de umiddelbare fordele der kan være ved kommunesammenlægningerne, er de stordriftsfordele der opstår. Indenrigsministeriet og Kurt Houlberg fra Syddansk Universitet har, på baggrund af tal fra 1998, lavet en statistik analyse omkring sammenhængen mellem udgifter og kommunestørrelser³. Udgangspunktet er en forventning om, at udgifterne pr. indbygger vil være faldende med kommunestørrelsen op til en vis kommunestørrelse, hvorefter udgifterne eventuelt vil være stigende med kommunestørrelsen. Analysen tyder på, at der findes en sådan U-formet sammenhæng for de samlede udgifter.

---

³ En uddybelse af analysen kan findes i *Vurdering og Perspektivering*.

1.2 Oversigt over strukturreformens hovedfaser og udvikling

Siden strukturkommissionen blev nedsat d. 1. oktober 2002 er der sket meget med hensyn til implementering af kommunalreformen. Derfor har vi i dette afsnit opstillet en kronologisk oversigt inklusiv en illustration af de overordnede milepæle i tilblivelsen og implementeringen af reformen, jf. figur 1.2.1.

2002: Strukturkommissionen nedsættes

Den politisk-administrative struktur kommer på dagsordenen over sommeren og den videre reformproces indvarsles med nedsættelse af Strukturkommissionen den 1. oktober.

2003: Analyse og udredning

Strukturkommissionen og en række andre aktører udarbejder det faglige og politiske grundlag for vurdering af modeller og alternativer.

2004: Politisk debat og forhandling

Strukturkommissionen afgiver sin betænkning den 9. januar 2004. Regeringen offentliggør sit forhandlingsudspil, "Det nye Danmark", den 27. april. Regeringen indgår et smalt forlig med Dansk Folkeparti den 24. juni. Lovforslag udarbejdes, drøftes mellem forligspartierne og sendes i høring.

2005: Supplerende udredninger og lovgivning

Kommunerne skal i januar 2005 indgive ønsker og forslag til sammenlægninger og samarbejdsaftaler til Indenrigsministeriet. Strukturaftalen udmøntes i en lang række love. Der er valg til de nye kommunalbestyrelser og regionsråd i november 2005.

2006: Forberedelse

De eksisterende kommunalbestyrelser og amtsråd forlænges med et ekstra år, så de fortsat fungerer som styrelsesorgan for de eksisterende amter og kommuner. De nyvalgte regionsråd og kommunalbestyrelser fungerer som forberedelsesudvalg for de nye enheder.

2007: Implementering

Den nye struktur er en realitet fra årsskiftet, og kommunerne skal dermed kunne administrere en sikker drift.

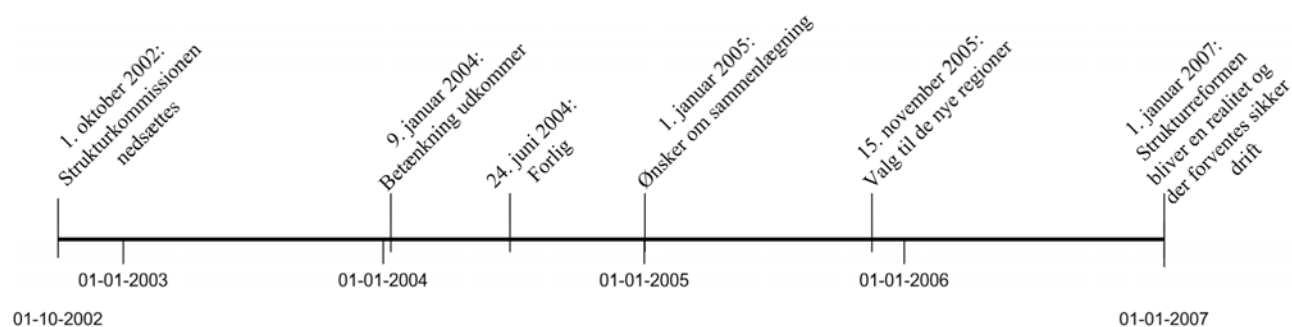

Fig. 1.2.1: De overordnede milepæle i strukturreformens tilblivelse og implementering.

På figur 1.2.2 kan man se en illustration af hvordan det nye Danmarkskort, vil komme til at se ud efter implementeringen af strukturreformen pr. 1. januar 2007.

Fig. 1.2.2: De nye kommunegrænser samt afgrænsningen af de 5 regioner. [www.nyekommuner.dk, 1]

1.3 Initierende problem

Da vores faglige interesse ligger i hvordan man rent planlægningsmæssigt håndterer den opgave det er at sammenlægge x antal kommuner til én sammenhængende kommune, vil dette projekt hovedsageligt blive skrevet med udgangspunkt i hvilke udfordringer der vil komme. Hvordan administrerer man det, at få tilvejebragt en kommuneplanstruktur, individuelle planstrategier samt kommuneplaner? Hvordan får man sammenkørt den fysiske planlægning i x antal individuelle kommuner? Derfor har vi opstillet følgende initierende problemstilling:

Hvilke udfordringer er der for planlægningen i de kommende storkommuner?

I den efterfølgende problemanalyse vil det initierende problem være med til at danne baggrund for udarbejdelsen af den endelige hovedproblemstilling – problemformuleringen.

FASE 1

Fase 1 indeholder de indledende analyser i projektet, og er tænkt som en optakt til projektets egentlige hovedanalyser. I fase 1 kan man læse om:

Teoretisk begrebsfastsættelse, hvor det bliver klarlagt hvilke termer der anvendes i henhold til implementering af strukturreformen.

Problemanalyse, hvori det initierende problem søges besvaret.

Afgrænsning, hvor projektet bliver afgrænset både med hensyn til projektets videre tema samt hvilken case der skal arbejdes med.

Problemformulering, hvori projektets overordnede hovedproblemstilling bliver opstillet, samt hypoteser og arbejdsspørgsmål.

Casestudier, hvor der redegøres for den metode vi har valgt at anvende gennem projektet.

2 TEORETISK BEGREBSFASTSÆTTELSE

Den nye strukturreform medfører en ændring, og dermed også implementering, af en ny planlov. Hvorledes denne implementering vil forløbe tilfredsstillende, og om man får den ønskede effekt afhænger af flere forhold. Søren Winter har i sin bog "Implementering og effektivitet" beskrevet, hvad der afhænger af, om målet for en implementering bliver opfyldt. Søren Winters teori er relevant i dette projekt, da det klarlægger nogle begreber som kan anvendes ved implementeringen af strukturreformen.

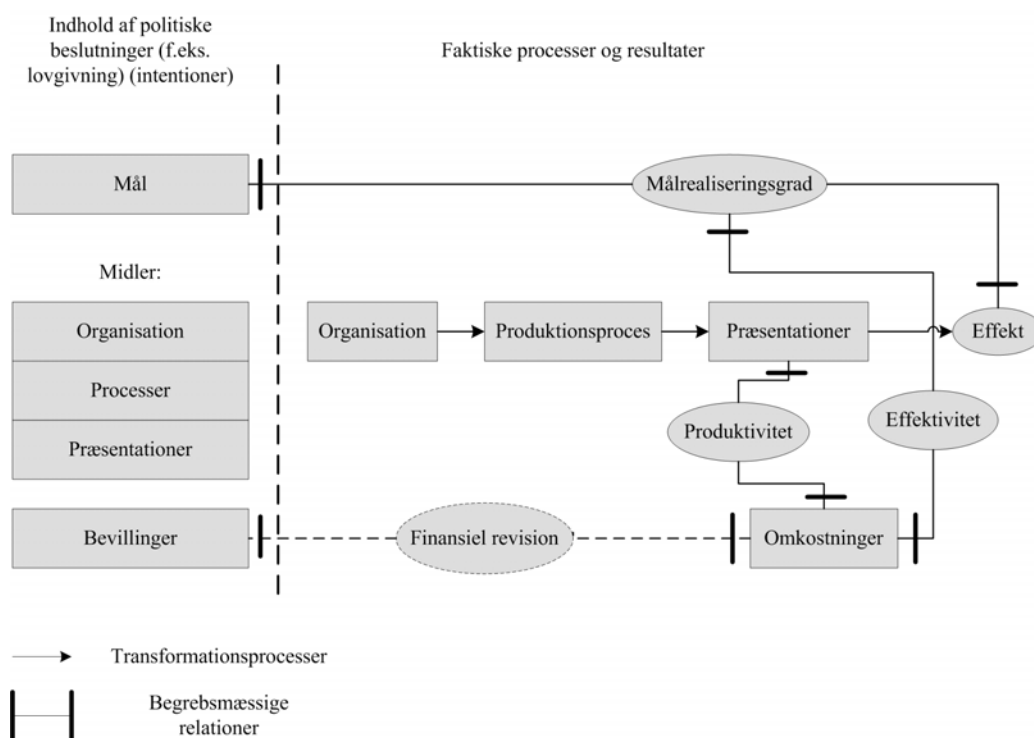

Fig. 2.1: Offentlig produktions- og resultatmodel [Winter, 1994, s. 17].

Figur 2.1 viser sammenhængen i den proces, der foregår ved implementering. Figuren kan deles ind i en højre og en venstre side, hvor den lodret stiplede linie er grænsen. Den venstre side præsenterer intentionerne bag en politisk beslutning, hvor den højre illustrerer hvordan de

politiske intentioner og krav virkeliggøres. Forklaringen af figuren vil efterfølgende blive sammenholdt med strukturreformens implementering.

Ser man på højre side af figur 2.1, kan man se, hvordan de forskellige elementer hænger sammen. I dette projekt kan ikke alle elementerne anvendes, da strukturreformen ikke er gennemført endnu. Derfor kan outcome, målrealiseringsgraden, effektiviteten, effekt, finansiel revision, omkostninger og produktivitet ikke måles. Undlader man disse elementer i figuren på den højre side, ser figuren således ud:

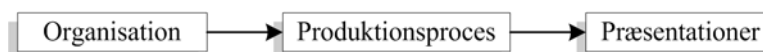

Fig. 2.2: Produktions- og resultatmodel i relation til implementering af strukturreformen.

2.1 Mål

Målet i figuren er løsningen på det samfundsmæssige problem. I dokumentet *Aftale om Strukturreformen* har regeringen fremsat følgende mål med strukturreformen:

”Målet med reformen er at fastholde og videreudvikle en demokratisk styret offentlig sektor, hvor der er etableret et solidt fundament for en fortsat udvikling af det danske velfærdssamfund.”

[Indenrigs- og Sundhedsministeriet, 2004, s. 5]

Denne målsætning siger ikke så meget om, hvad det er man konkret har tænkt sig med reformen. Alle elementerne der er opstillet heri, kan varetages med det system, som vi har i dag. Elementerne *videreudvikle* og *udvikling* tyder på, at der menes, at det nuværende system ikke kan varetage den fremtidige udvikling.

For at kunne opfylde målet mener strukturkommissionen, at der skal laves større kommuner, som på den måde giver muligheder for en bedre opgaveløsning, hvor der kan løses flere

velfærdsopgaver. Flere beslutninger skal træffes lokalt, og borgerne skal inddrages aktivt i beslutningerne.

” Vi skal derfor fremtidssikre den decentrale offentlige sektor, som er et særkende for Danmark, ved at skabe bæredygtige enheder med et klart ansvar for at levere velfærdsydelser af høj kvalitet til danskerne.”

[Indenrigs- og Sundhedsministeriet, 2004, s. 5]

Hvad er det så, der gør fremtiden så anderledes end nutiden, og hvilke problemer er det, der gør at en ny reform er nødvendig? Ifølge Strukturkommissionen knytter svaghederne sig i det nuværende system til størrelsen på kommunerne og amterne, samt opgavefordelingen mellem stat, amt og kommune. De mindre kommuner har problemer med at sikre faglig bæredygtighed (se bilag A) i opgaveløsningen, og har højere udgifter pr. indbygger. Ligeledes har de mindre kommuner svært ved at sikre bredden i borgernes valgmuligheder. Fordele som der kan være ved digitalisering er sværere at indhøste for de små kommuner. Ligeledes er amterne for små til at sikre optimal planlægning af sygehusområdet. Opgavefordelingen mellem stat, amt og kommune kan være et problem, da ansvaret for visse opgaver er fordelt på flere led, hvilket giver utilfredsstillende og langvarige forløb. Den økonomiske styring er ligeledes vanskelig ligesom prioritering af opgaver. Spørgsmålet om fremtidssikring ligger i at fremtiden byder på bl.a. øget mobilitet og stigende pendlingsafstande. Ligeledes kan den større internationalisering give store udfordringer for en mindre kommune. Man kan dermed sige at omfordelingen mellem stat, amt og kommune og den kommunale sammenlægning er et delmål til selve målet. [Indenrigs- og Sundhedsministeriet, 2004]

2.2 Midler

Midlerne deles ind i organisation, processer og præsentationer. De midler, også kaldet instrumenter, der refereres til på venstre side af figur 2.1, er de elementer, der skal anvendes til at nå målet. Der findes ingen instrumenter, der kan garantere produktivitetsforbedringer, men nogle

instrumenter gør det lettere end andre. Af instrumenter er der bl.a. regler, information, hierarki og organisering og økonomiske styringsinstrumenter. I strukturreformen er der tale om flere instrumenter, der udstedes regler som følge af love og information anvendes ligeledes, samtidig med at organisering er et af hovedelementerne for gennemførelsen.

2.2.1 Organisering

Størrelsen som de nye storkommuner skal have, er udviklet bl.a. pga. stordriftsfordele. Søren Winther hævder dog, at stordriftsfordelene er relativt beskedne. Kommunalreformen i 1970 blev også udført pga. stordriftsfordele. Engelske analyser fandt dog ingen sammenhæng mellem størrelse og udgifter. Der kan dog være tale om stordriftsfordele ved meget store enheder. [Winter, 1994, s. 158].

Man kan ikke sige, at der er en bestemt organisation som skal implementere beslutningen, da der er tale om en indsats fra alle organisationer, for at reformen kan virkeliggøres. Den overordnede organisation der er tale om i forbindelse med strukturreformen, er regeringen, da det er et udspil fra denne, der er årsag til forandringen.

2.2.2 Processer

Forløbet af en gennemførelse af en politik består af nogle delprocesser. Processen der skal implementere den nye lovgivning og dermed den nye struktur, er ikke bragt til ende endnu.

Processerne er som følge:

1. Dagsordenfastsættelse
2. Politikformuleringsfase
3. Beslutning
4. Implementering
5. Outcome
6. Feedback

Ad 1) Først defineres problemerne og sættes på dagsordenen, og der foregår dermed politisk diskussion og behandling.

Ad 2) Dernæst udarbejdes der forslag til løsninger samt en offentlig indsats overfor problemet.

Ad 3) Derefter ender politikformuleringsfasen i en beslutning, som kan være en lovgivning.

Ad 4) Politikken kommer ud til borgerne i form af en service eller myndighedsudøvelse.

Ad 5) Denne myndighedsudøvelse vil få en form for effekt, som svarer til en feedback. Efterfølgende kan problemer opstå, hvor processen vil starte forfra med punkt 1.

Ses der på implementeringen af strukturreformen er processen nået til pkt. 3 jf. ovenstående punkter. Der er udstedt flere forskellige forslag til love som følge af strukturreformen, hvor bl.a. Planloven er en af dem. Punkt 4 indeholder selve sammenlægningen af kommunerne, og deres udfordringer med at få kørt kommunernes systemer sammen. Processen under punkt 3 kan inddeles i en afklaringsfase, planlægningsfase, beslutningsfase og gennemførselsfase. På nuværende tidspunkt hvor dette projekt er udarbejdet, er kommunerne i afklaringsfasen, hvor de prøver at finde ud af hvilke andre kommuner, de skal sammenlægges med. Nogle kommuner er dog i planlægningsfasen - her er der tale om de kommuner, der har dannet sammenlægning. I disse tilfælde skal der dannes fælles beslutninger for den nye storkommune. I beslutningsfasen kan kommunen begynde at træffe beslutninger, og i gennemførselsfasen er der visse problemstillinger, der skal tages op, som der ikke har været arbejdet med før.

2.2.3 Præsentationer

Præsentationer er dét som det offentlige skal yde overfor borgerne, dvs. slutproduktet. Dette skal helst svare til det mål der er fremsat. Slutproduktet ved strukturændringen skal derfor være en offentlig forvaltning der er bæredygtig og fremtidssikret. Der skal træffes flere beslutninger

lokalt og borgerne skal inddrages i beslutningerne. Hvordan dette kan gøres vides ikke, kommunerne bliver større, og der vil dermed blive større distance fra kommunen og ned til borgerne, så dette hænger ikke sammen med lokalt demokrati og inddragelse af borgerne. Præsentationerne virker en lille smule diffuse, da det er uafklaret hvordan man vil sikre at målet nås, andet end kommunerne skal gøres større som følge af kommunesammenlægninger. Man tager udfordringerne, som de kommer, og prøver så at finde en løsning når problemerne opstår, hvilket til dels skyldes at det er en udfordring i sig selv, at forudse eventuelle problemer/udfordringer før de indtræffer.

Til sidst er der bevillingen, som er de økonomiske rammer, projektet skal holde sig indenfor. Dette kan undersøges, når sammenlægningerne af kommunerne er foretaget, for først der kan man måle hvilke økonomiske rammer processen holder sig indenfor.

2.3 Sammenfatning

I dette kapitel er forskellige begreber der vedrører implementering blevet fastlagt. Begreberne er anvendt på selve strukturreformen, hvor det er implementeringen af denne, der er sat i centrum. Efterfølgende vil begreberne kunne anvendes på de enkelte kommuner, når sammenlægningen er gennemført.

---

3 PROBLEMANALYSE

Formålet med dette kapitel er at få besvaret det initierende problem, som er opstillet i indledningen, og som lyder som følgende:

Hvilke udfordringer er der for planlægningen i de kommende storkommuner?

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning (FLÆP) indeholder de nye aspekter, som planlægningen skal foregå efter i de nye storkommuner. Det er derfor væsentligt at undersøge denne lov, for at finde de ændringer der er foretaget i forhold til den gældende Planlov. Metoden til at besvare det initierende problem er derfor en gennemgang af Planloven, hvor FLÆP stilles op mod den gældende planlov. Alle kommunerne skal rette sig efter FLÆP, så udfordringerne vil i sidste ende blive afgjort af, hvad FLÆP repræsenterer. FLÆP er under udarbejdelsen af dette projekt stadig i behandling i folketinget, og er efter 1. behandling henvist til Miljø- og Planlægningsudvalget. Der er ifølge høringsvaret ikke foretaget de store ændringer i FLÆP, og dem der er foretaget er af overordnet betydning, derfor kan FLÆP godt anvendes i den efterfølgende behandling. Desuden vil andre problemstillinger der har tilknytning til reformen (planlægning og organisering) blive inddraget i det efterfølgende

Det initierende problem består af:

1. Planlægning
2. Organisering
3. Lovændring

Ud fra ovenstående punkter, vil dette kapitel blive inddelt i tre overordnede temaer. Første tema omhandler de administrative planlægningsopgaver der er under og efter reformen. Andet tema omhandler de organisatoriske udfordringer der kan opstå ved sammenlægning af flere kommuner

eller samarbejde mellem kommunerne. Tredje tema omhandler de ændrede eller nye opgaver en kommune skal udarbejde som følge af kommunalreformen.

3.1 Planlægning

Dette afsnit omhandler de planlægningsopgaver, som strukturreformen medfører. Der er både tale om planlægningsopgaver under og efter kommunesammenlægningerne. Jf. figur 3.1.1, vil der under reformen være opgaver, som kan ses i kolonnerne med afklaringsfase, planlægningsfase samt beslutningsfase. Efter sammenlægningerne vil der være opgaver, som kan ses under kolonnen med gennemførelsesfasen. Kigger man nærmere på figuren, er der i afklaringsfasen anført, at der skal laves en vision for den nye kommune, men udover er der ikke taget stilling til hvornår planstrategien og kommuneplanen skal påbegyndes. Dette mener projektgruppen er uhensigtsmæssigt da især planstrategien vil hjælpe kommunen videre i arbejdsgangen med den fysiske planlægning og sætte nogle overordnede visioner og målsætninger for kommunen. I stedet bliver der taget hensyn til nogle specifikke områder som ældre, skoler, arbejdsmarked o.a., inden de grundlæggende målsætninger for kommunen er defineret. Planstrategien burde være indført i kolonnen; Planlægningsfase.

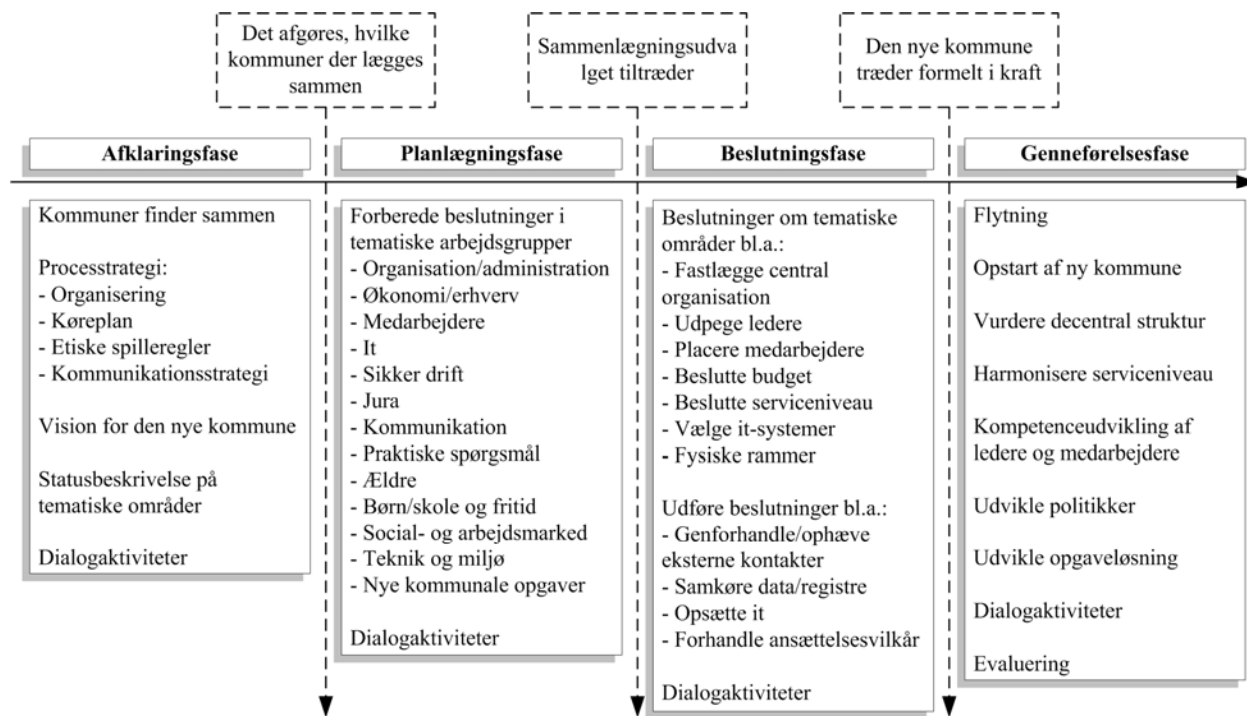

Fig. 3.1.1: De forskellige faser en kommune skal igennem i strukturreformen. [KL, 2004, s. 6].

3.2 Organisering

Dette tema omhandler den fremtidige organisering i den enkelte kommune. Det forestående samarbejde mellem de sammenlagte kommuner vil blive en omvæltning i forhold til det vante, da kommunerne skal gøres større, og dermed skal flere kommuner indgå i en sammenlægning for at få den optimale størrelse. Samarbejdet skal derfor foregå på tværs af flere kommuner, som på nuværende tidspunkt planlægger deres egen kommunes fremtid hver for sig. Hver kommune varetager hver deres interesser, og disse skal efter sammenlægningen forenes. Derudover kommer den rent administrative organisering, omkring hvordan de forskellige poster i de kommende storkommuner skal administreres, samt hvordan man ønsker at varetage de nye opgaver, som kommunerne bliver tildelt. Alt dette skal gå op i en højere enhed, hvilket kan blive en udfordring. Som følge af strukturreformen er der tale om en betydelig reduktion af antallet af landets kommuner, hvilket ikke kan undgå at skabe nogle kontroverser, både indbyrdes i kommunerne, men også kommunerne imellem. Derfor kan man forestille sig, at der i nogle

tilfælde vil være tale om et ”tvangs-ægteskab”, hvor der i andre tilfælde vil være tale om et ”ønske-ægteskab”.

3.3 Lovændringer

Dette tema omhandler de ændrede eller nye opgaver kommunen skal varetage som følge af kommunalreformen.

Selvom det bliver de nye storkommuner, der får den overvejende kompetence indenfor fysisk planlægning, betyder det ikke, at de kan planlægge, som de har lyst til. Førhen måtte kommuneplanen ikke stride mod regionplaner og landsplandirektiver. Efter FLÆP er der bl.a. statslige interesser i kommuneplanlægningen, som skal overholdes. Staten har dermed pligt til at gøre indsigelse mod kommuneplaner, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser, jf. FLÆP § 29. Miljøministeren offentliggør hvert 4. år en oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen, jf. FLÆP § 2a. I den gældende lov findes der ikke en tilsvarende regel, dog har det altid været kutyme at udsende en statslig udmelding om statslige rammer til Regionplanen. Rammerne stammer fra politiske beslutninger som lovgivning, handlingsplaner, sektorplaner, landsplanbeslutninger samt aftaler mellem stat og amt [FLÆP, 2004, s. 32]. På den anden side skal større planopgaver varetages af staten men med indspil fra kommunerne. Dermed er der kontakt både den ene og den anden vej gennem systemet, jf. figur 3.3.1.

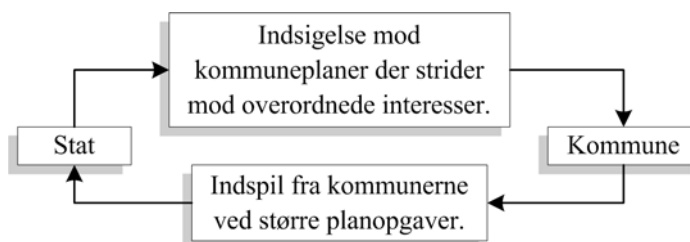

Fig. 3.3.1: Illustrerer hvordan stat og kommune har indvirkning på hinanden.

For at sikre sig at de nye kommuneplaner kommer til at indeholde det som FLÆP fremhæver, bliver de sidste regionplaner som udarbejdes i 2005, bindende som et landsplandirektiv. Når de nye kommuneplaner er udarbejdet, tjekkes det, om de lever op til det planlægningsmæssige ved at vurdere dem ud fra regionplanerne. Hvis kommuneplanen stemmer overens med regionplanen for området, slettes regionplanen som direktiv, og kommuneplanen træder i stedet som den gældende plan. På denne måde fastholdes retningslinierne overfor kommunen og kommunerne får først frie tøjler når deres planlægningsarbejde er godt nok, men efter kommunerne slippes løs, vil der stadig være overvågning fra staten.

Ser man på andre rammer som kommuneplanen skal holde sig indenfor, må den ikke stride mod den Regionale Udviklingsplan jf. FLÆP § 29a, vandplaner, Natura-2000 planer, Natura-2000 skovplaner, råstofplaner o.a., jf. FLÆP § 11 stk. 4.

Et andet nyt udspil som kommunerne skal være opmærksomme på er, at nabokommuner kan gøre indsigelse mod et planforslag, hvis forslaget har væsentlig betydning for nabokommunens udvikling, jf. FLÆP § 29b. I kommuneplanen skal der ligeledes redegøres for kommuneplanens sammenhæng til kommuneplanlægningen i nabokommunerne, jf. FLÆP § 11e nr. 8.

I forbindelse med strukturreformen overtager kommunerne som sagt hovedparten af amternes arbejdsopgaver, hvilket medfører at kommunerne får en del nye opgaver, de skal beskæftige sig med. At kommunen skal udarbejde en hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen, er ikke noget nyt, men selve de retningslinier kommunen skal udarbejde for udviklingen både i byerne og i det åbne land, er nyt, jf. FLÆP § 11 stk. 2. Kommunen skal dermed udvikle ca. 14 retningslinier jf. FLÆP § 11a, som minder meget om dem, der er anført i den nuværende regionplan, eksempler på retningslinier er; beliggenhed af trafik anlæg, tekniske anlæg og områder til virksomheder, varetagelse af de jordbrugsmæssige interesser, herunder udpegningen og sikringen af særligt værdifulde landbrugsområder osv. Kommunen skal stadig fastlægge rammer for lokalplanens indhold, disse rammer svarer stort set til de nuværende rammer som kommunen skal udarbejde, jf. FLÆP §

11b. Kommuneplanen skal derudover, som hidtil, indeholde en redegørelse for planens forudsætninger, jf. FLÆP § 11e.

Det, at kommunerne skal overtage mange af amternes arbejdsopgaver, og dermed udarbejde en kommuneplan der indeholder mange af regionplanens aspekter, gør at kommunerne kommer til at beskæftige sig mere med det åbne land og landdistrikterne end hidtil. De overtager også administrationen af en del sektorlove, som hvis regler hovedsagligt reguleres i det åbne land. Disse sektorlove er bl.a. Miljøbeskyttelsesloven, Naturbeskyttelsesloven, Råstofloven, Lov om Miljømål, Lov om vandforsyning m.v., Lov om forurennet jord, Lov om beskyttelse af havmiljøet, Lov om vandløb, Lov om okker samt Lov om sommerhuse og camping. Dette gør, at kommunerne både skal varetage planlægningen og beskyttelsen af landdistrikterne, hvilket giver kommunerne en endnu større udfordring, da det er en fin balance, der skal findes, med hensyn til både at kunne beskytte og udvikle på samme tid. De mange nye miljøopgaver bliver en stor mundfuld for kommunerne, og da der er tale om mange af regionernes tidligere opgaver kunne medarbejdere som på nuværende tidspunkt er ansat hos amtet være en fordel for de fremtidige kommuner, da disse har arbejdet med sager der vedrører det åbne land og sektorlovene før. Ved at ligge forvaltningen af det åbne land over til kommunerne, kan det medføre en stigende tendens til, at der ses stort på natur- og miljøhensynene, da kommunerne er for tætte på borgere og de lokale investorer. Dette kan også medføre en ændring indenfor forvaltningspraksis på området, hvor kommunerne kan blive mere lempelige. På den anden side kan kommunernes formentlig større lempelighed overfor tilladelser i landzonen, skabe en udvikling i landdistrikterne, som der er ikke har været mulighed for i samme omfang, da amtet var myndighed, dog skal kommunerne stadig rette sig efter de Regionale Udviklingsplaner, og staten kan ligeledes gøre indsigelse.

Kommunerne skal også varetage Miljøvurdering af planer. Miljøvurdering af planer er en vurdering af de fysiske planer, som skønnes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Dermed skal kommunerne miljøvurdere kommune- og lokalplaner mm. Miljøvurderingen har fire faser;

1. Først foretages der en screening og en høring af berørte parter, hvor der dermed besluttes om der skal miljøvurderes. Hvis der ikke skal miljøvurderes, offentliggøres det.

2. Hvis der skal miljøvurderes, udarbejdes miljøvurderingen.
3. Derefter en offentlig høring
4. Til sidst en endelig plan og overvågning

Kommuneplanen bliver et samlet dokument, hvor borgere og virksomheder kan orientere sig om regler for arealanvendelse i området, og dermed bliver kommunen den eneste myndighed, borgerne skal rette henvendelse til, hvis der opstår spørgsmål eller problemer. Selvom det at udarbejde en planstrategi for kommunen ikke er noget nyt, vil det efter strukturreformen være anderledes, da der nu er tale om en ny stor kommune. Derfor er det også væsentligt at beskæftige sig med planstrategien i det videre forløb, jf. FLÆP § 33a stk. 3.

3.4 Sammenfatning

Der er nu redegjort for hvilke problemstillinger der kan arbejdes videre med i de efterfølgende analyser. Emnerne er inddelt i tre overordnede temaer som er; planlægning, organisering samt nye eller ændrede opgaver. Efterfølgende er de problemstillinger der er fundet under hvert tema opstillet:

Planlægning:

- Afklaringsfase
- Planlægningsfase
- Beslutningsfase
- Gennemførselsfase

Organisering:

- Sammenlægning
- Samarbejde i kommunerne
- Opbygning af den nye organisation

Lovændring:

- Sektorlove
- Miljøvurdering af planer
- Kommunens betingelser
- Nabokommunens planlægning
- Planstrategi
- Kommuneplan

3.5 Delkonklusion

Figur 3.5.1 viser en illustration over, de udfordringer kommunerne vil få som følge af strukturreformen. Disse udfordringer er ligeledes en besvarelse af det initierende problem, da der er tale om udfordringer for planlægningen i de kommende storkommuner.

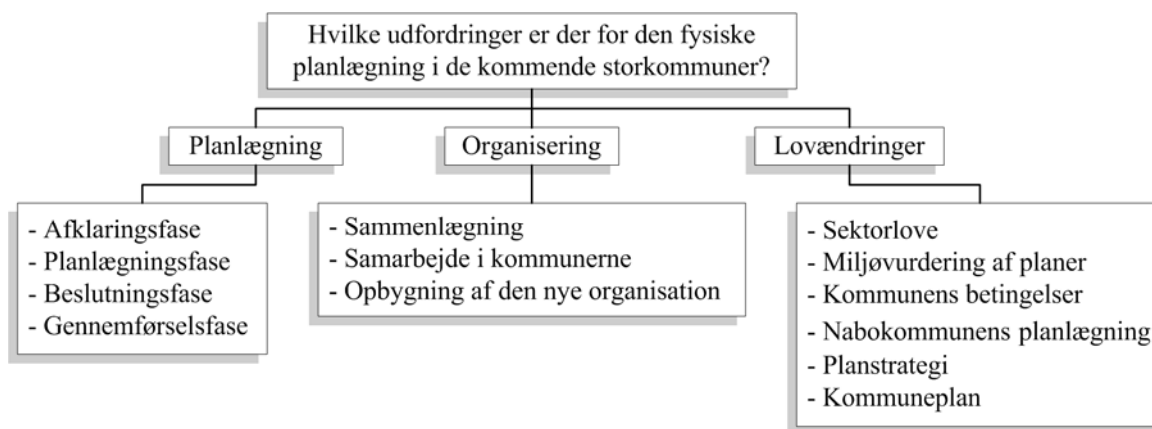

Fig. 3.5.1: Besvarelse af det initierende problem.

4 AFGRÆNSNING

Afgrænsningen i dette projekt er inddelt i to dele. Første del behandler afgrænsning af tema og anden del omhandler afgrænsning af casen.

4.1 Afgrænsning af tema

I *Problemanalysen* nåede vi frem til, at der er tre overordnede temaer som besvarer det initierende problem. Disse temaer var *Planlægning*, *Organisering* samt *Lovændringer*. Alle disse emner er meget interessante, men tidsmæssigt kan alle udfordringerne ikke analyseres til bunds, hvor en afgrænsning dermed er nødvendig.

4.1.1 Udvalgelse af tema

I det foregående kapitel er det beskrevet, hvad de forskellige temaer og emner vil have af betydning for kommunerne. Temaet *Planlægning* omhandler de administrative opgaver i kommunerne under og efter kommunalreformen. *Organisering* omhandler selve processen i sammenlægning. *Lovændringer* omhandler de nye udfordringer, som kommunen skal varetage i fremtiden.

I udvælgelsen vil det aspekt, at vi er landinspektørstuderende gøre, at det er den fysiske planlægning, der har størst faglig interesse for os. Dette gør at både den administrative planlægning og organisering falder uden for vores rammer og interesse-område. Tilbage er den fysiske planlægning i lovændringerne, som kommunen skal varetage. Disse er efterfølgende opstillet:

- Sektorlove
- Miljøvurdering af planer
- Kommunens betingelser
- Nabokommunens planlægning

- Planstrategi
- Kommuneplan

Miljøvurdering af planer hører ligeledes ikke under den fysiske planlægning, så denne vil ikke blive medtaget. De sidste fem udfordringer omhandler mange områder i den fysiske planlægning, derfor er endnu en afgrænsning nødvendig. I foregående projekter har projektgruppen mest beskæftiget sig med det åbne land, og ønsker i dette projekt derfor at beskæftige sig med byen og især bystrukturen. Derfor fravælges de aspekter der har med det åbne land at gøre. Administration af sektorlove omhandler mest det åbne land, så denne fravælges. Stillingtagen til nabokommunens planlægning kan først gøres, efter kommunens egen planlægning er på plads. Ud fra ovenstående kriterier udvælges Kommunens betingelser, Planstrategi og Kommuneplan som de emner de efterfølgende analyser skal omhandle.

Planstrategien er et mere overordnet dokument end kommuneplanen, og en kommuneplan tager lang tid at udforme. Derfor vil analyserne gå på udarbejdelse af en planstrategi med strategier og målsætninger, og udførelse af de analyser der ligger bag en kommuneplan, således er det ikke hele planstrategien og kommuneplanen der udarbejdes. Selv om der vil forekomme aspekter i kommuneplanen, der har med det åbne land at gøre, vil der ikke forekomme analyser, der har direkte tilknytning til det åbne land. Dog kan de aspekter fra det åbne land, der har indflydelse på bystrukturen, godt blive medtaget, f.eks. kan en vis politik i landdistrikterne medføre andre strukturer i byen. Ligeledes er der også udfordringer fra de andre to temaer, der kan medtages i analysearbejdet, hvis det har en væsentlig sammenhæng med de analyser, der foretages på det byplanfaglige niveau.

Figur 4.1.1.1 illustrerer hvordan besvarelsen af det initierende problem og afgrænsningen hænger sammen. De grå kasser er fravalgt med kriteriet om fysisk planlægning. Det der er farvet med blå, er fravalgt ud fra kriterierne: Åbent land, Bystruktur og Fysisk planlægning.

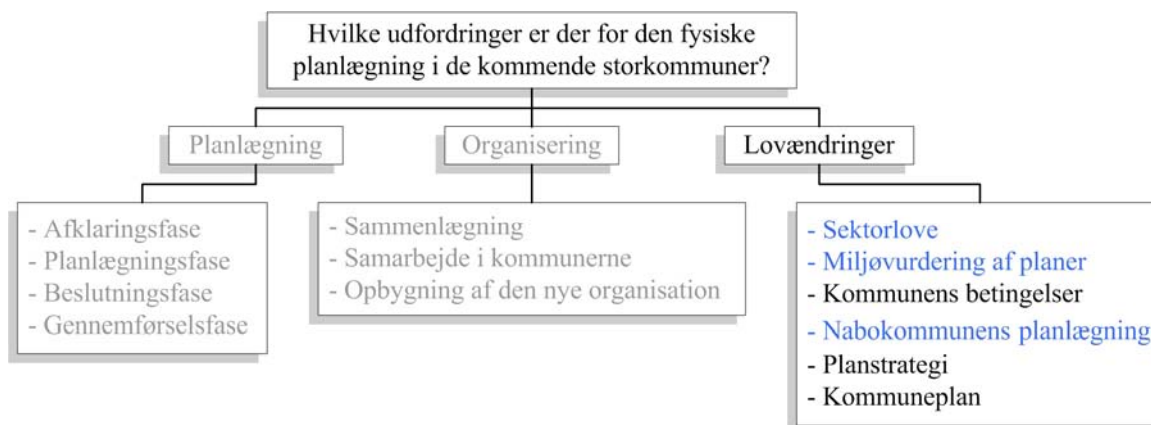

Fig. 4.1.1.1: Illustrerer afgrænsningen af tema.

4.2 Afgrænsning af case

Formålet med dette kapitel er at afgrænse projektet, således der arbejdes videre på det kommunale plan, samt at redegøre for valget af den endelige case. Dette kapitel er udarbejdet ultimo februar 2005, og vil derfor reflektere situationen på daværende tidspunkt.

Som sagt står vi over for en kommunalreform, der vil medføre kommunesammenlægninger i hele landet. Ifølge Strukturkommissionens analyser, vil den optimale kommunistørrelse være på 20.000 – 30.000 indbyggere, som følge af den udvidede opgavevaretagelse kommunerne står over for. I forbindelse med dette projekt, hvor det er kommunesammenlægningerne og den forestående udarbejdelse af kommuneplaner og –strategier der er i fokus, udvælges en case, som vil blive arbejdet videre med gennem projektet. Casen vil blive valgt ud fra nogle overordnede kriterier, som skal være med til at gøre projektet så relevant som muligt. Som det første kriterium lægges der vægt på at casen skal være en kommune der sigter på en lukket sammenlægning, da chancerne dermed er større for, at den case vi vælger at arbejde videre med gennem projektet, også til slut ender op med at bestå af de samme kommuner.

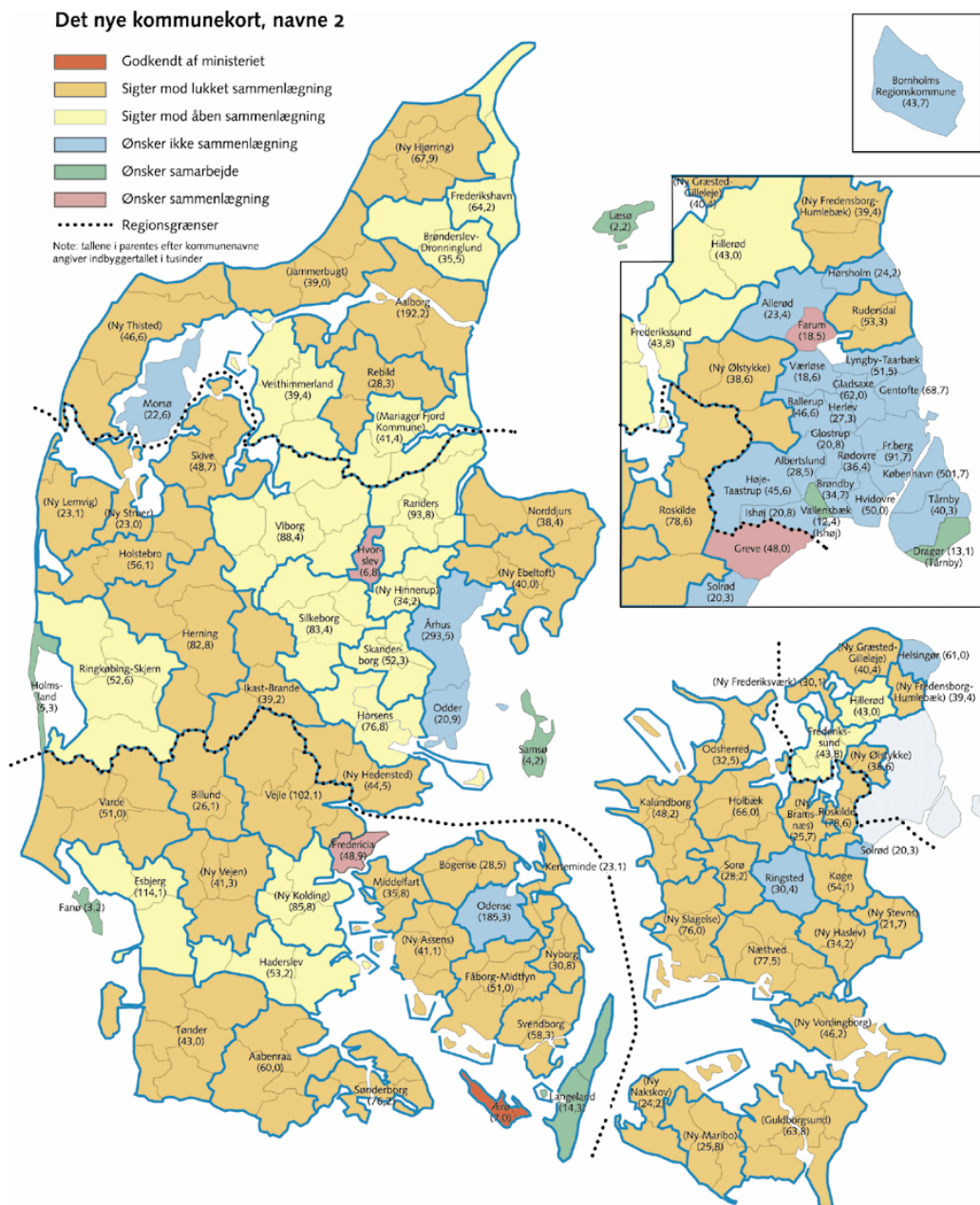

Fig. 4.2.1: De nyeste aftaler der foreligger medio februar 2005 mellem de forskellige kommuner. [www.dk.kl.dk, 1].

På figur 4.2.1 kan man se hvordan kommunesammenlægningerne på landsplan pr. 14. februar 2005 ser ud. Man kan se, at de fleste kommuner er ved at have fastlagt, hvilke kommuner de

38

ønsker at blive lagt sammen med, hvilket er illustreret ved de gule og orange nuancer. De orange sigter mod et lukket samarbejde – de ønsker ikke flere kommuner i sammenlægningen – og de gule illustrerer kommuner, som sigter mod en åben sammenlægning – de ser gerne, at der kommer flere kommuner til. Derudover kan man se at der en én kommune – Ærø Kommune – der allerede fra ministeriets side er godkendt, samt at en mindre del – de blå – ikke ønsker sammenlægning. Disse er hovedsageligt større kommuner, som på nuværende tidspunkt opfylder størrelseskravene. Der er fire kommuner – de lilla – der endnu ikke har fundet nogle at blive lagt sammen med. Det gælder bl.a. Farum, som pga. gæld har svært ved at finde samarbejdspartnere eller nogle der ønsker sammenlægning. Til sidst er der en lille håndfuld der ønsker samarbejde. Disse er illustreret ved den grønne nuance. Det drejer sig hovedsageligt om de mindre ø-kommuner, som ikke overholder størrelseskravene.

Som sagt ønsker vi at arbejde videre med nogle kommuner hvor samarbejdet er mere eller mindre fastlagt, således der er et realistisk grundlag for udarbejdelsen af dette projekt. På figur 4.2.2 kan man derfor se kommuner, som er godkendt af indenrigsministeriet, kommuner der ønsker lukket sammenlægning og kommuner der ikke ønsker sammenlægning.

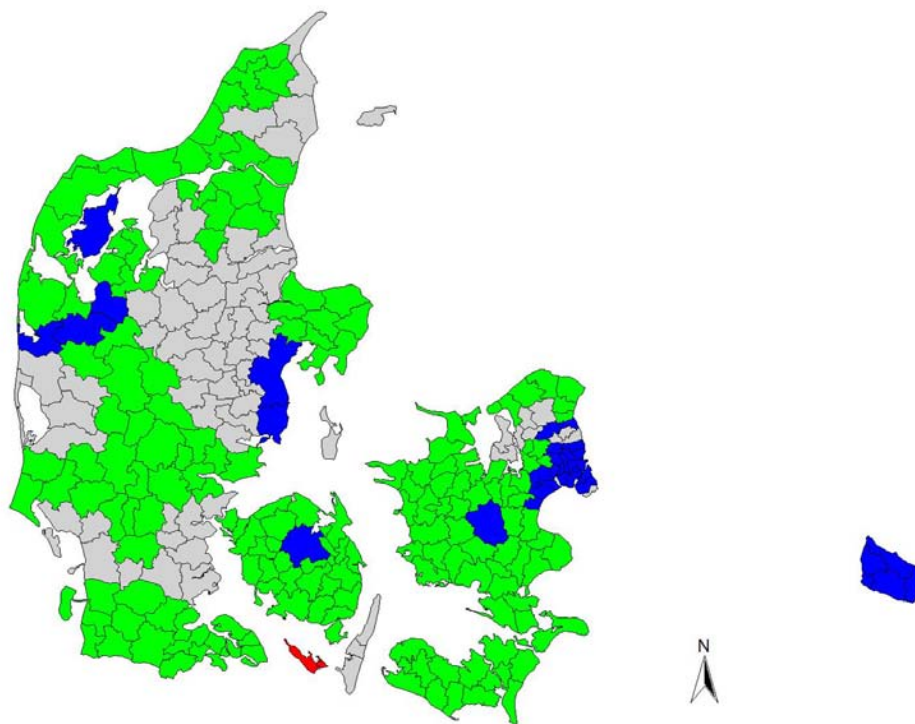

Fig. 4.2.2: De udvalgte kommuner som har mere eller mindre faste aftaler. Grøn farve er kommuner der ønsker lukket sammenlægning, blå farve er kommuner der ikke ønsker sammenlægning og rød farve er kommuner der er godkendt.

Udover at casen skal omhandle nogle kommuner, som sigter på lukket sammenlægning, spiller kommunens status også en rolle. Af interesse-mæssige årsager, ønsker vi at arbejde med landkommuner, som også efter kommunesammenlægningen har status som landkommuner. For at kunne afgrænse til en landkommune, er det nødvendigt med en definition af begrebet ”landkommune” – hvilke kriterier skal en kommune opfylde for at blive betragtet som en ”landkommune”?

I henhold til en udtalelse fra Svend Erik Rolandsen, næstformand i Dansk Byplanlaboratorium, kan man definere en landkommune, som en kommune hvor den største by ikke har flere end 10.000 indbyggere og hvor indbyggertallet i gennemsnit bliver omkring de 25.000. Han mener,

at de nye storkommuner kan kategoriseres under fire kommunetyper; de store bykommuner, de mellemstore bykommuner, landkommunerne samt de uændrede eller de uafklarede kommuner, jf. figur 4.2.3-4.2.6. Hvis man ser lidt nærmere på hans definition af hvad en landkommune er, kan det diskuteres om størrelsesordenen; maksimum 10.000 indbyggere i den største by, er det man betegner som en landkommune-by. Det er forskelligt hvordan man opfatter en landkommune – der er ingen klar definition af begrebet. For projektgruppens vedkommende er en landkommune, en kommune med en del mindre landsbyer, og muligvis en lidt større ”hovedby”. I den forbindelse mener vi også at 10.000 indbyggere er absolut maksimum for hvor stor en by i en landkommune må være. Men da definitionen ”kun” skal anvendes til at afgrænse projektet, vælger vi at bruge Svend Erik Rolandsens definition.

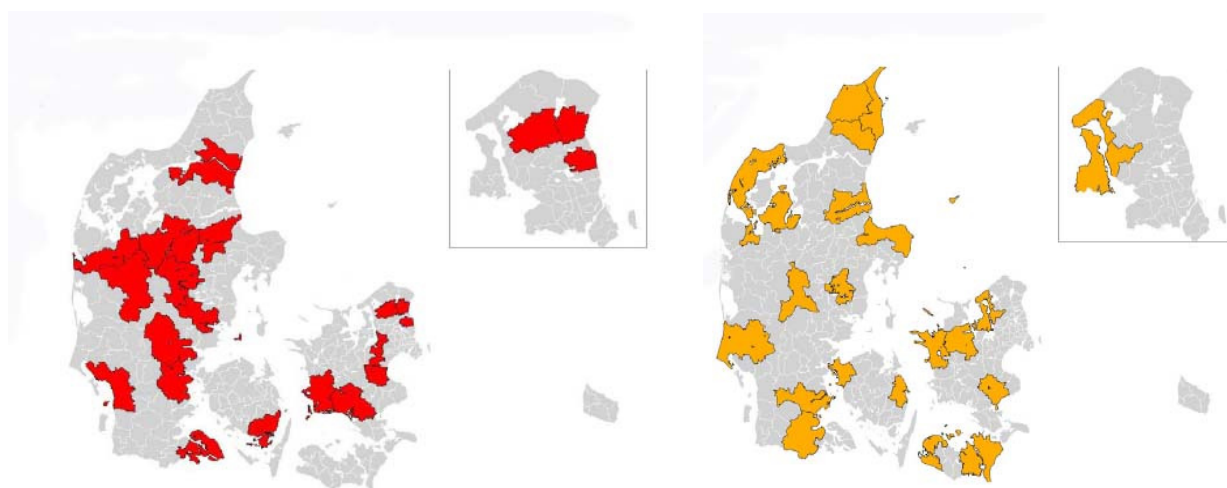

Fig. 4.2.3 og 4.2.4: De røde kommuner er storbykommuner og de gule er mellemstore kommuner. [Rolandsen, 2005].

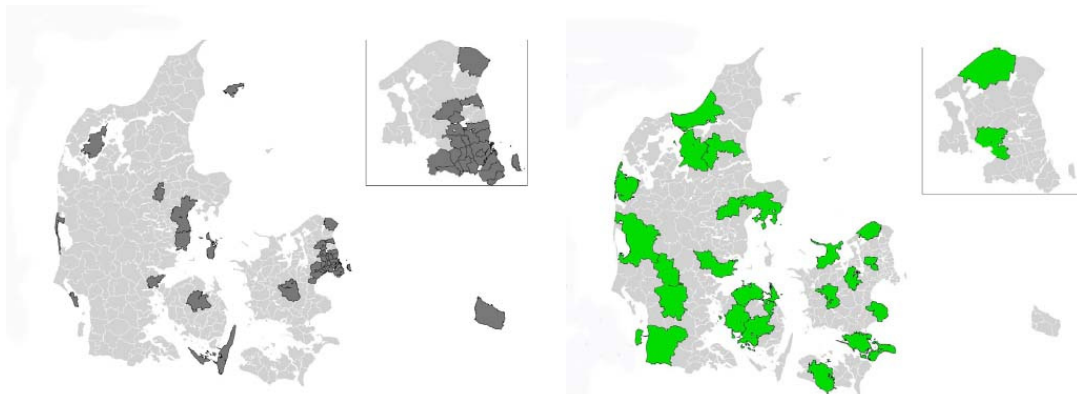

Fig. 4.2.5 og 4.2.6: De mørkegrå kommuner er uændrede eller uafklarede kommuner, og de grønne kommuner er landkommunerne. [Rolandsen, 2005].

De kommune-konstellationer som kan være relevante for projektgruppens ønske om at arbejde med en case, hvor kommunen efter kommunesammenlægningen stadig har status som landkommune, og som samtidig opfylder kriteriet omkring lukket samarbejde, kan ses på figur 4.2.7.

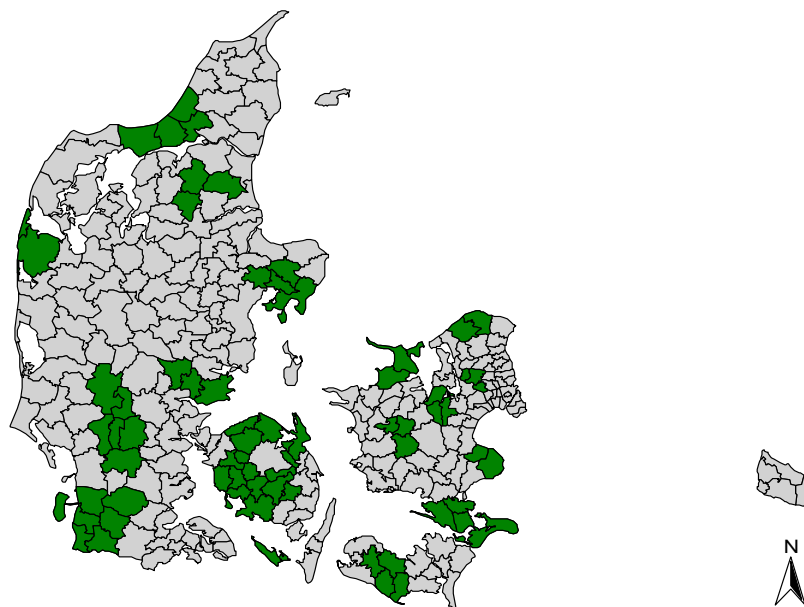

Fig. 4.2.7: Kommuner der har en fast aftale, og som kan betegnes som landkommune.

Ud fra de opstillede kriterier er der stadig mange kommunekonstellationer, der kan arbejdes videre med, men da projektgruppen ønsker at kunne foretage personlige og kvalitative interviews med relevante personer, spiller nærhed også en væsentlig rolle. Derfor begrænses valget af case til Jylland og i særdeleshed det nordlige Jylland. Det betyder at der reelt er to kommunekonstellationer, som kan vælges til det videre projektarbejde. Det drejer sig om henholdsvis Støvring, Skørping, Nørager-samarbejdet – den kommende Rebild Kommune – og kommunerne i den kommende Jammerbugt Kommune, som består af Pandrup, Aabybro, Brovst og Fjerritslev Kommuner.

Projektgruppen har lokalkendskab til Støvring, Skørping og Nørager Kommuner, hvilket både kan give nogle fordele og ulemper. Fordelen er bl.a. at det kan blive nemmere at komme i kontakt med kommunerne, men det kan også gøre, at projektgruppen er farvet fra starten i forhold til visse emner. Da projektet kommer til at bestå af objektive analyser, mener vi ikke, dette problem er stort. Desuden er det en fordel, at vi på forhånd kender de tre kommuner, og derfor slipper for at skulle sætte os ind i hvad kommunerne står for, baggrunden for de tre kommuner samt deres ønske om et samarbejde. Derfor udvælges den fremtidige Rebild Kommune til videre analyse. På figur 4.2.8 kan man se en illustration af de tre kommuner, samt omridset at den kommende storkommune Rebild Kommune.

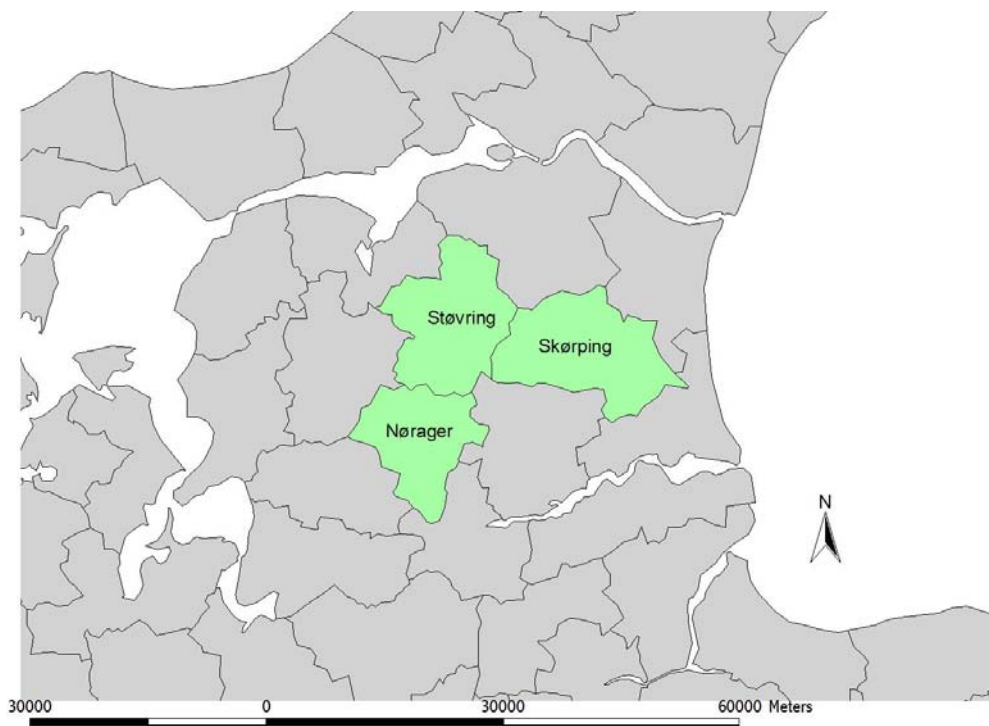

Fig. 4.2.8: Den udvalgte kommuner.

Efter at vi ultimo februar 2005 har skrevet dette kapitel, og udvalgt den case vi vil arbejde videre gennem projektet, blev der d. 18 marts 2005 besluttet, at der alligevel skulle afholdes borgerafstemning i Nørager Kommune. Men da vi på daværende tidspunkt allerede var i fuld gang med de videregående analyser baseret på vores casevalg, valgte vi at fastholde den kommende Rebild Kommune som omdrejningspunkt for projektet. Desuden havde Støvring og Skørping Kommuner også udmeldt, at de agtede at fortsætte sammenlægningsarbejdet, hvad enten det var med eller uden Nørager Kommune. Resultatet af afstemningen i Nørager Kommune blev til en Rebild-løsning, og dermed bliver Rebild Kommune som tidligere antaget; en sammenlægning af Støvring, Skørping og Nørager Kommuner.

---

5 PROBLEMFÖRMULERING

Formålet med dette kapitel er, at klarlægge det problemfelt som projektgruppen ønsker at arbejde videre med. I problemanalysen er det tydeliggjort, at der vil opstå udfordringer ved den nye strukturreforms implementering, og med FLÆP vil den fysiske planlægning blive ændret på mange områder. De mange udfordringer der ligger i reformen gør, at der er flere problemstillinger, der kan analyseres nærmere. Strukturreformen har skabt en undren i projektgruppen, med hensyn til hvordan man skal/kan løse de problemer/udfordringer som naturligt følger en ændring i kommunestrukturen. Derfor har vi valgt at fokus i projektet skal ligge på det kommunale niveau, og i den forbindelse har vi valgt at arbejde videre med den nye Rebild Kommune. De problemstillinger som projektgruppen ønsker at beskæftige sig med i det videre forløb, er dem, der er af planlægningsmæssig karakter, og i særdeleshed problemstillinger omkring fysisk planlægning jf. *Problemanalysen*. Disse problemstillinger er meget aktuelle og realistiske, og det giver en god viden, når kommunesammenlægningerne bliver realiseret. Kapitlet indeholder en overordnet problemformulering, hypoteser og underspørgsmål hertil. Problemformuleringen lyder som følgende:

Hvilke udfordringer er der for den fysiske planlægning i den kommende Rebild Kommune?

Den overordnede problemformulering er den der skal holde projektet fast. For at kunne svare på projektets hovedproblemstilling, er det nødvendigt at opsplutte denne. Derfor søges problemformuleringen besvaret gennem nogle hypoteser som søges be- eller afkræftet ud fra underspørgsmål.

De efterfølgende hypoteser er dannet ud fra de opstillede punkter, som er udarbejdet i problemanalysen og i afgræsningen. På denne måde bliver de emner, der er interessante i en planlægningssammenhæng undersøgt nærmere i hovedanalysen. Emnerne der er opstillet i *Problemanalysen* er som følgende:

- Kommunens betingelser
- Planstrategi
- Kommuneplan

Kommunens betingelser består jf. *Problemanalysen* af: Miljøministerens oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen, regionplanerne, regional udviklingsplan, vandplaner, Natura-2000 planer, Natura-2000 skovplaner, råstofplaner o.a. Den regionale udviklingsplan er ikke udarbejdet endnu (FLÆP § 29a), og de forskellige planer hører under det åbne land, som der er afgrænset fra i kapitlet *Afgræsning*. Ministeren offentliggør hvert 4. år en oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen jf. FLÆP § 2a, men da kommunen først skal være omstillet fuldstændig i 2007, vil dette først blive aktuelt på dette tidspunkt. Tilbage er der de regionplaner, der skal udarbejdes i 2005, som bliver bindende som landsplandirektiver. Disse planer bliver aktuelle at forholde sig til i dette projekt, da det er de eneste bindende betingelser, der er indenfor projektets rammer. Det er i kommuneplanlægningen der skal tages forbehold for regionernes planlægning, derfor vil regionernes planlægning automatisk blive inddraget i analyser omhandlende kommuneplanlægning, derfor vil der ikke forekomme en selvstændig analyse af kommunernes betingelser.

5.1 Hypotese 1

De tre kommuner har hver deres visioner og strategier for deres nuværende kommune, og disse kan ikke nødvendigvis sammenkædes. Derfor kan det blive en udfordring for den nye Rebild Kommune at få udarbejdet en samlet planstrategi. Hypotese 1 er derfor opstillet som:

Det kan blive vanskeligt at udforme en planstrategi for den kommende Rebild Kommune!

For at be- eller afkræftet denne hypotese, vil følgende underspørgsmål søges besvaret:

- Er der noget, fra de tidligere planstrategier der kan genanvendes?
- Hvilke styrker og svagheder har de tre kommuner?

- Hvilke styrker og svagheder vil den nye Rebild Kommune få?
- Hvordan bør strategierne og målsætningerne for Rebild Kommunes planstrategi se ud?

5.2 Hypotese 2

Ligesom det kan være svært at sammenkæde tre planstrategier, kan det også være vanskeligt at få udformet én samlet kommuneplan. Jo længere ned i planlægningsniveauet man kommer, jo sværere bliver det at planlægge, hvis de overordnede mål ikke er på plads. Visionerne og planstrategien Rebild Kommune skal udvikle, skal anvendes i den efterfølgende kommuneplanlægning, derfor kan man frygte, at hvis hypotese 1 bliver bekræftet, at det kan blive endnu sværere at udvikle en tilfredsstillende kommuneplan.

Da der som før nævnt er tale om en sammenlægning af tre individuelle kommuner, kan man forestille sig at dette vil vanskeliggøre udarbejdelsen af de visionære forestillinger omkring kommunens overordnede bystruktur. Det skal pointeres, at der ikke i dette projekt udarbejdes en fyldestgørende kommuneplan, men analyser der kan føre til en kommuneplan er medtaget. Hypotese 2 lyder derfor som følgende:

Det kan blive vanskeligt at udforme en kommuneplan for den kommende Rebild Kommune!

For at kunne be- eller afkræfte denne hypotese, er følgende underspørgsmål opstillet:

- Ændrer bystrukturen sig efter sammenlægningen af de tre kommuner?
- Hvilken betydning har motorvejens og jernbanens nærhed for kommunen?
- Hvilke ønsker er der omkring de større byers udvikling? Vil der blive tale om et kommunecentrum?

Udover de ovenstående hypoteser og underspørgsmål kan det være interessant at se på det organisatoriske i sammenlægningen af de tre kommuner. Er det en sammenlægning der er ønsket? Dette kan have betydning i det efterfølgende fysiske planlægningsarbejde, da det kan give udslag i det indbyrdes forhold i den nye kommune. Ligeledes er det interessant at undersøge, om sammenlægningen er udført ud fra geografiske relationer – om kommunalbestyrelserne og borgerne har valgt denne nye Rebild Kommune pga. af tilhørsforhold? Derfor vil analysearbejdet starte ud med en redegørelse for, hvordan processen i sammenlægningen er forløbet.

Ud fra de ovenstående hypoteser samt uddybende underspørgsmål, som vil blive søgt besvaret gennem en række delanalyser i projektet, ønsker vi at få svar på projektets hovedproblemstilling, omkring hvilke udfordringer, der er for den fysiske planlægning i den nye Rebild Kommune, samt hvilke løsninger der eventuelt kan være til de forskellige problemstillinger. Efterfølgende vil kapitlet om valg af metode redegøre for, hvordan hypoteserne bliver be – eller afkræftet, samt hvordan underspørgsmålene

FASE 2

Fase 2 indeholder projektets egentlige hovedanalyser, hvor der gås i dybden med den udvalgte case. I fase 2 kan man læse om:

Præsentation, hvori den udvalgte case overordnet bliver præsenteret.

Bymønstre, hvor bymønstret i den udvalgte case bliver beskrevet, samt en beskrivelse af de enkelte byer med center-status, i henhold til Regionplanforslag 2005.

Planstrategier, hvori casens tre kommuners planstrategier bliver gennemgået, for dermed at danne baggrund for hvilke styrker og svagheder den kommende Rebild Kommune vil få.

Nøgletalsanalyse, hvor de faktiske tal for de tre kommuner vil blive analyseret.

---

6 CASESTUDIER

Formålet med dette kapitel er at redegøre for den metode, der er anvendt til at besvare spørgsmålet i problemformuleringen og til at be- eller afkræfte hypoteserne. Projektet omhandler analyser der skal medvirke til at udvikle en planstrategi og kommuneplan for en ny storkommune, indenfor de betingelser kommunen har. Dvs. det centrale i projektet er at få flere mindre enheder kørt sammen til en fælles stor-kommune. Rebild Kommune er valgt, men projektet skal belyse hvilken generelle landkommuneproblemstillinger andre landkommuner af samme størrelse og karakter som Rebild Kommune har, og hvordan de evt. kan løses. Der findes ca. 17 kommuner med samme karakter og størrelse som Rebild Kommune, hvor sammenlægningen består af tre eller fire kommuner, hvor disse kommuner før sammenlægningen forholdsvis var landkommuner. Pga. af ressourcer er valget faldet på kun at arbejde videre med Rebild Kommune.

Metoden projektgruppen har valgt at anvende er casestudier. Grunden til dette er, at et casestudie er en samfundsvidenskabelig empirisk dybdegående undersøgelse af hvordan processer og aktører i virkeligheden forholder sig, i stedet for et resultat af hvordan man tror virkeligheden forholder sig. Et casestudium undersøger dermed de aktuelle forhold, men kan ikke afsløre konsekvensen af en given påvirkning, og kan heller ikke klarlægge, hvad der vil ske i fremtiden. I projektet anvendes der også en statistisk tilgang i analyserne, som kan give et øjebliksbillede af situationen på det tidspunkt nøgletallet er anført, desuden kan man over tid se, hvordan udviklingen har været.

Der kunne også anvendes andre metoder i dette projekt, f.eks. kunne Survey-metoden anvendes, hvor der indsamles og bearbejdes kvantitative data, herunder spørgeskemaundersøgelser. Denne metode giver et bredt overblik, men går ikke så meget i dybden, som et Case-studie gør. Spørgeskemaundersøgelserne giver et mere generelt billede af kommunerne, hvor en større præcisering af problemområderne kan anskueliggøres. I et casestudie anvendes interviews, som

kan fremhæve mere præcise problemstillinger, og problemstillingerne kan anskueliggøres noget mere end spørgeskemaundersøgelser.

Casen som anvendes i dette projekt kaldes et singlecasesdesign, hvor der er tale om analyse af en enhed. Selvom der er tale om tre kommuner, betegnes de under en enhed, da der er tale om en gruppe af kommuner der er udvalgt.

Arbejdsgangen i dette projekt vil bestå af tre trin:

1. Indsamling af rådata
2. Udarbejdelse af Casejournal
3. Case analyse

[Flyvbjerg, 1988, s. 8]

6.1 Rådata

Første trin i et case-forløb er indsamling af rådata. Dette gøres ved at kontakte de personer og organisationer som casen skal omhandle. Indsamlingen af rådataen består ikke kun af data fra selve casen, men også af data med relationer til casens omgivelser. Grunden til dette er at få en dybdegående og helhedspræget forståelse af casen. I denne forbindelse anvendes både kvalitative og kvantitative data. Kvalitative data kan bl.a. bestå af beskrivelse af situationer, hændelser, folk, observeret adfærd, fotos, o.a. Det kan ligeledes være citater fra folk om deres erfaringer, holdninger eller tanker samt passager fra rapporter, beslutningsdokumenter og meget andet.

Metoden til indsamling af rådata kan baseres på fire måder:

- 1) Direkte personlig kontakt til stedet og aktørerne, herunder observation og interviews.
- 2) Hvad folk siger og gør!
- 2) Beskrivelse af miljøer, folk, aktiviteter o.a.
- 4) Citerende forhold. Folk, dokumenter o.a. skal have lov at tale for sig selv.

[Flyvbjerg, 1988, s. 10]

6.2 Casejournal

Rådataene i et case-studium kan være meget omfattende, og dermed kan casen blive uoverskuelig. Der skal derfor udarbejdes en case-journal, som anvendes til at strukturere materialet. I journalen er rådata redigeret, overflødige data sorteret fra og kilder koblet sammen. Når de overflødige data er sorteret fra, anvendes der i dette projekt følgende data:

- Hjemmesider (Nørager, Støvring, Skørping)
- Debatforummer hvor kommunerne eller strukturreformen er diskuteret
- Nøgletal
- Billeder
- Kommissoriets betænkning
- Love
- RUBIN-projekt
- Regionplan
- Kommuneplaner
- Planstrategier

Figur 6.2.1 viser sammenhængen mellem rådataene.

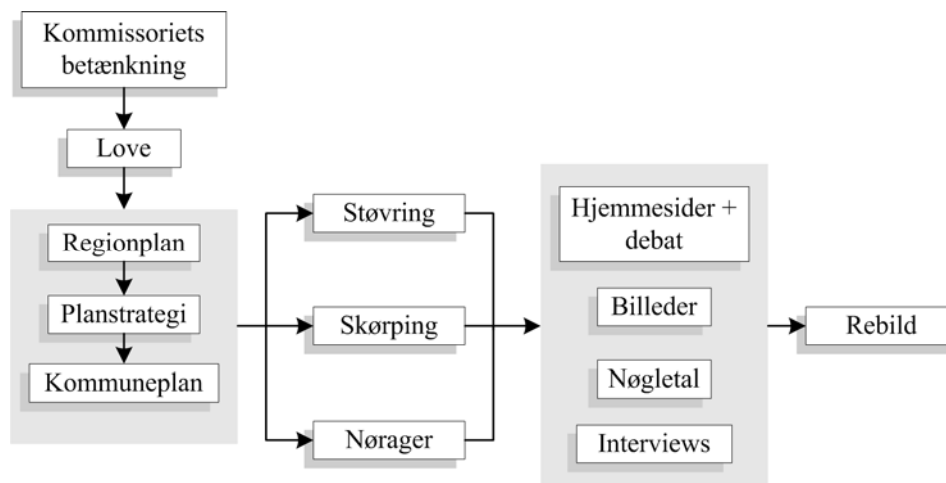

Fig.6.2.1: Illustrerer sammenhængen i rådataene.

Kommissoriets betænkning satte en dagsorden for, hvad det er for en strukturændring, kommunerne skal igennem. Betænkningen er som sagt udarbejdet af det kommissorium, som er nedsat til at undersøge ændringerne for en ny struktur i stat, amt og kommuner. Man må dermed regne med at de undersøgelser, der er foretaget i denne betænkning, er troværdige. Betænkningen er mest anvendt i fase 1 af projektet.

Der er udarbejdet nye love, som skal varetage den nye struktur, og samtidig kan de nuværende love give en samlet forståelse af hvad for ændringer, der er tale om. De nye lovforslag er ikke vedtaget endnu, dog kan Planloven anvendes da der ikke er de store kommentarer i behandlingen af lovforslaget. Planloven er anvendt i fase 1 i *Problemanalysen*.

De forskellige planer anvendes i selve analysen, som er fase 2 i projektet. De nye regionale udviklingsplaner kan ikke nå at blive udarbejdet, så disse kan ikke anvendes i projektet. Der er udarbejdet et kommuneforslag til Støvring Kommune, og ellers er det de gældende planer der anvendes. Disse anvendes ikke som det eneste materiale i analyserne, da kommunerne ikke er objektive ang. sit eget planmateriale, og der kan dermed forventes, at de fremhæver deres egen kommune mere positivt end som så, da de ikke kun skal planlægge, men også sælge kommunen

udadtil. Der skal derfor ses kritisk på disse planer. Planerne er medvirkende til at skabe et plangrundlag for Rebild Kommune.

Kommunernes hjemmesider, hvor der ligger information om kommunen, og hvor der afholdes debatter, er relevant i hele projektet, ligesom billeder af områderne giver et visuelt indtryk af kommunerne. Kommunernes hjemmeside må, for at markedsføre kommunen, fremstå så positiv som muligt, men debatforummerne, hvor almindelige borgere giver deres mening til kende, er meget anvendelig og objektiv, da det giver flere forskellige syn på diskussionsområderne. Billederne taler for sig selv, og er i dette projekt både anvendt til at fremhæve det positive og negative rent visuelt i kommunerne. Billeder symboliserer, hvordan det står til i de pågældende kommuner.

Nøgletallene anvendes i analyserne i fase 2. Nøgletallene er hentet fra Danmarks Statistik og må derfor karakteriseres som pålidelige.

Alle disse strukturerede rådata vil samlet danne en forståelse af den nye Rebild Kommune, således at analyserne i casen besvarer problemformuleringen.

6.3 Analyse

Når selve Casejournalen er udarbejdet kan analysearbejdet påbegyndes. Strukturdiagrammet jf. figur 6.3.1 viser, hvordan projektet er opbygget ud fra casestudiet.

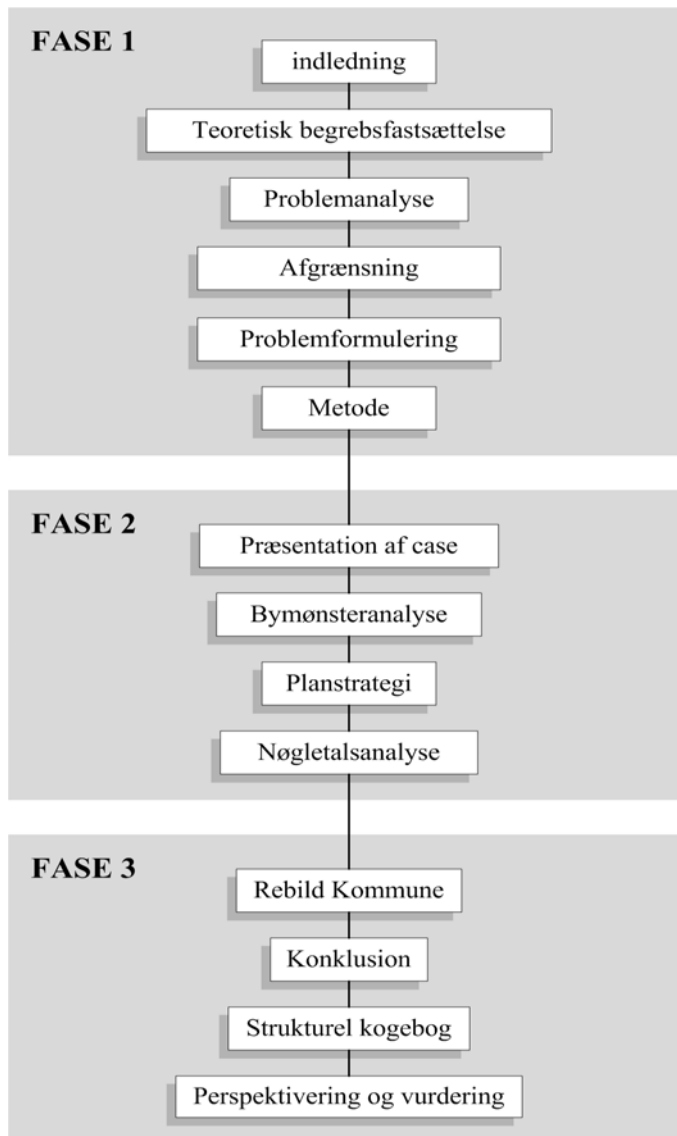

Fig. 6.3.1: Illustrerer projektets opbygning ud fra case-studiet.

Efterfølgende vil de kapitler, der består af fase 2 og 3 blive beskrevet. *Præsentation af case* indeholder hvilke faktorer, der har medført, at casen ser ud, som den gør, og aktørerne der er medvirkende i casen bliver præsenteret. Her vil beslutningsprocesserne også være en vigtig del, da det siger noget om hvorledes beslutninger bliver taget og ført ud.

Efter præsentation af casen vil der forekomme en analyse af bymønsteret. Denne vil indeholde de kommuneanalyser der er relevante, og vil gå på den nye Rebild kommune som helhed. Efterfølgende vil de tre kommuners planstrategier blive analyseret. Dette kapitel skal belyse, hvilke styrker og svagheder der er i kommunerne hver især, og hvilke strategier og målsætninger kommunen har. Efterfølgende vil der forekomme en analyse af nøgletallene som forefindes for kommunerne. Denne analyse vil danne baggrund for den udvikling, som er på nuværende tidspunkt, og hvordan udviklingen har været. Ligeledes vil analysen sammenholde de tre kommuner.

Fase 3 vil indeholde en opsamling af analyserne i fase 2, således strategierne og målsætninger sættes op mod nøgletalsanalyserne for at kunne vurdere om planlægningen i kommunerne holder. Hvor også bymønsteranalysen og præsentationen vil blive inddraget. Ligeledes vil analyserne kunne danne baggrund for hvordan der skal planlægges for den nye Rebild Kommune. Kapitlet *Rebild Kommune* vil derfor indeholde vurderinger, som er foretaget ud fra analyserne i fase 2. Konklusionen vil bestå af en besvarelse af problemformuleringen. Dermed vil den indeholde de resultater case-analyserne giver. Efterfølgende vil der være en strukturel kagebog, som giver nogle generelle løsningsforsalg til den fremtidige planlægningsproces i en landkommune. Til sidst i fase 3 udarbejdes en perspektivering og vurdering som sætter projektet i et større perspektiv.

6.4 Vurdering af metode

Efter anvendelse af ovenstående metode, kan der foretages en vurdering af, hvor hensigtsmæssig metoden har været i dette projekt. Projektgruppen har efter endt projektskrivning, tilegnet sig nogle erfaringer med metoden, som vi her vil komme ind på.

Metoden har strukturmæssigt passet fint til projektet, med indsamling af rådata, udarbejdelse af casejournal og derefter case analyse. Dog har projektgruppen ikke anvendt den rækkefølge som

tænkt i processen, men mere anvendt metoden som en iterativ proces, hvor nogle analyser blev påbegyndt, før alle rådataene var indsamlet.

For at få alle aspekter med i projektet, skal man se casen fra flere forskellige synsvinkler. Projektgruppen har af tidsmæssige grunde, ”kun” interviewet planlæggerne i de tre kommuner, men kunne også have fået noget ud af at interview politikkerne og borgerne. Politikernes og borgernes meninger, kan dog findes på andre måder, f.eks. på nettet og på kommunernes debatforummer, derfor mener vi at projektet alligevel er fyldestgørende og objektivt.

Med hensyn til de interviews der blev foretaget, var der et metodeproblem. De interviews der blev foretaget, blev dikteret ved hjælp af optagelse på MP3-afspiller. Når der var noget kommunerne ikke ville citeres for, sagde de, at de ikke ville citeres for det. Dette er dermed ikke indskrevet i de interviews, der er anført i bilagene. Mange gange er det sådanne detaljer, der er de mest interessante at få med i en projektsammenhæng, men fordi strukturreformen er et ømt emne for tiden, og fordi de offentligt ansatte går en uvis fremtid i møde, må de være forsigtige med, hvad de udtaler sig om.

Et andet problem der opstod under udarbejdelse af casen, var at Nørager Kommune pludselig skulle holde borgerafstemning om, hvilke kommuner de gerne ville sammenlægges med. Projektgruppen havde i starten af projektperioden, valgt casen ud fra at sammenlægningen skulle ligge rimelig fast. Dette blev dog ændret selvom Støvring, Skørping og Nørager sigtede mod en lukket sammenlægning. Dette gjorde at projektgruppen, imens vi ventede på Nørager Kommunes afgørelse, stod lidt i stampe og var lidt usikre på, hvad der skulle gøres med projektet, hvis Nørager Kommune valgte en anden løsning end sammenlægning med Støvring og Skørping. Projektgruppen blev enige om at fortsætte arbejdet som hidtil, om det så skulle være med eller uden Nørager Kommune. Heldigvis valgte Nørager sammenlægning med Støvring og Skørping og alle problemer ang. dette var dermed løst.

7 PRÆSENTATION AF CASE

I dette kapitel vil en nærmere præsentation af de tre kommuner; Støvring, Skørping og Nørager, der bliver en del af den kommende Rebild Kommune, blive foretaget. Formålet med kapitlet er, at give læseren en idé om hvad de tre kommuner indeholder, samt hvordan og hvor de ligger i forhold til hinanden. I kapitlet vil der først vil være en kort beskrivelse af de tre kommuner, dernæst en redegørelse for hvordan sammenlægningsarbejdet er opstået samt hvordan de tre kommuner har grebet det an. Til sidst vil der være en analyse af beslutningsprocesserne, hvor der vil blive lagt vægt på i hvilken grad beslutningsprocessen er åben eller lukket, og hvilken opfattelse borgerne har med hensyn til borgerinddragelse i forbindelse med de beslutninger, der er taget forinden sammenlægningen af de tre kommuner.

7.1 Støvring Kommune

Støvring Kommune er den nordligste og største af de tre kommuner. Der bor ca. 13.057 indbyggere i kommunen, hvoraf de 6.181 bor i selve Støvring by. Kommunen er på 21.980 ha og som man kan se på figur 7.1.1, omkranses den af Aalborg, Nibe, Års, Nørager, Arden og Skørping Kommuner.

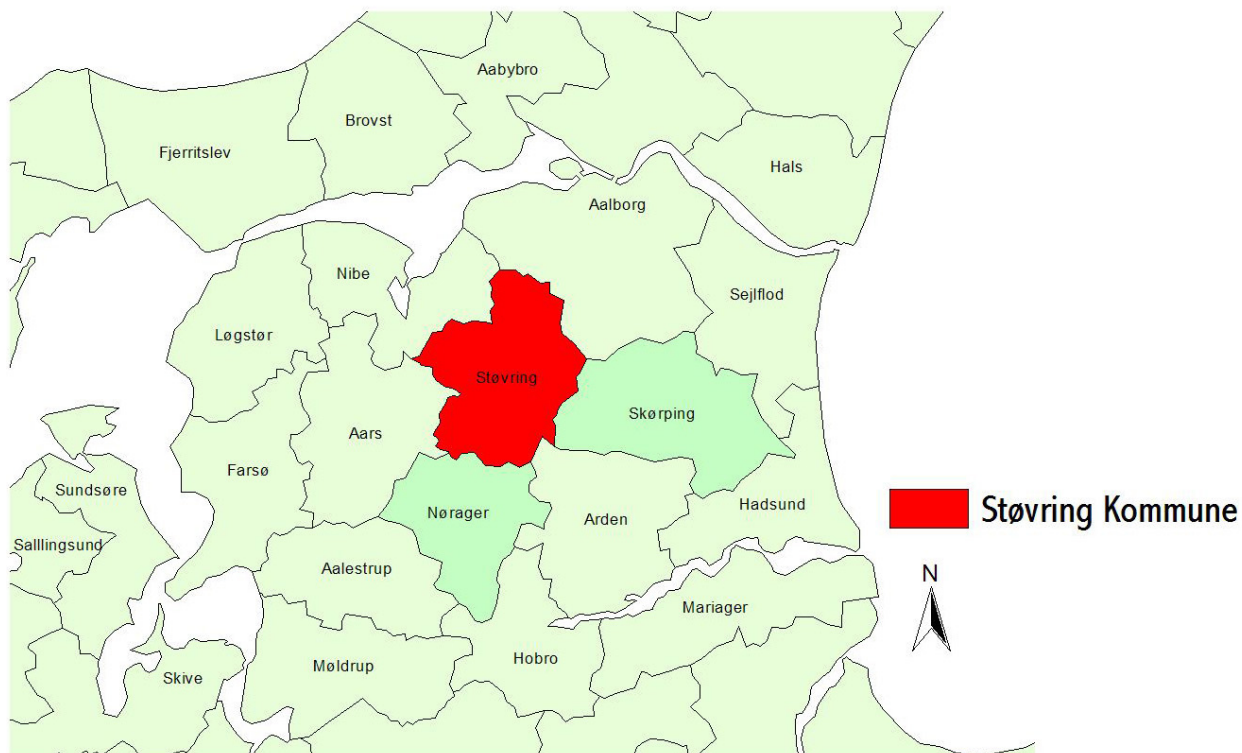

Fig. 7.1.1. Støvring Kommune. De mørkegrønne kommuner illustrerer de to andre kommuner i den kommende Rebild Kommune.

Støvring by var oprindeligt en uregelmæssig, nord-sydorienteret vejforby. Den udviklede sig i 1800-årene langs landevejen mellem Aalborg og Hobro, ved en indfaldsvej fra vest (landevejen mod Viborg). I 1869 blev jernbanestationen anlagt øst for byen ud for den førnævnte indfaldsvej, hvorefter byen udviklede sig til stationsby. Stationsbyen gennemløb en vis vækst frem til 1960'erne, hvorefter nyetableringen tog fart, og der er tillagt større kvarterer vest og syd for den ældre bebyggelse. [Nordjyllands Amt, 2003, s. 31]

By	Indbyggere
Støvring	6.181
Suldrup	1.132
Øster Hornum	989
Sørup	387
Sønderup	253

Fig. 7.1.2: Indbyggertal i de fem største byer i Støvring Kommune. [www.statistikbanken.dk, 1]

Støvring Kommune ligger nord for Rold Skov i hjertet af Himmerland, hvilket medvirker til nærkontakt med søer, skove og bakker. Kommunen har 10 landsbyer heraf 2 lidt større landsbysamfund. Kommunen har siden 1970'erne været i en rivende udvikling, hvilket i perioden 1970 – 2002, har medført en befolkningstilvækst på over 40%, hvilket gør Støvring Kommune til den kommune der vokser hurtigst i Nordjyllands Amt. På figur 7.1.2 kan man se, hvor mange indbyggere der bor i de 5 største byer i Støvring Kommune.

Støvring Kommune har blandt andet 7 folkeskoler, 6 børnehaver, 7 integrerede institutioner, 80 dagplejere, 3 ældrecentre, kulturhus, gymnasium m.v. fordelt over kommunen.

Erhvervslivet i Støvring Kommune blomstrer som aldrig før og kommunen har i øjeblikket ca. 5.600 arbejdspladser. Der er en god infrastruktur til ind- og udland via motorvej E-45, og kun 20 km til Aalborg, hvor der findes universitet, lufthavn m.v.

Fig. 7.1.3: Mastrup Søerne i Støvring [www.stoevring.dk, 1].

Ifølge Nordjyllands Amts RUBIN-projekt¹, har Støvring udmærkede udviklingspotentialer på grund af den gunstige trafikstrategiske lokalisering. Byen ligger desuden i nærheden af områder med store naturværdier, men rummer dog i sig selv ingen fremtrædende kulturmiljøværdier. Den relative nærhed til Aalborg gør ligeledes Støvring til et attraktivt bosætningsområde.

Ser man på Støvring Kommune som helhed, kan man sige, at kommunens udviklingsmuligheder hovedsageligt knytter sig til Støvring by, og ikke så meget til resten af kommunen. Støvring by er meget dominerende i kommunen, idet der stort set ikke er andre byer med samme udviklings-potentiale. Dette kan også ses ud fra figur 7.1.2, hvor der er et stort spring fra den største by

Fig. 7.1.4: Albæk Hovedgård [www.stoevring.dk, 2].

¹ Regional Udvikling af By og Infrastruktur i Nordjylland

(Støvring) til kommunens anden største by (Suldrup) rent indbyggertalsmæssigt, idet der i Støvring bor godt 6.000 indbyggere hvorimod der i Suldrup ”kun” bor godt 1.000 indbyggere.

7.2 Skørping Kommune

Skørping Kommune er den østligste af de tre kommuner, der danner baggrund for den fremtidige Rebild Kommune. Kommunen er omkranset af Støvring, Aalborg Sejlflod, Hadsund og Arden Kommuner, jf. figur 7.2.1. Kommunen omfatter 23.815 ha, og der bor ca. 9.835 indbyggere i kommunen, hvoraf de 2.610 bor i selve Skørping. Kommunen er begunstiget af en beliggenhed i naturskønne omgivelser, da kommunen både indeholder Rebild Bakker og Rold Skov. Derudover er Skørping Kommunes natur kendetegnet ved blide dalstrøg, kilder og søerne Store Økssø og Madum Sø.

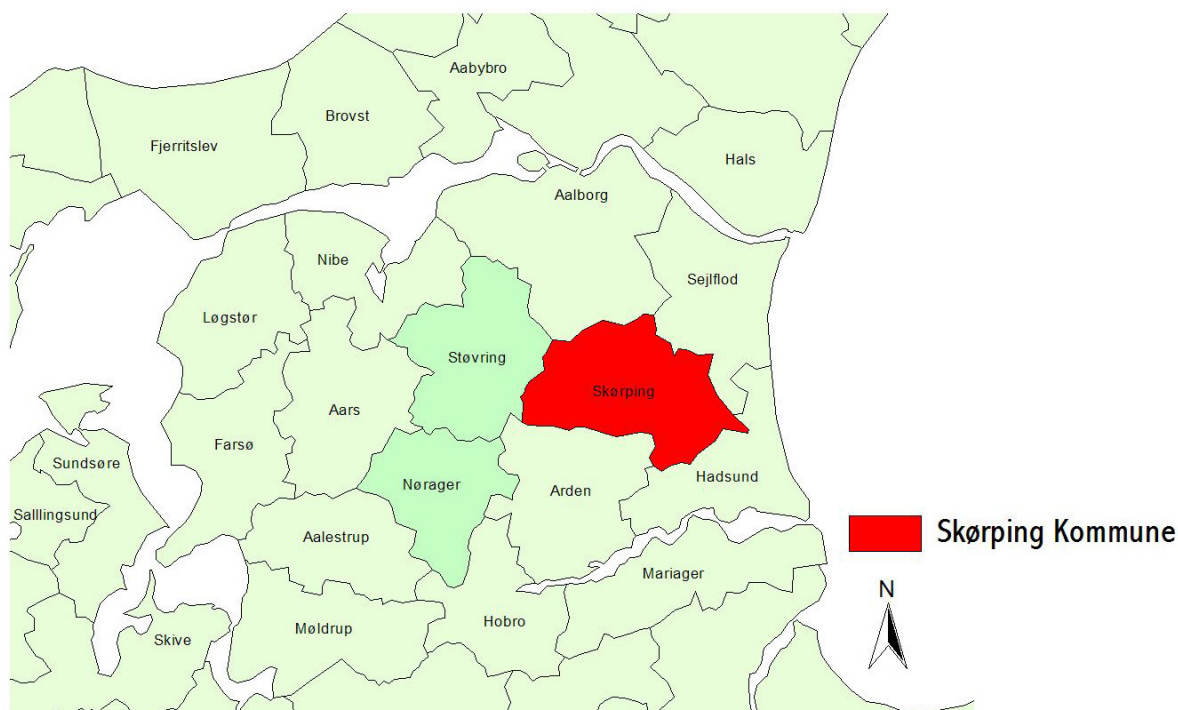

Fig. 7.2.1: Skørping Kommune. De mørkegrønne kommuner illustrerer de to andre kommuner i den kommende Rebild Kommune.

Skørping by er opstået som en stationsby. Den har navn efter den ca. 3 km nordligere landsby, Gl. Skørping, der er middelalderlig adel-kirkeby. Skørping Stationsby opstod med anlægget af den østjyske længdebane, der i 1869 førtes igennem fra Randers til Aalborg. Stationen blev anlagt på et ubebygget sted ved en lokal landevej i Rold Skovs nordlige udkant. [Nordjyllands Amt, 2003, s.76]

Skørping Kommune er en bosætningskommune med nærhed til et stort udbud af undervisningsinstitutioner, detailhandel, service og kultur. Der er gode transportmuligheder, bl.a. i form af jernbanen og to større hovedveje (Hobrovej i vest og Hadsund Landevej i øst) til arbejdspladser placeret uden for kommunen.

Der bor som sagt små 10.000 borgere i kommunen fordelt på mindre byer, som er overskuelige og nære bysamfund, hvilket til dels er kendetegnende for kommunen. I figur 7.2.2 kan man se indbyggertallene i de 5 største byer i Skørping Kommune.

Fig. 7.2.3: Rold Skov
[www.skoerping.dk, 2].

Skørping Kommune kan tilbyde et højt serviceniveau inden for alle områder. Der er børnepasningsgaranti, en decentral skolestruktur med 5 folkeskoler heraf tre med overbygning, 3 ældrecentre og et stort og varieret udbud af ældreboliger. Derudover markerer Skørping Kommune sig flot på kulturfronten, med både kulturstation, biograf, tilbagevendende arrangementer i Rebild Bakker (eks. opera) osv. Ifølge interview med planlægningschef Finn Østerbæk fra Skørping Kommune, jf. bilag C, kan man se en tendens til, at de byer der ligger i den østlige del af kommunen, mere eller mindre lever deres eget stille liv. Dette kan bl.a. skyldes de geografiske

By	Indbyggere
Skørping	2.610
Terndrup	1.538
Bælum	819
Rebild	607
Blenstrup	527

Fig. 7.2.2: Indbyggertal i de fem største byer i Skørping Kommune. [www.statistikbanken.dk, 1]

forhold, i og med at de ligger langt fra det overordnede vejnet.

Ifølge Nordjyllands Amts RUBIN-projekt, rummer Skørping i sig selv ingen fremtrædende kulturmiljøværdier, men ligger i et attraktivt naturområde i en lomme af Rold Skov nær Rebild. Den har også en gunstig beliggenhed i forhold til transport, om end der ikke er oplagte muligheder som oplandsby, pga. de dårlige vejforbindelser til det overordnede vejnet. Endelig har Skørping stadig institutioner og virksomheder, der kan tiltrække arbejdskraft. Fremtidsmulighederne ligger formentlig i den naturskønne beliggenhed, de etablerede virksomheder og institutioner og de potentialer, der knytter sig til nærheden til Aalborg. [Nordjyllands Amt, 2003, s.76]

Skørping Kommunes anden største by, Terndrup, som før i tiden har været en by i udvikling, er i modsætning til Skørping, vanskeligt stillet. Bl.a. som følge af lukningen af sygehuset og fraværet af muligheder som oplandsby igen pga. den geografiske beliggenhed, langt fra det overordnede vejnet. Byen rummer ingen fremtrædende kulturmiljøværdier, og den omgivende natur er ikke af en karakter, som kan tiltrække tilflyttere. Der skal derfor en særlig indsats til for at fastholde byen som et bosætningssted. [Nordjyllands Amt, 2003, s.77]

Fig. 7.2.4: Udsigt fra Rebild Bakker [www.roldskovturist.dk, 1].

7.3 Nørager Kommune

Nørager Kommune er den sydligste og mindste af de tre kommuner. Kommunen omfatter 16.766 ha og omkranses af Støvring, Arden, Hobro, Aalestrup og Aars Kommuner. Der er ca. 5.565 indbyggere i kommunen, hvoraf de 1.043 bor i selve Nørager by. Kommunen består hovedsageligt af mindre landsbyer. I figur 7.3.1 kan man se indbyggertallet i de fem største byer i Nørager Kommune.

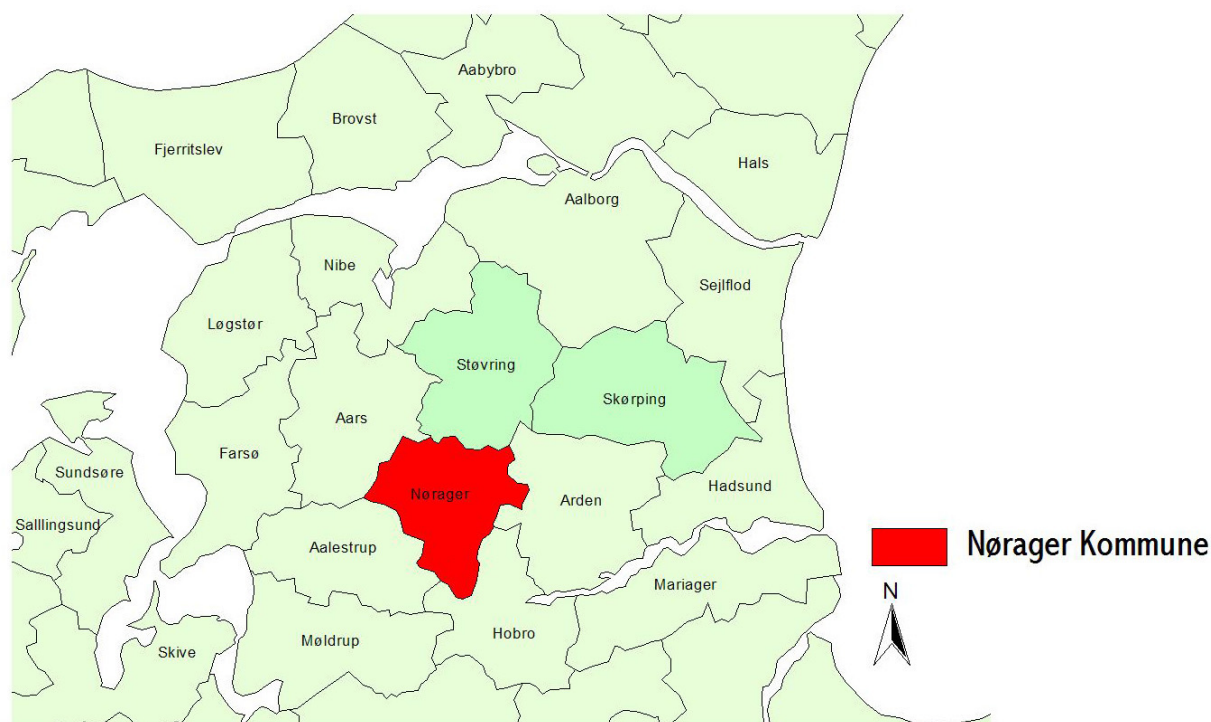

Fig. 7.3.1: Nørager Kommune. De mørkegrønne kommuner illustrerer de to andre kommuner i den kommende Rebild Kommune.

Nørager stationsby er opstået ved statsbanen Hobro-Aars-Løgstør, der åbnede for drift 1893. Stedet havde dog ingen særlige muligheder for udvikling som oplandsby eller erhvervscentrum. Den stagnerede efter nedlæggelsen af jernbanen.

Der er tre folkeskoler i Nørager Kommune, hvoraf en ligger i Nørager, en i Ravnkilde og den sidste ligger i Haverslev. Derudover er der tre efterskoler, to børnehaver, tre skolefritidsordninger, et plejehjem og tre aktivitetscentre for ældre med tilhørende ældreboliger, for bare at nævne nogle af de ting Nørager Kommune kan tilbyde. Kommunen består hovedsageligt af mindre landsbyer, hvor der ikke sker den større

By	Indbyggertal
Nørager	1.043
Haverslev	696
Rørbæk	416
Ravnkilde	387
Stenild	198

Fig. 7.3.2: Indbyggertal i de fem største byer i Nørager Kommune. [www.statistikbanken.dk, 1]

byudvikling, hvorfor Nørager Kommunen også er en kommune man i særdeleshed kan betegne som en landkommune. Hvis borgerne i kommunen vil til en større by, bliver de nødt til at køre uden for kommunen, og til enten Års, Hobro eller Aalborg.

Ifølge Nordjyllands Amts RUBIN-projekt besidder Nørager by ingen fremtrædende natur- eller kulturmiljøværdier. Dens muligheder som oplandsby er også begrænsede på grund af nærheden til Hobro, hvis udvikling dog endnu ikke har inddraget de omgivende landsbysamfund som forstadssatellitter. Muligheder for fremtidig vækst beror derfor antagelig på særlige initiativer.

Ud over Nørager ligger Haverslev også i Nørager Kommune, og ifølge Nordjyllands Amts RUBIN-projekt kan det, at Haverslev ligger lige op af motorvejen, betyde visse vækstmuligheder i fremtiden.

7.4 Beslutningsprocessen

Som følge af strukturreformen og de dermed følgende kommunesammenlægninger, har der for de tre kommuner som indgår i den kommende Rebild Kommune, været en del størrelsesmæssige såvel som geografiske overvejelser, inden de blev enige om hvilke kommuner de ønskede sammenlægning med. Dette afsnit skal være medvirkende til at danne en forståelse for kommunesammenlægningen bag Rebild Kommune, da det er vigtigt for det videre sammenlægningsarbejde, at få klarlagt om der er tale om en ønskesammenlægning eller et ”tvangs-ægteskab”.

Der har for hver af de tre kommuner været forskellige mulige løsninger med hensyn til kommunesammenlægninger. For hver af Støvring og Skørping Kommuner vedkommende har der været fem reelle kommunekonstellationer på tale. For Nørager Kommune har der været tre kommunesammenlægningsmuligheder. For at danne et overblik over de forskellige sammenlægningsmuligheder vil de efterfølgende blive beskrevet.

7.4.1 Støvring

Som sagt har der for Støvring Kommunes vedkommende været fem kommunekonstellationer på tale. Det drejer sig om:

- Randkommune-løsningen – den såkaldte bananrepublik – bestående af Nibe, Sejlflod, Skørping og Støvring Kommuner. Omfattende godt 40.000 indbyggere. Denne løsning var i starten byrådets 1. prioritet, men udmeldinger fra Nibe og til dels også Sejlflod Kommuner, viste at der fra disse ”udkantskommuner” ikke var opbakning til en sådan kommunekonstellation.
- Rebild-løsningen, som udgangspunkt bestående af Skørping og Støvring Kommuner, men med mulighed for udvidelse med andre interesserede kommuner. Omfattende ca. 23.000 indbyggere.
- Vesthimmerlands-løsningen bestående af Nibe, Løgstør, Farsø, Aars, Aalestrup, Nørager og Støvring Kommuner. En kommunekonstellation som ville komme til at omfatte godt 55.000 indbyggere. Nibe tilkendegav dog at de foretrak en Aalborg-løsning.
- Østhimmerlands-løsningen bestående af Hadsund, Arden, Hobro, Skørping, Sejlflod og Støvring Kommuner – omfattende godt 65.000 indbyggere. Der blev arbejdet på en Mariager Fjord Kommune, der var derfor usikkerhed om Hobro, Arden og Hadsund var interesserede i denne løsningsmodel.
- Aalborg-løsningen – en kommune bestående af Aalborg samt en række tilstødende kommuner, bl.a. Nibe, Sejlflod, Skørping og Støvring. En sådan kommunekonstellation vil komme til at omfatte 205.000 indbyggere.

[Støvring Kommune, 2004]

Byerne kan ses på kortet bilag E

7.4.2 Skørping

For Skørping Kommunes vedkommende har der været fem potentielle sammenlægningsmuligheder. Der drejer sig om:

- Rebild-løsningen bestående af Nørager, Skørping og Støvring Kommuner med godt 28.000 indbyggere.
- Udvidet Rebild-løsning bestående af Nørager, Skørping, Sejlflod og Støvring Kommuner, med ca. 37.000 indbyggere.
- Reduceret Rebild-løsning bestående af Skørping og Støvring Kommuner med knap 23.000 indbyggere.
- Himmerlands-løsningen bestående af Nørager, Skørping, Sejlflod, Arden, Hobro, Hadsund og Støvring Kommuner omfattende godt 72.000 indbyggere.
- Aalborg-løsningen bestående af Aalborg, Hals, Skørping, Nibe og Sejlflod Kommuner omfattende godt 201.000 indbyggere.

[www.skoerping.dk, 1]

Byerne kan ses på kortet bilag E

7.4.3 Nørager

Nørager Kommune havde reelt kun tre tænkelige sammenlægningsmuligheder, hvilket drejede sig om:

- Rebild-løsningen bestående af Støvring, Skørping og Nørager Kommuner med godt 28.000 indbyggere.
- Vesthimmerlands-løsningen bestående af Aars, Løgstør, Farsø, Aalestrup og Nørager Kommuner med et indbyggertal på knap 45.000.
- Østhimmerlands-løsningen bestående af Hobro, Arden, Nørager og Hadsund Kommuner med godt 40.000 indbyggere. Da der som før nævnt blev arbejdet på og

gennemført en Mariager Fjord Kommune, var denne løsning ikke længere en mulighed, da kravet fra Mariager Kommune for en Mariager Fjord Kommune var, at denne så kun kom til at bestå af kommunerne omkring Mariager Fjord.

[Simonsen, 2005]

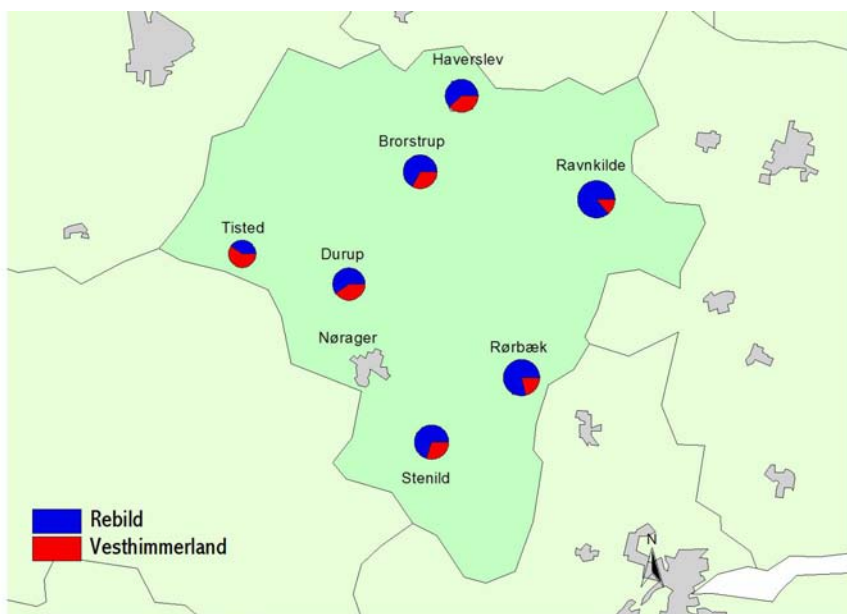
Byerne kan ses på kortet bilag E

7.4.4 Sammenlægningsarbejdet

Ud fra ovenstående kan man se, at de tre kommuner hver især har haft mere eller mindre forskellige sammenlægningsmuligheder. En Rebild Kommune-løsning har dog for alle tre stået som et af de første ønsker på listen. Og da bl.a. Nibe og Sejlflod Kommuner fra begyndelsen meldte ud, at de ønskede at blive lagt sammen med Aalborg Kommune, og at kommunerne omkring Mariager Fjord tillige gav udtryk for at de ønskede en fremtidig fjord-kommune, blev disse muligheder hurtigt elimineret. Tilbage stod så en Rebild Kommune-løsning, bestående af Støvring, Skørping og Nørager Kommuner. Desuden havde Nørager den mulighed at de kunne gå med i en Vesthimmerland Kommune.

Den 17. november 2004 blev der af de tre kommuners byråd, indgået aftale om at arbejde videre med en fremtidig Rebild Kommune. Udgangspunktet for dannelsen af den nye kommune, var en sammenlægning af tre ligeværdige kommuner, hvor der på tværs af de tre kommuner vil være en god sammenhængskraft i forhold til bl.a. kommunal udvikling, politisk og demokratisk grundlag samt befolkningens kultur-, bo- og arbejdsmønster. Der var dog et ønske fra nogle af borgerne i Nørager Kommune om en folkeafstemning, og som følge af en underskriftsindsamling på ca. 1.700 underskrifter og opmandens (Thorkild Simonsen) rapport, blev det d. 18. marts 2005 vedtaget, at der på trods af det allerede igangværende arbejde for en Rebild Kommune, skulle afholdes borgerafstemning i Nørager Kommune. Nørager-borgerne kunne vælge om de ville gå til vest i en Vesthimmerland Kommune, eller om de ville mod nord i en Rebild Kommune. Øst-løsningen med Hobro, Arden, Hadsund og Mariager Kommuner var som før nævnt, ikke længere

en mulighed, da disse kommuner, på baggrund af en borgerafstemning i Mariager, ikke ønskede at optage Nørager Kommune. Den 19. april 2005 var der så borgerafstemning i Nørager, og resultatet blev et klart ja til en nord-løsning, og dermed en sammenlægning med Støvring og Skørping Kommuner. På figur 7.4.4.1 kan man se hvordan stemmeprocenten fordelte sig på kommunalt niveau.

Fig. 7.4.4.1: Geografisk illustration af stemmeprocentfordelingen ved borgerafstemningen i Nørager Kommune.

7.4.5 Politisk køreplan

Der er udarbejdet en politisk køreplan for kommunesammenlægningen mellem Nørager, Skørping og Støvring Kommuner. Køreplanen skal beskrive den politiske proces og handlingsplan for sammenlægningen kommunerne imellem. Den tager udgangspunkt i det arbejdsgrundlag med tilhørende målsætninger der er udarbejdet af den politiske styregruppe, som har det overordnede ansvar at forberede, styre og koordinere sammenlægningsprocessen. Den politiske styregruppe består af tre byrådsmedlemmer fra hver af de tre kommuners byråd, hvoraf borgmesteren er den ene. På figur 7.4.5.1 kan man se en illustration af, hvordan det organisatoriske beslutningsorgan for kommunesammenlægningen ser ud.

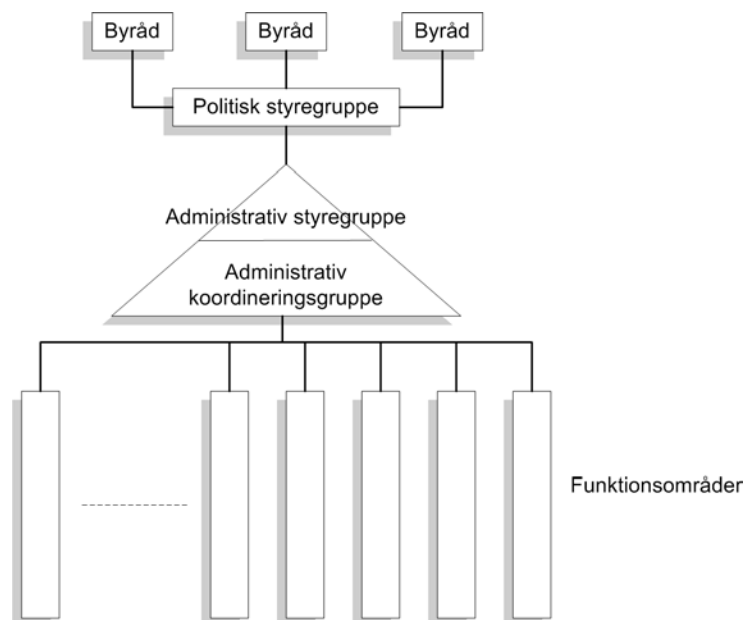

Fig. 7.4.5.1: Illustration af det organisatoriske beslutningsorgan i planlægningsfasen [Nørager Kommune, 2005, s. 6].

Som en hjælp til at gennemføre kommunesammenlægningerne, har Kommunernes Landsforening (KL) udarbejdet en vejledning om hvordan man får opstillet de nye kommuners administrative struktur, da faktorenes orden ikke er ligegyldig. Hermed ment, at det ikke er lige meget hvordan og i hvad rækkefølge, man griber opgaverne an på. De har opstillet fire trin på vejen mod en ny organisation, som skal være med til at guide kommunerne gennem sammenlægningsprocessen. De fire trin kan ses på figur 7.4.5.2.

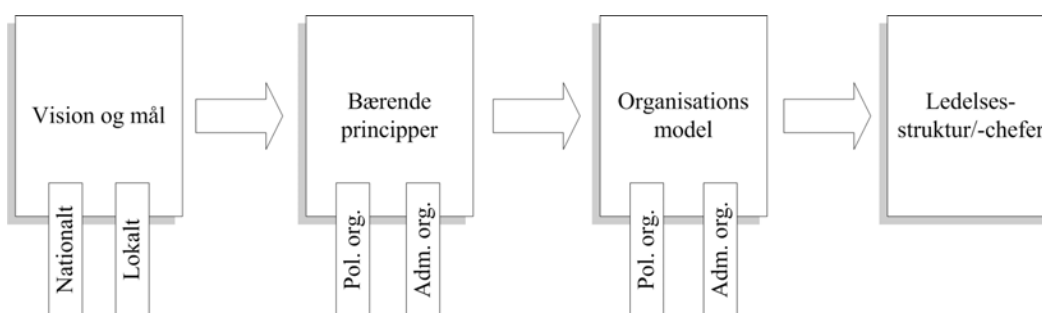

Fig. 7.4.5.2: Fire trin på vej mod en ny organisation. [KL, 2005, s. 6].

Med hensyn til udarbejdelsen af administrationsgrundlaget for den nye Rebild Kommune, er de tre kommuner allerede kommet langt. Hvis man ser på ovenstående figur, og sammenholder den med figur 7.4.5.1, kan man, se at de tre kommuner er kommet til trin tre, idet det organisatoriske beslutningsorgan i planlægningsfasen allerede er bestemt.

7.4.6 Arbejdsgrundlag og målsætninger

De tre kommuner har samarbejdet om at beskrive det arbejdsgrundlag og målsætninger der skal ligge til grund for den nye Rebild Kommune. Arbejdsgrundlaget skal være med til at styre den praktiske tilrettelæggelse af sammenlægningsarbejdet.

For at kunne danne et indtryk af kommunernes egne målsætninger, vil de hermed blive kort beskrevet:

- Mulighed for udvikling i hele kommunen – såvel på landet som i byerne
- Ønske om at være en god bosætningskommune
- Gode grundvilkår til erhvervslivet
- Gode grundvilkår for turismen
- Stort og variabelt udbud af kultur-, natur- og landskabskvaliteter
- Gode handelsmuligheder
- Fokus på kultur, foreningsarbejde og idræt
- Dialog og aktiv inddragelse af borgerne
- Anvendelse af moderne IT-teknologi over alt hvor det kan styrke, fremme og understøtte borgerbetjeningen

Derudover skal kommunen være kendetegnet ved:

- At være udviklingsorienteret og serviceminded
- Effektivitet og god service
- Et fælles ledelsesgrundlag
- Et fælles værdigrundlag

- Udbredt decentralisering

7.5 Sammenfatning

Hvis man ser på de første afsnit, hvor de tre kommuner kort bliver præsenteret, kan man se, at der er tale om tre forskellige kommuner. Både hvad angår størrelse, befolkning og udviklingsmuligheder. Støvring er en kommune i udvikling, Skørping til dels også, men ikke i samme grad som Støvring Kommune, hvorimod Nørager Kommune ikke har de samme attraktive tilbud til hverken tilflyttere eller erhvervsdrivende. Generelt set er der tale om en sammenlægning af tre forskellige kommunetyper.

Selv om der er tale om en sammenlægning af tre forskellige kommunetyper, ser det ikke ud til, at det har været et problem i beslutningsprocessen indtil videre. Byrådene i de tre kommuner har fra starten været enige om, at der var tale om en sammenlægning af tre ligeværdige parter, hvor én kommune eller ét område ikke skal forfordes frem for, eller på bekostning af andre. Der har dog været lidt muren i krogene i Nørager Kommune, da en del af befolkningen ikke mente, at de havde eller har nogen tilknytning til Støvring og Skørping Kommuner, og derfor heller ikke ser en Rebild-løsning som den ideelle løsning for Nørager Kommune. Men efter der blev afholdt borgerafstemning for Nørager-borgerne, har det vist sig at mere en halvdelen af indbyggerne i Nørager Kommune foretrækker en sammenlægning mod nord (Rebild Kommune) frem for en vest-løsning.

I henhold til interviews med repræsentanter fra de tre kommuner, kan vi konkludere at der er enighed omkring kommunesammenlægningen, og hvordan samarbejdet skal være. De er realistiske omkring, hvor og hvordan udviklingen i den fremtidige Rebild Kommune skal ske, jf. bilag B-D.

8 BYMØNSTER

I dette kapitel vil vi se på bymønstret i de tre kommuner, samt hvilken rolle de har i det overordnede bymønster for Nordjyllands Amt. Formålet med kapitlet er at danne grundlag for et forslag til et nyt bymønster for den nye Rebild Kommune, samtidig med at kapitlet skal være med til at skabe et overblik over, hvor der skal eller kan ske en justering af byernes status. Der vil der være en gennemgang af de forskellige byer i den kommende Rebild Kommune, med hensyn til deres regionale status, indbyggertal, service osv., som skal være med til at danne baggrund for en sammenligning af byerne senere i projektet. Vi vil ligeledes se på hvordan de tre nuværende kommunecentre; Støvring, Skørping og Nørager ligger i forhold til hinanden, og hvilke status de vil få i fremtiden, jf. Regionplanforslag 2005.

Hvis man ser på bymønstret på det overordnede plan – i dette tilfælde Nordjyllands Amt, vil man se at de fleste byer søger mod Aalborg, da denne opfattes som regionens eller amtets ”hovedstad”, dette gør sig også gældende for de tre kommuner i Rebild Kommune. En illustration af dette kan man se på figur 8.1.

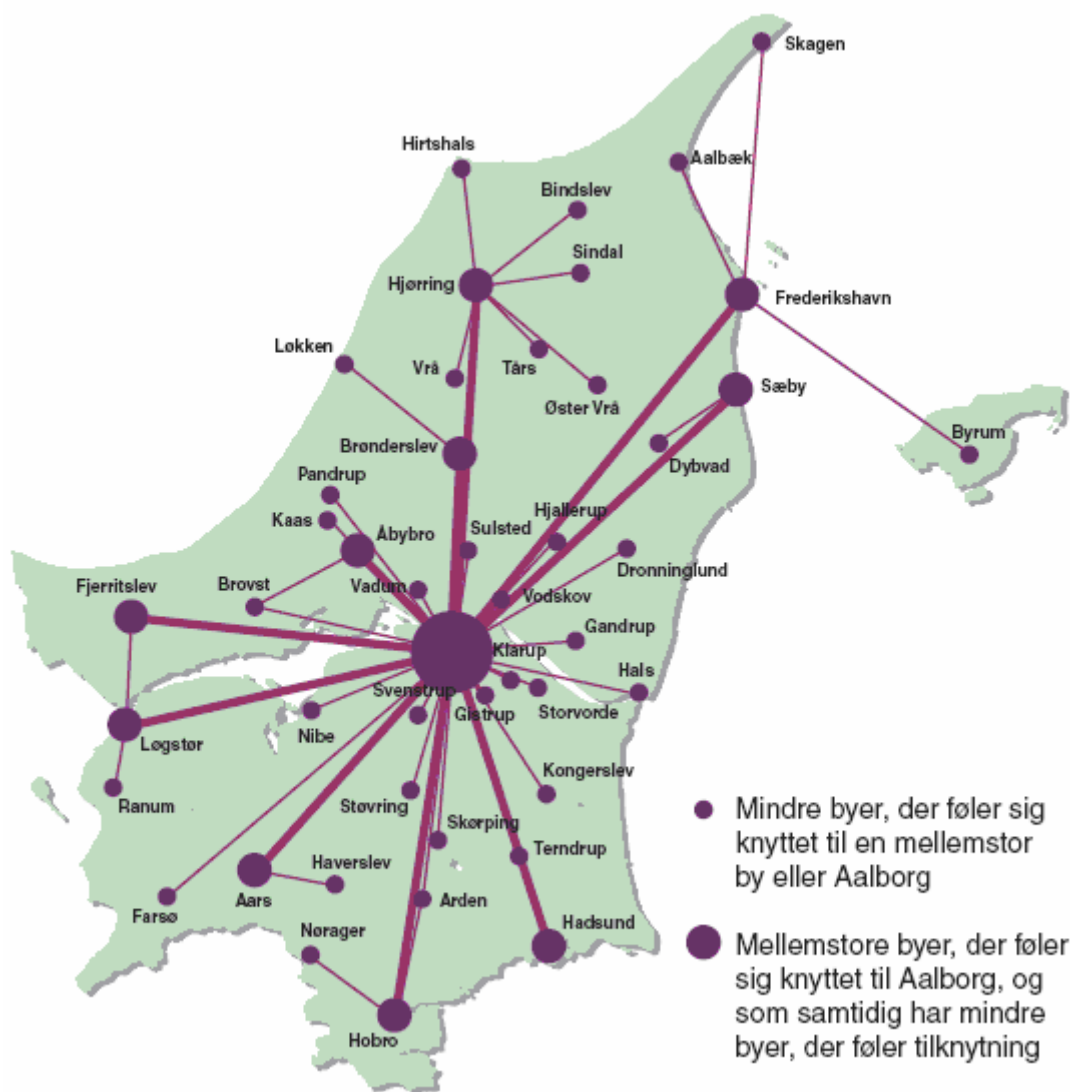

Fig. 8.1: Byernes tilknytning til større byer [Nordjyllands Amt, 2003, s. 6].

For at kunne danne et indtryk af bystrukturen i den kommende Rebild Kommune, og dermed baggrundsmateriale for hvordan der kan byudvikles i selv samme kommune, vil der i det efterfølgende først være en analyse af hvilke byer der findes i de tre kommuner; Støvring, Skørping og Nørager. Dernæst vil der være en analyse af hvordan amtet, i henhold til *Forslag til*

Regionplan 2005, ser bystrukturen for den kommende Region Nord, og i særdeleshed den kommende Rebild Kommune. Ud fra disse to punkter vil der i kapitlet *Rebild Kommune* være en vurdering af hvilke byer der skal satses på i den kommende Rebild Kommune, samt hvilke byer det bliver svært at holde liv i. Den efterfølgende analyse af de forskellige bystrukturer vil blive opdelt efter Nordjyllands Amts kategorisering af byerne i henhold til *Forslag til Regionplan 2005*.

8.1 Kommunerne

Der er en del landsbyer i de tre kommuner, hvorfor de også hver især har lavet en landsdistriktspolitik. Figur 8.1.1 viser en oversigt over byer, landsbyer samt øvrige landdistrikter i de tre kommuner. For overskueligheds skyld er byerne kategoriseret efter om de i dag har center-status eller ej.

Kommune	Byer m. centerstatus	Øvrige landsbyer
Støvring	Støvring, Suldrup og Øster Hornum	Guldbæk, Sørup, Byrsted, Bradsted, Kirketerp, Hjeds, Ll. Hjeds, Veggerby, Hjedsbæk, Sønderup, Aarestrup, Oplev og Gravlev
Skørping	Skørping, Bælum, Terndrup, Blenstrup og Rebild	Frær, Sejlstrup, Gl. Skørping, Asp, Hellum, Siem, Korup, Thorup, Gerding, Lyngby, Askildrup og Smidie St. Brøndum og Solbjerg
Nørager	Nørager, Ravnkilde og Haverslev	Kgs. Tisted, Brørstrup, Ll. Binderup, St. Binderup, Nysum, Ladelund, Gl. Nørager, Rørbæk, Stenild, Mejlby og Hannerup

Fig. 8.1.1: Oversigt over byerne i de tre kommuner

Da de tre kommuner rummer en del byer med forskellig status, vil der i det efterfølgende kun være en beskrivelse af de byer der på nuværende tidspunkt (17. maj 2005) har centerstatus. At de øvrige landsbyer ikke er medtaget, er dog ikke ensbetydende med at det konsekvent går skidt med dem. Som eksempel på byer i "fremdrift", kan nævnes: Aarestrup, Gravlev, Guldbæk, Oplev, Stenild og Mejlby. Disse byer er alle velfungerende landsbysamfund. På figur 8.1.2 kan man se en illustration af hvor de forskellige byer, der er egnscentre, kommunecentre eller lokalcentre, ligger i forhold til hinanden.

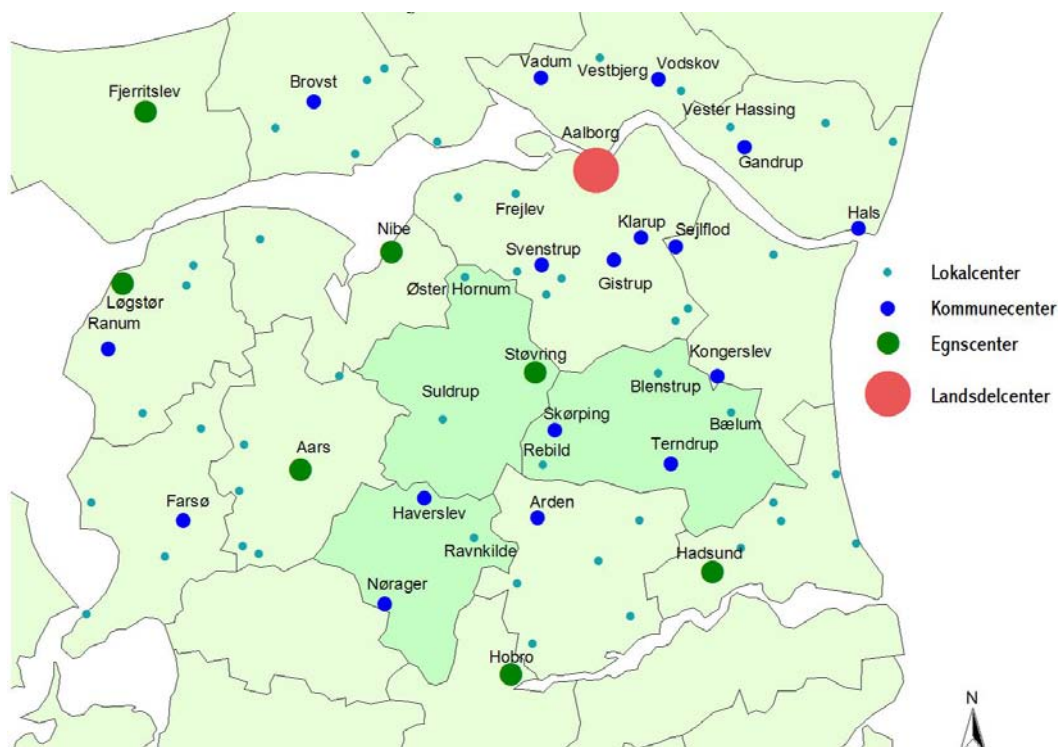

Fig. 8.1.2: Nuværende egnscentre, kommunecentre og lokalcentre. For overskueligheds skyld er navnene på lokalcentrene uden for den kommende Rebild Kommune ikke medtaget.

8.2 Egnby

I det følgende beskrives egnbyen i den kommende Rebild Kommune.

8.2.1 Støvring

Støvring by er efter den gældende regionplan, egnby. Støvring har 6.181 indbyggere og har i perioden 2003-2004 haft en befolkningstilvækst på lidt over 2 %. De har haft en forøgelse på knap 3.000 personer gennem de sidste 30 år. Ifølge interview med planmedarbejder ved Støvring Kommune Merete Aagaard, jf. bilag B, er Støvring den by i Nordjylland der har oplevet den største befolkningstilvækst gennem de seneste årtier. Byen er klart den største i den kommende Rebild Kommune, og det er også her der findes det bredeste udvalg af butikker. Støvring er som

følge af den eksplosive udvikling byen har oplevet de seneste årtier, blevet klemt inde; mod vest af motorvejen, mod øst af jernbanen, mod nord af kommunegrænsen til Aalborg Kommune og mod syd af amtsvejen Nibevej. Det har betydet at de i den nye kommuneplan har været nødt til at tænke nye veje, hvis udviklingen skal fortsætte. På figur 8.2.1.3 kan man se en illustration af hvordan den fremtidige byudvikling er tænkt for Støvring by.

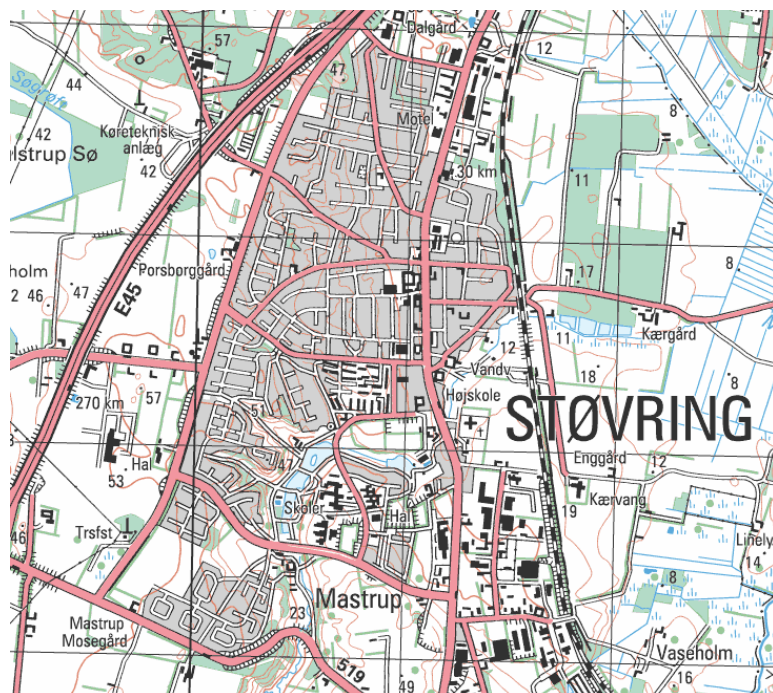

Fig. 8.2.1.1: Kort over Støvring by. Ternene er 5 x 5 km [KMS].

Fig. 8.2.1.2: Jernbanegade i Støvring

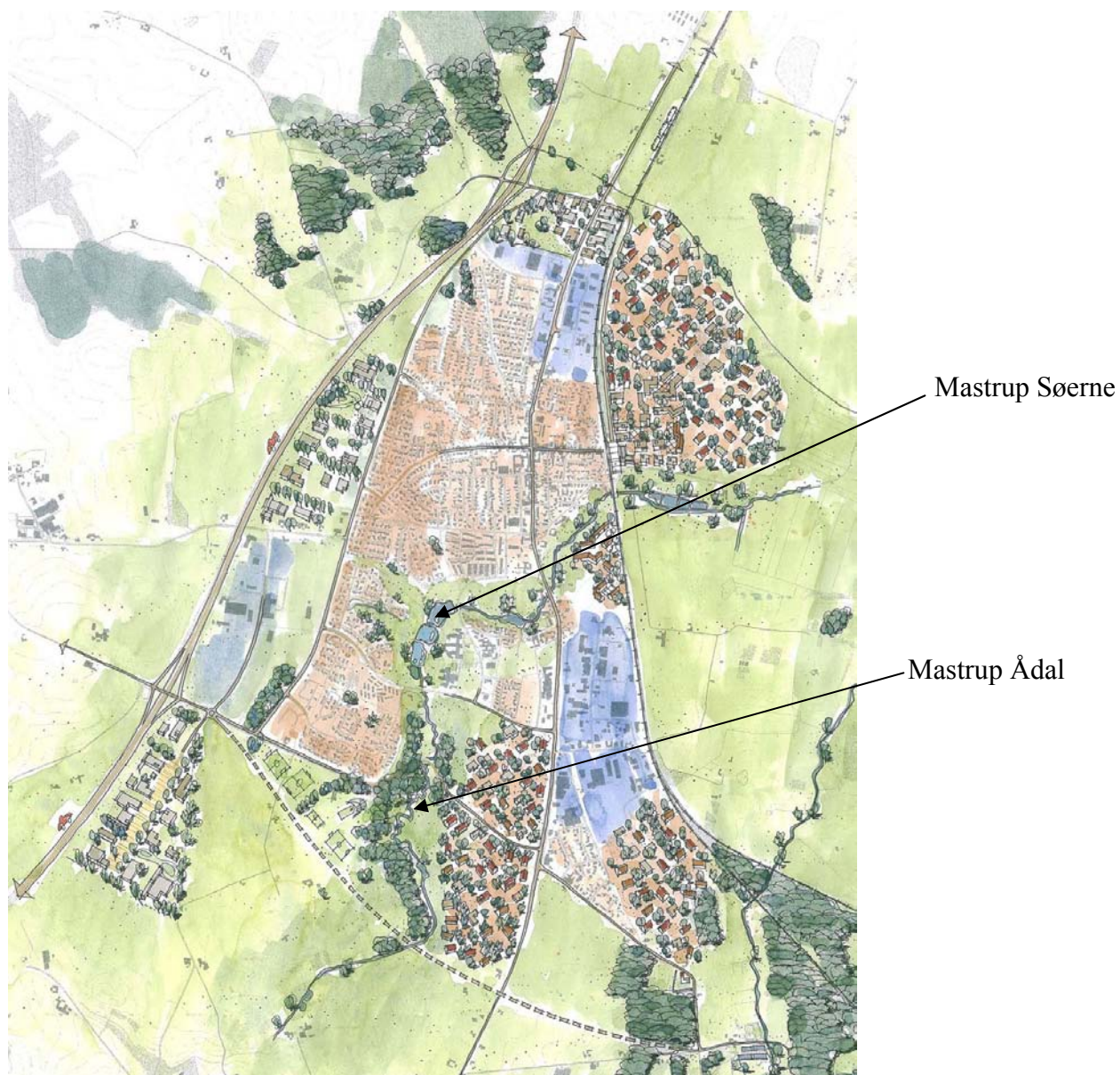

Fig. 8.2.1.3: Illustration af Støvring bys udvikling over de næste 30 år [Støvring Kommune, 2005].

Støvring by er en liberal by, da det er en by, der som sagt er opstået gennem de sidste 30 år. Derfor har byen heller ikke en "gammel" bydel med købstadspræg eller gadekær.

Omdrejningspunktet for Støvring midtby er Hobrovej samt butiks- og busgaden Jernbanegade, jf. figur 8.2.1.2. Byen har to kommuneskoler; Bavnebakkeskolen med 560 elever fordelt på 11 klassetrin (fra 0. til og med 10. klasse), og Karensminde skolen med 605 elever fordelt på 10 klassetrin (fra 0. til og med 9. klasse, samt to specialklasser). Som man kan se på figur 8.2.1.3, er der en grøn kile gennem byen, som er med til at understrege naturen, Mastrup Ådal samt Mastrupsøerne. Karensminde skolen samt Støvring Gymnasium (med 354 elever) ligger naturskønt ved Mastrupsøerne, hvor også man finder børnehaver, skolefritidsordninger (SFO'er) og en idrætshal med tilhørende boldbaner. Bavnebakkeskolen ligger tættere på bycentrum, ud mod Hobrovej. Foruden de to kommuneskoler ligger der også en højskole i byen samt en svømmehal, idrætsanlæg, tennisbaner, fodboldstadion osv. Alt sammen koncentreret i den centrale del af byen – midt mellem de to skoler. Her ligger også byens plejehjem med tilhørende ældreboliger. Byen har desuden seks børnehaver med i alt 371 pladser, fordelt rundt omkring i byen. Derudover er der til hver af de to skoler tilknyttet en SFO for elever fra 0. til og med 3. klasse. Desuden er der i tilknytning til Karensminde skolen en SFO 2 for elever i 4. – 6. klasse, som kan benyttes af elever fra begge skoledistrikter.

Rådhuset ligger midt i byen ud mod Hobrovej og i forbindelse med dette ligger kommunens hovedbibliotek. Rundt omkring i byen er der grønne åndehuller, som skal være med til at fastholde det naturskønne område som Støvring by ligger i.

Hovedparten af bebyggelsen er parcelhuse, men der findes også både tæt-lav bebyggelse og etagebebyggelse i byen. Den tæt-lave bebyggelse samt etageboligerne ligger hovedsageligt i eller tæt på byens centrum. Byens erhvervsområder, som er illustreret med den blå skravering på figur 8.2.1.3 ligger hovedsageligt nord og syd for byen, samt vest for byen – ud mod motorvejen.

8.3 Kommunecentre

I det følgende beskrives kommunecentrene i de tre nuværende kommuner.

8.3.1 Nørager

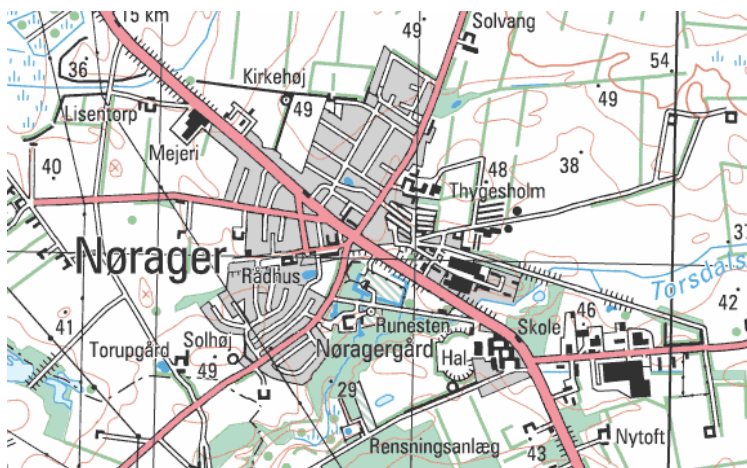

Fig. 8.3.1.1: Kort over Nørager by. Ternene er 5 x 5 km [KMS].

Nørager by har 1.043 indbyggere. Nørager har fra 2003-2004 haft en fremgang på knap 2 %, men har siden 1976 haft en fremgang på 266 indbyggere. Der ligger én kommuneskole i lige syd for Nørager; Sortebakkeskolen med 535 elever fordelt på 30 klasser fra 0. til og med 10. klasse samt tre

specialklasser. Til skolen er der knyttet en SFO med plads til 65 elever. Skolen er samlings- og aktivitetssted for lokalsamfundet, idet musikskolen, ungdomsskolen, aftenskoler, idrætsforeninger og folkedansere benytter lokalerne meget. Derudover er der en børnehave med plads til 65 børn. Byen har ikke som sådan et handelsliv, men der er dog de butikker man skal bruge (en købmand, bager, mekaniker osv.). Derudover er der en trælasthandel samt et mindre erhvervsområde vest for byen. Rådhuset ligger på Jernbanegade, tæt på centrum. Tæt på skolen ligger biblioteket og ungdomsskolen. Byen rummer desuden et plejehjem/aktivitetscenter med 14 pladser, 2 gæstepladser samt 2 x 6 pladser i bofællesskab.

Fig. 8.3.1.2: Billeder fra bytorvet samt hovedgaden i Nørager.

Bebyggelsen består hovedsageligt af ældre åben-lav bebyggelse. Syd for byen er der dog et område med tæt-lav bebyggelse.

8.3.2 Haverslev

Der bor 696 indbyggere i Haverslev by. Haverslev har fra 2003-2004 haft et lille fald i indbyggertallet på 0,7 %, men har fra 1976 haft en tilvækst på 141 indbyggere. Der ligger en kommuneskole i den nord-østlige del af byen; Haverselv Skole, som har 179 elever fordelt på 8 klassetrin (0. – 7. klasse). Efter 7. klasse kommer eleverne på Sortebakkeskolen i Nørager. Ved siden af skolen ligger byens idrætsanlæg samt idrætshal, hvor der bl.a. bliver dyrket; badminton, gymnastik, fodbold osv. Derudover ligger der en idrætsefterskole; Haverslev Idrætsefterskole, centrale placeret i byen.

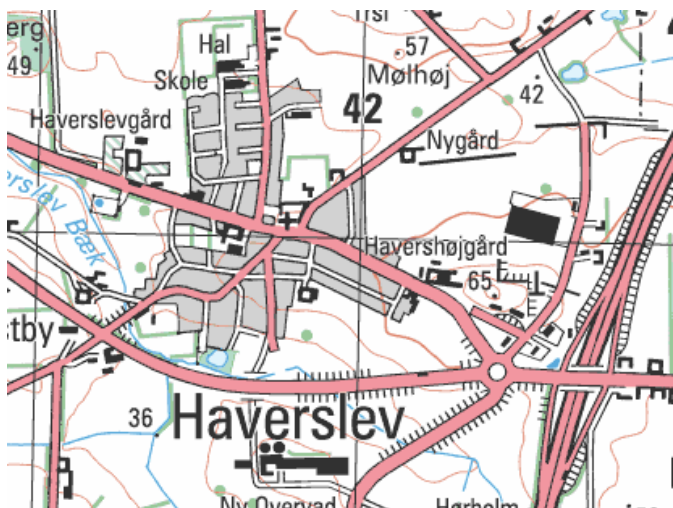

Fig. 8.3.2.1: Kort over Haverslev. Ternene er 5 x 5 km [KMS].

Vest for byen – ud mod motorvejen, er der udlagt erhvervsområder, og der har de seneste år været en udvikling indenfor erhvervsdelen. Byen har bl.a. et supermarked, en frisør og så selvfølgelig en McDonald, som er meget besøgt – både af de lokale (eleverne fra skole og efterskole), men i lige så høj grad af motorvejsbilisterne. Desuden er der ALDI centrallager, og Haverslev El-forretning en større forretning der servicerer store dele af oplandet. I den nord-vestlige del af byen ligger der et forholdsvist nyt boligområde, hvor der endnu er ledige byggegrunde til salg.

Fig. 8.3.2.2: Haverslev bycentrum.

Fig. 8.3.2.3: Erhvervsområde øst for Haverslev, ud mod motorvejen.

8.3.3 Skørping

Skørping er med sine 2.610 indbyggere den 2. største by i den kommende Rebild Kommune. Byen har fra 2003-2004 haft en befolkningstilvækst på 3,5 % og har siden 1976 haft en befolkningsfremgang på 638 indbyggere. Vest for byen ligger Skørping Skole med 610 elever fordelt på 10 klassetrin (0. til og med 9. klasse). I tilknytning til skolen ligger SFO'en, med plads til 200 børn fra 0. til 3. klasse, samt en børnehave med plads til 50 børn. Derudover ligger der tre andre børnehaver fordelt rundt omkring i byen, med plads til henholdsvis; 50, 44 og 30 pladser.

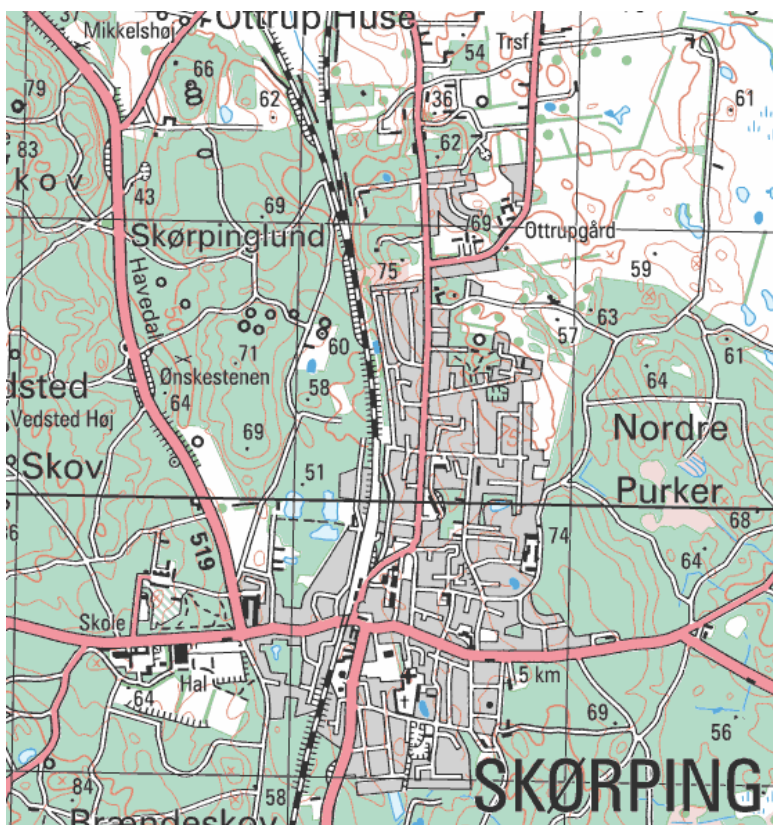

Fig. 8.3.3.1: Kort over Skørping. Ternene er 5 x 5 km [KMS].

På kulturfronten er Skørping en meget aktiv by, med både Kulturstation og biograf. Derudover er der et større idrætsanlæg med tilhørende hal tæt på skolen.

Fig. 8.3.3.2: Kulturstationen og biografen; Kinorevyen i Skørping – lige over for banen.

Skørpings erhvervsliv er stort set ikke-eksisterende, og ifølge planlægningschef Finn Østerbæk skyldes det til dels de dårlige vejforbindelser fra Skørping og ud til de primære veje (hovedvej, motorvej). Handelslivet i Skørping er ok, og man finder de butikker som man skal bruge i hverdagen, så som; købmand, bager, frisør, apoteksudsalg osv. Der ud over ligger der også et privat hospital i Skørping.

Skørping ligger i naturskønne omgivelser midt i skoven, og ikke langt fra Rebild Bakker, hvilket er et af byens attraktive træk, og en af grundene til at folk vælger at bosætte sig i Skørping. Bebyggelsen består hovedsageligt af åben-lav bebyggelse, samt i midtbyen en del ældre huse. I den nordlige del af byen er der udlagt grunde til mere eksklusivt bebyggelse, hvor der bl.a. er en del træ- og bjælkehuse.

8.3.4 Terndrup

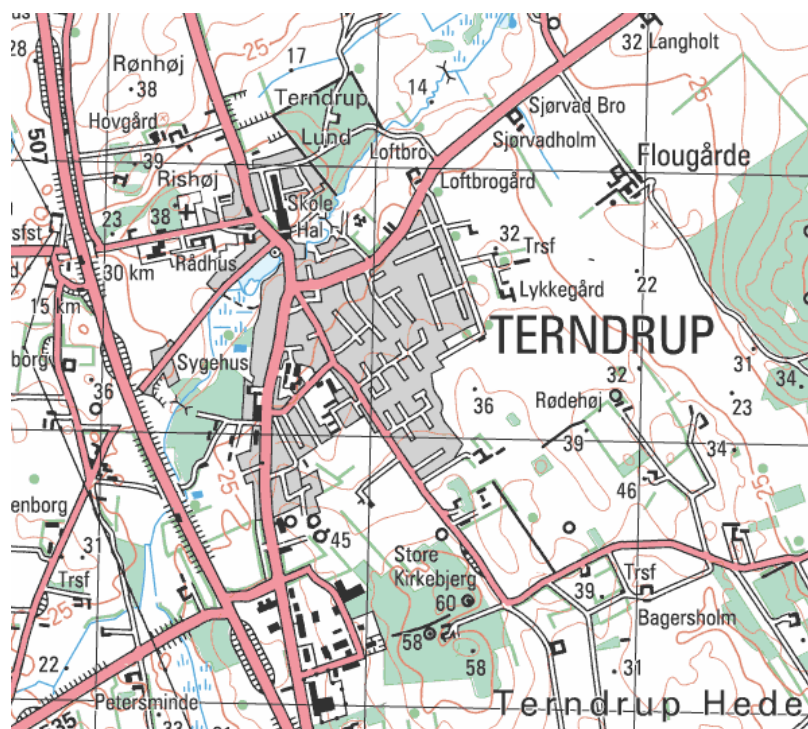

Fig. 8.3.4.1: Kort over Terndrup. Ternene er 5 x 5 km [KMS].

I Terndrup er der 1.538 indbyggere. Terndrup har fra 2003-2004 haft en befolkningsnedgang på lidt over 1 %, men siden 1976 har der været en befolkningsfremgang på 250 indbyggere. Terndrup er den 2. største by i den nuværende Skørping kommune, og det er også i Terndrup, Skørping Kommunes Rådhus ligger! I den nordlige ende af byen ligger Terndrup Skole med 342 elever. I tilknytning til skolen ligger SFO'en med børn fra 2. og 3. klasse. Derudover er der en integreret institution med plads til 144 børn i alderen 3 år til børnene starter i 2. klasse. Centralt i byen ligger retten i Terndrup. Der er også indkøbsmuligheder i Terndrup og en møbelforretning. Nordøst for byen ligger den nyeste del af byen, med noget tæt-lav bebyggelse.

Fig. 8.3.4.2: Billeder fra Terndrup by.

8.4 Lokalcentre

I det følgende beskrives lokalcentrene fra de tre nuværende kommuner.

8.4.1 Øster Hornum

Fig. 8.4.1.1: Kort over Øster Hornum. Ternene er 5 x 5 km [KMS].

I Øster Hornum bor der 989 indbyggere. Byen har fra 2003-2004 haft en befolkningsnedgang på lidt over 1 %, men siden 1976 har der været en befolkningsfremgang på 327 indbyggere. Centralt i byen ligger Øster Hornum Skole med 205 elever fordelt på 8 klassetrin (0. til og med 7. klasse), hvor Bavnebakkeskolen i Støvring fungerer som overbygningsskole. I forbindelse med skolen er der to SFO'er. Ud over skolen har Øster Hornum også et større idrætsområde med hal og tilhørende boldpladser, tennisbaner osv. Midt i byen ligger et gadekær. Derudover ligger der bl.a. en købmand, en frisør, og et plejehjem i Øster Hornum. I den nord-østlige del af byen ligger et mindre erhvervsområde, med bl.a. en korn- og foderstofforretning. Bebyggelsen i Øster Hornum består hovedsageligt af villaer, med i den nord-vestlige del af byen ligger der noget tæt-lav bebyggelse med udsigt over byens gadekær (se figur 8.4.1.2)

Fig. 8.4.1.2: Hovedgaden i Øster Hornum samt byens gadekær.

8.4.2 Suldrup

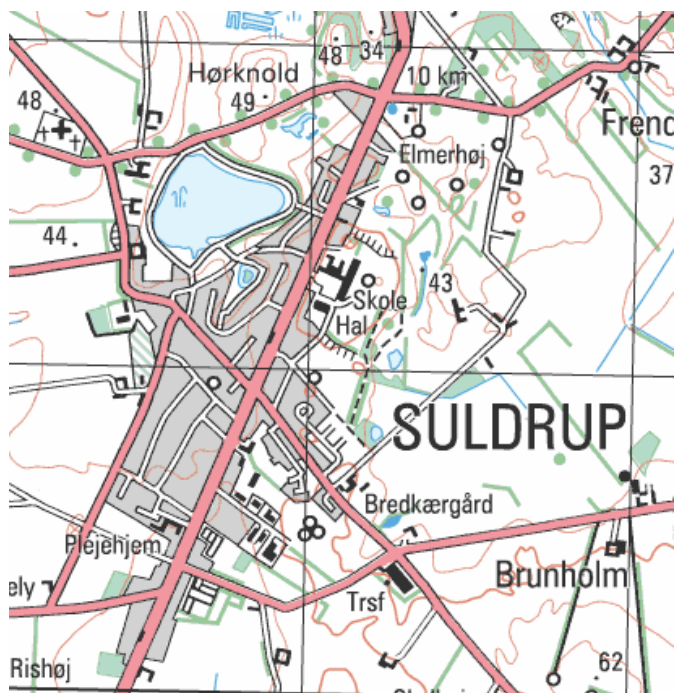

Fig. 8.4.2.1: Kort over Suldrup. Ternene er 5 x 5 km [KMS].

I Suldrup er der 1.132 indbyggere. Byen har fra 2003-2004 haft en befolkningsfremgang på 1,4 %, og har siden 1976 haft en befolkningsfremgang på 910 indbyggere. I den nordlige ende af byen ligger skolen med 358 elever fordelt på 10 klassetrin (0. til og med 9. klasse). I tilknytning til skolen ligger SFO'en for børn i 0. – 3. klasse. Derudover er der også ”Hyggehjørnet” – en SFO for børn i 4. – 6. klasse. I tæt sammenknytning til skolen ligger der også en idrætshal med bl.a. motionscenter. Af erhverv indeholder Suldrup bl.a. to tømreforretninger, to murerforretninger, en maskinforretning, en mekaniker, en pladefabrik og en krudtfabrik. Derudover ligger der også en bager, to købmænd, to frisører og en tankstation i byen. Suldrup indeholder hovedsageligt parcelhuskvarterer, med der er dog noget tæt-lav bebyggelse rundt omkring i byen.

Fig. 8.4.2.2: Billeder fra Hovedgaden i Suldrup, i henholdsvis sydlig og nordlig retning.

8.4.3 Ravnkilde

Fig. 8.4.3.1: Kort over Ravnkilde. Ternene er 5 x 5 km [KMS].

Der bor 387 indbyggere i Ravnkilde. Byen har i perioden 2003-2004 haft en befolkningsfremgang på lidt over 2 %, og indbyggertallet har siden 1970 ligget mere eller mindre konstant, da det i perioden kun har svinget ± 50 personer. På Ravnkilde Skole går der 130 elever fordelt på 0. til og med 7. klasse. Overbygningsskolen er Sortebakkeskolen i Nørager. I forbindelse med skolen ligger en integreret institution med både børnehave (55 børn) og SFO

(25 børn), samt Ravnkilde Idrætsklub, hvor der både kan dyrkes fodbold, håndbold, petanque og gymnastik. Der ligger ikke noget erhverv i Ravnkilde ud over den lokale taxi og turistfart samt en sparekasse og en købmand.

Fig. 8.4.3.2: Billeder fra SPAR i Ravnkilde samt Ravnkilde skole [www.ravnkildeby.dk, 1].

8.4.4 Rebild

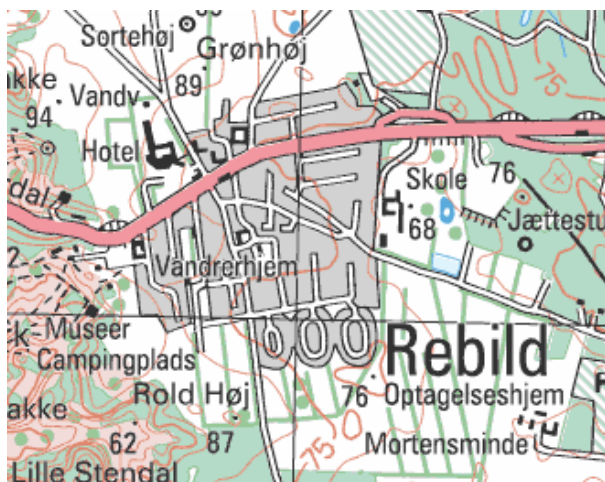

Fig. 8.4.4.1: Kort over Rebild. Ternene er 5 x 5 km [KMS]. Fig. 8.4.4.2: Kongres- og Kulturcentret i Rebild.

I Rebild bor der 607 indbyggere. Byen har i perioden 2003-2004 haft en befolkningsnedgang på 2,6 %, men har siden 1976 haft en befolkningsfremgang på 155 indbyggere. Rebild ligger utroligt naturskønt lige midt i Rebild Bakker og med Rold Skov som nærmeste nabo. Byen har

ingen skole, men er til gengæld meget med på kulturområdet, med bl.a. et kongres- og kulturcenter (se figur 8.4.4.2), flere forskellige restauranter, museer osv. Hvert år afholdes den årlige 4. juli fest i bakkerne. Rebild har som sagt ingen skole. Dette er dog ikke umiddelbart noget problem, da byen ligger så tæt på Skørping Skole, at skolebørnene fra Rebild uden videre kan cykle i skole. Der ligger dog en mindre efterskole i Rebild, Rebild Efterskole, med 70 elever. Bebyggelsen i Rebild består af både ældre villaer samt nyere (1970 og 1980) parcelhuse.

8.4.5 Blenstrup

Der bor 527 indbyggere i Blenstrup, og i perioden 2003-2004 har der været en befolkningsnedgang på 3,5 %. Befolkningstallet har siden 1976 været mere eller mindre konstant, dog har der, hvis man sammenligner tallet fra 1976 med i dag, været en lille befolkningsfremgang på 38 indbyggere. I Blenstrup ligger der en lille landsbyskole med ca. 100 elever fordelt på 8 klassetrin (0. til og med 7. klasse). Bælum-Solbjerg Skole er overbygningsskole. Husene er hovedsageligt ældre bebyggelse, hvor nogle af den er blevet renoveret gennem tiden. I Blenstrup ligger der bl.a. en maskinforretning, en smede- og VVS forretning og en købmand.

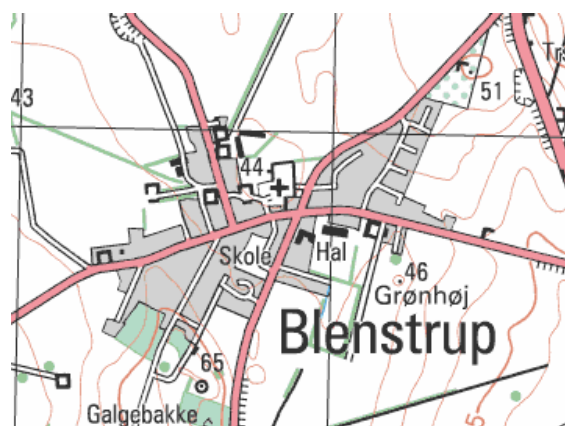

Fig. 8.4.5.1: Kort over Blenstrup. Ternene er 5 x 5 km [KMS].

Fig. 8.4.5.2 Billeder fra Blenstrup af henholdsvis brugsen og et hus.

8.4.6 Bælum

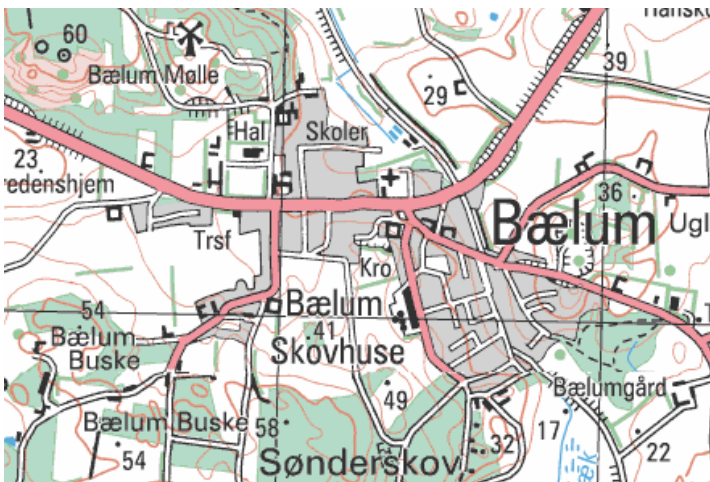

Fig. 8.4.6.1: Kort over Bælum. Ternene er 5 x 5 km [KMS].

Der er 819 indbyggere i Bælum. I perioden 2003-2004 har der været en befolkningsnedgang på 0,5 %. Siden 1976 har der været en befolkningsfremgang på 174 indbyggere. Centralt i byen ligger Bælum-Solbjerg Skole med elever fra 0. - 9. klassetrin samt en skolefritidsordning med børn fra 0. - 3. klassetrin. Foruden skolen ligger der også en efterskole i Bælum, Østhimmerlands Ungdomsskole, hvorpå der går 92 elever i 9. – 10. klasse.

Der ligger flere virksomheder i byen, bl.a. et tømrefirma, et karosseriværksted, en el-installatør, en korn- og foderstofforretning og en vognmand. Der ligger også en købmand i byen.

Fig. 8.4.6.2: Bælum-Solbjerg Skole samt hovedgaden i Bælum.

Byen har, fra at være det politiske centrum i Østhimmerland i 1800-tallet, vokset sig til at være et rart lille smørhul, omgivet af bakker, skov og mose, og med 10 km. til østkysten. Byen består af såvel ældre som nyere bebyggelse og indeholder de fritidsfaciliteter man ellers måtte ønske sig inden for bygrænsen.

8.5 Amtet

I *Forslag til Regionplan 2005* har amtet ændret det regionale byperspektiv, således det angiver Amtsrådets prioritering af byernes rolle som trækkræfter i den samlede regionale byudvikling. Det vil sige, at der er lavet om på den tidligere fordeling af egnscentre, kommuncentre og lokalcentre. I den nye Region Nordjylland er byernes status derfor opstillet efter seks nye regionale bytyper – se figur 8.5.1. De seks bytyper

De 6 regionale bytyper

1. Landsdelscenter
2. Egnshovedbyer
3. Egnsbys

Øvrige byer:

4. Områdebyer
5. Forstadsbyer til Aalborg
6. Lokale byer (byzone)

Fig. 8.5.1: De seks regionale bytyper i den nye Region Nordjylland.

indeholder de regionale principper for lokalisering af afgørende funktioner, som offentlig service, detailhandel, arbejdspladser, boliger og dermed byvæksten i det hele taget. På figur 8.5.2 kan man se et udsnit af hvordan Nordjyllands Amt har kategoriseret byerne i og omkring den kommende Rebild Kommune.

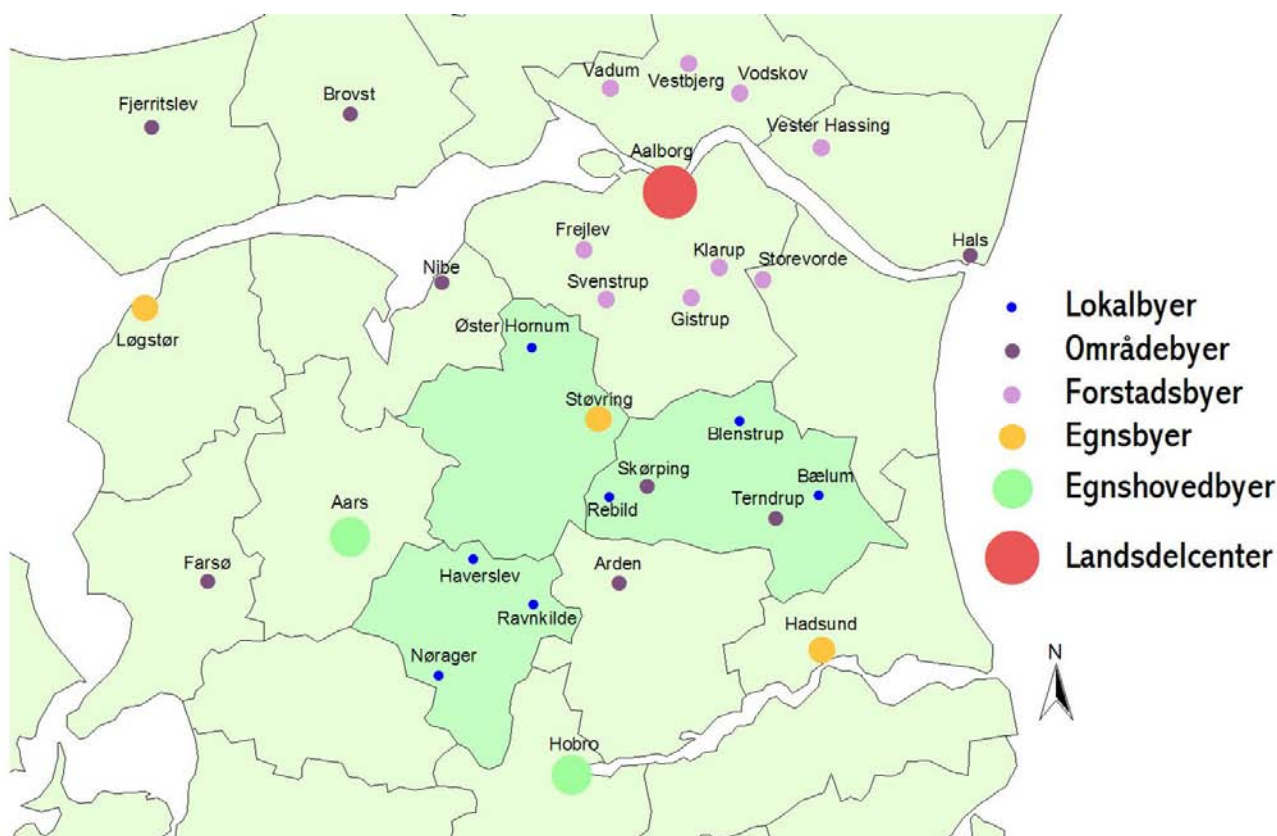

Fig. 8.5.2: Byer status i og omkring Rebild Kommune. Lokalbyerne i de øvrige kommuner er ikke medtaget, da dette vil forringe overskueligheden. Kortet illustrerer Nordjyllands Amts forslag til byernes fremtidige status.

På figur 8.5.2, kan man se, at både Haverslev og Nørager i *Forslag til Regionplan 2005* er nedprioriteret fra at være kommuncentre til fremover kun at være lokalbyer. Ifølge interview med teknisk chef ved Nørager Kommune, Jane F. Bech, vil kommunerne gøre indsigelse mod dette, og ansøge amtet om at Haverslev bliver ophøjet til områdeby, da de mener, der ligger et stort udviklingspotentiale indenfor erhvervsudvikling i Haverslev, jf. bilag D. Nørager vil de ikke

søge om at ændre status på. Ligeledes er Suldrup i Støvring Kommune ikke medtaget i *Forslag til Regionplan 2005*. I den gældende regionplan er Suldrup udlagt til lokalcenter, hvorimod den i *Forslag til Regionplan 2005*, end ikke er prioriteret som lokalby (altså den laveste status en by kan have) og dermed heller ikke er berettiget til byudvikling. Dette mener planmedarbejder ved Støvring Kommune, Merete Aagaard, er en fejl, hvilket de også vil skrive i deres indsigelse til amtet, og derfor regner de også med, at det bliver rettet.

Hvis vi ser på det overordnede bystrukturperspektiv for den kommende Region Nord, og dermed amtets udmelding om hvilke status de Nordjyske byer skal have, kan man se at en del byer bliver nedprioriteret. Dette er som sagt bl.a. gældende for Nørager, Haverslev og Suldrup.

Ud fra figur 8.5.2, kan man se, at Støvring, ifølge *Forslag til Regionplan 2005*, er den by i den kommende Rebild Kommune, med den højeste status, idet den er udnævnt til egnsby. Dernæst kommer Skørping og Terndrup, som områdebyer og til sidst kommer; Øster Hornum, Ravnkilde, Nørager, Haverslev, Rebild, Blenstrup, Bælum og Suldrup som lokalbyer. I figur 8.5.3 kan man se en skematisk oversigt over de forskellige byers regionale status, jf. *Forslag til Regionplan 2005*.

Egnsbyer	Støvring
Områdebyer	Skørping Terndrup
Lokalbyer	Øster Hornum Haverslev Ravnkilde Nørager Rebild Blenstrup Bælum Suldrup

Fig. 8.5.3: Illustration af byernes status.

8.6 Sammenfatning

Ud fra ovenstående gennemgang af hvilke byer der er i den kommende Rebild Kommune, kan vi se at kommunen kommer til at bestå af en del mindre landsbyer, nogle få større landsbyer og kun én by med mere end 5.000 indbyggere. Dette vil selvfølgelig have indflydelse på bystrukturen, samt hvor udviklingen kommer til at foregå. Ifølge interviews med planlæggere i de tre kommuner, er de tre kommuner enige om hvor byudviklingen kommer til at foregå.

Hver af de tre kommuner har som sagt en landdistriktspolitik, som skal være med til at fremme udviklingen i landdistrikterne. For Skørping Kommunes vedkommende har de eksempelvis afsat 50.000 kr. i budgettet hvert år til fremstød for udvikling og grundsalg i landsbyerne og 200.000 kr. til torve, anlæg o. lign. Derudover er der siden 1999 givet 100.000 kr. til forskønnelse efter ansøgning fra landsbyerne. Det er dog ikke realistisk at tro at samtlige landsbyer i den kommende Rebild Kommune vil opleve en udvikling eller i det hele taget "overleve". En del af byerne er allerede i dag ofre for tilbagegang og fraflytning. Kommunernes landdistriktspolitik vil være det eneste der kan holde gang i de små landsbyer, og i de tilfælde hvor der ikke eksisterer en landsbyforening, som kan ansøge kommunen om penge til byudvikling eller byforskønnelse, er der ingen reelle muligheder for at landsbyerne vil overleve. Som planlægningschefen for Skørping Kommune, Finn Østerbæk siger, så vil indbyggerne, i takt med at de bliver ældre, flytter ind til den nærmeste "større" by med en købmand eller evt. et ældrecenter, og dermed vil de små landsbyer blive affolket, da det er de færreste der har lyst til at flytte til en "dødende" landsby med faldefærdige huse.

Man skal dog ikke afskrive landsbyerne helt, da der stadig er folk, der ønsker at bo på landet, og hvor en landsby er det perfekte bosætningssted, da det er tæt på det åbne land, men samtidig i nærhed til bymæssig bebyggelse.

9 PLANSTRATEGIER

I dette kapitel vil de tre kommuners nuværende planstrategier blive analyseret. De nuværende planstrategier er vigtige, da man i dem, kan få et indblik i, hvad de tre kommuner hver især har af visioner og målsætninger for fremtiden. Disse emner vil blive behandlet i dette kapitel for at få et indblik i hver kommunes strategier for fremtiden, og dermed danne baggrund for kapitlet *Konklusion*, hvor vi vil se på, hvordan en strategi for den nye Rebild Kommune, kan se ud. I analysen af planstrategierne vil der ligeledes fokuseres på kommunernes styrker og svagheder, da disse også er vigtige, for at få klarlagt hvordan den efterfølgende planlægning af den nye Rebild Kommune skal se ud for, at den bliver troværdig og sandfærdig. Opbygningen af dette kapitel kan ses på figur 9.1. De fem øverste kasser på figuren illustrer analysens indhold i dette kapitel, hvor den nederste kasse vil forekomme i kapitlet *Rebild Kommune*.

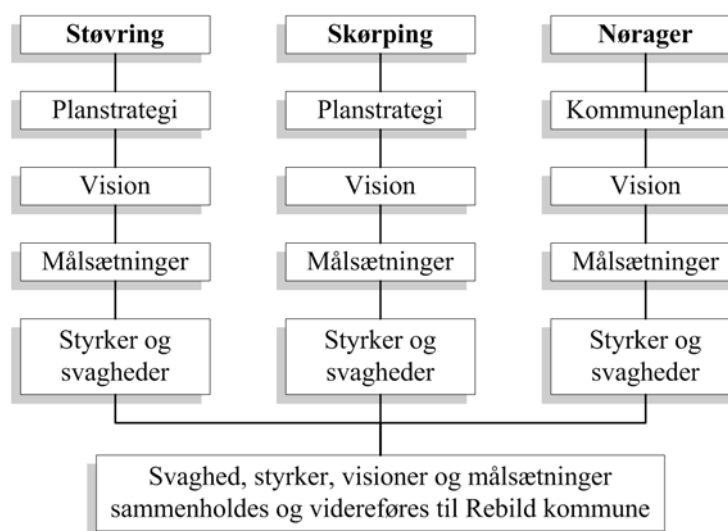

Fig. 9.1: Illustrer opbygningen af analyser, der er i forbindelse med dette kapitel og de efterfølgende.

9.1 Planstrategi for Støvring Kommune

Planstrategien for Støvring Kommune er udarbejdet i 2003 og indeholder vision, målsætninger, mål og handlinger frem mod 2010. Planstrategien er udarbejdet således, den besvarer tre spørgsmål:

Hvor står vi? Dette spørgsmål omhandler Støvring Kommunes status i 2003, dvs. på det tidspunkt planstrategien blev udarbejdet. Kapitlet i planstrategien indeholder en karakteristik af kommunen og en redegørelse for den hidtidige fysiske planlægning samt redegørelse for Agenda 21-projekter.

Hvor vil vi hen? Dette spørgsmål omhandler de målsætninger og mål kommunen skal arbejde mod. Herunder arbejdes der specielt med fem temaer: *Den aktive kommuneplan – og Agenda 21, Udvikling og økonomi, Samspillet mellem by og land, Kommunal service og Fremtidig kommunal struktur*. Disse temaer er behandlet under hvert sit kapitel, og i kapitlerne er der anført, de prioriteringer kommunen lægger vægt på i den fremtidige planlægning.

Hvad gør vi? For at nå de ønskede mål og målsætninger og selvfølgelig også den overordnede vision, er der for hvert førnævnt tema anført nogle handlinger, som skal hjælpe til med opfyldelsen af disse.

Strukturen over opbygningen af planstrategien kan ses på figur 9.1.1, som viser de emner, Støvring Kommunes planstrategi indeholder. Det virker dog lidt uhensigtsmæssigt, at kapitlet der omhandler hvor kommunen står nu, er anført sidst i planen, hvor en mere hensigtsmæssig placering af dette kapitel, skulle være først i planen. På denne måde ville det først blive oplyst, hvem kommunen er, og hvad de repræsenterer, for derefter at pointere hvad der skal ske i fremtiden.

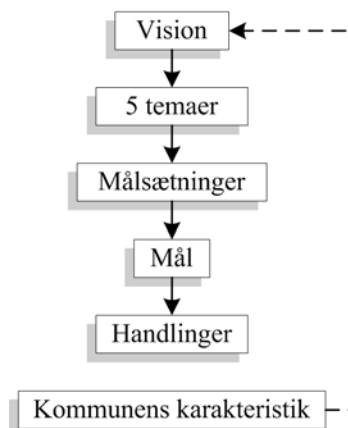

Fig. 9.1.1: Opbygningen af Støvring Kommunes planstrategi, hvor den stiplede linie illustrerer en mere hensigtsmæssig placering af denne kasse.

9.1.1 Vision

Støvring Kommune har udarbejdet en overordnet vision som skal gælde for kommunens udvikling frem mod år 2010. Ifølge den overordnede vision for kommunen, satser kommunen på erhverv, befolkning, kultur samt løsning af opgaver som organisation.

Vision: *Støvring Kommune vil frem mod år 2010 være kendetegnet ved såvel erhvervsmæssig som befolkningsmæssig vækst, hvor der er sikret kulturel og personlig mangfoldighed for borgerne, samt udvikling og kvalitet i den kommunale opgavevaretagelse.*

9.1.2 Målsætninger

Planstrategien er opdelt i fem temaer. Efterfølgende vil de målsætninger der er opstillet for hvert tema blive fremhævet.

Den aktive kommuneplan – og Agenda 21

***Målsætning 1:** Støvring Kommune tilstræber en målrettet udvikling med erhvervs- og befolkningsmæssig vækst.*

Denne første målsætning behandler to emner, som også er opstillet i visionen, nemlig erhvervsmæssig vækst og befolkningsmæssig vækst.

***Målsætning 2:** Støvring Kommune skal som helhed være miljømæssig bæredygtig, hvor Støvring Kommune som virksomhed vil vise et godt eksempel.*

Den anden målsætning omhandler bæredygtighed både i miljømæssig forstand og som kommunen i helhed. For at redegøre for, hvad det er kommunen mener med bæredygtighed, er der i bilag A redegjort for bæredygtighedsbegrebet.

Udvikling og Økonomi

***Målsætning 3:** Støvring Kommune skal være et godt sted at bo og attraktiv for erhvervslokalisering og -udvikling.*

Denne målsætning følger op på visionen i form af kulturel mangfoldighed og personlig mangfoldighed. Kommunen ønsker at fremme erhvervsudviklingen, og ønsker at placere tilsvarende virksomheder samlet af hensyn til miljø, trafik og arkitektur. Pga. tilvæksten indenfor bosætning, ønsker kommunen, at der skal være mulighed for udbygning både i Støvring og i de øvrige byer i kommunen, og de ønsker dermed en befolkningstilvækst på mellem 0,5-1 % pr. år. Støvring midtby skal styrkes som handelscentrum, og der skal være et spekter af fritids- og kulturaktiviteter.

Samspil mellem by og land

Målsætning 4: Byrådet vil styrke samspillet mellem land og by.

Kommunen vil skabe liv og udvikling i de mindre byer og landområder. De vil skabe en balance mellem by og land med løsninger, der er tilpasset lokale ønsker, ligeledes ønskes opretholdt en decentral struktur for den offentlige service. Landsbyernes særpræg og kulturhistoriske elementer skal bevares. Politikken på landsbyområdet skal realiseres sammen med Landsbyrådet, som også skal være medspiller i diskussioner, og politikken skal understøttes af midler fra Landsbypuljen.

Kommunal service

Målsætning 5: Byrådet vil skabe overensstemmelse mellem borgerens behov, serviceniveauet og den kommunale økonomi.

Der skal i kommunen være pasningsgaranti til og med 3. klasse og der skal være mulighed for pasning offentligt, privat eller i hjemmet.

Fremtidig kommunal struktur

Målsætning 6: Støvring Kommune vil indgå i positive samarbejder med nabokommunerne med henblik på at sikre kommunen en central rolle i forbindelse med en fremtidig kommunal struktur.

Kommunen imødeser den nye struktur, som strukturkommissionen har startet. Støvring Kommune skal have en central rolle i en ny storkommune, og den skal fastholde og styrke dens position i den nye kommune. Kommunen vil arbejde for en attraktiv bosætnings- og erhvervskommune og benytte den gode beliggenhed og infrastruktur.

9.1.3 Sammenfatning

Ovenstående er der redegjort for hvad Støvring Kommune ønsker for den fremtidige udvikling. Om denne strategi kan holde efter sammenlægningen med Skørping og Nørager Kommuner, kan først konkluderes, efter alle strategierne er undersøgt, for at se om der er nogle tilfælde, der kan kobles sammen, eller der direkte er stridigheder mellem visionerne. Visionen og målsætningerne vil blive fremhævet i dette afsnit, for at sammenligningen med de øvrige kommuner dermed bliver mere overskuelig. Derefter vil de styrker og svagheder kommunen har blive opstillet, da dette også er noget, der vil have indvirkning på den nye Rebild Kommune

Planlægning

Hvis man opdeler visionen er der følgende emner kommunen værdsætter højt:

- Erhvervsmæssig vækst
- Befolkningsmæssig vækst
- Kulturel og personlig mangfoldighed
- Udvikling og kvalitet i den kommunale opgavevaretagelse

Opdeler man de forskellige målsætninger, værdsætter kommunen følgende emner højt:

- Erhvervsmæssig vækst
- Befolkningsmæssig vækst
- Miljømæssig bæredygtighed
- Godt sted at bo
- Attraktiv for erhvervslokalisering og –udvikling
- Styrket samspil mellem land og by
- Overensstemmelse mellem borgernes behov, serviceniveau og kommunal økonomi
- Positive samarbejder med nabokommunerne
- Central rolle i den fremtidige kommunale struktur.

Ser man på kommunen som helhed, mener kommunalbestyrelsen at Støvring Kommune er et godt sted at bo, hvilket også udmønter sig i befolkningsstigningen. Kommunen ønsker samarbejde med nabokommunerne, men vil samtidig have en central rolle i den nye struktur. Ligeledes ønsker kommunen udvikling og kvalitet. Kommunen har en god geografisk placering, idet den er tæt på regionscentret Aalborg. Støvring har den svaghed at den geografisk er afgrænset af motorvejen, jernbanen, kommunegrænsen og et grundvandsindvindingsområde. Kommunen har den styrke, at det er et stærkt egnscenter, og de mener selv, at de er en stærk medspiller i strukturreformen. Kommunen har øget profilering på natur, kultur og boligområdet.

Styrker og svagheder

De styrker kommunen har, som videreføres til den nye Rebild kommune er: Service, erhverv, rekreativt, befolkning, kultur (foreningsliv), infrastruktur (nærbane, motorvej), landet, bolig, økonomi og kommunen som helhed. Ligeledes er der anført i interviewet yderligere styrker som skov, nærhed til Aalborg, god geografisk beliggenhed samt gode muligheder for indkøb jf. bilag B.

Kommunen har styrker indenfor erhverv, hvor de kan udvikle attraktive erhvervsarealer. Allerede i kommunens vision, satser de på udvikling og vækst indenfor erhverv, så erhvervet vil formentlig blive endnu stærkere i Støvring Kommune. Der findes ligeledes styrker på infrastruktur-områder med hensyn til nærbanen og motorvejen. Der er i planen ikke opstillet målsætninger for, hvordan disse to emner skal behandles i fremtiden. Mulighed for tiltrækning af nye målgrupper ved nærbanen kan ske ved arealudlæggelse til formålet i kommuneplanen. Inden for boligområdet er der muligheder for attraktive boliger. Kommunen har ikke opstillet målsætninger for dette område, muligvis fordi der findes mange attraktive boliger i forvejen i Støvring Kommune, da det også er en styrke for dem. Dog er der anført i strategien, at kommunen ønsker at skabe rum og muligheder for et varieret udvalg af boliger. Byerne i kommunen, især Støvring, har den mulighed at kunne bygge i højden. Dette findes der heller ingen målsætning for i planstrategien. Muligheden er god for Støvring, da byen i forvejen har en spredt bykerne og en dårlig struktur. Kommunen som helhed har den mulighed, at de har øget profilering (fremhævelse) og er ligeledes en stærk medspiller i strukturreformen. Dette stemmer

fint overens med, at de ønsker en central rolle i den nye struktur, og ønsker at samarbejde med nabokommunerne.

Støvring by har en begrænset historisk og idyllisk bymiljø. Denne svaghed må kompenseres med styrker på det kulturelle område, og der må ligeledes gøres en indsats på området. Kommunen har f.eks. foreningslivet som styrke. Kommunen ønsker også at give borgerne kulturel mangfoldighed og vil udarbejde en handlingsplan på kulturområdet. Selvom infrastrukturen er en kæmpe styrke for Støvring Kommune, skaber den også nogle problemer og dermed svagheder for kommunen. Svaghederne ligger i den tunge trafik, og de trafiksikkerhedsproblemer der opstår. Kommunen vil gerne samarbejde om en ny amtsvej.

Med hensyn til landdistrikterne har kommunen den svaghed, at der er tale om en stærk hovedby i forhold til landsbyerne og det åbne land. Dette kompenserer kommunen for, ved at ville styrke samspillet mellem land og by. Den dårlige struktur, Støvring har, giver svagheder som spredt bykerne og bystrukturen i almindelighed. Den geografiske afgrænsning, som gør at Støvring vil vokse ud af sine rammer, giver også Støvring Kommune en svaghed. Af andre svagheder har kommunen ældre- og ungdomsområdet, som hænger sammen med stigningen af ældre og børn i kommunen. Disse aldersgrupper henter ikke penge hjem til kommunen, men koster derimod kommunen penge. Der er ikke besluttet opstillet målsætninger, der kan afhjælpe disse problemer, men det vigtigste er, at få flere personer i den erhvervsaktive alder til at bosætte sig i kommunen, ved hjælp af attraktive boliger og gode tilbud.

9.1.4 Delkonklusion

Figur 9.1.4.1 viser hvad Støvring Kommune satser på rent planlægningsmæssigt samtidig med det viser kommunens styrker og svagheder. Figuren illustrerer dermed hvilke elementer Rebild Kommune vil få tilført fra Støvring Kommune. Det planlægningsmæssige aspekt stammer fra de visioner og målsætninger der er opstillet i planstrategien og illustrerer hvad kommunen ønsker for fremtiden. Styrker og svagheder er bl.a. opstillet ud fra de emner der er behandlet i planstrategien og dels ud fra interviewet med Støvring Kommune, bilag B.

Støvring Kommune	Planlægning	Styrker	Svagheder
Erhverv	Vækst Attraktiv for lokalisering og udvikling	+	
Befolkning	Vækst	Befolkningstilvækst	Befolkningstilvækst Befolkningsudvikling (børn og unge)
Kultur	Mangfoldighed	Foreningsliv	Udnytter ikke potentiale Begrænset historisk og idyllisk bymiljø
Organisationen	Udvikling og kvalitet		
Miljø	Bæredygtig		
Bosætning	Godt sted	+	
Land og by	Styrket samspil	Mulighed for at bygge i højden	Stærk hovedby
Service	Overensstemmelse med borgernes behov og økonomi	Gode muligheder for indkøb	
Kommunen struktur	Positive samarbejder med nabokommuner Central rolle i fremtidig struktur		
Rekreativt		Skov	
Infrastruktur		Nærbane Motorvej	Tung trafik Trafiksikkerhedsproblemer
Kommunen geografisk		Nærhed Aalborg God geografisk beliggenhed	Spredt bykerne Dårlig struktur Geografisk afgrænset, vokser ud af sine rammer

Fig. 9.1.4.1: Illustrerer kommunens fremtidige ønsker og deres styrker og svagheder. Kolonnerne i figuren skal ses som selvstændige kolonner.

9.2 Planstrategi for Skørping Kommune

Den gældende planstrategi for Skørping Kommune er udarbejdet i 2004, og omhandler byrådets offentlige udmelding om visioner og strategier for kommunens udvikling og planlægning fremover. Planstrategien er opbygget med et kapitel med overordnede mål og visioner, derefter en vurdering af udviklingen på forskellige kommunale områder, f.eks. trafik, detailhandel, ældre osv. Derefter følger en beskrivelse af byernes udvikling, udvikling i landsbyerne samt et kapitel

om fornyelse i Skørping bymidte. Efterfølgende er der et oversigtskapitel, hvor man kan se, hvad der er sket de sidste 4 år (2000- 2004), med hensyn til hvilke planer der er udkommet, og hvad der er sket på skoleområdet, kulturområdet osv. Derefter følger en strategi for henholdsvis Agenda 21 og lokal turisme. Slutteligt en opfordring til at borgerne skal være med i debatten.

Skørping Kommunes planstrategi har en hensigtsmæssig opbygning, hvor der findes en rød tråd gennem hele strategien. Den starter meget overordnet med mål og strategier, for derefter at videregive en beskrivelse af udviklingen. Kapitlet med tiltag der er sket de sidste 4 år, virker også meget fornuftigt, da borgerne på denne måde kan forholde sig til, om der sker udvikling i kommunen. Kommunen opfordrer også borgene flere steder i planen, til at medvirke i debatten om kommunen, hvilket er et positivt tegn til borgerne. Kommunen har dog valgt ikke at fremhæve deres målsætninger i planstrategien, dog er nogle områder fremhævet, hvor andre ikke er. På denne måde falder overskueligheden.

9.2.1 Vision

De overordnede mål og visioner for Skørping Kommune er:

- Fastholde eller øge tilflytningen af nye borgere
- Styrke grundlaget for den lokale turisme
- Fastholdelse eller udbygning af byernes private og offentlige servicetilbud
- Satsning på kulturelle aktiviteter

Visionen for Skørping Kommune lyder:

***Vision:** Skørping Kommune vil være en af de mest attraktive bosætningskommuner i Region Aalborg og en drivkraft for turismens udvikling i Himmerland. Herigennem skabes grundlaget for befolkningsmæssig vækst og en sund kommunal økonomi, der kan sikre kommunens fremtidige udviklingsmuligheder.*

For at kunne opfylde den vision Skørping Kommune har udviklet, og for at kunne styrke kommunens konkurrencemuligheder, har Skørping Kommune tre indsatsområder som er; *byudvikling og bosætning, bymiljø og indkøbsmuligheder samt sund kommunal økonomi.*

Kommunen mener, at en god bosætningskommune er en kommune, der har gode tilbud og muligheder på områder som; boliger, kultur, indkøbsmuligheder, børnepasning, undervisning, gode trafikforbindelser, tryghed, lav kriminalitet, naturværdier og rent miljø.

9.2.2 Målsætninger og handlinger

Den forventede befolkningsudvikling i Skørping Kommune med fald af erhvervsaktive og stigning af ældre, gør at kommunen vil arbejde på at tiltrække så mange erhvervsaktive til kommunen som muligt. Især er det i Skørpings interesse at købe byggegrunde, men også i Bælum og Blenstrup er det lykkedes at sælge nogle, dog er der også forsøgt at sælge grunde i Terndrup, hvilket ikke er lykkedes. Efterspørgslen er ifølge Finn Østerbæk næsten lig med nul i Terndrup, Bælum og Blenstrup. Befolkningsudviklingen vil ligeledes medføre sænkninger af serviceniveauet og øgning af brugerbetaling, dette kan medføre yderligere fraflytning til andre kommuner med bedre økonomi.

Byrådet lægger stor vægt på at sikre og markedsføre udbygningsmuligheder i Terndrup, Skørping, Bælum og Blenstrup.

I Skørping Kommune har der været en tilbagegang i detailhandlen. Grunden skyldes den hårde konkurrence på detailhandelsområdet fra Aalborg, Støvring, Hobro og Hadsund. Dette skyldes også den udpendling der er til Hadsund og Aalborg, da folk handler hvor de arbejder. Detailhandlen er et af kommunens indsatsområder, og de ønsker derfor at sikre arealer i Terndrup og Skørping til etablering af nye dagligvarebutikker.

Af styrker har kommunen nærbanen, som har betydning for Skørping Kommunes attraktion som bosætningssted samt erhverv og service. Skørping Kommune har et godt kulturmiljø, hvor de afholder arrangementer i ”bakkerne”, og de arbejder på at forbedre udfoldelsesmuligheder for de unge. Skørping Kommune har et stort udvalg af rekreative fornøjelse, de har bl.a. Rebild bakker, Rold Skov, herregårdslandskaber og landsbymiljøerne. Det store udvalg af de rekreative områder, sætter dog også nogle begrænsninger og dermed svagheder i kommunen. Den fortsatte byudvikling i Rebild og til dels også Skørping forhindres af internationale bestemmelser om naturbeskyttelse af bl.a. Rold Skov. Dog er der også visse steder byudviklingen begrænses af dårlig jordbundsforhold til byggeri. Dette gør, at der enten kan ske byomdannelse eller udvidelse af Skørping i nordlig retning i åbent landbrugsland. Dette kan dog også give nogle konsekvenser, da byen dermed bliver mere langstrakt, og derfor bliver der længere til mange ting. Af andre svagheder har kommunen Terndrup, som ikke har haft den befolkningstilvækst som ventet og Finn Østerbæk pointerer at bl.a.: ”Terndrup lever sit eget stille liv”.

Af andre svagheder har Skørping en negativ forventet befolkningsudvikling. Der forventes et fald af personer i den erhvervsaktive alder og en stigning af ældre, hvilket ikke er en god kombination, da den kan true Skørping Kommunes økonomi. Jernbanebroerne er også en svaghed for kommunen, da de har en lille frihøjde, og derfor er den tunge trafik fra erhvervsområderne nødsaget til at køre gennem Skørping by. Andre svagheder der vedrører Skørping Kommune er dens geografiske placering tæt på Aalborg, Støvring, Hobro og Hadsund. Dette påvirker detailhandlen i kommunen, som dermed er truet. Der er i kommunen, og især i Skørping, sket en stor tilbagegang af butikker.

Udvikling

På landsbyområdet har kommunen opstillet nogle målsætninger, som lyder:

- at skabe en positiv udvikling i landsbyerne, der kan medvirke til at tiltrække initiativrige tilflyttere.
- Foreningslivet, sammenholdet og aktiviteterne er hovedindsatsområdet.

- Mulighed for byudvikling med udlæg af egentlige områder til boligbyggeri i St. Brøndum, Gl. Skørping og Solbjerg – evt. gennem lokalplanlægning.
- Mulighed for jordbrugsparceller i de mindre landsbyer.
- Øget trafikikkerhed – etablering af hastighedsdæmpende foranstaltninger og stiforbindelser.
- Et samlet markedsføringsprojekt for landsbyerne som attraktivt bosætningsalternativ.
- Oprettelse af en fælles hjemmeside for landsbyerne.
- Styrkelse af foreningslivet og udvikling af aktivitetstilbudene.
- Forsamlingshusene skal bevares, moderniseres og udvikles til at blive mere tidssvarende.

Skørping Kommune har en landdistriktspolitik, hvor de ovenstående målsætninger er indeholdt samt landsbyplaner for hver enkelt landsby som indeholder målsætninger, projektforslag og handlemuligheder.

Agenda 21

Skørping Kommune har en målsætning for Agenda 21, den lyder som følgende:

Skørping Kommune vil aktivt medvirke til at bevare og forbedre miljøet i kommunen. Det skal bl.a. ske ved, at der aktivt arbejdes for, at produktionen i virksomhederne og i de kommunale institutioner tilrettelægges så belastningen af miljøet reduceres.

Turisme

På dette område har kommunen en overordnet politik der lyder som følgende:

Byrådet vil arbejde for at udbygge turismen i Skørping Kommune. Indsatsen skal have vægt på bæredygtig turisme og oplevelsesferier indenfor temaerne natur-, kultur- og helseturisme.

Kommunen har som sagt både Rebild Bakker og Rold Skov, som udgør grundlaget for turismen. De rekreative områder indeholder både et naturgrundlag og kulturhistorie. Ligeledes er de uspolerede landsbyer, fredskovsarealer og øvrige fredninger med til at opgradere turismen. Rebild havde ligeledes den første nationalpark i Danmark og har en attraktiv golfbane.

9.2.3 Sammenfatning

Ovenstående er der redegjort for, hvad Skørping Kommune ønsker for den fremtidige udvikling. Visionen, målsætningerne samt styrker og svagheder, vil i dette afsnit blive fremhævet, for at sammenligningen med de øvrige kommuner dermed bliver mere overskuelig.

Planlægning

Ifølge de overordnede mål og visioner værdsættes følgende emner højt i kommunen:

- Fastholde eller øge tilflytningen af nye borgere
- Styrke grundlaget for den lokale turisme
- Fastholdelse eller udbygning af byernes private og offentlige servicetilbud
- Satsning på kulturelle aktiviteter
- Attraktiv bosætningskommune
- Drivkraft for turismens udvikling
- Befolkningsmæssig vækst
- Sund kommunal økonomi

Opdeler man de forskellige målsætninger, værdsætter kommunen følgende emner højt:

- Udbygningsmuligheder
- Udvikling i landbyområderne
- Bevare og forbedre miljø
- Udbygge turismen

- Bæredygtig turisme

Styrker og svagheder

Styrker som Skørping Kommune tager med til den kommende Rebild Kommune er: De rekreative områder, kulturen, infrastrukturen (nærbanen) samt kommunen som helhed. Nærbanen har den styrke, at den gør Skørping Kommune til et attraktivt bosætningssted, som også den skønne natur hjælper til med, især i Skørping ønsker folk at bosætte sig. Ligeledes vil erhverv og service have fordele af nærbanen. Den kollektive trafik er også en styrke i Skørping Kommune.

Kommunen har den svaghed, at der er store områder der ligger i beskyttelsesområder, således der ikke er mulighed for udbygning. Ligeledes påvirker jordbundsforholdene udbygningsmuligheder. Kommunen har problemer med den tunge trafik som også karakteriseres som en svaghed. Kommunen har ifølge planstrategien en by (Terndrup), hvor det ikke går så godt. Byen har ikke den befolkningstilvækst, som var ventet, selvom der er ledige byggegrunde i byen. Kommunen prøver og har prøvet at lave attraktive grunde i byen, men tilvæksten er ikke steget. Finn Østerbæk pointerer ligeledes, at man ikke kan tvinge folk til at bo i Terndrup når de nu hellere vil bo i eks. Skørping. Andre svagheder for kommunen er de større byer omkring sig, som påvirker servicen i kommunen. Kommunen har bl.a. Støvring som trussel. Efter som Skørping Kommune skal lægges sammen med Støvring Kommune, vil dette problem være mindre, dog er der stadig byer som Aalborg, Hadsund og Hobro der kan true udviklingen. Der er fra Skørping Kommune udpendling til Aalborg og Hadsund.

9.2.4 Delkonklusion

Figur 9.2.4.1 illustrer Skørping Kommunens fremtidige planlægning ifølge planstrategien, og den illustrerer ligeledes de styrker og svagheder, kommunen tilfører den nye Rebild Kommune.

Skørping Kommune	Planlægning	Styrker	Svagheder
Erhverv		Nærbane	
Befolkning	Fastholde og øge tilflytningen Befolkningsmæssig vækst	Vil gerne bo i Skørping	
Kultur	Satsning på kulturelle aktiviteter	+	
Miljø	Bevare og forbedre miljø		
Bosætning	Attraktiv Udbygningsmuligheder		Jordbundsforhold
Land og by	Udbygning i landområderne	Nærbane	Terndrup
Service	Fastholdelse og udbygning		+
Økonomi	Sund økonomi		+
Rekreativt		Naturskønt	Beskyttelseshensyn
Infrastruktur		Nærbane Kollektiv trafik	Tung trafik
Kommunen geografisk		Tæt på Aalborg	Udpendling
Turisme	Styrke grundlag for lokal turisme Drivkraft for turismens udvikling Udbygge Bæredygtighed	+	

Fig. 9.2.4.1: Illustrer kommunens ønsker for fremtiden og dens styrker og svagheder. Kolonnerne i figuren skal ses som selvstændige kolonner.

9.3 Planstrategi for Nørager Kommune

I Nørager Kommune er der ikke lavet en planstrategi, derfor er der ikke noget planmateriale på samme niveau som Støvring og Skørping, der skal være med til at danne baggrund for en ny planstrategi for Rebild Kommune. Opbygningen af dette kapitel går på at finde visioner og målsætninger for kommunen, som der er også er gjort for Støvring og Skørping Kommuner. En anden plan man kunne studere i stedet for planstrategien er kommuneplanen. Denne er mere detaljeret, og indeholder bestemmelser for specifikke områder, dog har Nørager Kommune en hovedstruktur der indeholder nogle målsætninger.

Kommuneplanen er opbygget med en hovedstruktur og rammer, hvor det er hovedstrukturen, der er interessant i dette afsnit. Kommuneplanen er fra 1999 og indeholder politiske målsætninger

---

for udviklingen indenfor en række temaområder. Indenfor hvert tema, er der beskrevet ideer, midler, initiativer og arealreservationer, som er nødvendige for at opfylde målsætningerne. Temaerne der er særlig vigtige at få behandlet i planen er; bolig, erhverv, detailhandel, kultur og fritid samt ældreområdet, men også andre områder er berørt i planen.

Kommunen behandler 17 emner i planen, som er opstillet, først med forudsætninger om hvor kommunen befinder sig nu, derefter en målsætning for hvert emne og til sidst er der beskrevet, hvilke handlinger kommunen vil foretage for at opfylde målsætningen. Der er i kommuneplanen ingen vision.

9.3.1 Målsætninger

***Målsætning 1:** Kommunalbestyrelsen vil arbejde for en fortsat byudvikling i kommune- og lokalcentre samt bevare landsbyernes kvalitet.*

***Målsætning 2:** Det er kommunalbestyrelsens mål, at befolkningstallet i den kommende planperiode som minimum fastholdes.*

***Målsætning 3:** Kommunalbestyrelsen vil arbejde for, at udvikle kommunen som en god og attraktiv bosætningskommune.*

Ifølge interviewet med Nørager Kommunes planlægger Jane Bech, har kommunen alle landsbyerne med i deres planlægning, jf. bilag D. Dvs. de satser på hele kommunen, i forhold til f.eks. Skørping og Støvring Kommuner. Kommunen vil udlægge arealer til nye boliger og virksomheder, hvis der er efterspørgsel til det, og de vil dermed have et varieret udbud af attraktive grunde. Dette hænger også sammen med målsætning 2 og 3, hvor der for at opretholde befolkningstallet, skal være tilbud på bolig og serviceområdet, og for at det skal være en god og attraktiv bosætningskommune, er nødvendigt med varierede og attraktive boligområder. Dog kan

der ikke byudvikles hvor som helst i kommunen, men kun i de områder der er udlagt til boligformål. Kommunen vil også i denne forbindelse sætte midler af til at opkøbe forfaldne ejendomme.

Målsætning 4: *Kommunalbestyrelsen vil arbejde for, at der til stadighed er udlagt velbeliggende og attraktive erhvervsarealer, samt medvirke til en positiv erhvervsudvikling i øvrigt.*

Ser man på erhvervsområdet, vil kommunen højne kvaliteten af erhvervsområder og fremme markedsføringen af erhvervsområderne. Markedsføring er også en af de ting Nørager Kommune gør lidt anderledes end Skørping og Støvring Kommuner. Nørager markedsfører sig både på bosætningsområdet og erhvervsområdet, hvilket Skørping og Støvring Kommuner stort set ikke gør, og måske heller ikke på samme måde har behov for. Nørager har et eftertragtet erhvervsområde ved Haverslev, som de gerne vil satse på. Denne er dog i det nye regionplanforslag blevet nedgraderet sammen med Nørager til lokalby. Kommunen vil kæmpe for at få status ændret på Haverslev, således de kan efterkomme, det erhverv der er efterspørgsel på i området.

Målsætning 5: *Kommunalbestyrelsen vil arbejde for, at bevare flest mulige butikker og for at der er mulighed for at etablere nye.*

Kommunen er åben overfor at etablere nye butikstyper, og de har også været fremme og markere sig på dette område, da kommunen har et mejeri der blev meget kendt på deres fetaost, og en bager der blev Danmarks bedste bager, igen er der tale om markedsføring.

Målsætning 6: *Kommunalbestyrelsen finder det meget vigtigt at bakke op om kultur- og fritidstilbudene i kommunen, for herigennem at styrke lokalsamfundet og dets udvikling.*

På kulturområdet mener planlægger Jane Beck, at kulturen er en styrke, ligeledes fungere forsamlingshusene godt i kommunen. Nørager Kommune har meget aktive borgerforeninger, hvilket muligvis kan hænge sammen med alle de små landsbyer, der er i kommunen.

***Målsætning 7:** Kommunalbestyrelsen vil fortsat opretholde pasningsgarantien og et højt serviceniveau på børnepasningsområdet.*

***Målsætning 8:** Kommunalbestyrelsen vil fortsat arbejde for, at opretholde de 3 folkeskoler i kommunen og sikre et godt undervisningsmiljø.*

***Målsætning 9:** Kommunalbestyrelsen vil fortsat arbejde for at forbedre boligforholdene for og plejen af de ældre inden for de økonomiske givne rammer.*

***Målsætning 10:** Kommunalbestyrelsen vil fortsat arbejde for, at styrke det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde til gavn for borgerens kvalitet.*

Målsætning 7-10 omhandler børn og ældre. Målsætninger handler om fortsat at forbedre de muligheder der ligger på disse områder.

***Målsætning 11:** Kommunalbestyrelsen er åben overfor udarbejdelse af en Agenda 21 handlingsplan samt for inddragelse af Agenda 21 tankegange i øvrigt, hvor det vurderes praktisk og økonomisk muligt.*

Agenda 21 sætter en dagsorden for en bæredygtig udvikling, både lokalt, regionalt, nationalt og globalt for det 21. århundrede.

Målsætning 12: Kommunalbestyrelsen vil arbejde for, at styrke de turistmæssige muligheder, for herved at fastholde og skabe nye arbejdspladser i kommunen.

Kommunen havde før noget der hedder Destination Himmerland, men det er opløst nu, det var en måde at markedsføre sig på det turistmæssige område. På nuværende tidspunkt køres der noget, som kaldes Sydhimmerlands museum som omhandler projektsamarbejde.

Målsætning 13: Kommunalbestyrelsen vil som minimum arbejde for at opretholde serviceniveauet for den kollektive trafik.

Der er blevet færre busruter i Nørager Kommune, og da kommunen mener, det er vigtigt med busruter fra specielt Nørager, Haverslev, Ravnkilde og Rørbæk til Hobro og Aalborg, søges den kollektive trafik, der nu er i kommunen, opretholdt som minimum.

Målsætning 14: Kommunalbestyrelsen vil arbejde for at fastholde standarden af kommunes veje og stier samt forbedre trafiksikkerheden.

Efter motorvejen er kommet til Nørager Kommune, er der sket en ændring i strukturen af trafikken. Der er i bestemte områder registret øget trafik som følge af motorvejen. Ligeledes er den tunge trafik og hastigheden blevet øget.

Målsætning 15: Kommunalbestyrelsen vil arbejde for at bevare de landskabelige værdier under hensyntagen til et aktivt erhvervsliv.

Målsætning 15 omhandler naturen og erhvervet. En måde at realisere denne målsætning på, kunne være at samle alt erhverv i de erhvervsarealer der er udlagt, således alt erhverv kommer til at ligge samlet. På denne måde kan man bedre bevare naturen.

Under temaet Forsyningsanlæg og Miljøforhold er der knyttet henholdsvis to og fire målsætninger. Disse omhandler ikke den fysiske planlægning, men hvordan miljøet skal bevares, og vil derfor ikke blive medtaget her.

9.3.2 Sammenfatning

I det ovenstående er det redegjort for, hvad Nørager Kommuner ønsker for kommunens fremtid. I dette afsnit vil der være en struktureret sammenfatning af de planlægningsmæssige emner, kommunen ønsker, ud fra deres målsætninger. Ligeledes vil der være en redegørelse for kommunens styrker og svagheder.

Planlægning

Ud fra målsætningerne kan kommunens ønsker opstilles under følgende punkter:

- Byudvikling i kommune- og lokalcentre
- Bevare landsbyernes kvalitet
- Befolkningstal fastholdes
- God og attraktiv bosætningskommune
- Udlagt velbeliggende og attraktive erhvervsarealer
- Bevare butikker og mulighed for nye
- Bakke op om kultur- og fritidstilbud
- Højt serviceniveau for børn og ældre
- Inddragelse af Agenda 21
- Styrker turistmæssige muligheder
- Skabe nye arbejdspladser i kommunen
- Opretholde serviceniveau for kollektiv trafik
- Opretholde standard på veje og stier
- Forbedre trafiksikkerheden
- Bevare landskabelige værdier

Styrker og svagheder

Motorvejen er en styrke for Nørager Kommune, og det gør, at den er godt beliggende både for erhverv og for bosætning. Kommunens placering gør også, at den er nem at komme til for folk der både kommer nord- og sydfra.

Erhvervsområdet i Haverslev ser kommunen selv som en styrke, men den er dog blevet nedprioriteret fra at være kommunecenter til at skulle være lokalby i det nye regionplanforslag. Haverslev har haft en udvikling indenfor erhverv på 21 ha indenfor den sidste planperiode. Naturen er ligeledes en styrke for kommunen.

Kommunen gør meget for sine landsbyer, den består stort set også kun af landsbyer, derfor er det en styrke for de mindre byer, at kommunen har en landdistriktspolitik og dermed en landsbypulje hvor man kan søge om penge hvis man ønsker noget specielt i en landsby.

Af svagheder har kommunen trafiksikkerhedsmæssige problemer. Kommunen har ligeledes et begrænset foreningsliv.

9.3.3 Delkonklusion

Den nedenstående tabel illustrerer Nørager Kommunes ønsker for fremtiden og dens styrker og svagheder, som den vil tage med til Rebild.

Nørager Kommune	Planlægning	Styrker	Svagheder
Erhverv	Udlagt velbeliggende og attraktive erhvervsarealer Skabe nye arbejdspladser i kommunen	Haverslev	
Befolkning	Befolkningstal fastholdes		
Kultur	Bakke op om kultur og fritidstilbud.		Begrænset foreningsliv
Miljø	Inddragelse af Agenda 21		
Bosætning	God og attraktiv bosætningskommune	God geografisk placering	
Land og by	Byudvikling i kommune- og lokalcentre Bevare landsbyernes kvalitet	Landdistriktpolitik	
Service	Bevare butikker og mulighed for nye Højt serviceniveau for børn og ældre		
Rekreativt	Bevare landskabelige værdier		
Infrastruktur	Opretholde serviceniveau for kollektiv trafik Opretholde standard på veje og stier Forbedre trafikikkerheden	Motorvejen	Trafikkerheden
Kommunen geografisk		+	
Turisme	Styrke turistmæssige muligheder		

Fig. 9.3.3.1: Illustrer kommunens ønsker for fremtiden og dens styrker og svagheder. Kolonnerne i figuren skal ses som selvstændige kolonner.

9.4 Den fysiske planlægnings dokumenter

Sammenligner man de tre kommuners dokumenter, som de anvender til regulering af fysiske planlægning, er de på meget forskelligt niveau, i forhold til hvilke planer, de har udarbejdet og hvornår de har udarbejdet dem. Figur 9.4.1 illustrer dette. Støvring Kommune er godt med i sin planlægning, hvor de både har planstrategi og kommuneplan samt lavet kommuneplanforslag. Skørping Kommune har ligeledes planstrategi og kommuneplan, hvor Nørager mangler deres planstrategi og dermed deres overordnede mål og visioner.

Kommune/dokument	Planstrategi	Kommuneplan	Forslag
Støvring	2003	1997	Kommuneplan
Skørping	2004	1997	-
Nørager	-	1999	-

Fig. 9.4.1: Illustrerer hvilke planer kommunerne har hver især og hvilket årstal de er fra.

I de interviews der blev foretaget i de tre kommuner, var et af spørgsmålene, om de strategier kommunerne havde for en 10-20 år tilbage, harmonerer med hvordan virkeligheden ser ud i kommunerne i dag. Støvring Kommune mener, deres nuværende planstrategi har været et vigtigt fundament for det kommuneplanforslag, de har udarbejdet. Skørping Kommune mente at de oprindelige visioner for kommunen er blevet skubbet til side af udviklingen, og Nørager Kommune mener at deres visioner stemmer overens med virkeligheden, men at der selvfølgelig altid vil være nogle mindre justeringer. Dvs. at det på nuværende tidspunkt kun er Støvring Kommune, der i realiteten har anvendt deres planstrategi. Skørping Kommunes planstrategi er udarbejdet efter deres kommuneplan er vedtaget, så denne kan først anvendes, hvis de laver et kommuneplanforslag og Nørager Kommune har slet ingen planstrategi at rette sig efter.

Med hensyn til hvordan planstrategierne skal anvendes i fremtiden i den nye Rebild Kommune, afhænger selvfølgelig af hvem der kommer til at bestemme i kommunen over den fysiske planlægning. Er det en person som ser planstrategierne som en vigtig del af planlægningen? Projektgruppens mening er at planstrategien er fundamentet for den videre planlægning i kommunen. Hvis alle er enige om, hvad der står i planstrategien, bliver det ligeledes nemmere at udarbejde en kommuneplan for Rebild kommune. Planstrategien skal ifølge FLÆP, indeholde oplysninger om den planlægning der er sket siden sidste kommuneplanrevision, vurdering af og strategi for udviklingen samt beslutning om kommuneplanens revidering. Udover disse tre emner kan kommunen selv bestemme planens indhold, og hvilke kriterier de ønsker at planlægge efter. De sociale emner som en del planstrategier indeholder, synes projektgruppen ikke hører hjemme i en planstrategi f.eks. om der er pasningsgaranti osv. Efter projektgruppens mening, og ud fra analyse af Støvring og Skørpings planstrategier, skal den indeholde en overordnet vision, hvor vil kommunen hen de næste 10 år? Derefter en redegørelse for hvilken udvikling kommunen er i,

så en redegørelse for hvordan udviklingen vil komme til at se ud i fremtiden, for til sidst at opstille strategier for de udfordringer kommunen vil blive udsat for. Ligeledes er det vigtigt at visioner og målsætninger fremhæves, således man kan læse dem adskilt, og ikke som i Skørpings planstrategi, hvor man skal læse teksten og mellem linjerne for at finde målsætningerne.

Projektgruppen mener at planstrategien er en meget vigtig plan, der er nødvendig at udarbejde, for at kunne få den overordnede planlægning i kommunen til at hænge sammen. Støvring Kommune pointerer i interviewet, at de med deres planstrategi og kommuneplan, har en "aftale" med deres borgere om, hvad der skal ske i Støvring Kommune, og Skørping og Nørager Kommuner har en aftale med deres borgere. Dette skal man dog passe lidt på med, da det kan vanskeliggøre udarbejdelsen af en kommuneplanstrategi for den nye Rebild Kommune, hvis hver kommune vil holde fast i hver deres aftaler. Man skal være åben for de udfordringer der vil opstå, og ikke konsekvent hænge sig i den "gamle kommuneplan". Ikke alle kan få det, som de vil. Planlægningen skal laves ud fra en helhedsvurdering af Rebild Kommune og ikke ud fra hvilke aftaler de tre kommuner har hver især med deres borgere.

10 NØGLETALSANALYSE

I dette kapitel vil vi se på de tre kommuners strukturelle forhold, individuelt såvel som samlet. Vi vil bl.a. se på arbejdsmarkeds-, befolknings- og erhvervsstrukturelle forhold, hvor vi vil tage udgangspunkt i en nøgletalsanalyse, som KL har lavet i forbindelse med sammenlægningen af Støvring, Skørping og Nørager Kommuner. Formålet med kapitlet er, med udgangspunkt i statistiske oplysninger, at klarlægge de faktiske forhold i de tre kommuner, for på den måde at kunne danne et realistisk indtryk af de tre kommuner, og dermed også den kommende Rebild Kommune. Kapitlet vil blive delt op i fire afsnit, således overblikket bevares. De fire afsnit er; *Geografi og demografi*, *Erhverv og arbejdsmarked*, *Kommunaløkonomi* samt *Serviceområder*.

10.1 Geografi og demografi

Sammenlægningen af Støvring, Skørping og Nørager Kommuner vil skabe en kommune med 28.279 indbyggere fordelt på 625 km². Til sammenligning kan Albertslund Kommune nævnes med stort set det samme indbyggertal, men med et areal på 23,04 km². Det betyder at befolkningstætheden for den kommende Rebild Kommune, jf. figur 10.1.1, vil være lavere end landsgennemsnittet samt andre kommunesammenlægninger af samme størrelse. Hvis man ser på de tre kommuner hver især, kan man se at Nørager Kommune er den tyndest befolkede, mens Støvring har forholdsvis flest indbyggere i bymæssig bebyggelse.

Kommune	Befolkningstæthed indb. pr. kv.km.	Befolkningsandel i bymæssig bebyggelse
Støvring	58,5	70
Skørping	41,1	64
Nørager	33,3	43
Rebild	45,1	59
Landsgennemsnit	124,9	85
Kommuner af samme størrelse	151,8	–

Fig. 10.1.1: Befolkningstæthed samt befolkningsmæssig andel der bor i bymæssig bebyggelse. [KL, 2004, 1, s.5].

Det at befolkningstætheden i den fremtidige Rebild Kommune bliver relativt lav, vil medføre større afstand for borgerne til kommunale serviceydelser, som eksempelvis skoler og pasningsordninger. Den lave befolkningstæthed kan også resultere i, at Rebild Kommune vil få et eller flere ”kommunecentre”, hvor hovedparten af de kommunale tilbud vil ligge, mens andre dele af kommunen ikke vil opleve samme fremgang. Den lave befolkningstæthed hænger også sammen med, at hver af de tre kommuner er landkommuner, hvilket den fremtidige Rebild Kommune også vil blive.

Ifølge en befolkningsfremskrivning udarbejdet af Danmarks Statistik, forventes der en fremgang i befolkningstallet for den nuværende Støvring Kommune, mens Skørping og Nørager Kommuner kan forvente en svagt faldende befolkningskurve. Hvis man så ser på befolkningsprognosen for den fremtidige Rebild Kommune, kan man forvente en stigning i indbyggertallet på ca. 1,4 %, hvilket er en anelse under landsgennemsnittet. På figur 10.1.2 kan man se en befolkningsfremskrivning for perioden år 2004 – 2020.

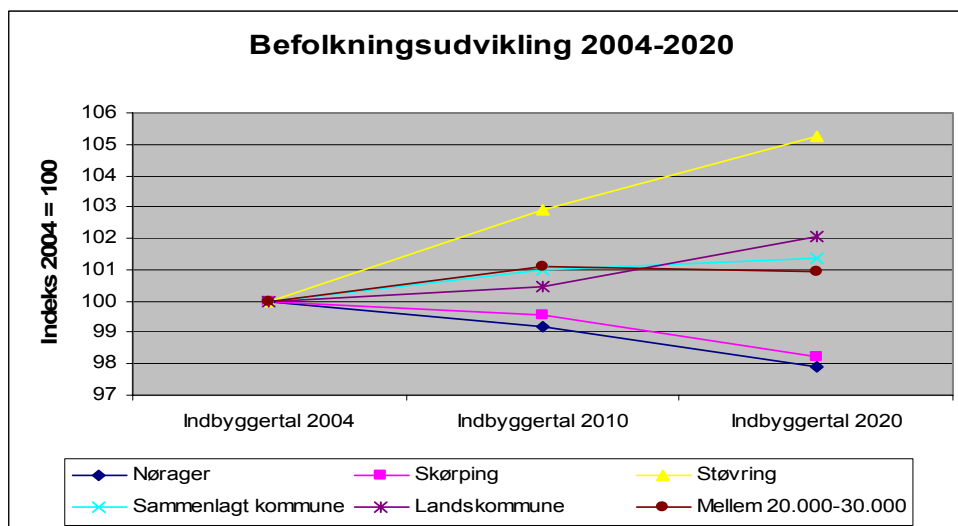

Fig. 10.1.2: Kommunal befolkningsfremskrivning [KL, 2004, 1, s. 6].

Hvis man går ind og ser på befolkningssammensætningen i den kommende Rebild Kommune (figur 10.1.3), kan man se, at sammenholdt med landsgennemsnittet, er der lidt flere børn og unge i den kommende Rebild Kommune, hvorimod antallet af folk i den arbejdsdygtige alder er en anelse lavere end landsgennemsnittet. Procentandelen af ældre er stort set det samme. Alle tre kommuner har mere eller mindre den samme procentdel af børn og unge, mens der er større forskel på procentandelen af ældre. Således har Nørager Kommune en del flere ældre end landsgennemsnittet, mens Støvring kommunes andel ligger noget under.

Befolknings-sammensætning	Støvring	Skørping	Nørager	Rebild	Landsgennemsnit
0-6 årige	9,8	8,9	9,6	9,4	8,6
7-16 årige	14,9	14,8	15,2	15,0	12,5
17-66 årige	64,0	63,2	60,3	62,5	66,0
67+ årige	11,5	13,3	14,6	13,1	13,0

Fig. 10.1.3: Befolkningssammensætningen i de tre kommuner samt landsgennemsnittet. Tallene er i % [www.noegletal.dk, 1].

Andelen af erhvervsaktive – de 17-66 årige – er for alle tre kommuner lavere end landsgennemsnittet, hvilket jo også vil influere på den kommende Rebild Kommune. Det er imidlertid ikke alle erhvervsaktive der er tilknyttet arbejdsmarkedet og nogle i arbejdsstyrken vil være ledige. For at få et reelt billede af den forsørgerbyrde¹, er man derfor nødt til at sammenholde antallet af ikke-beskæftigede med antallet af beskæftigede borgere. KL har lavet en statistik over forsørgerbyrden for de tre kommuner, den kommende Rebild Kommune, landsgennemsnittet og gennemsnitskommunen med 20.000 - 30.000 indbyggere. Statistikken kan ses på figur 10.1.4.

¹ En forsørgerbyrde på 1 svarer til, at 10 beskæftigede forsørger 10 personer, mens en forsørgerbyrde på 1,2 betyder at 10 personer skal forsørge 12 personer [Nøgletalsanalyse for Nørager, Skørping og Støvring Kommuner, 7].

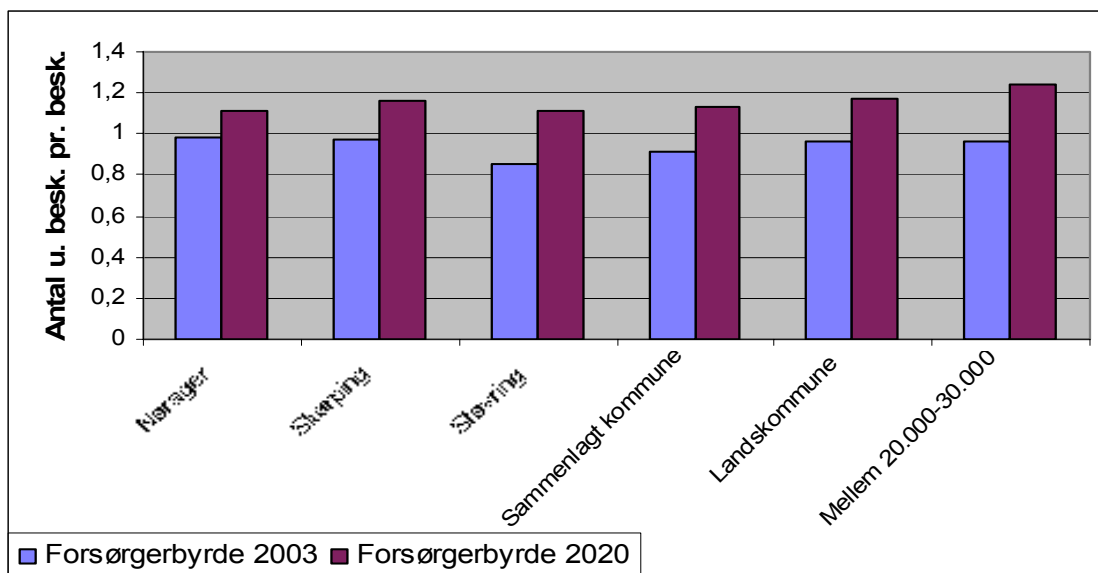

Fig. 10.1.4: Forsørgerbyrden 2003 og 2020 [KL, 2004, 1, s. 8].

Figur 10.1.4 illustrerer at den aktuelle forsørgerbyrde i de tre kommuner, og dermed også i den kommende Rebild Kommune, er lavere end landsgennemsnittet. Støvring er den af de tre kommuner der har den laveste forsørgerbyrde, og er derfor med til at trække gennemsnittet ned under niveauet på landsplan. Det er selvfølgelig svært at spå om hvordan forsørgerbyrden vil se ud om 15 år, men hvis andelen af beskæftigede personer er konstant, kan man give et bud på hvorledes den demografiske udvikling vil påvirke forsørgerbyrden, hvilket illustreres af de lilla søjler i figuren. Også i år 2020 vil forsørgerbyrden i den kommende Rebild Kommune ligge lavere end landsgennemsnittet. Forskellen vil dog være indsnævret, hvilket til dels skyldes at Støvring kan forvente en kraftig stigende forsørgerbyrde. Det bevirker også, at der med tiden ikke vil være så stor forskel på de tre kommuner.

Når man skal beskrive en kommune er det også vigtigt at se på kommunens sociale profil, da det ikke kun er befolkningsstrukturen og befolknings sammensætningen der siger noget om en kommunes sociale ressourcer. På figur 10.1.5 kan man se nogle af de faktorer, hvorpå man også kan få et indtryk af en kommunes sociale status.

Kommune	Antal børn af enlige forsørgere pr. 1000 0-17 årige	Antal udlændinge fra 3. verdens lande pr. 1000 indb.	Antal ufaglærte i pct. 25-64 årige
Nørager	89	17	39,7
Skørping	88	22	32,7
Støvring	101	18	32,8
Rebild	94	19	34,1
Landsgennemsnit	142	34	34,1
Kommuner af samme størrelse	139	35	33,3

Fig. 10.1.5: Social sammensætning. [KL, 2004, 1, s. 9].

Hvis man ser på den første kolonne i figur 10.1.5, som viser antallet af børn af enlige forsørgere, kan man se, at det for alle tre kommuners vedkommende er lavere end landsgennemsnittet, samt for kommuner af samme størrelse som den kommende Rebild Kommune. Det er især Nørager og Skørping Kommuner der trækker gennemsnittet ned, men Støvring er også betydeligt under landsgennemsnittet. Det samme er gældende for antallet af indbyggere fra 3. verdens lande. Antallet af indbyggere fra 3. verdens lande siger også noget om en kommunes sociale status, da mange flygtninge og indvandre kan have en negativ indflydelse på kommunens sociale status.

Sidst men ikke mindst, er det også vigtigt at se på hvordan uddannelsesniveaet ser ud, når man snakker om en kommunes social status. Sidste kolonne fortæller noget om, hvor mange ufaglærte der bor i de tre kommuner. I Nørager Kommune er der en høj andel af ufaglærte, hvorimod der i Støvring og Skørping Kommuner er en lav andel af ufaglærte. I den fremtidige Rebild Kommune vil andelen af ufaglærte derfor ligge på niveau med landsgennemsnittet og en anelse højere end kommuner af samme størrelse.

Det er også interessant at se på hvilke uddannelser borgerne i de forskellige kommuner har taget, da det kan være med til at sige noget om befolkningssammensætningen. Figur 10.1.6 og 10.1.7 viser henholdsvis det faktiske antal og procentsatsen for de forskellige uddannelser.

Kommune	Grundskole	Gymnasiel uddannelse	Erhvervsfaglig uddannelse	Kort videregående uddannelse	Mellem-lang videregående uddannelse	Bachelor	Lang videregående uddannelse	Uoplyst
Nørager	1.578	184	1.358	123	298	13	51	69
Skørping	2.410	341	2.195	242	942	35	392	163
Støvring	3.170	423	3.315	364	937	66	399	194
Rebild	7.158	948	6.868	729	2.177	114	842	426

Fig. 10.1.6: Befolkningens højeste fuldførte uddannelse (15-69 år). Tallene er fra 2004 [www.statistikbanken.dk, 2].

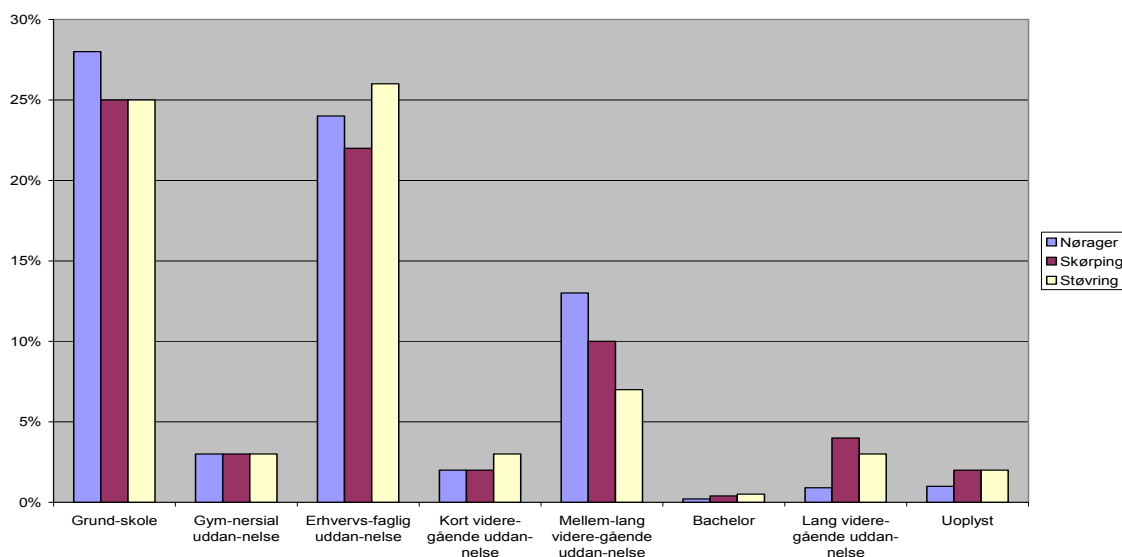

Fig. 10.1.7: Illustration af den procentvise fordeling af befolkningens højeste fuldførte uddannelse (15-69 år) [www.statistikbanken.dk, 2]

Figur 10.1.7 illustrerer, at det procentvise antal der har taget en videregående uddannelse er stort set ens for de tre kommuner. Der hvor der er størst forskel, er på procentandelen der har taget henholdsvis en mellemlang og lang videregående uddannelse. Med hensyn til den mellemlange videregående uddannelse er procentsatsen højest i Nørager Kommune, hvor den for den lange videregående uddannelse er højest i Skørping.

Det er også interessant at se på hvordan overførselsudgifterne ser ud, da disse siger noget om en kommunes sociale status. Figur 10.1.8 viser overførselsudgifterne for personer i den erhvervsaktive alder i 2004 i kr.

Kommune	Kontanthjælp	Aktivering	Sygedagpenge
Nørager	3.136	1.398	2.571
Skørping	3.169	1.816	2.231
Støvring	1.897	1.501	1.755
Rebild	2.575	1.591	2.075
Landsgennemsnit	4.662	2.609	2.313
Gennemsnitlig kommune af samme størrelse.	4.025	2.452	2.157

Fig. 10.1.8: Overførselsudgifter pr. 17-66 årige i 2004. (kr.) [KL, 2004, 1, s. 10].

Ud fra figuren kan man se, at det er Støvring Kommune der har de laveste udgifter i forbindelse med kontanthjælp og sygedagpenge, mens det er Nørager Kommune, der har de laveste udgifter i forbindelse med aktivering. Alle tre kommuner ligger dog betydeligt under landsgennemsnittet. Og hvis man ser på den fremtidige Rebild Kommune, ligger den også betydeligt under landsgennemsnittet, samt udgifterne for en gennemsnitlig kommune af samme størrelse. De tre kommuner imellem, er der stor forskel på overførselsudgifterne. Især på udbetaling af kontanthjælp er der stor forskel mellem Støvring Kommune og Nørager og Skørping Kommuner som ligger på stort set samme beløb.

10.2 Erhverv og arbejdsmarked

Statistiske tal omkring erhverv og arbejdsmarked er også med til at fortælle lidt om, hvordan en kommune ser ud. Arbejdsstyrken, defineret som de personer der står til rådighed for arbejdsmarkedet, er på flere måder fundamentet for en kommunes aktiviteter og udvikling. De beskæftigede borgere er, hvad enten de arbejder i eller uden for kommunen, med til at finansiere kommunen via personskatter. Samtidig har antallet af erhvervsaktive også stor betydning for en positiv erhvervsudvikling, da virksomhederne dermed har adgang til arbejdskraft.

Ifølge den nøgletalsanalyse der er udarbejdet af Kommunernes Landsforening, vil arbejdsstyrken for den nye Rebild Kommune være på 14.699 personer. I figur 10.2.1 bliver dette tal sammenholdt med landsgennemsnittet samt andre kommuner af samme størrelse som den nye Rebild Kommune.

Kommune	Arbejdsstyrke 16-66 årige	Erhvervsfrekvens 16-66 årige	Arbejdsløshedsprocent
Nørager	2.754	80,1	5,4
Skørping	4.993	79,0	7,0
Støvring	6.952	82,8	6,0
Rebild	14.699	81,0	6,2
Landsgennemsnit	10.229	76,8	6,5
Kommuner af samme størrelse	11.692	77,6	8,8

Fig. 10.2.1: Arbejdsstyrke, erhvervsfrekvens samt arbejdsløshedsprocent 2003 [KL, 2004, 1, s. 11].

Den første kolonne i figuren viser hvor høj arbejdsstyrken er i den pågældende kommune, altså hvor mange personer der har arbejde. Disse tal kan ikke uden videre sammenlignes. Det kan man dog med tallene i 2. kolonne, hvor arbejdsstyrken er set i forhold til antal personer i den erhvervsaktive alder. Man kan se at erhvervsfrekvensen for de tre kommuner, og dermed også den fremtidige Rebild Kommune, ligger noget over landsgennemsnittet samt tallet for kommuner af samme størrelse. I både Skørping og Støvring Kommuner er mere end 4 ud af 5 personer i den arbejdsdygtige alder tilknyttet arbejdsmarkedet, mens det i Nørager Kommune ligger lige under. Hvis man så ser på arbejdsløshedsprocenten, som fortæller noget om i hvor høj grad beskæftigelsespotentialer er udnyttet, er denne, for den kommende Rebild Kommune, lidt lavere end landsgennemsnittet og en del lavere end tallet for kommuner af samme størrelse. De tre kommuner imellem er der en lidt større variation af arbejdsløshedsprocenten, idet der i Nørager Kommune, som den laveste, kun er en arbejdsløshedsprocent på 5,4 %, hvor tallet i Skørping Kommune er på 7,0 %. Grunden til dette kan være, at der i Skørping Kommune, jf. figur 10.1.7, bor en del flere akademikere, inden for hvilke der er en relativ høj arbejdsløshed. Den kommende Rebild Kommune får således i høj grad udnyttet beskæftigelsespotentialer – langt

hovedparten af personerne i den arbejdsdygtige alder indgår i arbejdsstyrken, og blandt dem har de fleste job.

En af de ting der har indflydelse på en kommunes erhvervs- og arbejdsmarked, er pendlingsmønsteret. Pendling på tværs af kommunegrænser, hvor personer bor i én kommune og arbejder i en anden, er med til at skabe en afhængighed kommunerne imellem, og det er ikke kun mellem de tre kommuner i den kommende Rebild Kommune. Det er i lige så høj grad ud af de tre kommuner. Arbejdsstyrken i den kommende Rebild Kommune er som sagt på 14.707 personer, og hvis man går ind og ser på hvor mange arbejdspladser, der vil være, er tallet kun på 11.211. Det vil sige at der vil netto være 3.496 personer, der hver dag vil pendle ud af kommunen. Men der sker ikke kun udpendling i kommunen, der er også en del personer der pendler ind i kommunen fra andre kommuner. I figur 10.2.2 er ud- og indpendlingstallene illustreret.

Kommune	Indpendling	Udpendling
Støvring	2.799	3.737
Skørping	1.071	3.008
Nørager	915	1.497

Fig. 10.2.2. Pendlingsmønster. [www.statistikbanken.dk, 3].

Som man kan se i figuren, er der i alle tre kommuner en del flere personer der pendler ud af kommunerne, end der pendler ind i kommunerne. Derfor vil den kommende Rebild Kommune være en udpræget bosætningskommune. For at illustrere dette kan man også opstille en matrix som figur 10.2.3, hvor man ser på de tre kommuner som bopælskommune, samt arbejdssteder.

Bopælskommune	Arbejdssted (fordeling i %)				
	Nørager	Skørping	Støvring	Resten af landet	Hele landet
Nørager	47,5	0,9	4,0	47,6	100,0
Skørping	0,6	39,2	5,4	54,8	100,0
Støvring	1,1	1,2	46,3	51,4	100,0
Rebild	48,1			51,9	100,0

Fig. 10.2.3: Hvor arbejder borgerne? Tallene er fra 2003 [KL, 2004, 1, s. 12].

Figuren viser at for de tre kommuner, så er det i alle tre tilfælde knap halvdelen der både bor og arbejder i samme kommune. Derudover kan man se, at det er en meget lille procentdel, der har bopæl i en af de tre kommuner og så arbejder i en af de to andre, hvilket derfor heller ikke vil have nogen betydning for "det indre arbejdsmarked" i den kommende Rebild Kommune. Som før nævnt illustrerer figuren ganske godt, at den fremtidige Rebild Kommune vil blive en bosætningskommune, da godt halvdelen af indbyggerne vil have arbejdsplads i en anden kommune. De reelle tal er; 7.633 beskæftigede borgere vil pendle ud af kommunen, hvor kun 7.074 vil både bo og arbejde i den fremtidige Rebild Kommune.

Kolonnen "resten af landet" er lidt for overordnet til, at man kan konkludere noget på disse tal. Derfor har vi i figur 10.2.4 opstillet nogle tal for de nærmeste større byer. Disse er: Aalborg, Hobro, Hadsund, Nibe, Århus, Randers og Viborg.

Bopælskommune	Arbejdssted (antal personer)							
	Aalborg	Hobro	Hadsund	Nibe	Århus	Randers	Viborg	Aars
Nørager	215	408	15	10	21	27	30	228
Skørping	1.522	121	323	16	48	27	13	35
Støvring	2.385	87	32	126	70	20	25	262

Fig. 10.2.4: Illustrerer en udvidet matrix for hvor borgerne i de tre kommuner bor vs. arbejder. [www.statistikbanken.dk, 2]

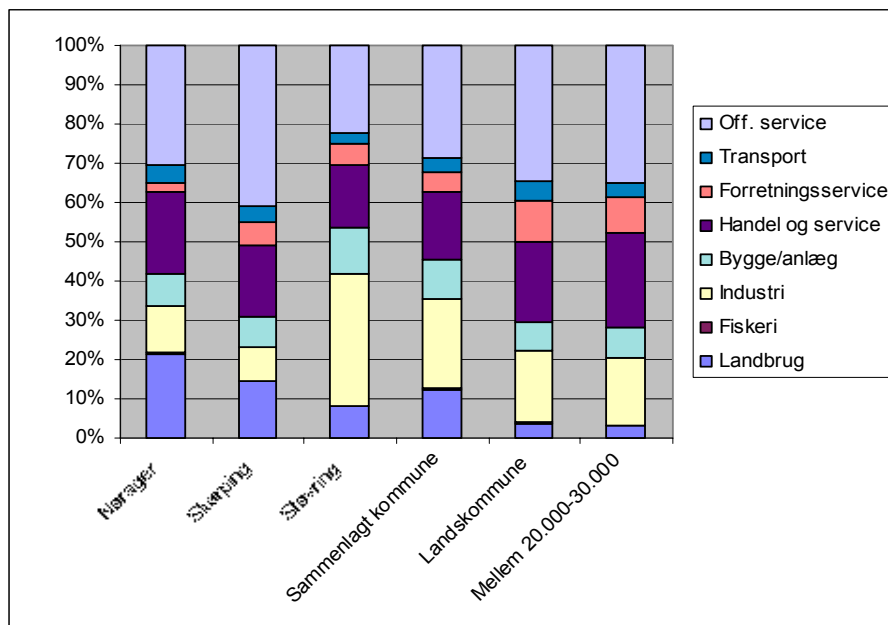

Fig. 10.2.5: Viser erhvervsfordelingen i procent, 2002. [KL, 2004, 1, s. 13].

En kommunes erhvervsstruktur har også en vis betydning for kommunen som helhed, da det fortæller noget om, hvor ”sårbar” en kommune er. I hvor høj grad er de afhængige af udvikling i enkelte brancher og virksomheder? Som eksempel kan nævnes dengang Siemens, tilbage i 2004, lukkede fabrikken i Pandrup i Vendsyssel, hvor en stor del af Pandrups borgere lige pludselig stod arbejdsløse. Erhvervsstrukturen kan også fortælle noget om, om kommunens erhvervsprofil er vækstorienteret, hvilket også har noget at gøre med, hvilken genre erhverv der ligger i kommunen. Ligger tyngden eksempelvis inden for handel og service, hvor udviklingen har været og fortsat vil være høj, eller ligger den inden for landbrug og fiskeri, som med tiden vil blive begrænset. KL har på baggrund af tal fra Danmarks Statistik, lavet en figur (se figur 10.2.5) der viser erhvervsfordelingen i de tre kommuner. Hvis man ser på den fremtidige Rebild Kommune, kan man se, at der er næsten tre gange så meget landbrugserhverv som på landsplan samt for andre kommuner af samme størrelse. Ligeledes er der flere arbejdspladser indenfor industri- og bygge/anlægssektoren. Det på bekostning af handel og service, forretningsservice, transport og offentlig service. Indenfor de tre kommuner er der også en forskel på hvilke erhverv der er dominerende. I Nørager Kommune udgør landbruget godt og vel 20 % af erhvervsprofilen, hvor

det for de andre to kommuner kun udgør henholdsvis ca. 15 % og lige knap 10 % (Skørping og Støvring Kommuner), hvilket dog stadigvæk er en del mere end på landsplan og for kommuner af samme størrelse. Det er dog indenfor industri der er den største forskel. I Nørager og Skørping Kommuner udgør industri ca. 10 %, hvor det i Støvring udgør godt 30 % af erhvervsprofilen. Dette er en hel del mere end på landsplan. Derudover er der også forskel på andelen af offentlig service, da der i Skørping Kommune er næsten dobbelt så mange arbejdspladser inden for den offentlige servicesektor, som i Støvring Kommune.

10.3 Kommunaløkonomi

Når man laver en nøgletalsanalyse af en eller flere kommuner, er det også interessant at se på hvad beskatningsgrundlag pr. indbygger er, samt kommunens udskrivningsprocent, da disse tal siger noget om indbyggernes indkomstgrundlag og dermed hvor høj den pågældende kommunes skatteprocent er, dette kan også kaldes den økonomiske bæredygtighed, jf. bilag A, som er kommunernes evne til at finansiere opgaverne, og dermed om den kan levere et rimeligt serviceniveau til en rimelig skatteprocent.

Kommune	Beskatningsgrundlag pr. indbygger 2004	Beskatningsgrundlag efter udligning 2004	Udskrivningsprocent 2004	Grundskyldspromille 2004
Nørager	108.344	131.239	22,0	13,0
Skørping	123.986	131.469	21,4	17,5
Støvring	124.136	131.305	20,4	12,0
Rebild	120.969	131.349	21,0	14,2
Lands-gennemsnit	137.022	138.007	20,6	14,4
Kommuner af samme størrelse	143.820	140.482	20,3	13,0

Fig. 10.3.1: Beskatningsforhold 2004. Tallene for Rebild Kommune er beregnet ud fra de tre kommuner samt gældende skatteregler, og er derfor udtryk for et fiktivt skattegrundlag [KL, 2004, I, s. 14].

Figur 10.3.1 fortæller noget om den kommunale indtjening – kommunernes indkomstniveau pr. indbygger samt hvor højt beskatningsgrundlaget er efter udligning. Kommunernes indtægter

stammer fra henholdsvis den kommunale skatteopkrævning, mellemkommunale udligningsordninger og et årligt tilskud fra staten (bloktilskuddet). Herudover er der på udvalgte serviceområder egenbetaling forbundet med ydelsen, f.eks. på børnepasningsområdet. Indtægterne fra skatteopkrævning udgør langt den væsentligste indtægtskilde, idet de finansierer godt 80 pct. af de kommunale udgifter. De mellemkommunale udligninger har til formål at udjævne forskellene i kommunernes grundlag for at tilbyde borgerne service.

Ud fra den første talkolonne i figur 10.3.1, kan man se, at Nørager Kommune har det laveste beskatningsniveau, og at Støvring og Skørping Kommuner ligger højest. Dette er ensbetydende med at Nørager har det laveste indkomstniveau, og derfor er udskrivningsprocenten også højest i Nørager. Støvring har den laveste udskrivningsprocent.

Som man kan se, modtager alle tre kommuner penge fra den mellemkommunale udligningsordning, og derfor vil den fremtidige Rebild Kommune også blive nettomodtager fra udligningsystemet. Den nye Rebild Kommune ligger noget lavere end landsgennemsnittet samt den gennemsnitlige kommune af samme størrelse, hvilket betyder at indkomstniveauet for den nye Rebild Kommune er lidt lavere end gennemsnittet.

Ud fra den sidste kolonne i figur 10.3.1, kan man se at grundskyldspromillen er forholdsvis lav i Støvring Kommune, og at den er høj i Skørping Kommune. Tallene er meget politisk bestemt, da man som kommune kan vælge at have en lav grundskyldspromille, men da man skal have pengene ind et eller andet sted fra, bliver eksempelvis udskrivningsprocenten tilsvarende stor. Grundskyldspromillen har også noget at gøre med, hvor attraktivt det er at bo i den pågældende kommune. Der opkræves grundskyld af alle vurderede ejendomme bortset fra ejendomme, der er fritaget for grundskyld efter ejendomsskattelovens §§ 7 og 8². Grundskylden beregnes som en promille af grundværdien efter fradrag for forbedringer.

---

² Det drejer sig bl.a. om statslige og kommunale ejendomme, landbrug, havebrug, skovbrug osv.

De forskellige tal i figuren skal ses i sammenhæng, da de dermed fortæller noget om den pågældende kommunes velstand. Er tallene lave, går det godt, og tilsvarende er tallene høje går det mindre godt. Man kan ikke bare se på et af tallene og konkludere ud fra dette, da de som før nævnt afhænger af hinanden.

10.4 Serviceområder

Ved sammenlægning af, som i dette tilfælde, tre kommuner, er det også af betydning hvordan deres serviceområder ser ud, og der vil helt naturligt være forskel i de tre kommuners ressourceanvendelse, kapacitetsanvendelse, tilbudsstruktur mv. Da den fremtidige Rebild Kommunes status vil være en udpræget bosætningskommune for mange børnefamilier, er det naturligt at se på pasningsgaranti og dækningsgrad³. På figur 10.4.1 kan man se, hvordan dækningsgraden ser ud i de tre kommuner, den kommende Rebild Kommune, landsgennemsnittet samt for gennemsnitlige kommuner af samme størrelse.

Kommune	0-2 årige	3-5 årige	6-9 årige
Nørager	53,5	88,1	43,5
Skørping	59,5	92,2	70,4
Støvring	55,7	98,0	84,1
Rebild	56,4	95,2	70,8
Landsgennemsnit	56,1	94,0	80,7
Kommuner af samme størrelse	58,4	94,3	79,8

Fig. 10.4.1: Dækningsgraden i 2003 [KL, 2004, 1, s. 20].

For de mindste børn – 0-5 årige – ligger tallene for den fremtidige Rebild Kommune på niveau med landsgennemsnittet, hvilket dog ikke er gældende for de 6-9 årige. Her ligger de næsten 10 % under både landsgennemsnittet og gennemsnittet for andre kommuner af samme størrelse. Indbyrdes mellem de tre kommuner er der stor forskel på dækningsgraden. For de 0-2 årige

---

³ En dækningsgrad på 100 betyder at der pasning til samtlige børn i kommunen – også dem der ikke efterspørger det.

(dagpleje- og vuggestuebørn) er det Skørping der trækker niveauet op med mange pladser, mens Nørager trækker lidt ned. For de 3-5 årige (børnehavebørn), som er den alder hvor de fleste børn typisk kommer i pasning, tilbyder Støvring stort set pasning af samtlige børn, mens Nørager igen har en lavere dækningsgrad. Den største variation finder man dog indenfor pasningen af børn i alderen 6-9 år. Her er der meget stor forskel de tre kommuner imellem. Hvor Støvring tilbyder pasning til godt og vel 4 ud af 5 børn, kan Nørager kun tilbyde pasning til knap hvert andet barn, hvilket også er med til at trække dækningsgraden ned for den fremtidige Rebild Kommune.

Det er ikke nok kun at se på, om der er pasningsgaranti eller ej i en kommune. Det har også betydning, hvad det koster at få et barn passet. Figur 10.4.2 viser den månedlige takst for en forskellig række pasningstilbud i de tre kommuner, sammenholdt med hvad det koster i landsgennemsnit.

Kommune	Dagplejeplads 0-2 årige	Børnehaveplads 3-5 årige	SFO 6-9 årige	Integreret institution 3-5 årige	Integreret institution 6-9 årige
Nørager	2.154	1.576	1.173	1.576	-
Skørping	2.209	1.622	1.274	1.622	1.274
Støvring	2.172	1.613	1.338	1.145	825
Rebild	2.178	1.604	1.262	1.448	1.050
Landsgennemsnit	2.221	1.564	1.146	1.570	1.053

Fig. 10.4.2: Månedlig takst for forskellige pasningstilbud for børn i alderen 0-9 år. Tallene for den kommende Rebild Kommune er et gennemsnit af taksterne i de tre kommuner; Støvring, Skørping og Nørager. [www.netborger.dk, 1].

Der er ikke nogle af de tre kommuner, som kan tilbyde vuggestuepladser, fritidshjem for de 6-9 årige eller integreret institutioner for de 0-2 årige.

Som man kan se ud af figuren, ligger de forskellige takster tæt på hinanden, og for den fremtidige Rebild Kommune ligger de tæt på landsgennemsnittet. For taksterne på dagplejepladser og børnehavepladser er der ikke de store forskelle mellem de tre kommuner, da priserne kun svinger med ca. 50 kr. For den fremtidige Rebild Kommune er det lidt billigere end

landsgennemsnittet. På taksterne for SFO-pladser er der lidt større forskel (små 200 kr.), hvor det er billigst i Støvring og dyrest i Skørping. Den største forskel ligger inden for de integrerede institutioner, hvor der både for de 3-5 årige og de 6-9 årige er en forskel på knap 500 kr., hvor det igen er Støvring der er billigst, og Skørping der er dyrest. Der er ingen integrerede institutionspladser for de 6-9 årige i Nørager. For den fremtidige Rebild Kommune ligger taksterne dog tæt på landsgennemsnittet.

Med det stigende antal ældre, er det også vigtigt at se på den ældreservice en kommune kan tilbyde.

Kommune	Bruttodriftsudgifter pr. 67+ årige 2004	Bruttodriftsudgifter pr. 75+ årige 2004	Hjemmehjælpsfrekvens 2003
Nørager	58.755	104.381	29,7
Skørping	45.498	82.580	25,8
Støvring	52.734	100.034	30,3
Rebild	51.454	94.625	28,6
Landsgennemsnit	53.822	99.914	29,0
Kommuner af samme størrelse	49.294	95.308	25,8

Fig. 10.4.3: Udgiftniveau og modtagere af hjemmehjælp på ældreområdet. [KL, 2004, 1, s. 22].

Ud fra den første kolonne i figuren, kan man se, at bruttodriftsudgifterne for de 67+ årige er størst i Nørager og lavest i Skørping. For den fremtidige Rebild Kommune vil dette tal være lavere end landsgennemsnittet, men højere end tallet for kommuner af samme størrelse. Bruttodriftsudgifterne stiger, jo højere alderen bliver. Dermed kan man se, at udgifterne stiger til næsten det dobbelte i de tre kommuner, og dermed også i den fremtidige Rebild Kommune. Her er tallet lavere end både landsgennemsnittet samt tallet for kommuner af samme størrelse.

Den sidste kolonne giver udtryk for hvor mange af de 67+ årige der modtager varig hjemmehjælp. I den fremtidige Rebild Kommune svarer tallet til landsgennemsnittet, hvor det er

lidt højere end tallet for kommuner af samme størrelse. Indbyrdes i de tre kommuner er hjemmehjælpsfrekvensen lavest i Skørping og højest i Støvring.

10.5 Sammenfatning

Vi har nu fået belyst nogle af de elementer der har betydning for en kommunes status – social såvel som økonomisk. Der er tale om tre forskellige kommuner dog med det til fælles, at de alle tre i mere eller mindre grad, er bosætningskommuner. Desuden er de alle tre landkommuner, hvilket man bl.a. kan se ud fra den høje befolkningstæthed. De tre kommuner har også det til fælles, at de alle tre har en højere procentandel af børn og unge end landsgennemsnittet, samt at procentdelen af personer i den erhvervsdygtige alder er lidt lavere end landsgennemsnittet. Procentdelen af ældre ligger på højde med landsgennemsnittet. Uddannelsesniveaet er ligeledes meget ens i de tre kommuner, dog er erhvervsfordelingen forskellige fra kommune til kommune.

FASE 3

I fase 3 vil der blandt andet være en opsamling af de analyser, der blev gennemarbejdet i fase 2, samt et forslag til hvordan man sammenkører tre individuelle kommuner. I fase 3 kan man læse om:

Rebild Kommune, hvor der vil blive samlet op på analyserne udarbejdet i fase 2. Kapitlet vil beskrive hvordan den kommende Rebild Kommune, vil komme til at se ud og dermed være et forstadium til en planstrategi.

Konklusion, hvori projektets problemformulering søges besvaret på baggrund af analyserne udarbejdet i fase 2 samt i særdeleshed kapitlet *Rebild Kommune*.

Den strukturelle kogebo, hvor de anbefalinger vi er kommet frem til gennem projektet, vil blive samlet, og dermed danne baggrund for en generel anbefaling for kommuner af samme størrelse og status som den kommende Rebild Kommune.

Perspektivering og vurdering, hvori projektet vil blive sat i et større perspektiv. Samtidig vil kapitlet indeholde projektgruppens egen vurdering af den kommende Rebild Kommune.

11 REBILD KOMMUNE

Dette kapitel vil indeholde en sammenfatning og delkonklusion af de fire kommuneanalyser, der er foretaget i fase 2. Kapitlet vil dermed være et forstadium til udarbejdelse af planstrategi og kommuneplan for den nye Rebild Kommune, da den giver et samlet billede af Rebild Kommune og de data, strukturer og emner, der er vigtige at belyse for den nye kommune. Dette kapitel vil danne grundlag for besvarelsen af hypoteser og underspørgsmål, der er opstillet i *Problemformuleringen*.

11.1 Bymønstre

Bymønstret for den nye Rebild Kommune er vigtigt, da det danner en struktur over de forskellige byer, som dermed kan give et indblik i, hvad byerne skal kunne tilbyde. Det der er interessant i denne sammenhæng er, hvilken status byerne har nu, og hvilken de ifølge det nye regionplanforslag vil få. Dette illustrerer figur 11.1.1.

Byer	Status nu	Status regionplanforslag
Støvring	Egnscenter	Egnsby
Terndrup	Kommunecenter	Områdeby
Skørping	Kommunecenter	Områdeby
Haverslev	Kommunecenter	Lokalby
Nørager	Kommunecenter	Lokalby
Ø. Hornum	Lokalcenter	Lokalby
Suldrup	Lokalcenter	Lokalby (fejl i regionplan)
Blenstrup	Lokalcenter	Lokalby
Bælum	Lokalcenter	Lokalby
Rebild	Lokalcenter	Lokalby
Ravnkilde	Lokalcenter	Lokalby

Fig. 11.1.1: Illustrerer de forskellige byers status i 2001 og i 2005.

I regionplanforslaget for Nordjyllands Amt 2005 er der ændret i definitionen og betegnelsen på byernes status. Byerne som har status i dette projekt hedder ikke længere egnsbyer, kommuncentre og lokalcentre, men egnsbyer, områdebyer og lokalbyer. Forskellen på definitionen kan ses på bilag F.

11.1.1 Fra Egnscenter til Egsby

Støvring går fra en status som egnscenter til egnsby. Selve niveauet på dens status bliver ikke ændret. Støvring er et attraktivt bosætningssted, så dette passer fint med den nye status som egnscenter. Støvring har ligeledes et bredt udvalg af butikker. På det uddannelsesmæssige niveau har Støvring skoler, special-skoler, højskole og gymnasium. Det stemmer overens med den status Støvring har fået ifølge det nye Regionplanforslag for 2005.

11.1.2 Fra Kommunecenter til Områdeby

Terndrup og Skørping går fra kommuncentre til områdebyer. I Skørping findes der bl.a. skole, børnehaver, kulturstadion og biograf. De nødvendige butikker som bruges til hverdag, findes i Skørping. Skørping har dermed de nødvendige funktioner for at være en attraktiv bosætningsby. Skørping har dog ikke ret meget erhverv, men ifølge definitionen på en områdeby, bør der ikke satses på egentlig erhvervsudvikling udover løbende fornyelse af service og butiksudbud. Skørping skal være forsyningsby for et mindre område. Terndrup har ligeledes en skole, og der er muligheder for børnepasning og indkøbsmuligheder. Terndrup har de faciliteter der skal til for at have en status som områdeby, og er den 3. største by i Rebild Kommune. Dog er befolkningsudviklingen negativ i Terndrup.

11.1.3 Fra Kommunecentre til Lokalby

De eneste to byer der går ned i status er Nørager og Haverslev. I forhold til de serviceydelser Haverslev kan tilbyde, er der ingen grund til at nedgradere den i status. Haverslev har skole, idrætsanlæg, idrætsefterskole samt et velfungerende erhvervsområde. De har indkøbsmuligheder,

frisør og McDonald. Kommunen satser på Haverslev, og den har en erhvervsudvikling der går udover lokale initiativer, da det har en god forbindelse til motorvejen. Derfor skal Haverslev opgraderes til områdeby. Nørager har en skole og en lille smule service, som kan forsyne de lokale beboere, derudover har den ungdomsskole og idrætsforening samt et lille erhvervsområde. Det er derfor helt naturligt at Nørager bliver nedgraderet, da de ikke forsyner oplandet.

11.1.4 Fra Lokalcenter til Lokalby

Øster Hornum, Suldrup, Blenstrup, Bælum, Rebild og Ravnkilde går fra lokalcentre til lokalbyer. Disse byer er afhængige af arbejdspladser og service i andre byer. Byerne har den service, der skal bruges til dagligdagen og nogle enkelte udvalgsvarer. Der er skole i Øster Hornum, Suldrup, Blenstrup, Bælum og Ravnkilde. Suldrup er på kortet i regionplanforslaget blevet nedprioriteret fra at være et lokalcenter til ikke at have nogen status, dette går vi ud fra er en fejl i forslaget (også pointeret i interview med Støvring bilag B), da Suldrup er beskrevet som en lokalby i beskrivelsen i regionplanforslaget. I Suldrup sker der en løbende udbygning med boliger og indbyggertallet forventes at være nogenlunde stabilt til 2015. I Øster Hornum forventes indbyggertallet også at være nogenlunde stabilt, men boligbyggeriet har haft et mindre omfang de seneste år. I Ravnkilde har det forventede boligbyggeri været på 30, men det faktiske boligbyggeri har været på 7 i perioden 1982-94 og på 1 i perioden fra 1995-98, så det er ikke i Ravnkilde, der sker den store udvikling. Befolkningsudviklingen i Blenstrup og Bælum forventes at falde. Rebild kan pga. sine restriktioner ikke udlægge ret meget areal til boligudbygning, men Rebild er en eftertragtet by.

Med hensyn til hvordan projektgruppen mener bymønstret skal se ud i den kommende Rebild Kommune, kan man forestille sig, at kommunen vil blive delt ind i nogle ”områder”, hvor eksempelvis dele af den nuværende Nørager Kommune vil blive en decideret landbrugskommune, med plads til bønderne og at dele af den nuværende Skørping Kommune, på grund af de naturskønne områder, mere vil blive et område fortrinsvist forbeholdt jordbrugspareller samt mindre landbymiljøer. Erhvervsudviklingen vil fortrinsvist ske langs

motorvejen, og i og omkring Støvring og Haverslev, dog med mulighed for mindre erhvervsområder rundt omkring i kommunen, hvor det er hensigtsmæssigt.

11.2 Befolkning og bosætning

For at danne en struktur over hvordan byerne i Rebild Kommune står i forhold til hinanden, og hvilke byer der skal satses på, og hvilke der kræver en indsats, er befolkningstallet, befolkningsudviklingen og andre demografiske data vigtige.

Figur 11.2.1 viser bl.a. de største byer i Rebild kommune. Figuren illustrer, hvordan forholdet er repræsenteret i de tre kommuner. Støvring er klart den største by i kommunen, og ifølge de interviews der er foretaget, er både Nørager og Skørping Kommuner enige om at Støvring skal være hovedby i den nye Rebild Kommune. Efter Støvring kommer Skørping, og Nørager kommer først på en femte plads. I Støvring er der et relativt stort spring fra den største by og ned til den næststørste, hvor der i Nørager Kommune ikke er så mange indbyggere, men derimod et mere harmonisk forhold mellem byerne. Dette kan bl.a. hænge sammen med, at Nørager satser meget på deres landdistriktspolitik, hvor Støvring Kommune stort set kun satser på Støvring by.

By/kommune	Indbyggere
Støvring (St)	6.181
Skørping (Sk)	2.610
Terndrup (Sk)	1.538
Suldrup (St)	1.132
Nørager (N)	1.043
Øster Hornum (St)	989
Bælum (Sk)	819
Haverslev (N)	696
Rebild (Sk)	607
Blenstrup (Sk)	527
Rørbæk (N)	416
Ravnkilde (N)	387
Sørup (St)	387
Sønderup (St)	253
Stenild (N)	198

Fig. 11.2.1: Illustrerer hvor mange indbyggere, der er i de forskellige byer i de tre kommuner. Indbyggertallet er anført i kronologisk rækkefølge.

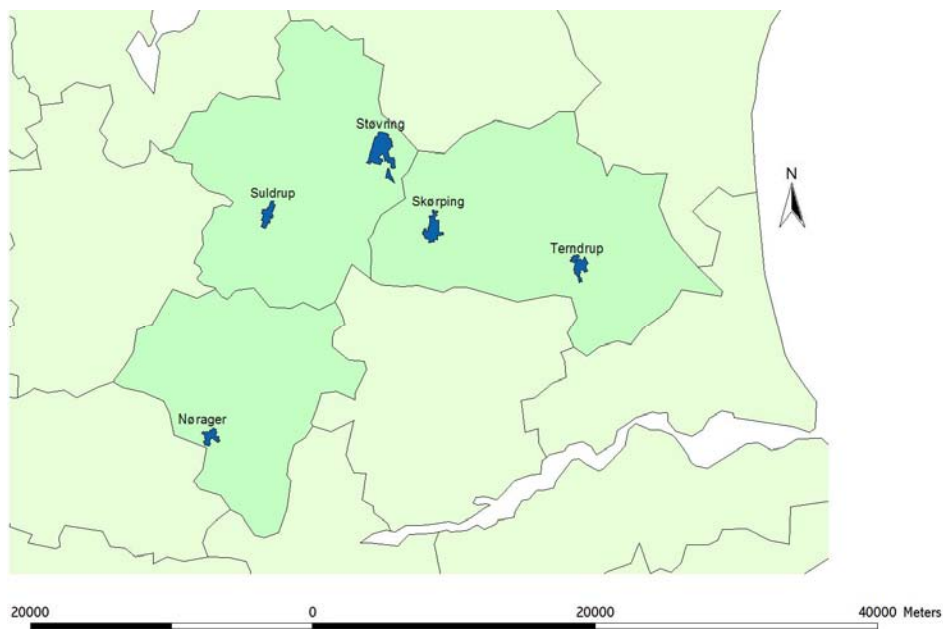

Fig. 11.2.2: Illustrerer de fem største byer i Rebild Kommune.

Figur 11.2.2 viser de fem største byer i Rebild Kommune, og som man kan se på figuren, ligger disse byer pænt placeret rundt i kommunen, således de danner en god struktur.

Kommune	Støvring	Skørping	Nørager	Rebild
Indbyggere i alt	13.057	9835	5565	28.457
Areal / ha	21.980	23.815	16.766	62.561

Fig. 11.2.3: Illustrerer det samlede indbyggertal og det samlede areal.

Figur 11.2.3 viser, at Støvring Kommune har flest indbyggere, men Skørping Kommune har det største areal. Der er ikke meget forskel arealmæssigt på de tre kommuner, men indbyggertallet varierer meget, hvor Støvring Kommune har mere end dobbelt så mange indbyggere som i Nørager Kommune. Kommunen består også af en del landsbyer, og disse skal der også satses på, da en af Rebild Kommunes styrker ligger i de mange landbysamfund.

Kommune	Befolkningstæthed indb. pr. kv.km.	Befolkningsandel i bymæssig bebyggelse
Rebild	45,1	59
Lands gennemsnit	124,9	85
Kommuner af samme størrelse	151,8	–

Fig. 11.2.4: Befolkningstæthed samt befolkningsmæssig andel der bor i bymæssig bebyggelse.

Jf. figur 11.2.4 bliver befolkningstætheden meget mindre i Rebild Kommune end landsgennemsnittet og for kommuner af samme størrelse, samtidig med at også befolkningsandelen i bymæssig bebyggelse i Rebild Kommune bliver en del mindre end landsgennemsnittet. Dette gør, at borgerne får længere til bl.a. indkøb o. lign.. Derfor skal de vigtigste funktioner, som benyttes i dagligdagen, fastholdes rundt omkring i kommunen.

Befolknings- sammensætning	Støvring	Skørping	Nørager	Rebild	Lands gennemsnit
0-6 årige	9,8	8,9	9,6	9,4	8,6
7-16 årige	14,9	14,8	15,2	15,0	12,5
17-66 årige	64,0	63,2	60,3	62,5	66,0
67+ årige	11,5	13,3	14,6	13,1	13,0

Fig. 11.2.5: Illustrerer befolkningstallet inddelt i aldersgrupper. [www.noegletal.dk, 1].

Figur 11.2.5 illustrerer alderssammensætningen i Rebild Kommune sammenholdt med landsgennemsnittet. Der er i Rebild Kommune lidt flere børn og unge fra 0-16 år, lidt færre 17-66 årige og næsten den samme andel ældre 67+ årige som på landsgennemsnit. Ser man på de forskellige områder i Rebild Kommune, er der flere ældre i Nørager Kommune og flere børn i Støvring og Nørager Kommuner. Ligeledes kan man se, at der ikke er så mange erhvervsaktive i Rebild Kommune, som der er på landsgennemsnit, som er den del af befolkningen, der skal tilføre kommunen kapital. Man kan ikke regne med, at alle erhvervsaktive er beskæftiget på arbejdsmarkedet, derfor er der i *Nøgletalsanalysen* kapitel 10 vist, at forsørgerbyrden ligeledes vil blive mindre end landsgennemsnittet. Der skal derfor gøres en indsats i kommunen for at

tiltrække erhvervsaktive, evt. ved markedsføring som det pt. kun er Nørager Kommune der anvender.

Både Støvring og Skørping Kommuner har styrker og svagheder indenfor befolkningen. Skørping Kommune har den styrke, at folk gerne vil bo i Skørping og Rebild området, men har også den svaghed, at det ikke går så godt i Terndrup. Byen har ikke den befolkningstilvækst som ventet, og har haft faldende befolkningstal. Ifølge Skørping Kommuneplan vil befolkningstallet i Skørping og Rebild stige, mens det vil falde i de andre byer i kommunen. I Bælum er indbyggertallet stagneret, men der forventes et fald i fremtiden. Rebild er et meget attraktivt bosætningsområde, men der er ikke mulighed for yderligere arealudlæg til boliger, da det ligger restriktioner rundt om hele Rebild. Planlægningsmæssigt vil Skørping Kommune fastholde og øge tilflytningen, og ønsker befolkningsmæssig vækst. Denne målsætning kan ikke holde for alle byerne i kommunen. Der skal satses på Skørping by som bosætningssted, hvor der kræves store investeringer i de øvrige byer (undtagen Rebild), for at byerne befolkningsmæssigt skal i fremgang. Når der kun er fremgang i to af byerne i Skørping Kommune, er der mange andre byer der skal rettes op på. I stedet for at ønske en fremgang i byerne, skulle man mere satse på fastholdelse af befolkningstallet, og sætte ind således byerne ikke virker forfaldne og dermed forhindre videre forfald. Som Finn Østerbæk siger i interviewet, så kan man ikke tvinge folk til at bo i visse byer, hvis de hellere vil bo i andre byer, jf. bilag C. Skørping Kommune har ligeledes den svaghed, at en del af kommunen ligger i beskyttelseszone, og jordbundsforholdene gør at det er svært at udbygge i kommunen. Selvom der er restriktioner i Skørping Kommune, ønsker kommunen stadigvæk at den skal være attraktiv, og der skal være udbygningsmuligheder. Kommunen er på nuværende tidspunkt attraktiv, så dette stemmer fint overens, men med hensyn til udbygningsmulighederne er det kun Skørping, man skal satse stort på. I de andre byer skal der kun udlægges små arealer, således der er mulighed for udbygning, hvis nogle får lyst til at bo i de mindre byer.

I Støvring vil folk også gerne bo, da det er en by i udvikling og samtidig ligger i naturskønne omgivelser. Ifølge Støvrings nye kommuneplanforslag er det hovedsagligt i Støvring by der foregår mest byggeaktivitet, men der bygges også i Suldrup og Øster Hornum og mere begrænset

i Kirketerp, Sønderup og Aarestrup, hvor der i Aarestrup er udlagt grunde til økologiske huse i Aarestrup. Støvring Kommune ønsker vækst for fremtiden, og alt tyder også i den retning, men væksten kan også blive en svaghed for kommunen, da det giver nogle udfordringer at matche udbud og efterspørgsel.

Nørager Kommune har haft en tilbagegang i befolkningstallet fra 1982-1995. Tilbagegangen er på 3,7 %. Befolkningsfremskrivningen viser ligeledes, at der frem til 2011 vil komme en yderligere tilbagegang på 2 %. Nørager Kommunes ønsker for fremtiden er, at fastholde befolkningstallet, hvilket er et udmærket og realistisk mål at sætte sig. De ønsker ligeledes på det bosætningsmæssige område, at være en god og attraktiv bosætningskommune, hvilket er en god målsætning, men et skridt fra virkeligheden. Nørager Kommune har en god geografisk placering i forhold til bosætning, men der er andre byer i hele Rebild Kommune, der har større tiltrækningskraft.

Befolkningsfremskrivningen for Rebild Kommune siger, at befolkningen vil stige. Stigningen vil både være større end andre landkommuner og større end kommuner mellem 20.000-30.000 indbyggere. Dette er et positivt tegn for Rebild Kommune, men det meste af stigningen vil nok forekomme i Støvring og Skørping.

Som sagt er der et mindre antal erhvervsaktive i Rebild Kommune og en lidt større andel af børn og unge end landsgennemsnittet og en gennemsnitskommune af samme størrelse. Udover der er større omkostninger ved at have børn og ældre i kommunen, kan man også kigge på hvor mange personer, der kræver penge af kommunen, og i hvilke af de tre kommuner disse personer bor. Personer der betragtes som udgifter for kommunen er bl.a. enlige forsørgere, udlændinge, kontanthjælpsmodtagere, personer i aktivering og personer på sygedagpenge. Ufaglærte ikke en udgift, men faglærte personer tjener oftest flere penge hjem til kommunen. Med hensyn til børn af enlige forsørgere ligger Rebild Kommune langt under landsgennemsnittet og under kommuner af samme størrelse, hvilket også er gældende mht. udlændinge. Børn af enlige forsørgere er der flest af i Støvring Kommune og udlændinge er der flest af i Skørping Kommune. Med hensyn til kontanthjælp ligger Rebild Kommune også under landsgennemsnittet og under kommuner af samme størrelse, hvilket de også gør med hensyn til aktivering og udbetaling af sygedagpenge.

Kontanthjælpen og aktiveringsudgifterne er størst i Skørping, hvor udbetaling af sygedagpenge er størst i Nørager Kommune. I Rebild Kommune ligger antallet af ufaglærte på samme niveau som landsgennemsnittet og lidt over kommuner af samme størrelse, men som sagt er dette ikke en decideret udgift for kommunen. Hellere en ufaglært erhvervsaktiv end en person der er på dagpenge. Sammensætningen af befolkningen i Rebild Kommune, er ikke den store udfordring, men på figur 11.2.6 kan man se, hvilke kommuner der har flest personer i de forskellige kategorier, som er beskrevet ovenfor. Skørping og Nørager Kommuner har klart flest, og Støvring ikke nær så mange af de forskellige kategorier.

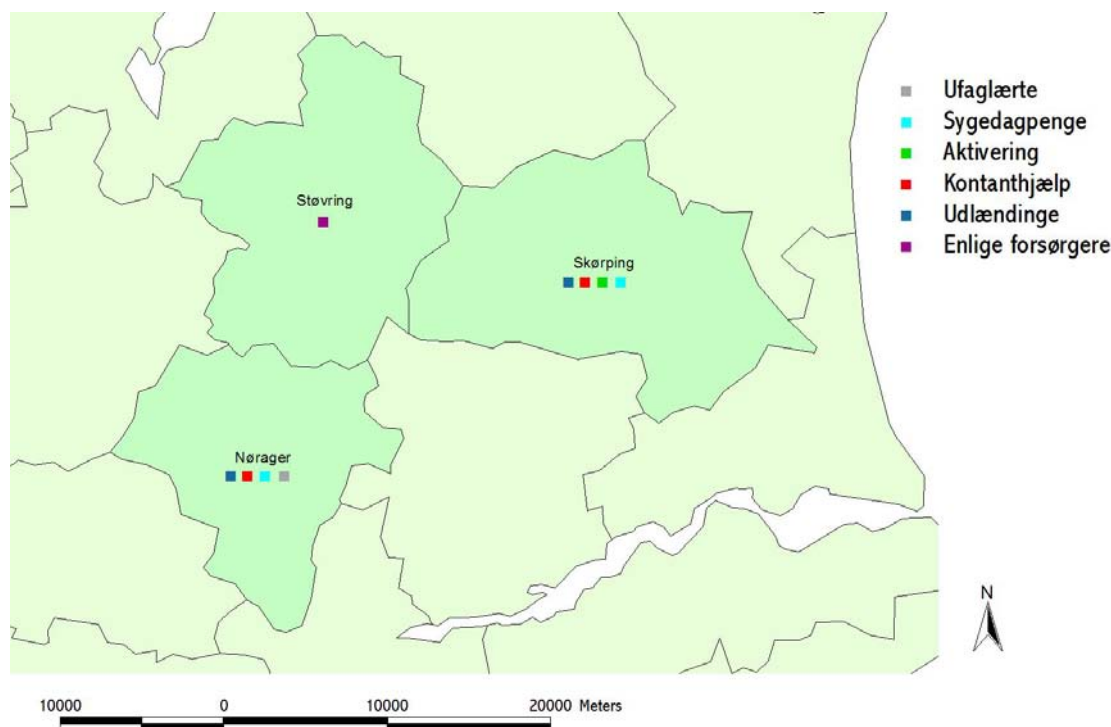

Fig. 11.2.6: Illustrerer hvor i Rebild Kommune der ydes flest udgifter til befolkningen. Alle udgifterne er repræsenteret i alle kommunerne, men på denne figur er der kun vist i hvilke kommuner, den største udgift er inden for hvert område.

Byudviklingen skal i fremtiden hovedsagligt ligge i Støvring og Skørping, da der er efterspørgsel i disse to byer. Der skal gøres en stor indsats for, at de mindre byer i kommunen ikke forfalder,

men der behøves ikke decideret at ske byudvikling i disse byer. Figur 11.2.7 viser hvor i kommunen der er positiv udvikling og negativ udvikling. Størrelsen på cirklen illustrerer hvor stor en nedgang/fremgang, der kan forventes. Der skal gøres noget for at tiltrække erhvervsaktive til kommunen, men udfordringerne i Rebild Kommune ligger i selve sammensætningen af befolkningen. Selvom figuren illustrerer en stor negativ cirkel i Nørager Kommune, betyder det ikke at alle byerne i kommunen har negativ vækst. Nørager Kommune består ligeledes ikke af større byer men mest af mindre byer, som har lidt sværere ved at trække befolkning til. Derfor kan det godt være attraktivt at bo i Nørager Kommune alligevel.

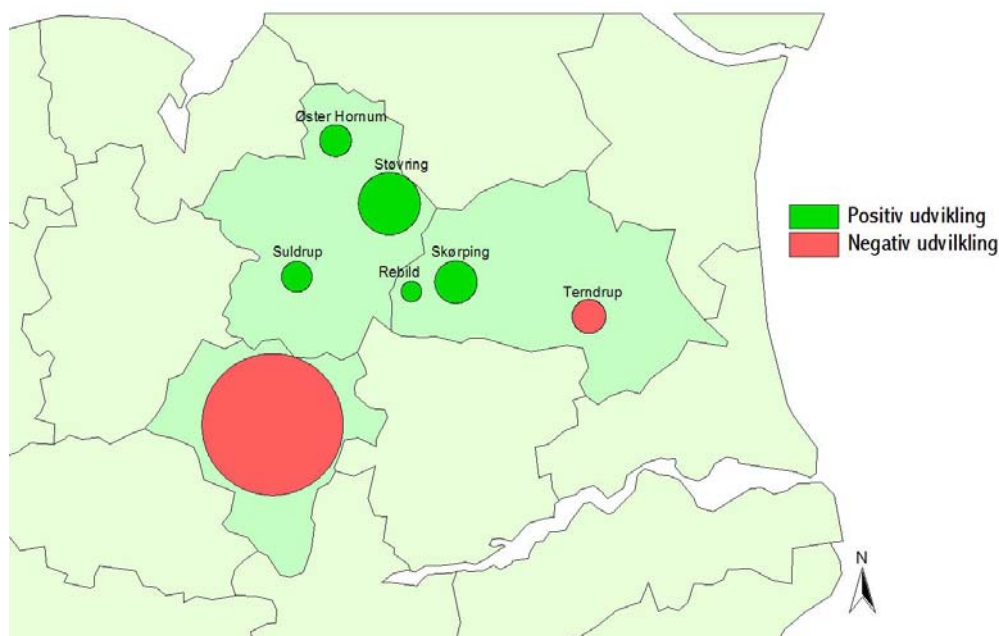

Fig. 11.2.7: Illustrerer hvor i kommunen der er udvikling og afvikling indenfor befolkning.

11.3 Skoler

Kommune	Støvring	Skørping	Nørager	Rebild
Folkeskoler	7	5	3	15

Fig. 11.3.1: Illustrerer de skoler der ligger i Rebild Kommune, og hvor i kommunen de er placeret..

Den nye Rebild Kommune vil bestå 15 folkeskoler til ca. 4247 børn, og alt efter hvor stor en kapacitet de forskellige skoler kan have af børn, og alt efter hvordan de ligger i forhold til hinanden, kan det være nødvendigt at opretholde alle skolerne i kommunen. Ser man på figur 11.3.2, kan man se afstanden mellem de forskellige skoler. På figuren kan man se, at der er klynger ved Støvring, Skørping, Hellum, Terndrup, Bælum og omkring Suldrup. De to skoler i Støvring har henholdsvis 605 og 560 elever, og er dermed nogle af de største skoler i kommunen. Terndrup, Bælum og Blenstrup er de eneste skoler der ligger øst i kommunen. Skørping og Hellum har henholdsvis 610 og 115 elever. Skolen i Hellum kan ud fra afstandsmæssige forhold nedlægges hvis Skørping, Terndrup eller Blenstrup har kapacitet til 115 elever ekstra. Der er ikke så mange skoler syd i kommunen, derfor må Haverslev skole bevares. Sønderup, Årestrup og Kirketerp har henholdsvis 60, 30 og 82 elever, da skolerne er forholdsvis små, kan en eller to af dem nedlægges ud fra geografiske afstande, da der ligger mange skoler i dette område.

Årestrup Skole bliver fra sommerferien 2005 lavet om til friskole, og skolerne Suldrup, Sønderup og Kirketerp har indgået en samarbejdsaftale, samtidig med at de skal have fælles ledelse. Dette stemmer fint overens med projektgruppens vurdering af lukning af skoler.

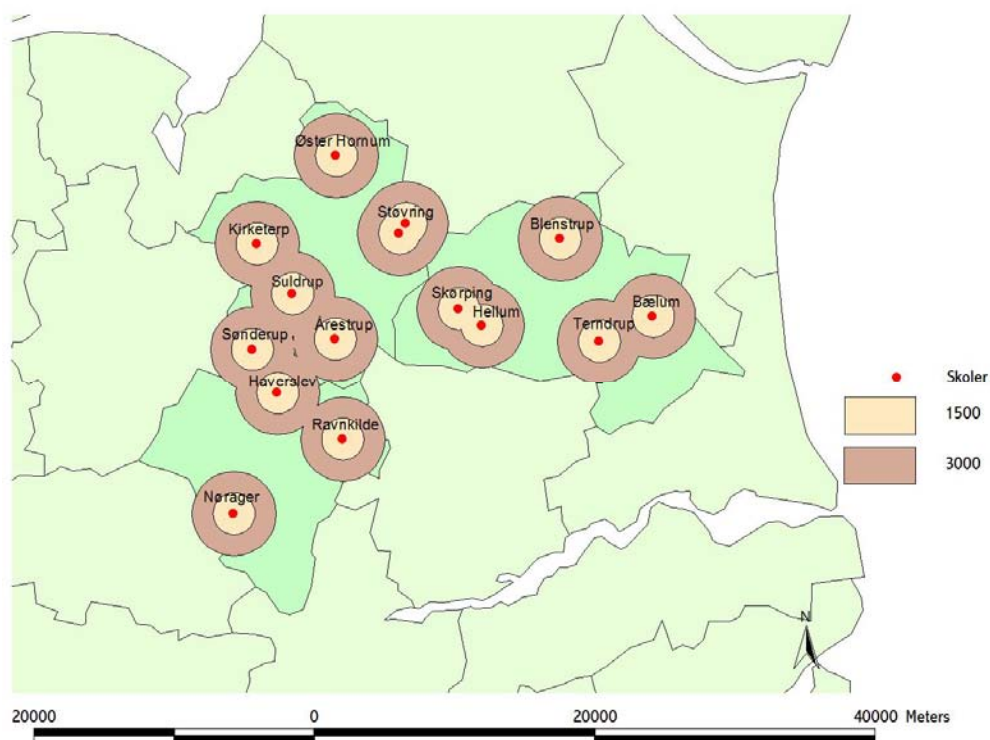

Fig. 11.3.2: Illustrerer skolerne i Rebild Kommune. Bufferne viser en afstand på 1,5 km og 3 km fra skolerne.

11.4 Pasning

Kommune	Støvring	Skørping	Nørager	Rebild
Dagplejer	80	55	33	168
Børnehaver	6	6	1	13
SFO (skolefritidsordning)	7	5	3	15
Integrerede (børnehaver og SFO)	7	5	3	15

Fig. 11.4.1: Illustrerer pasningsordninger og dækningsgrad. Tallene er fra 2002.

Med hensyn til børnepasning, siger dækningsgraden noget om hvor stor en andel af børn i en vis alder, der bliver passet i forskellige institutioner. Dækningsgraden for børn i aldersgruppen 0-2 årige er børn, der er indskrevet i dagpleje eller daginstitution [www.netborger.dk, 2]. Dækningsgraden for denne aldersgruppe bliver i Rebild Kommune på 56,4 % og i forhold til

Nordjyllands Amt hvor dækningsgraden i 2003 var 54,5 %, ser dette fint ud, dog ligger Rebild under den procent, som kommuner af samme størrelse har. Man kan dog sige at 1 børnehave syd i kommunen (den tidligere Nørager Kommune) ikke er nok, da det giver nogle store afstande for forældrene, dog er der også plads til disse børn i integrerede institutioner. Dækningsgraden for børn i 3-5 års alderen, er indskrevne børn i dagpleje eller daginstitution, fritidshjem og skolefritidsordninger [www.netborger.dk, 2]. Denne dækningsgrad ligger også over dækningsgraden i Nordjyllands Amt, landsgennemsnittet og for kommuner af samme størrelse. Dækningsgraden for børn i 6-9 års alderen er børn, der er indskrevet i daginstitution, fritidshjem og skolefritidsordninger [www.netborger.dk, 2]. Denne dækningsgrad ligger under dækningsgraden for Nordjyllands Amt, landsgennemsnittet og for kommuner af samme størrelse.

Kommune	0-2 årige	3-5 årige	6-9 årige
Nørager	53,5	88,1	43,5
Skørping	59,5	92,2	70,4
Støvring	55,7	98,0	84,1
Rebild	56,4	95,2	70,8
Nordjyllands Amt	54,5	93,5	77,2
Landsgennemsnit	56,1	94,0	80,7
Kommuner af samme størrelse	58,4	94,3	79,8

Fig. 11.4.2: Dækningsgraden i 2003 [KL, 2004, 1, s. 20].

Tallene i Rebild Kommune afviger ikke meget fra tallene for Nordjyllands Amt, for landsgennemsnittet og for kommuner af samme størrelse. Den eneste faldgruppe er pasning af børn fra 6-9 års alderen, som er noget under de procenter, der er for landsgennemsnittet og for kommuner af samme størrelse. Projektgruppen mener derfor ikke, der skal nedlægges institutioner, der har med børnepasning at gøre, tværtimod kan der godt oprettes flere institutioner for børn i alderen 6-9 årige, hvis der er efterspørgsel for det. Ser man på i hvilket område der tæller ned i dækningsgrad for 6-9 årige, er Nørager Kommune langt under de andre, så det bliver i dette område der skal sættes på nye institutioner for pasning af børn fra 6-9 år, igen kun hvis efterspørgslen er der.

Dækningsgraden på børnepasning kan også hænge sammen med, at forældrene har valgt at passe deres børn selv eller på andre måder, hvis det viser sig, prisen er for høj i Rebild Kommune. Prisen på dagplejeplads ligger under landsgennemsnittet, og det er dyrest i Skørping, men prisen på børnehavepladser ligger derimod over landsgennemsnittet, og det er stadigvæk dyrest i Skørping. SFO-prisen ligger også over landsgennemsnittet, men er dyrest i Støvring, og integreret institutioner ligger under landsgennemsnittet, og er igen dyrest i Skørping. Dette betyder at den manglende dækningsgrad i Nørager for 6-9 årige ikke hænger sammen med, at det er dyrere at få børn passet der, men at der ikke findes nogen integrerede institutioner, der tilbyder børnepasning for de 6-9 årige. Der skal derfor laves en sådan institution i Nørager-området, hvis der er efterspørgsel for det.

11.5 Ældre

Kommune	Støvring	Skørping	Nørager	Rebild
Ældreboliger	81	35	76	192
I procent	4,6 %	2,3 %	8,4 %	-

Fig. 11.5.1: Ældreboliger i faktiske tal og i procent af ældre i kommunerne.

På ældrebolig-området er det meget forskelligt fra kommune til kommune, hvordan dækningsgraden er, men sammenligner man med Nordjyllands Amt, som ligger på 4,5 % ældreboliger af det antal ældre, der findes i amtet, vil Rebild Kommune komme til at ligge på 5,1 % ældreboliger pr. ældre. Nøragers mange ældre gør, at de muligvis har brug for flere ældreboliger, som de også har flere af i forhold til Nørager Kommunes antal ældre, så dette stemmer fint overens.

Kommune	Bruttodriftsudgifter pr. 67+ årige 2004	Bruttodriftsudgifter pr. 75+ årige 2004	Hjemmehjælpsfrekvens 2003
Nørager	58.755	104.381	29,7
Skørping	45.498	82.580	25,8
Støvring	52.734	100.034	30,3
Rebild	51.454	94.625	28,6
Landsgennemsnit	53.822	99.914	29,0
Kommuner af samme størrelse	49.294	95.308	25,8

Fig. 11.5.2: Udgiftsniveau og modtagere af hjemmehjælp på ældreområdet. [KL, 2004, 1, s. 22]

Ang. kommunes udgifter til ældreområdet ligger Rebild Kommune under landsgennemsnittet, men over kommuner af samme størrelse for udgifter til ældre på 67+. Det er dog ikke en forskel, der har stor betydning. For ældre på 75+ ligger Rebild Kommune både under landsgennemsnittet og under kommuner af samme størrelse. Her er det også tydeligt, at personer på 75+ kræver en del mere pasning. Hjemmehjælpsfrekvensen, som siger noget om, hvor meget hjemmehjælp der ydes i forhold til ældre, ligger også under landsgennemsnittet, men over kommuner af samme størrelse. Ser man på de forskellige områder, er det hovedsagligt i Nørager Kommune, der har de største udgifter pr. ældre. Ud fra ovenstående tal konkluderes der, at ældreområdet vil komme til at se fint ud i Rebild Kommune og ikke kræver de store justeringer, medmindre det går skidt på ældreområdet i hele landet.

11. 6 Erhverv

Alle tre kommuner har erhverv som styrke, dog på flere forskellige områder og med flere forskellige betydninger. Nørager har Haverslev som godt erhvervsområde med motorvejen tæt på. Ifølge interview med Jane F. Beck har Haverslev haft en erhvervsudvikling på 21 ha og Nørager en på 9 ha indenfor de sidste 12 år, jf. bilag D. Der er udlagt mest areal i Nørager og Haverslev, men også i mindre byer som Ravnkilde, Rørbæk, Mejlby og Stenild. Det er dog

begrænset hvor stor efterspørgslen har været i disse mindre byer. Nørager bliver i Regionplanforslaget nedprioriteret i status, og vil derfor ikke være en by, der skal satses på erhvervsmæssigt. Derfor er Haverslev det område der skal satses på i fremtiden, såfremt deres status bliver lavet om i det nye regionplanforslag, som Rebild Kommune vil kæmpe for. Ser man på planlægningen i Nørager Kommune vil de have velbeliggende og attraktive erhvervsarealer og skabe nye arbejdspladser i kommunen, dette stemmer overens med den udvikling der skal foregå i Haverslev, da det er velbeliggende og attraktivt (har haft stor vækst).

Støvring Kommune er en styrke på det erhvervsmæssige område. Der har været vækst i Støvring Kommune og der er skabt 600 nye arbejdspladser på de sidste fem år, og ind-pendlingen er steget med 16 %. I Støvring Kommune er der udlagt arealer til erhverv i Støvring, Suldrup og Øster Hornum. Støvring Kommune vil have vækst, og vil være attraktiv for lokalisering og udvikling, hvilket er en realistisk målsætning at sætte sig.

Skørping har nærbanen, hvilket er positivt for erhvervslokalisering, men Skørping har ingen attraktive erhvervsarealer. Ifølge Skørpings Kommuneplan er antallet af nyttilkomne virksomheder og arbejdspladser beskedne. Der er i Skørping, Blenstrup, Terndrup og Bælum ledige erhvervsgrunde, men pga. af de bedre arealer i andre områder af Rebild Kommune, er det ikke disse områder der skal satses på.

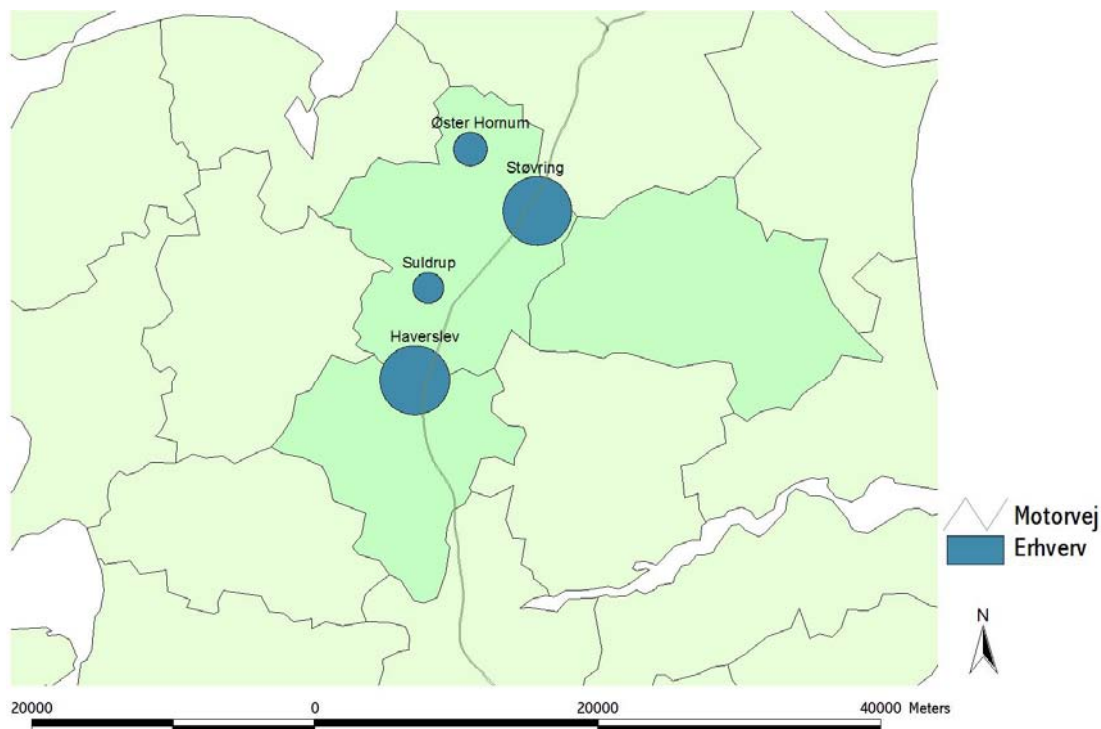

Fig. 11.6.1: Illustrerer hvor erhvervslokaliseringen hovedsagligt skal foregå i Rebild Kommune.

Det meste erhvervslokalisering i Rebild Kommune skal i fremtiden ske i Haverslev og Støvring, men kan også foregå i Suldrup og Øster Hornum. Områderne er attraktive erhvervsområder og de ligger alle forholdsvis tæt på motorvejen. Udviklingen indenfor erhverv, vil derfor ligge i den vestlige del af kommunen, hvor der i den østlige del, ikke skal satses på store erhvervsområder.

Erhvervsfrekvensen siger noget om arbejdsstyrken set i forhold til antal personer i den erhvervsaktive alder. Denne frekvens bliver i Rebild Kommune større end landsgennemsnittet og kommuner af samme størrelse, ligesom arbejdsløsheden også bliver mindre end disse to. Der er størst arbejdsløshed i Nørager Kommune.

Ser man på pendlingsmønstret er der ikke så meget pendling på tværs af de tre kommuner, pendlingen sker hovedsagligt ud af Rebild Kommune. Derfor passer det fint med at Rebild Kommune er og i fremtiden skal være en bosætningskommune.

11.7 Kultur og rekreativt

Ser man på kultur er der to styrker i kommunen. I Skørping-området er der en fantastisk natur med bl.a. Rebild Bakker og Rold Skov. Dette gør at Skørping Kommune, har en styrke på det rekreative område. Dog kan den skønne natur også have sine svagheder, da der skal tages hensyn til beskyttelseshensyn. Derudover har kommunen en masse andre kulturtilbud, som også er med til at gøre den attraktiv. Kommunen ønsker at satse på de kulturelle aktiviteter, som lyder meget fornuftigt, da det er noget de er rigtig gode til.

Den anden styrke ligger i Støvrings foreningsliv, de har mange kultur- og fritidsfaciliteter. Det historiske og idylliske bymiljø kan der ikke gøres noget ved nu og heller ikke senere, men der findes derimod rigtig meget i Skørping-området. Støvring Kommune ønsker mangfoldighed på det kulturelle niveau, og disse ønsker lever de fint op til. På det rekreative område har Støvring også nogle styrker med skove o. lign.

Nørager Kommune har også nogle tilbud på det kulturelle niveau, men ikke i samme grad som Støvring Kommune. De ønsker at bakke op om kultur og fritidstilbud, hvilket de lever fint op til, og det er dermed en realistisk målsætning. På det rekreative område ønsker Nørager Kommune at bevare de landskabelige værdier. Dette er en vigtig del, da Nørager-området hovedsagligt består af små landsbyer, og de skal vedligeholdes.

På kulturområdet er det især Skørping-området der skal satses på rent naturmæssigt. Udbudene af kulturelle tilbud skal være stor i hele kommunen for at sikre, at byerne bliver mere attraktive som bosætningsbyer, og kommunen er godt på vej, og står stærkt på dette punkt, dog skal tilbuddene i Nørager Kommune forøges for at forvente tilflytning til disse byer.

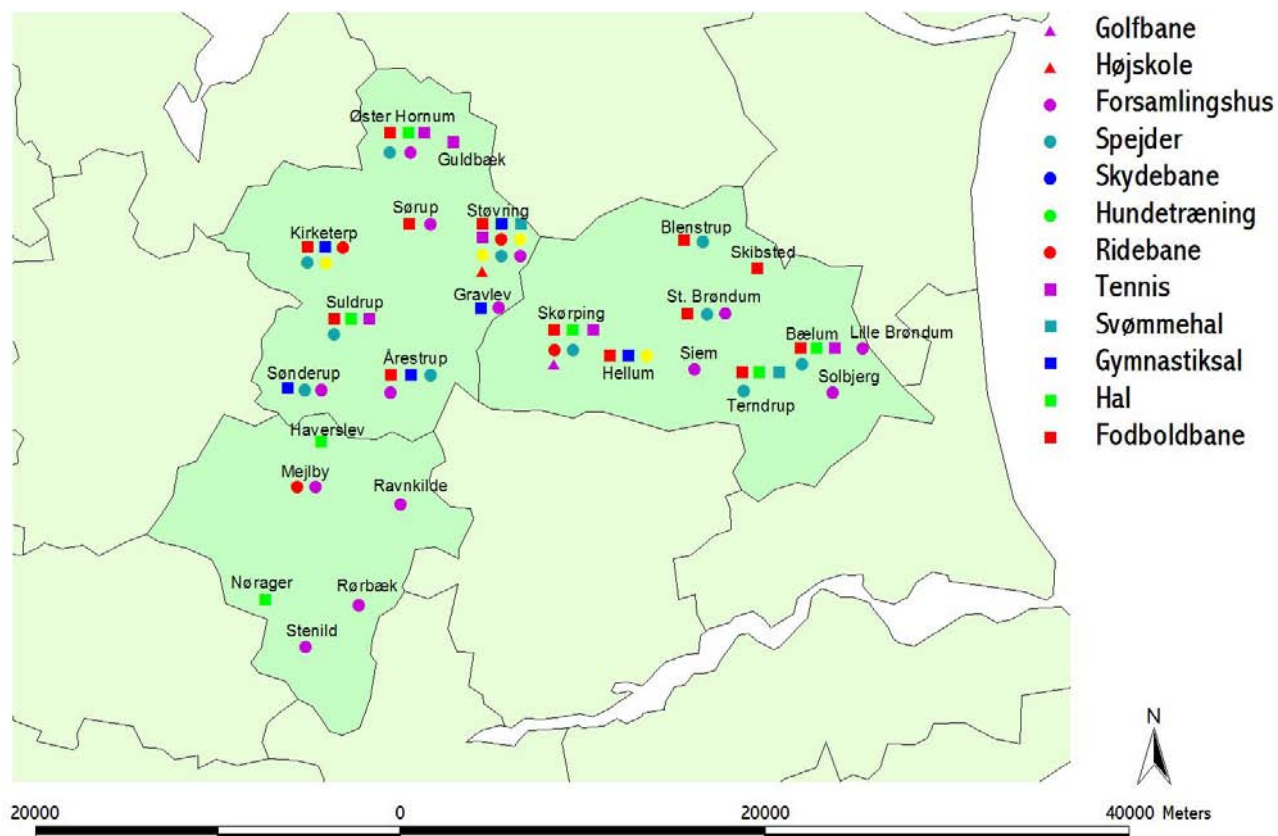

Fig. 11.7.1: Illustrere kulturtilbuddene i Rebild Kommune.

11.8 Land og by

Med hensyn til landdistrikterne har alle tre kommuner en landdistriktspolitik. Nørager Kommune har, ud fra projektgruppens vurdering, en meget velfungerende landdistriktspolitik og også meget aktive borgere. Så på denne måde vil de gerne gøre noget for de mindre landsbyer og lave byforskønnelse og byfornyelse. Nørager Kommune ønsker byudvikling i kommune- og lokalcentre, men dette skal der nok ikke satses på, da befolkningsfremgangen er negativ. Ligeledes vil de bevare landsbyernes kvalitet, hvilket administreres fint af landdistriktspolitikken og landsbypuljen.

Ser man på Skørping Kommune, har de en styrke i byen ved at have nærbanen, hvilket gør Skørping til en god bosætningsby. Skørping Kommune ønsker udbygning i landområderne, men dette er ikke særlig realistisk. Mere realistisk ville være at sige at de skal fastholdes.

Støvring og Skørping har den styrke, at de har mulighed for at bygge i højden. Dette afhjælper også nogle af de problemer der opstår i Støvring med naturlige afgrænsninger. Nogle barrierer skal snart brydes, men så længe fortætning kan anvendes, er dette en god mulighed. Støvring er en stærk hovedby, og det kan være en styrke for kommunen, men det kan også være en svaghed, hvis man dermed glemmer de omkringliggende landsbyer. Kommunen ønsker et styrket samspil mellem land og by, som nok er lidt urealistisk, nu hvor Støvring by står så stærkt.

Det der skal satses på i fremtiden i Rebild Kommune, er at få lavet en landdistriktspolitik for alle de mindre landsbyer og der skal ske en fortætning i Støvring og Skørping.

11.9 Service

Støvring Kommune har en styrke indenfor service, da der er gode muligheder for indkøb her. Især Støvring by har en del tilbud på området, hvor de både har dagligvare og en del udvalgsvarer, Støvring er ligeledes egnscenter, og man forventer dermed de kan servicere hele egnen, hvilket de lever fint op til. I Støvring Kommune ligger også Øster Hornum og Suldrup som begge har status som lokalcentre, og derfor kun skal levere service til lokalområdet. I Øster Hornum har de bl.a. en korn- og foderstofforretning og en brugs, og i Suldrup har de to tømreforretninger, to mureforretninger, en maskinforretning, en mekaniker, en pladefabrik og en krudtfabrik. Derudover ligger der også en bager, to købmænd, to frisører og en tankstation i byen. Så man må sige at Suldrup har en del service i forhold til dens status som lokalcenter.

Nørager Kommune vil bevare butikker og skabe muligheder for nye, og de ønsker et højt serviceniveau for børn og ældre. På ældreområdet er de godt med, men halter lidt efter på dækningsgraden for børnepasning. Nørager er kommunecenter og skal dermed servicere hele kommunen, men Nørager har ikke som sådan et handelsliv, men der er de nødvendige butikker

(købmand, bager osv.). Dette kan også være en af grundene til at amtet har nedprioriteret Nørager. Haverslev, som også ligger i Nørager Kommune, er også kommunecenter, men har et større opland end Nørager, hvor Haverslev bl.a. har en købmand, en frisør og en elforretning. Ravnkilde, som også tilhører Nørager Kommune, er lokalcenter og kan ikke tilbyde ret meget på service-området. De har en købmand, taxi og en sparekasse. Nøragers målsætning med at bevare butikker og skabe muligheder for nye, virker ikke urealistisk, men der skal nok specielt satses på nye butikker i Haverslev, da der er erhvervsområder, og folk handler mange gange ind tæt på hvor de arbejder.

Skørping Kommune ønsker at fastholde og udbygge service. Skørping er på nuværende tidspunkt kommunecenter, men har ikke så meget at tilbyde ud over de butikker der benyttes i hverdagen som købmand, bager, frisør og et apoteksudsalg. Derudover har de et privathospital. Terndrup er ligeledes kommunecenter i Skørping Kommune, og de har indkøbsmuligheder og en møbelforretning. Rebild, Blenstrup og Bælum er lokalcentre i Skørping Kommune. Rebild har ingen service udover de kulturmæssige servicetilbud som eks. et kongres- og kulturcenter, flere forskellige restauranter, museer osv. I Blenstrup er der en maskinforretning, en smede- og VVS forretning og en købmand. I Bælum er der et tømrefirma, et karosseriværksted, en el-installatør, en korn- og foderstofforretning og en vognmand. Der ligger også en købmand i byen. Skørping Kommune skulle have mulighed for at fastholde og udbygge servicen.

Ser man på den kollektive trafik, kan man se, at der er tre telebusruter, jf. figur 11.9.1, der er centreret i hver kommune. Ligeledes er der en regional rute, der går fra Skørping-Støvring og Nørager-Støvring, samt en regional rute der går gennem Skørping Kommune, og en regional rute som går gennem Nørager Kommune. Støvring er et positivt knudepunkt for den kollektive trafik, og der går mange regionalruter her fra. Ud fra dette kan man konkludere at de mindre byer i kommunen har adgang til Telebusser, og hvor de lidt større byer har adgang til regionale ruter, dette synes at stemme fint overens med adgang til og fra kommunen, dog kunne der godt mangle nogle lokale ruter mellem byerne i Rebild Kommune, men dette forudsætter at der efterspørgsel.

Fig. 11.9.1: Illustrere den kollektive trafik. [Nordjyllands Amt, 2005, s. 88].

11.10 Infrastruktur

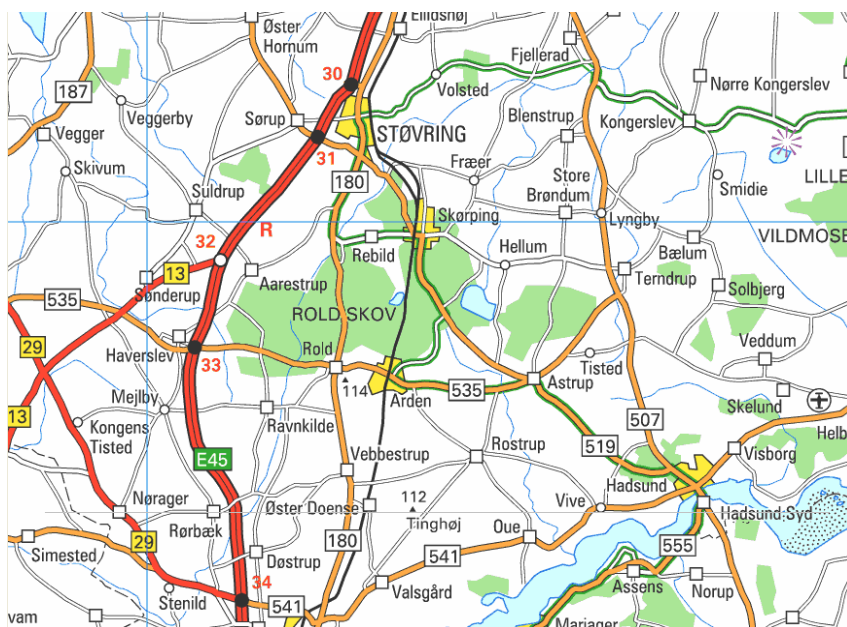

Fig. 11.10.1: Illustrerer hvor motorvejen og nærbanen går gennem Rebild Kommune. [KMS].

Nørager Kommune har styrken i motorvejen, hvilket også Støvring Kommune har. Dog har disse kommuner den svaghed, at de har problemer med trafiksikkerheden. Dette gør også at kommunen ønsker at forbedre trafiksikkerheden. Ligeledes ønsker de at opretholde standarden på veje og stier. Nørager Kommune har hovedsagligt problemer med tung trafik mellem Nysum og Ravnkilde pga. af en grusgrav der ligger ved Nysum, jf. figur 11.10.2. Den tunge trafik kører øst for Nysum og benytter motorvejen ved Haverslev i stedet for hovedlandevej nr. 180.

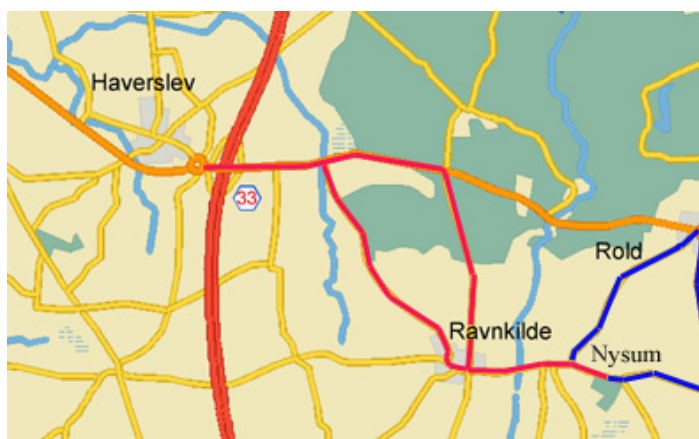

Fig. 11.10.2: Mellem Haverslev og Nysum er der problemer med den tunge trafik. Den røde streg symbolisere de steder, der er problemer med tung trafik, og den blå streg symbolisere, den vej lastbilerne plejer at køre. [www.degulesider.dk, 1].

Skørping Kommune har nærbanen som et vigtigt led, og kommunen er godt forsynet med kollektiv trafik. Skørpings placering i forhold til Aalborg, og det at nærbanen har stoppested i Skørping, gør byen attraktiv for studerende både mod nord og syd. Den gode kollektive trafik gør, at der også kan ske bosætning i de mindre byer, hvis prisen er det lavere, og hvis der er nem adgang ind til Skørping og dermed nærbanen. Skørping Kommune døjer med tung trafik, da det meste tunge trafik skal gennem Skørping for at komme ud på overordnet vejnet jf. figur 11.10.3. Dette er endnu et argument for, at der ikke skal ske erhvervsudvikling i Skørping-området. Ligeledes har Skørping små jernbanebroer.

Fig. 11.10.3: Illustrerer hvor den tunge trafik kører gennem Skørping. [www.degulesider.dk, 1].

Støvring Kommune har som sagt motorvejen som styrke, men også nærbanen, hvilket gør byen attraktiv, både for bosætning og for erhverv. Støvring døjer også med tung trafik og trafiksikkerhed, dog har Støvring både en syd- og nordtilslutning til motorvej, hvilket gør det muligt, at lede trafikken udenom Støvring.

Man skal i Rebild Kommune satse på den kollektive trafik, således der er mulighed for at bosætte sig i de mindre byer. Rebild Kommune får en udfordring med tung trafik i hele kommunen, derfor skal der for Rebild Kommune ske en overordnet planlægning af vejnettet, således der kan komme en løsning der tilfredsstiller alle, dog vil det overordnet vejstruktur ikke ændre sig væsentligt, bare fordi kommunerne ligges sammen.

11.11 Afslutning

I dette kapitel er der foretaget en vurdering af emner, der er aktuelle i den fysiske planlægning. Vurderingen er foretaget ud fra Rebild Kommunes synspunkt, ved at sammenholde Støvring, Skørping og Nøragers styrker og svagheder, forskellige strukturer som service, børn, ældre osv. og den planlægning som kommunerne har foretaget i deres planstrategier og kommuneplan.

Denne analyse vil blive anvendt i næste kapitel, hvor Problemformuleringen søges besvaret. Kapitlet danner baggrund for de valg, der skal tages med hensyn til Rebild Kommune og dens fremtidige strategier.

---

12 Konklusion

Problemformuleringen vil i dette kapitel søges besvaret, hvilket gøres ved at anvende de analyser der er udarbejdet i Fase 2, og specielt analysen om Rebild Kommune i Fase 3. Kapitlet vil dermed indeholde strategier for Rebild Kommune og løsningsforslag til hvilke aspekter, projektgruppen mener, Rebild Kommune skal satse på, og hvilke der kræver en indsats.

Problemformuleringen er inddelt i tre niveauer: Problemformuleringen som er projektets hovedproblemstilling, hypoteser som skal hjælpe til med at besvare problemformuleringen, og arbejdsspørgsmål til at be- eller afkræfte hypoteserne.

Problemformuleringen lyder som følgende:

Hvilke udfordringer er der for den fysiske planlægning i den kommende Rebild Kommune?

Hypoteserne lyder som følgende:

1. Det kan blive vanskeligt at udforme en planstrategi for den kommende Rebild Kommune!
2. Det kan blive vanskeligt at udforme en kommuneplan for den kommende Rebild Kommune!

Underspørgsmålene lyder som følgende:

Ad 1)

- Er der noget, fra de tidligere planstrategier der kan genanvendes?
- Hvilke styrker og svagheder har de tre kommuner?
- Hvilke styrker og svagheder vil den nye Rebild Kommune få?
- Hvordan bør strategierne og målsætningerne for Rebild Kommunes planstrategi se ud?

Ad 2)

- Ændrer bystrukturen sig efter sammenlægningen af de tre kommuner?
- Hvilken betydning har motorvejens og jernbanens nærhed for kommunen?
- Hvilke ønsker er der omkring de større byers udvikling? Vil der blive tale om et kommunecentrum?

12.1 Test af hypotese 1

Er der noget, fra de tidligere planstrategier der kan anvendes?

Med hensyn til om der er noget fra de tidligere planstrategier, der kan genbruges, er svaret både ja og nej. Nogle ting kan anvendes, mens andre enten er blevet forældet, eller også urealistiske i forhold til den nye Rebild Kommune.

Støvring Kommune

Støvring Kommunes vision og målsætning om erhvervsmæssig og befolkningsmæssig vækst samt kulturel og personlig mangfoldighed, stemmer overens med de analyser der er lavet ang. Støvring Kommune. Kommunen er klart den stærkeste i Rebild Kommune med både erhvervsmæssig og befolkningsmæssig vækst og med mange tilbud på det kulturelle område.

Støvring Kommune vil som virksomhed vise et godt eksempel, og dette er også det indtryk, projektgruppen har fået af Støvring Kommune, da der blev foretaget interviews. Repræsentanterne i kommunen snakkede kun positivt om Rebild Kommune, og de glædede sig begge til at komme i gang i Rebild Kommune, da de mente, det medførte nogle spændende udfordringer. Dette kan man også se, ud fra målsætningen om at Støvring Kommune vil indgå i positive samarbejder med nabokommunerne, men de vil stadig have en central rolle i den fremtidige kommunale struktur.

En lidt mere urealistisk målsætning Støvring Kommune har sat sig er, at de vil styrke samspillet mellem land og by. Støvring by står som en stærk by, hvilket er positivt, men de andre byer i

kommunen, især landsbyerne, bliver en lille smule glemt, da der hovedsagligt kun satses på Støvring by. I Rebild Kommune vil der komme mange små landsbyer, og Støvring by vil stadigvæk stå stærkt, så det er hele kommunen som helhed, der skal lave en landdistriktspolitik, for ikke at de mindre landsbyer skal forfalde.

Skørping Kommune

Ifølge Skørping Kommunes visioner, vil de fastholde eller øge tilflytningen, styrke grundlaget for den lokale turisme, fastholde eller udbygge byernes service og satse på kulturelle aktiviteter. Det er urealistisk at alle de små byer i Skørping Kommune som minimum skal fastholde indbyggertallet, nogle af byerne er stagneret, mens andre har direkte tilbagegang. Med hensyn til turisme står kommunen stærkt, hvilket også hænger væsentligt sammen med kommunens kulturelle aktiviteter, som fylder meget i Skørping Kommune.

Kommunen vil sikre udbygningsmuligheder i Terndrup, Skørping, Bælum og Blenstrup, hvilket egentlig ikke er realistisk, da det kun er i Skørping og Rebild, der er i fremgang. Skørping Kommune har en masse målsætninger vedrørende deres landdistriktspolitik. Hvilket viser at Skørping Kommune gør en indsats for de små landsbyer. Skørping Kommune vil udbygge turismen, som er en realistisk målsætning, da kommunen er kendt for sine turistmæssige mål.

Nørager Kommune

Ser man på Nørager Kommunes målsætninger, ønsker de fortsat byudvikling i kommune- og lokalcentre, og at bevare landsbyernes kvalitet. Dette stemmer ikke helt overens med regionens ønsker for kommunen, da både Haverslev og Nørager er blevet nedgraderet i status. At kommunen vil bevare landsbyernes kvalitet, stemmer fint overens med hvad, kommunen foretager sig på dette område, da kommunens landdistriktspolitik gør at der sker noget ude i landsbyerne, samt landsbyborgerne selv gør en stor indsats for at bevare landsbyerne. Kommunen vil ligeledes fastholde befolkningstallet, da de senere år har vist en nedgang i befolkningstallet, og denne tendens ønsker kommunen at stoppe.

Nørager Kommune vil være en god og attraktiv bosætningskommune. Dette er en fin målsætning at sætte sig, og vil være en målsætning, der vil kunne anvendes fremover, da Rebild Kommune vil blive en bosætningskommune, dog er Nørager Kommune ikke så attraktiv, og der skal gøres et stort stykke arbejde for at gøre den mere attraktiv. Kommunen vil medvirke til, at der udlægges attraktive erhvervsarealer og ønsker en positiv erhvervsudvikling. På dette område står Nørager Kommune stærkt med sit erhvervsområde i Haverslev, men amtets forslag går igen på tværs af Nøragers ønsker pga. af nedgradering af Haverslev.

Kommunen vil bakke op om kultur- og fritidstilbudene, hvilket også er nødvendigt, da der ikke er så mange tilbud endnu. Ligeledes vil kommunen have et højt serviceniveau på børnepasningsområdet. For at få et højt serviceniveau på børnepasningsområdet skal der bl.a. etableres mulighed for pasning af børn i 6-9 års alderen. Kommunen vil opretholde de tre skoler de har, hvilket projektgruppen også mener, er vigtigt for at få en ordentlig skolestruktur.

Kommunen vil opretholde serviceniveauet for den kollektive trafik, hvilket også virker meget realistisk. Kommunen vil ligeledes bevare de landskabelige værdier med hensyntagen til et aktivt erhvervsliv. Så længe erhvervet bliver lokaliseret til et sted i kommunen, skulle det ikke gå så meget ud over de landskabelige værdier.

Rebild Kommune

I de interviews der er fortaget i de tre kommuner, var et af spørgsmålene bl.a. om hvordan den nye Rebild Kommune skulle udvikle en ny planstrategi. Støvring Kommune mente, at man skulle se på den nye kommune med friske øjne, men at der stadig lå meget viden gemt i de nuværende planer, ligeledes mente de, at hver kommune gennem deres planer havde en ”aftale” med kommunens borgere om, de fremtidige planer, hvorfor der ikke kunne ses helt bort fra de nuværende planer. Skørping Kommune havde ingen mening om hvordan det skulle foregå, og Nørager Kommune mener, at man ikke vil starte helt forfra, da hver kommune kender til deres egen kommune, som ingen af de øvrige kommuner kan gøre. Projektgruppens mening på dette område er, at man som udgangspunkt skal kigge på det materiale, der ligger for de tre kommuner

nu, og ud fra det danne sig et indtryk af hvilke styrker og svagheder Rebild Kommune vil få, og dermed finde ud af hvordan planlægningen i de forskellige dele af kommunen skal gribes an.

Inddrager man ovenstående gennemgang af kommunernes strategier og målsætninger, vil følgende strategier også kunne anvendes i Rebild Kommune:

- Erhvervsmæssig og befolkningsmæssig vækst.
- Kulturel mangfoldighed.
- Rebild Kommune vil som virksomhed vise et godt eksempel. Kommunen samarbejder godt i forhold til andre nærliggende nabokommuner.
- Styrke grundlaget for turismen.
- Bevare landsbyernes kvalitet.
- Medvirke til, at der er udlagt attraktive erhvervsarealer.

Planstrategien for Rebild Kommune vil selvfølgelig ikke blive inddelt i de tidligere tre kommuner. De strategier og målsætninger der er anført ovenfor, vil i en vis grad kunne anvendes igen tilpasset Rebild Kommune. Ligeledes vil der være nye målsætninger, der skal sættes for kommunen. Disse vil blive fundet under besvarelse af nogle af de andre arbejdsspørgsmål.

Hvilke styrker og svagheder har de tre kommuner?

Hvilke styrker og svagheder vil den nye Rebild Kommune få?

Styrker og svagheder i de tre kommuner er vigtige for at kunne udarbejde strategier for Rebild Kommune.

Støvring Kommune

Støvring Kommune har følgende styrker og svagheder:

Styrker	Svagheder
Erhverv	Begrænset og historisk og idyllisk bymiljø
Befolkningsmæssig vækst	Stærk hovedby
Foreningsliv	Tung trafik/trafiksikkerhedsmæssige problemer
Bosætning	Dårlig bystruktur/spredt bykerne i Støvring
Mulighed for at bygge i højden	Geografisk afgrænset, vokser ud af sine rammer
Gode muligheder for indkøb	
God økonomi	
Nærbane	
Motorvej	
God geografisk beliggenhed i forhold til Aalborg	

Fig. 12.1.1: Støvring Kommunes styrker og svagheder

Skørping Kommune

Skørping Kommune har følgende styrker og svagheder:

Styrker	Svagheder
Godt bosætningssted	Jordbundsforhold
Rekreativt/kultur	Terndrup
Nærbane	Beskyttelseshensyn
Naturskønt	Tung trafik
Kollektiv trafik	
Turisme	
God geografisk beliggenhed tæt på Aalborg	

Fig. 12.1.2: Skørping Kommunes styrker og svagheder

Nørager Kommune

Nørager Kommune har følgende styrker og svagheder:

Styrker	Svagheder
Erhverv	Trafiksikkerhed
God geografisk placering	Negativ befolkningsudvikling
Landdistriktpolitik	Kultur
Motorvej	Børnepasning

Fig. 12.1.3: Nørager Kommunes styrker og svagheder

Rebild Kommune

De nedenstående styrker og svagheder for Rebild Kommune er en sammenfatning af de tre kommuners styrker og svagheder:

Styrker	Svagheder
Erhverv	Tung trafik
Foreningsliv	Trafiksikkerhed
Bosætning	Bystrukturen
Nærbane	Jordbundsforhold
Motorvej	Beskyttelseshensyn
God geografisk placering	Befolkningsudviklingen
Rekreativt	Daginstitutioner
Kultur	Foreningsliv
Kollektiv trafik	
Turisme	

Fig. 12.1.4: Den kommende Rebild Kommunes styrker og svagheder

Hvordan bør strategierne og målsætningerne for Rebild Kommunes planstrategi se ud?

Dette spørgsmål vil blive besvaret ud fra de foregående spørgsmål. Dette gøres ved at se på strategier og visioner der kan genanvendes, og ved at se på hvilke styrker og svagheder Rebild Kommune har.

Rebild Kommunes målsætninger

Den geografiske afstand til Aalborg, de gode trafikforhold som busser, nærbane og motorvejen gør, at Rebild Kommune skal være en bosætningskommune med en let stigende befolkningsudvikling minimum i de byer med egnscenterstatus, dvs. Støvring. Kommunecentrene og lokalbyerne skal som minimum fastholde befolkningsudviklingen, mens der skal laves en samlet landdistriktspolitik for alle landsbyerne i kommunen, således befolkningstallet i disse byer ikke bliver ved med at falde.

For at undgå den tunge trafik i de naturskønne landdistrikter, skal den erhvervsmæssige vækst hovedsagligt foregå i Haverslevs og Støvrings erhvervsområder. Dog skal der være mulighed for erhvervsudvikling i mindre erhvervsområder, når trafikikkerheden og den tunge trafik er vurderet forinden etableringen.

For at gøre de mindre byer og landsbyerne i Rebild Kommune attraktiv, skal foreningslivet styrkes i hele kommunen. Foreningslivet er rigt repræsenteret i Støvring og Skørping Kommuner, mens der skal etableres flere former for idrætsfaciliteter og andre kulturelle tilbud i den sydlige del af kommunen. Den rekreative mangfoldighed findes i stor grad i den nord-østlige del af kommunen, hvor der ligeledes er mange kulturelle tilbud. Derfor skal turismen styrkes i denne del af kommunen.

Kommunen er rigt repræsenteret med hensyn til børnepasningsmuligheder, dog skal der i den sydlige del af kommunen etableres flere institutioner for de 6-9 årige, hvis efterspørgslen er der.

12.1.1 Opsamling

Arbejdsspørgsmålene til hypotese 1 er nu besvaret, derfor skulle det nu være muligt at be- eller afkræfte den første hypotese.

Rebild Kommune bliver en kommune med mange tilbud på stort set alle fronter. Selvom der er nogle områder i kommunen, der ikke helt lever op til forventningerne, står kommunen så godt, at

der vil kunne rettes op på disse ting ved den rette planlægning. Ovenfor er der anført, at der er nogle ting i kommunen, der skal arbejdes for, men i forhold til kommunens styrker er den godt på vej. Samarbejdet mellem Støvring, Skørping og Nørager er godt, og kommunen har nogle fælles mål de står inde for. I medierne har der været mange stridigheder oppe og vende, om kommuner der allerede på dette tidlige tidspunkt af sammenlægningen, har problemer. Dette er ikke tilfældet med Rebild Kommune. Derfor afkræftes hypotese 1.

12.2 Test af Hypotese 2

Ændrer bystrukturen sig efter sammenlægningen af de tre kommuner?

Efter det nye regionplanforslag er der sket en ændring i Nørager og Haverslevs status. Dette er ændringer, der også vil komme til at vedrøre Rebild Kommune. Den kommende Rebild Kommune håber på, som minimum, at få ændret status for Haverslev, da der findes et potentielt erhvervsområde i denne by.

Selve bystrukturen ændrer sig ikke, ved at tre kommuner bliver lagt sammen til én. Det er kun kommunegrænserne, der skal slettes. Folk handler stadig de samme steder, og erhvervsområderne ligger stadig de samme steder.

Dermed, alt afhængig af hvor meget der bliver ændret i regionplanforslaget, er det kun Nørager og Haverslev der ændres i status. Projektgruppen mener at Nørager Kommune har ret, med hensyn til at Haverslev skal bevare sin status. Derudover mener projektgruppen at bystrukturen i den nye Rebild Kommune, vil blive delt meget op i, hvad der fungerer godt i de nuværende tre kommuner. Nørager vil have en landbrugsmæssig struktur, Skørping en kulturmæssig struktur og Støvring vil fortsat være egnscenteret i fremtiden i kommune, da den har mange kvaliteter der kan satses på.

Hvilken betydning har motorvejens og jernbanens nærhed for kommunen?

Nærbanen og især motorvejen har en utrolig stor betydning for Rebild Kommune. Havde disse to trafikmæssige enheder ikke gået gennem kommunen, kunne man ikke tale om en

bosætningskommune. Motorvejen har specielt betydning for bosætning og erhverv, hvor nærbanen også henvender sig til studerende og bosætning. Motorvejen går gennem det nuværende Støvring og Nørager Kommuner, hvor nærbanen går gennem Støvring og Skørping Kommuner, dvs. at store dele af Rebild Kommune har forholdsvis nem adgang til overordnet trafiknet.

Hvilke ønsker er der omkring de større byers udvikling? Vil der blive tale om et kommune-centrum?

Alle tre kommuner pointerede i deres interview, at den nye hovedby formentlig vil blive Støvring, hvilket også er ganske naturligt, da det er den største by, og da den har de fleste udbud af alle byerne i kommunen. Om der skal være et kommunecenter vides ikke, men strukturreformen lægger op til, at borgerne skal kunne gå et sted hen og kunne få svar på alle deres spørgsmål. For at der ikke skal blive for langt for borgerne, og især de ældre, er det mest hensigtsmæssigt, at der laves nogle servicecentre.

12.2.1 Opsamling

Arbejdsspørgsmålene i hypotese 2 er nu besvaret, derfor skulle det være muligt at be- eller afkræfte hypotese 2.

Det vil blive vanskeligere at udarbejde en kommuneplan for Rebild Kommune, end det vil blive at lave en planstrategi. Planstrategien går mere på det overordnede niveau, hvor kommuneplanen mere går i detaljer, om hvor de forskellige enheder skal placeres i kommunen, og hvilken status de forskellige byer i kommunen skal have. Ligeledes behandler kommuneplanen også hvor meget erhverv, hvor mange boliger osv., de forskellige byer i kommunen skal have, dette kan give stridigheder, hvis de gamle kommunegrænser ikke er blevet glemt på dette tidspunkt, som de formentlig ikke er. Er de glemt, vil det blive mere objektivt, og ikke en magtkamp der skal vindes. Det er dog fra tidligere tiders sammenlægninger en realitet, at det er svært at glemme gamle grænser, da man visse steder stadigvæk ikke har glemt de tidligere tiders sognegrænser. Derfor bekræftes hypotese 2.

12.3 Svar på problemformulering

Hvilke udfordringer er der for den fysiske planlægning i den kommende Rebild Kommune?

Arbejdsspørgsmålene er besvaret, hypoteserne be- og afkræftet, således mangler den overordnede problemstilling at blive besvaret.

Pga. af afstemning i Nørager Kommune blev denne kommune i en kort periode sat ud af spillet i sammenlægningsprocessen. Man kan godt mærke på kommunerne, at det mest handler om Støvring og Skørping, men disse to kommuner har også vidst fra starten af, at de ville sammenlægges. Derfor bliver det en udfordring i kommunen, at få Nørager Kommune kørt ind på samme niveau som de to andre, således den får lige så meget at have sagt.

Nørager Kommune vil også blive en udfordring for den fremtidige Rebild Kommune, da der i denne del af Rebild Kommune skal gøres en stor indsats for, at der kan blive tale om en god bosætningskommune. Nørager Kommune halter bagefter på mange områder, og har til gengæld ikke ret mange styrker at tilbyde. Støvring og Skørping Kommuner er stærke kommuner, og med de styrker Nørager Kommune også har, vil den nye Rebild Kommune alt i alt blive en stærk kommune.

Det bliver en udfordring af få slettet de gamle kommunegrænser rent mentalt og funktionelt, således der ikke tænkes i tre kommuner, men i én. Dette er vigtigt for at strukturreformen skal have den optimale virkning, da det er meningen, at der skal planlægges som én kommune, og ikke som tre selvstændige kommuner, hvor man bare slår planlægningen sammen i sidste ende.

12.4 Sammenfatning

I dette afsnit vil der være en sammenfatning af de overordnede resultater, der er kommet frem til i dette kapitel. Sammenfatning kan ses på figur 12.4.1. For mere udspecificerede svar henvises til teksten ovenover.

Niveau	Spørgsmål	Svar
Hypotese 1	Det kan blive vanskeligt at udforme en planstrategi for den kommende Rebild Kommune	Afkræftes
Hypotese 2	Det kan blive vanskeligt at udforme en kommuneplan for den kommende Rebild Kommune!	Bekræftes
Problemformulering	Hvilke udfordringer er der for den fysiske planlægning i den kommende Rebild Kommune?	<ul style="list-style-type: none"> - Nørager Kommunes medvirken i sammenlægningen - Nørager Kommune som helhed - Slettelse af gamle kommunegrænser

Fig. 12.4.1: Viser svarerne på hypotese 1 og 2 samt problemformuleringen.

13 DEN STRUKTURELLE KOGEBOG

Efter at have fået fastlagt alle de faktuelle og statistiske forhold for den kommende Rebild Kommune, vil vi i dette kapitel forsøge at koge det hele sammen til en ”kokebog” med henblik på at tilrettelægge den fremtidige planlægningsproces. Kapitlet vil beskrive sammenlægningsprocessen på et mere generelt plan, således anbefalingerne kan anvendes i lignende kommunesammenlægninger.

Vi har fundet ud af, at den kommende Rebild Kommune vil blive en udpræget bosætningskommune, med et aktivt erhvervsliv omkring motorvejsstrækningen i bl.a. Støvring og Haverslev. For ikke at ”miste” kommunens yderområder, vil det blive nødvendigt med en realistisk indsatsplan fra kommunens side, hvor man eksempelvis kan inddrage borgerne i en dialog omkring hvilken udvikling man ønsker. Der skal dog være tale om en retfærdig udviklingsplan, således at landsbyer med ihærdige ildsjæle ikke forfordes, frem for landsbyer/områder hvor der ikke hersker den samme initiativrigdom. Man skal sørge for at der skabes ligeværdighed, gensidig respekt og åbenhed, både kommunerne imellem, men også i forhold til borgerne.

Man skal samtidig passe på ikke at forhaste sig, med hensyn til at lave større – eller mindre for den sags skyld – strukturelle ændringer, før man i den nye kommune har ”lært hinanden at kende”, da det kan være en stor fejlkilde, til at forårsage splid i kommunen. Eksempelvis skal man ikke uden videre gå ud og lukke mindre landsbyskoler eller børnehaver, heller ikke selv om de åbenlyst er ”overflødige”, for dyre i drift o. lign., da sådanne strukturelle ændringer skal gennemtænkes, i særdeleshed med henblik på at bevare borgernes troværdighed/opbakning.

Desuden skal der være tale om ærlig planlægning, hvor man ser realistisk på tingene og forholder sig til virkeligheden samt hvad der er realistisk indenfor det pågældende område. Dermed undgår man at sætte blå i øjnene, både på sig selv (politikkerne) og borgerne.

13.1 Opbygning af processen

Omkring det specifikke arbejde med udarbejdelsen af en ny kommuneplan og -strategi, skal man i realiteten starte helt fra bunden, men med de nuværende kommuneplaner og planstrategier i baghovedet, da de i et vist omfang repræsenterer borgernes tilkendegivelse af planlægningen. Men for at få en sammenhængende og retfærdig planlægning, er det nødvendigt at starte fra bunden med fokus på den nye kommune og dermed sætte planlægningen i et nyt perspektiv.

Inden udarbejdelsen af den nye kommuneplan og kommuneplanstrategi, er det vigtigt, at der er dannet et realistisk grundlag for hvor i kommunen det går godt, og hvor det går skidt, således man har fokus på, hvor der skal gøres noget, for at fastholde en bæredygtig kommunestruktur, med udvikling, der hvor der skal ske udvikling og vedligeholdelse/fastholdelse af indbyggertallet, hvor det kræves. Det kræver et omfattende og uddybende forarbejde at udarbejde en brugbar og realistisk kommuneplan og planstrategi. Det er en god idé at nedsætte forskellige arbejdsgrupper med fokus på hvert sit fagområde (eks. børnepasning, planlægning, natur og miljø, ældre osv.) og med personer fra alle tre kommuner i hver arbejdsgruppe. Desuden er det vigtigt med en omfattende analyse af bymønstret, således politikerne får en forståelse for den nye kommunes bymønstre og dermed et værktøj til at danne baggrund for byernes fremtidige status.

Det er desuden vigtigt at tage stilling til om, og i så fald hvor, der skal være et kommunecenter. Hvor skal den kommunale forvaltning ligge, og skal der være tale om en delt eller samlet forvaltning? I den forbindelse er det også vigtigt at få klarlagt, hvordan man bevarer den tætte kontakt til borgerne, på trods af den geografisk større kommune. Det kunne eventuelt gøres med etablering af servicecentre, hvor borgerne kan henvende sig. Ligeledes kan det anbefales, at man til at starte med, ikke forhaster sig med at udnævne en bestemt by til kommunecenter, da det, som før nævnt, kan være medvirkende til at nogle borgere så føler sig ”snydt”, hvis ikke lige det kommer til at ligge i ”deres” (gamle) kommune. Det er heller ikke en vigtig beslutning for det videre planlægningsarbejde, hvor kommunecentret fysisk ligger. Dermed står man heller ikke med tomme kommunebygninger fra d. 1. januar 2007. Med tiden kan man så finde ud af hvor det nye kommunekontor skal ligge, og hvad de gamle kommunekontorer skal bruges til (eksempelvis de førnævnte servicecentre). Man kan, på punktform, opstille nogle retningslinier for processen fra vision til strategi:

- Formulér klare mål for processen
- Sæt politikere og borgere i centrum
- Vær tålmodig

Når planstrategien er formuleret, er det vigtigt at den sendes ud i offentlig høring, således borgerne bliver inddraget. Man kan eventuelt afholde borgermøder, således borgerne får mulighed for at komme med forslag til udviklingen i den nye kommune. Man skal med borgermøderne sørge for at man kommer ud i alle kroge af kommunen, således alle får mulighed for at blive hørt. Dette vil også være med til at skabe en tillid mellem politikkerne og borgerne, da det viser at, politikkerne er interesserede i at høre borgernes meninger. Borgerne kan godt forholde sig til visioner og strategier, hvis de får lov. En anden mulighed for at gøre brug af borgerinddragelse, kan være at oprette – og reklamere – et debatforum på kommunens hjemmeside. Desuden kan kommunen for at bringe information til borgerne, evt. kvartalsmæssigt eller halvårligt, alt afhængigt af hvor meget der sker i kommunen, udsende et ”nyhedsbrev”, hvor borgerne kan blive informeret omkring kommunale tiltag. Både politiske såvel som ikke-politiske.

Den vigtigste af alle anbefalinger er dog, at der fra d. 1/1 2007 er sikker drift, i forhold til implementeringen af strukturreformen. Der skal fra kommunens side være fuldstændig styr på hvem der gør hvad, hvornår og hvorfor. Det nytter ikke noget, at hvis himmel og hav står i ét nytårsnat, at der så ikke bliver ryddet sne eller at hjemmehjælpen ikke når ud til en ældre medborger hvis denne har brug for det.

13.2 Fremtidigt bymønster

Med hensyn til det fremtidige bymønster i den nye storkommune, er det vigtigt at forholde sig til virkeligheden og ikke urealistiske ønsker om en ”super-dynamisk” bystruktur, med fremgang i hele kommunen. Selvfølgelig skal politikkerne heller ikke fra starten være sort-seere, men hvis planlægningen ikke er realistisk, er der risiko for at den vil blive opfattet som varm luft, og de forskellige planer vil ikke blive anvendt optimalt.

14 PERSPEKTIVERING OG VURDERING

I dette kapitel vil projektet blive sat i et større perspektiv, hvor der ses udover den case vi har arbejdet med gennem projektet. Indledningsvist vil der være en gennemgang af i hvilken fase kommunalreformen befinder sig nu – hvor langt er de forskellige kommuner kommet i sammenlægningsarbejdet, og hvor langt er de kommet i den fremtidige Rebild Kommune? Desuden vil vi komme lidt ind på de stordriftsfordele der evt. kan opstå som følge af strukturreformen. Afslutningsvist vil der være en diskussion omkring borgerinddragelse, hvor vi vil inddrage erfaringer fra Rødkærsbro, hvor de har oprettet en tænketank, der skal være med til at varetage Rødkærsbro-borgernes interesser i den fremtidige Viborg-storkommune.

14.1 Den nuværende kommunalreform

Siden vi gik i gang med dette afgangprojekt i februar 2005, er der sket en del med hensyn til implementeringen af kommunalreformen. Det nye Danmarkskort er så godt som fastlagt og kommunegrænserne mangler bare at blive godkendt af Indenrigsministeriet. Dermed er de endelige kommunestørrelser også stort set fastlagte. Der har i forbindelse med kommunesammenlægningerne været mange diskussioner og lavet mange undersøgelser omkring hvad den ”ideelle” kommunestørrelse vil være, dog er ingen af dem kommet frem til et entydigt resultat. Resultaterne er forskellige, afhængig af hvilke område der analyseres. I to af de nyeste undersøgelser¹ er sammenhængen mellem kommunestørrelse og udgiftsniveau på følgende områder blevet undersøgt; skoleområdet, børnepasningsområdet, ældreområdet og administration.

På skoleområdet kommer de begge frem til enslydende konklusioner: Udgifterne topper ved en kommunestørrelse mellem 5-10.000 indbyggere og falder derefter. Det er de største kommuner,

---

¹ Indenrigsministeriets undersøgelse fra 2000 ”Den kommunale struktur – størrelseseffekter i den kommunale sektor” og kommunalforskerne Kurt Houlberg og Lene Møllers undersøgelse fra 2001 ”Kommunestørrelse og udgiftsniveau – er der en sammenhæng?”

som er de billigste. På dagpasningsområdet kommer de frem til lidt forskellige konklusioner. Indenrigsministeriet har undersøgt udgifterne til pasning af børn mellem 0-6 år og konkluderer, at kommuner med 18-25.000 indbyggere er billigst. Hvor kommunalforskerne har undersøgt udgifterne til pasning af børn mellem 0-10 år og konkluderer, at kommuner med 16-30.000 indbyggere er billigst. På ældreområdet kommer de to undersøgelser frem til enslydende konklusioner: Udgifterne er størst i de helt små og i de største kommuner. Kommunestørrelser på 10-20.000 indbyggere er optimalt. I forhold til administrationsudgifterne kommer de to undersøgelser frem til forskellige konklusioner, men er dog generelt enige om, at der "teoretisk set" kan høstes stordriftsfordele ved sammenlægning af kommuner op til en vis størrelse. Indenrigsministeriet konkluderer, at der kan opnås en besparelse på 630 mio. kr. ved sammenlægninger til en gennemsnitlig kommunestørrelse på 18.000-25.000 indbyggere. Kommunalforskerne konkluderer, at der kan opnås en besparelse på 860 mio. kr. ved sammenlægninger til en gennemsnitlig kommunestørrelse på 30.000-50.000 indbyggere.

På baggrund af bl.a. disse undersøgelser, er det derfor svært at sige, at en bestemt størrelse kommuner er at foretrække frem for andre. Det er lidt mere komplekst end som så.

I et af de interviews der blev foretaget i forbindelse med udarbejdelse af nærværende projekt, gav planlægningschefen fra Skørping Kommune, Finn Østerbæk, udtryk for at den kommende Rebild Kommune ligger lige på grænsen til, hvad der er acceptabel med hensyn til størrelsen, jf. bilag C. Det er dog kun noget, man kan gisne om på nuværende tidspunkt, og først finde ud af nogle år efter de nye kommuner er blevet en realitet, da der, som også førnævnte undersøgelser viser, ikke er entydige svar på hvor store de nye kommuner "bør" være.

I den kommende tid vil kommunerne sætte øget fokus på dialog med amtet om de opgaver, som kommunerne skal overtage. Her er det en afgørende udfordring på kort sigt, at borgere og brugere ikke oplever servicesvigt som følge af flytningen af opgaver. På længere sigt er målet at opnå en bedre sammenhæng i servicen rettet mod borgere og brugere. Opbygningen af den politiske og administrative struktur i den nye sammenlagte kommune er også på dagsordenen [www.kl.dk, 1].

14.2 Borgerinddragelse

Som følge af omstændighederne i Nørager Kommune, med hensyn til borgerafstemningen og den skepsis der har været fra borgernes side om at gå med i en Rebild Kommune, kan man forestille sig, at det bliver nødvendigt med stor opmærksomhed omkring borgerinddragelse. Derfor kunne man tænke sig en løsning, som de har brugt i Rødkærsgård. Der har de oprettet en ikke-politisk tænketank bestående af aktive borgere, der ikke ønsker at Rødkærsgård ”sækker bag ud af dansen” når de fra d. 1. januar 2007 kommer med i den nye Viborg Storkommune. Tænketanken i Rødkærsgård har i et notat nedskrevet fælles vision, mission og værdigrundlag for Rødkærsgård år 2020, som så bliver givet videre til kommunalbestyrelserne. Man skal dog være opmærksom på, at det ikke kun er dele af den nye kommune, der bliver repræsenteret ved sådanne ”ikke-politiske” tænketanke, da det kan medføre at nogle områder bliver forfordelt frem for andre. Det skal derfor være på kommunens initiativ at sådan en tænketanke bliver nedsat.

Det samme kunne man gøre gældende for yderområderne i den nye Rebild Kommune, for på den måde at undgå en skæv vridning af kommunen. Det kræver dog at borgerne er aktive og villige til at involvere sig i politiske emner, da idéen ellers vil falde til jorden. I Rødkærsgård har det været en succeshistorie, med mange involverede, som aktivt går ind for at fastholde udviklingen i Rødkærsgård.

14.3 Vurdering

Som borgmesteren fra Støvring Kommune, Anny Winther udtrykker det, så bliver den nye Rebild Kommune en guldklump – den har i hvert fald potentialet til det, da den rummer flere af de aspekter der er attraktive for en kommune; den er forholdsvis tæt på en storby, flotte naturområder – eksempelvis Rebild Bakker og Rold Skov for at nævne nogle af de mest fremtrædende, idylliske landsbymiljøer, en egnsby i rivende udvikling, motorvejen der løber ned gennem kommunen, jernbanen osv.

Fig. 14.3.1: Billede fra Aarestrup gadekær.

Men det kræver at der reelt bliver gjort noget for at fastholde en stabilitet i yderområderne, så de ikke bliver ”hægtet af”. Dette er en af de største udfordringer kommunen står over for, da det kræver en indsats og ikke bare varm luft fra kommunens side. Det, og så det at få ”nedbrudt” de gamle kommunegrænser og dermed få de tre kommuner til at føle en samhørighed.

LITTERATURLISTE

[Bekka, 2004, s. 73]:

Bekka Jørgen Frode og Petersen Ulrich Horst, Hvorhen Danmark – Perspektiver på kommunalreformen, 2004, Nyt fra samfundsvidenskaberne, ISBN: 8770343497.

[Flyvbjerg, 1988, s. 8]:

Flyvbjerg Bent, Case studiet som forskningsmetode, 1988, Aalborg Universitetscenter, ISBN: 8798206389.

[FLÆP, 2004, s. 32]:

Forsalg til lov om planlægning med bemærkninger, 2004.

[Indenrigs- og Sundhedsministeriet, 2004]:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Aftale om strukturreform, 2004, Nordsjællands Trykcenter, ISBN: 8776010961

[Information, 2004, s. 4]:

Information, Fjerndemokrati: ”Nu må katten ud af sækken”, 1. april 2004.

[Information, 2005, s. 7]:

Information, Omstridt reform: Det minder om skravnæse, 10. maj 2005.

[Information, 2005, s. 9]:

Information, Omstridt reform: Løsning fra skraldespanden, 10. maj 2005.

[KL, 2004, s. 6]:

Kommunernes Landsforening, Procesguide for kommunesammenlægning, 2004.

[KL, 2004, 1]:

KL, Nørager, Skørping og Støvring Kommuner – Nøgletalsanalyse ved indgangen til en eventuel kommunesammenlægning, 2004.

[KL, 2005, s. 6]:

KL, Ny organisation - Vejen frem mod de nye kommuners administrative struktur, 2005, Konsulent virksomhed Økonomi og Ledelse.

[KMS]:

KMS, Vis-It, 2005

[Lundtorp, 2000]:

Lundtorp Svend, Kommunernes bæredygtighed – stordrift, demokrati og kommunalt samarbejde, 2000, Det Kommunale Momsfond, ISBN: 8778485665.

[Nordjyllands Amt, 2003]:

Nordjyllands Amt, Bykvaliteter og bosætning i nordjyske byer, 2003, Nordjyllands Amtsråd, ISBN: 8777754999.

[Nordjyllands Amt, 2005]:

Nordjyllands Amt, Regionplanforslag, 2005.

[Nørager Kommune, 2005]:

Nørager Kommune, Skørping Kommune, Støvring Kommune, Politisk køreplan for kommunesammenlægning mellem Nørager, Skørping og Støvring Kommuner, 2005.

[Regeringen, 2004, side 4]:

Regeringen, Det nye Danmark – en enkel offentlig sektor tæt på borgerne, 2004, SchultzGrafisk, ISBN: 8778566452.

[Rolandsen, 2005]:

Rolandsen Svens Erik, slides, 2005, Dansk Byplanlaboratorium.

[Simonsen, 2005]:

Simonsen Thorkild, Opmandens anbefalinger vedrørende Nørager Kommune, 2005.

[Strukturkommissionen, 2004]:

Strukturkommissionen, Strukturkommissionens betænkning – sammenfatning, 2004, Nordsjællands Trykcenter, ISBN: 8760199296.

[Støvring Kommune, 2004]:

Støvring Kommune, Notat vedr. arbejdet med ny kommunal struktur, 2004.

[Støvring Kommune, 2005]:

Støvring Kommune, Kommuneplan 2005 – Forslag april 2005.

[Winter, 1994]:

Winter Søren, Implementering og effektivitet, 1994, Systime, ISBN: 87-778-3202-7.

Internetadresser

[www.degulesider.dk, 1]:

<http://www.degulesider.dk>, d. 12.06.2005]

[www.dk.kl.dk, 1]:

<http://www.dk.kl.dk/default.asp?id=33416>, d. 14.02.2005.

[www.kl.dk, 1]:

Kommunerne er kommet flot fra start, <http://www.kl.dk/333873>, d. 13.06.2005.

[www.netborger.dk, 1]:

<http://www2.netborger.dk/Kommunefakta/produkt/Sammenlignkommuner/Valg.aspx?p=netborger>, d. 27.03.2005.

[www.netborger.dk, 2]:

<http://www2.netborger.dk/Kommunefakta/produkt/OmNoegletal/presentation.aspx?gid=58&p=netborger>, 11.06.05.

[www.netleksikon.dk, 1]:

<http://www.netleksikon.dk/b/ba/baeredygtighed.html>, d. 18.04.2005.

[www.nyekommuner.dk, 1]:

<http://www.nyekommuner.dk/index.php?ID=46&lang=da>, d. 13.06.2005.

[www.noegletal.dk, 1]:

<http://www.noegletal.dk>, 25.05.2005.

[www.ravnkildeby.dk, 1]:

http://www.ravnkildeby.dk/image/skole/skolen_1.jpg, 13.06.2005.

[www.roldskovturist.dk, 1]:

<http://www.roldskovturist.dk/>, 12.06.2005.

[www.skoerping.dk, 1]:

<http://www.skoerping.dk/usr/skoerping/Skoerping.nsf/HTML/FramesStrukturStart>, d. 13.06.2005.

[www.skoerping.dk, 2]:

<http://www.skoerping.dk/usr/skoerping/Skoerping.nsf/StartFrame/Nr1>, 12.06.2005.

[www.statistikbanken.dk, 1]:

<http://www.statistikbanken.dk>, d. 07.05.2005.

[www.statistikbanken.dk, 2]:

<http://www.statistikbanken.dk>, d. 11.06.2005.

[www.statistikbanken.dk, 3]:

<http://www.statistikbanken.dk>, d. 27.05.2005.

[www.stoevring.dk, 1]:

<http://stoevring.weboffice.dk/nethotel-include/WoBilag.dll?InfoId=1256093&BilagId=95677>, d. 12.06.2005.

[www.stoevring.dk, 2]:

<http://stoevring.weboffice.dk/nethotel-include/WoBilag.dll?InfoId=1256137&BilagId=95908>, d. 12.06.2005.

BILAG A

BÆREDYGTIGHED

I problemformuleringen er bæredygtighed anvendt i forhold til udarbejdelse af en planstrategi. Begrebet *bæredygtighed* kan dog ikke anvendes, uden der foreligger en klar definition af begrebet, da bæredygtighed er et vidt begreb, der kan have mange forskellige betydninger. I strukturreformens betænkning er ordet *bæredygtighed* anvendt mange gange. Der er både tale om økonomisk, demokratisk og faglig bæredygtighed, ligeledes anvendes bæredygtighed også som et selvstændigt ord i nogle dokumenter. Bæredygtighed bruges ikke kun indenfor den fysiske planlægning, men kan bruges i mange andre henseender. Men hvad er den oprindelige betydning af bæredygtighed?

Hvis man slår ordet op, eks. i Net-leksikonet, kan man se, at bæredygtighed betyder, at:

”det er hensigten at strukturere civilisation og menneskelig aktivitet på en måde, så man på den ene side kan efterkomme samfundets og borgernes behov og udfoldelsestrang i nutiden, mens man på den anden side bevarer biodiversitet og de naturlige økosystemer. Planlægning og handling skal have som mål, at fastholde disse idealer ind i al fremtid. Bæredygtighed berører derfor alle niveauer fra det lokale kvarter til kloden i helhed”.

[www.netleksikon.dk, 1]

Ud fra ovenstående kan man konkludere, at bæredygtighed har noget at gøre med menneskers behov sammenholdt med miljøet. Bæredygtighed i dag forbindes mest med Bruntland-rapporten som definerer bæredygtighed som:

”En bæredygtig udvikling er en udvikling, der opfylder de nuværende generationers behov uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare.”

[Lundtorp, 2000, s. 15]

Dvs. at der her tænkes på de efterfølgende generationers overlevelse, som følge af den måde vi lever på i dag.

Det fornemmes at man kan bruge bæredygtighed til næsten alt. I projektets sammenhæng taler vi om bæredygtighed på det kommunale niveau og i den fysiske planlægning. Hvad er en bæredygtig bystruktur, hvordan laves en bæredygtig planstrategi og hvornår er en kommune bæredygtig, er nogle af de emner begrebet kan anvendes til. Det er dog ikke nok at anvende begrebet i alle henseender, der skal også være en definition derpå, da der som sagt findes mange måder at forstå og anvende bæredygtighed på.

I hæftet *”Kommunernes bæredygtighed”* udgivet af Kommunernes Landsforening, er de forskellige slags bæredygtigheder der anvendes på det kommunale niveau, beskrevet og analyseret. Gennemgangen af bæredygtigheden i dette hæfte er en systematisk gennemgang, hvor der er foretaget en analyse af de forskellige slags bæredygtigheder i forhold til den måde de er blevet anvendt på i forskellige opgaver.

Forskellig slags bæredygtighed

Man kan som før nævnt, tale om flere forskellige slags bæredygtigheder, der anvendes om det kommunale niveau og i den fysiske planlægning. De forskellige bæredygtigheder kan inddeles i tre hovedgrupper:

1. Økonomisk bæredygtighed
2. Effektivitet

3. Demokratisk bæredygtighed

[Lundtorp, 2000, s. 17]

Ad 1)

Økonomisk bæredygtighed kan anvendes i flere sammenhænge. Økonomisk bæredygtighed anvendes bl.a., som et udtryk der karakteriserer kommunens evne til at finansiere opgaverne, og om den er i stand til at levere et rimeligt serviceniveau til en rimelig skatteprocent. Økonomisk bæredygtighed kan også anvendes til vurdering af kommunens robusthed. Med dette menes om kommunen er i stand til at finansiere store uventede udgifter. Den sidste mulighed når man snakker om økonomisk bæredygtighed er lokalsamfundet. Økonomisk bæredygtighed i forhold til lokalsamfundet, henviser til om der lokalt skabes lige så mange indtægter, som borgerne har indkomster. Ment på den måde, om der er stærke indbyrdes økonomiske relationer i kommunen, således det kan kaldes et lokalsamfund eller lokaløkonomisk enhed. Det hænger væsentligt sammen med om borgerne arbejder i den kommune de bor i eller om de pendler ud af kommunen.

Ad 2)

Når effektivitet benyttes i form af bæredygtighed er der tale om hvordan kommunerne kan løse deres opgaver effektivt, dvs. med lave omkostninger og høj kvalitet. Hvis en mindre kommune står alene om en stor opgave, som de enten ikke har omkostningerne til at udføre, eller ikke kan udføre arbejdet i høj kvalitet, behøver den ikke betegnes som en "ikke bæredygtig" kommune, da der er grænser for hvad små kommuner kan administrerer. I sådanne tilfælde kan et samarbejde af flere mindre kommuner komme på tale. Når der tales om effektivitet som bæredygtighed, kan man yderligere tale om fire salgs bæredygtigheder; Befolkningsmæssig bæredygtighed, Faglig bæredygtighed, Administrativ bæredygtighed og Driftsmæssig bæredygtighed. Den befolkningsmæssige bæredygtighed bruges ved at opstille det antal indbyggere, der skal til for at forskellige organisationer kan køre rundt f.eks. skoler, alderdomshjem og skoletandlæge. Den faglige bæredygtighed anvendes, når der tales om evnen til at udføre den kvalitet i den ydelse kommunen kan give. Dvs. at borgerne får de ydelser der er behov for og ret til. Den

administrative bæredygtighed, kan betragtes som den faglige bæredygtighed bare med hensyn til de administrative opgaver. Dvs. antallet af det personale der skal til, for at det administrative niveau i en kommune kan køre rundt, således der ydes en god kvalitet. Ved den driftsmæssige bæredygtighed menes der kommunens driftsmæssige evne til at udføre en opgave. Som nævnt ovenover, kan en kommune der ikke driftsmæssig er stor nok, samarbejde med andre kommuner eller selv udføre den politiske del af opgaven, og dermed købe sig til opgaveløsningen.

Ad 3)

Når man taler om den demografiske bæredygtighed, hentydes der til forholdet mellem de folkevalgte og vælgerne. I denne form for bæredygtighed har de små kommuner for det meste en fordel. Politikerne er tæt på borgerne, og dette gør at der stoles mere på politikerne. Når kommunen bliver større, bliver der flere vælger pr. folkevalgte, og dermed vil der være større distance mellem disse. Det er dog ikke kun fordele ved de mindre kommuner med hensyn til den demografiske bæredygtig, f.eks. kan det være svært at gennemføre en beslutning, som er negativ stemt hos befolkningen, dette er nemmere for de større kommuner.

Sammenfatning

Der er nu blevet opstillet en definition af, hvad der menes med bæredygtighed. Ses der på figur A, kan man se, at de grå kasser er en overordnet definition på bæredygtighed, hvor de hvide kasser illustrerer bæredygtighed på det kommunale niveau. Når der efterfølgende i projektet bliver henvist til bæredygtighed, vil det være anført om der er tale om den økonomiske bæredygtighed, effektiviteten eller den demokratiske bæredygtighed.

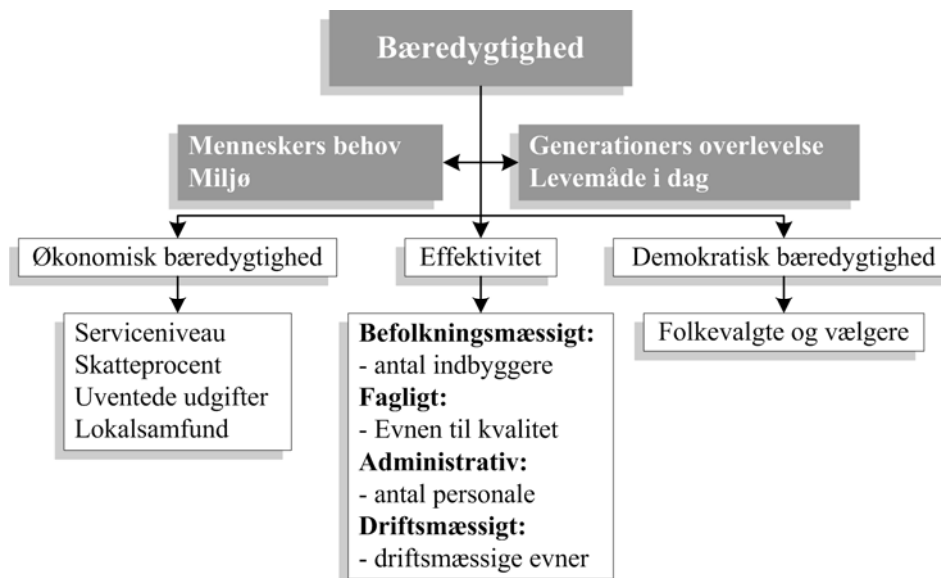

Fig. A: Illustrerer hvordan strukturen er for de forskellige slags bæredygtigheder.

BILAG B

INTERVIEW MED STØVRING KOMMUNE

Interview af Merete Aagård og Karen Nygaard Kristensen fra Støvring Kommune

1) Hvad er Støvring Kommunes fordele og ulemper?

Merete og Karen: Af styrker er der motorvejen, skov, nærhed til Aalborg, gode transportmuligheder, god geografisk beliggenhed, gode muligheder for indkøb. Det er hvert fald de ting, vi har kunnet se, har givet udslag i den bosætningsanalyse, der er lavet sidste år. Det er de ting, folk peger på, som er nogle af de væsentligste baggrunde for, at de flytter til. Støvring Kommune er jo den kommune i Nordjylland, der har haft størst befolkningstilvækst siden 70'erne, lige nøjagtig på 48 %.

Os: Den der bosætningsanalyse er det en, man kan finde nogle steder?

Merete og Karen: Den kan i godt få en kopi af. Af ulemper, altså det er mere det der med den vækst, den store vækst man har, det giver nogle udfordringer i organisationen sådan set, med at få de ting udbygget der skal her. Det der med at Støvring Kommune, har traditionelt ikke været så stærk på det kulturelle område, hvert fald ikke imagemæssigt haft så meget der, og det er måske noget af det, man gerne vil gøre mere ved, det er der Skørping har haft en stærk profil. Ja og så sådan noget med, at det her er jo en by der ikke, det er jo ik' nogen købstadsby, og det bærer den jo stort set præg af, man kan godt se det er gået stærkt. Så der er da sådan lidt Wild West over det her. Saloon og seksløberer! Det er en liberal by på mange måder, helt klart, og det er sådan set på mange måder meget tidligt, at det der erhvervsimage er meget stærkt, og det er en meget stor del af selvforståelsen her, og ellers så er det mere sådan nogen mere, hvad kan man sige, funktionelle problemer, f.eks. for meget og for tung trafik ude på Hobrovej og sådan noget. Det er mere på den måde, så man kan sige, at i det udviklingsmæssige perspektiv, er der egentligt ikke rigtig ret mange. Det eneste er, at vi er ved at vokse ud af vores rammer, på et eller

andet tidspunkt vokser vi ud af vores rammer, sådan bymæssigt. Det er svært at se det som en svaghed. Det er en udfordring der kan findes en løsning på.

Os: Altså mener du, at i ikke kan komme til at byudvikle mere?

Merete og Karen: Ja indenfor de barrierer byen er afgrænset af, altså motorvejen, jernbanen, Nibevej mod syd, og det er også dels det kommuneplanen handler om, det er, hvordan ska vi egentlig takle den situation med den fremtidige udvikling. (Der kigges på kort fra kommuneplanforslaget). Fordi, altså hovedvejen er her, jernbanen er her, Nibevej lukker af her, og vi har kommunegrænsen her. På et eller andet tidspunkt skal vi til at bryde barriererne, og det er det, man først finder ud af, at det er dels at gå over på den anden side af jernbanen og dels at gå sydfor. Det her område er ved at være udbygget, eller på vej til det, det her er så, så går man jo over på den anden side af, og Nibevej er jo en amtsvej, så den fungerer i dag som sådan en omfartsvej, eller hvad man skal sige, afslutning på byen og dermed skal man ud og lave en ny afslutning af byen, og på et eller andet tidspunkt så får vi, fordi, herude er der lavbund, og der er begrænset, hvor meget vi kan bygge den vej. På et eller andet tidspunkt tror jeg også, vi er nød til at overskride dén barriere, eller også skal vi over på den anden side af motorvejen. Eller også skal vi købe Ellishøj, det er en del af Aalborg Kommune, og altså det går relativt stærkt sådan noget, man ved jo aldrig med konjunkturerne, og alting kan jo gå i stå som det gjorde i 90'erne, men for tiden går det altså ret stærkt. (ser i kommuneplanen). Den der ikke også, den illustrere det meget godt med boligudbygningen, der kan i se, hvordan det er gået de sidste år, de sidste 10 år især. I 90'erne gik det jo lidt i stå, og det nye er at det grønne der, er etageboligerne, dvs. at dét der repræsenterer faktisk en hel del byomdannelse inde i Støvring by.

Os: Det er også det i skriver med, at der er mulighed for at bygge i højden?

Merete og Karen: Ja, og det er en ny tendens det med fortætningen. Det er en ny tendens, at man begynder inde i midtbyen at rage huse ned og bygge i højden, og det er sådan siden 98 eller sådan noget. Det er bare sådan for at sige, det er faktisk, det er en ny ting på det her tidspunkt, og det er sådan de to tendenser der kører. Det er at bygge ud på ny, at spjætte mod strømmen og

fortætning, seniorboliger, nej, jo men der er mange seniorboliger i Støvring by, det er et segment man satser på, ja. Ja vi er ved at gøre det op i den her ældreopgave, hvor mange ældreegnede private boliger der er i Støvring by, og det er faktisk mange.

2) Hvor ligger planlægningsudvalget i Støvring Kommunes organisationsdiagram? Hvilken indflydelse har de?

Os: Så vil vi også gerne høre lidt om med ja planlægningsudvalget, hvor meget indflydelse har i som planlæggere, altså er i bare sådan en sidegren?

Merete og Karen: Planlægningen ligger i Teknisk Forvaltning, den fysiske planlægning, men altså kommuneplanlægning, planstrategier og sådan noget, initiativerne til det tages i Teknisk Forvaltning, og det er igen forvaltningen, der er ansvarlig for, at de opgaver bliver løst, og dvs. det er også Teknisk Udvalg der, ja både og, fordi Økonomiudvalget, altså planlægningen kører egentlig under Økonomiudvalget, sådan formelt set, og derfor smider sådan en opgave som kommuneplanrevision og planstrategi og sådan noget, de går først i Økonomiudvalget, og så går de hele den politiske mølle igennem. Først Økonomiudvalget, og så går den tilbage til fagudvalget, som så får lov at gå i detaljer med den, og så igennem ØK og Byrådet, men altså lokalplaner og rigtig mange af de praktiske ting går gennem Teknisk Udvalg, Økonomiudvalget og så Byrådet, men sådan de store ting, der vil Økonomiudvalget nogen gange gerne se det først, men hvert fald det der kendetegner det, er altså det organisatoriske ansvar for den overordnede planlægning det ligger i Teknisk Forvaltning undtagen fra nogle kommuner, der ligger det som en statsfunktion under kommunaldirektøren. Det gør det ikke her.

Det er jo så en lidt pudsigt blanding, fordi jeg sidder i Teknisk Forvaltning, og Karen sidder under borgmestersekretariatet, ja det har været en sådan lidt speciel historie omkring den der kommuneplan, ja meget, men du blev ansat, hvornår var det nu lige, det var, ja det var jo fordi at først startede vi jo, den blev startet i Teknisk Forvaltning, og så er jeg konsulent på opgaven, og så blev jeg træt af at være konsulent, så jeg sagde mit job op, altså jeg gjorde den kontrakt færdig omkring den kommuneplan jeg havde med Støvring Kommune, og den kontrakt det indebar så,

at det jeg egentlig primært havde stået for, processen i det, dvs. en hel masse møder, simpelthen bare indsamle alt det data vi nu skulle bruge til det, og så stod vi der, hvor vi nu skulle i gang med at skrive planen, og det havde de sådan set hele tiden vidst, at det var den aftale, der var, og processen var så, at jeg lavede det der, og så var det meningen at forvaltningen så efterfølgende skulle skrive planen, og så endte det med at de ville sætte nogle penge af til at projektansætte mig til at skrive den, så jeg blev så projektansat, og var bleven i første omgang, projektansat i Teknisk Forvaltning, men blev så bare placeret i Borgmestersekretariatet, fordi der var en plads der, men alligevel så er jeg måske sådan lidt i organisationen, sådan en, altså opfattet som en der hører til Borgmestersekretariatet, og man kan sige, at undervejs jeg har arbejdet med den kommuneplan, der er der også sådan bleven, altså mere og mere interesse sådan politisk, så på en eller anden måde, er den rykket tættere på kommunaldirektøren, borgmesteren i forløbet, helt bestemt. Så derfor er det sådan lidt fornemmelsen af, at nu ligger opgaven, den er sådan alligevel blevet løst lidt som en statsopgave, også fordi det har været ambitionen at prøve og løse den tværsektorielt, at det her arbejde kunne gennemføres i samarbejde mellem de tre forvaltninger, vi har, og der har været nedsat en sådan en tværsektorielt projektgruppe, der har holdt møder ca. hver 14. dag, hver 14. dag i det her forløb, og samarbejde om at løse den opgave, og så har der været en politisk styregruppe, med repræsentanter for de tre fagudvalg, med borgmesteren i også. Så det har sådan været den organisation, der har været i tilvejebringelsen af kommuneplanen, men jeg tror, det er rigtigt, det at sige at den sådan ligesom har taget sit udspring i Teknisk Forvaltning, det er der vi har sagt, at der er nogle ting der skal på dagsordenen, og så har den ligesom bevæget sig op i organisationen og i hierarkiet. Så der har sådan på alle plan både organisatorisk, administrativt og politisk, været en del læring ved det der, tingene har ligesom ændret sig undervejs. Jeg tror, da vi startede op med den, der tror jeg, rigtig mange havde inde i deres hoved at det sku være, at en kommuneplan var en teknisk plan, den sidste er også langt mere teknisk end den her, den nye er langt mere politisk, sådan styrende.

Planstrategien er jo også noget helt nyt, der startede vi jo virkelig på bar bund. Den skal vi ha. Det hænger jo også sammen med, og jeg blev ansat i 1999 og på et eller andet tidspunkt, jeg kan ikke huske hvornår, men da, hvad hedder det, blev kommunaldirektøren afskediget, og så er det så økonomichefen, der rykker op til kommunaldirektør i den her periode, hvor man ikke ved

hvordan tingene ender, på denne måde har der også været et styringsskifte i den periode, hvor den nye økonomichef som så er blevet kommunaldirektør, og borgmesteren ligesom har skullet finde ud af: ”Hvordan er det egentlig vi kører den her biks sammen”. De skulle ligge en ny stil, fordi, ja der skulle bare ligges en ny stil.

Os: Har i så brugt planstrategien til at lave kommuneplanen?

Merete og Karen: Den har været et udgangspunkt, den har simpelthen været rammen for det, vi har lavet i kommuneplanen, for det har været helt bevidst fra starten af, at altså det her skulle stå på planstrategien, tage udgangspunkt i den. Så det gør den, der er en meget udmærket sammenhæng, synes jeg. Så prøvede vi at stille de målsætninger og problemstillinger op, som var de største på det tidspunkt, og prøvede at stille nogle styrker og svagheder og forholde os lidt til verdenen, og det er jo så, og nogen gange kan man se en direkte lige linie, og andre gange er der jo opstået nye problemstillinger.

3) Hvordan så Støvring Kommunes planstrategier ud for 10-20 år siden – harmonerer de med virkeligheden, sådan som kommunen ser ud i dag?

Os: Nu vi er inde på det, det er også et af de spørgsmål, hvordan så planstrategien ud for en 10-20 år siden og er?

Merete og Karen: Der var der jo ikke planstrategi. Planstrategibegrebet er noget, der opstået her, det er indført i lovgivningen i 2002, 1, 0, det skal nok passe det er der omkring, planstrategi 2003, ja men det ligger nogle år før, for så er der vejledningen, den kommer lige omkring 2000, at det kom ind i lovgivningen. Det har jo ikke været, det har ikke været et krav før, tidligere skulle man bare lave kommuneplaner og egentlig så kan man sige, baggrunden for at lovgive om at lave planstrategier i stedet for eller som supplement til kommuneplanlægning, det har sådan set været det der med, altså reglerne herom at lave kommuneplanlægning de har jo været ens for Læsø Kommune og København Kommune, men planlægningsbehovet i sådan to kommuner ik, det er jo unægtelig meget forskelligt, og det betyder, at der har været nogle kommuner, som har

haft et behov for at kunne, altså når man laver en revision af deres kommuneplan, hvor de bare går ind i nogle enkelte ting, eller måske bare siger: ”Den er sku fin nok den genvedtager vi bare”, og der er andre kommuner, hvor det vil være fuldstændig utænkeligt at gøre, der er man nød til simpelthen at lave en ordentlig revision. Så det har været for at give den der fleksibilitet, så planstrategien skal bruges som det værktøj, hvor man dels for sig et overblik over hvad er det for en udvikling, man gerne vil have, hvad er det for målsætninger man gerne vil køre efter. Fastligge en strategi ik, og så vurdere ens behov for at lave kommuneplanrevision, altså hvad er ens reelle behov.

Os: Men den må jo så harmonere udmærket, siden i har brugt den til at udarbejde kommuneplanen med ik?

Merete og Karen: Vi synes, det har været det fundament, vi ligesom kunne bygge videre på, og hvad skal jeg sige, det er jo sådan en ting, der knytter sig til hovedstrukturen og dermed den politiske del af en kommuneplan, hvor rammerne egentlig et eller andet sted, bare er nogle tekniske ting. Altså, man kan jo også sagtens i en kommune have så mange tillæg, at man har stort behov for at ajourføre den, men det er lidt noget andet en nødvendigvis at lave hele hovedstrukturen om. Som Karen siger, der er jo meget forskel på de forskellige kommuner, og nogen har haft behov for det og nogen har ikke haft behov for det, og jeg tror, det er rigtigt at bløde det op og gøre det knap så stift, og tilpasse det og et eller andet sted tror jeg, man får langt højere ejerskab af det, hvad hedder det, os som planlægger, altså jo større overensstemmelse der er mellem det politiske ejerskab og efterspørgsel, i forhold til det man får lavet, så går det altså bedst. Ja, frem for at der er en masse planlæggere, der sidder og laver revisioner, det er stort set for deres egen skyld. Jeg har oplevet den store glæde, da Erik en dag, da vi var på tur, hvor han havde hans mappe med og så slog han den op, og så ligger kommuneplanforslaget deri, ”Ja man er næsten nød til at have den på sig hele tiden, for der bliver jo spurgt til den overalt”. Det betyder jo, at de har meget kendskab til denne plan.

Der er også nogle gange, så kan jeg sidde og tænke, at det er lidt pudsigt, nogen steder bruger man jo ikke så mange penge på at trykke den. Nej men det er utroligt vigtigt, for at folk gider at

210

læse den, for at politikerne gider at læse den, og det er sådan en lille banal ting, men alligevel er den utrolig væsentlig, og der har vi jo så været rigtig rigtig heldige, at det bliver prioriteret, men planstrategier ejede man simpelthen ikke for en 10-20 år siden, og hvad hedder det, dengang var det mere fysisk planlægning, og det kørte meget på at være restriktiv, altså sådan regulerende, sådan lidt gammeldags facon. Nogle få kommuner har jo sådan været styrende og strategiske, og har haft de her overvejelser, men jeg tror ikke det har været flertallet. Jeg tror måske også, noget af det som kommer med de nye kommuner, det er en anden styring af kommunerne, de bliver mere virksomhedsorienterede, hvis man kan sige det sådan, og strategiske. Jeg tror, at noget af det man også kan sige, at hvis man kigger på planer bagud i Støvrings historie, så er det sådan noget med at ind til motorvejen kom, der var det jo Hobrovej der var hovedfærdselsåren, og det er jo forklaringen på at det er herovre man på det tidspunkt så udligger store arealer til erhvervsudvikling ik, og i nord, men så da motorvejen kommer så er det jo herude interessen er for erhvervsudviklingen, og det betyder i dag, at det herovre (Hobrovej) det er svært at sælge erhvervsgrunde, der er ingen interesse, herovre koster det, altså prisen der er det halve af, hvad det er herude af at købe jord af, og det betyder selvfølgelig, at det bliver en udfordring, fordi at det, der er jo velfungerende erhverv derude i dag, men altså med tiden vil det måske nok være et område, hvor der bliver brug for omdannelse i, jo men alene, der er jo noget jord hernede, hvor vi har købt ind, noget jord ind og byggemodnet og det er færdigt og klar til at sælge, men det bliver bare ikke solgt, og der står vi jo lidt og siger: ”Hvad skal vi egentlig stille op med det”. Vi vil hellere bruge det til bolig. Så herovre vil der nok, og især på det længere sigt, blive et omdannelsesbehov, og samtidig kan man sige, det at vi har erhverv herinde i byen, det giver jo samtidig nogle problemer med tung trafik i midtbyen, som vi egentlig, som lidt er en gene i dag.

Så motorvejen er en faktor, der har ændret den måde vi ser byen på. Noget af det nye der er kommet ind i den her kommuneplan det er, at hidtil, der har det sådan set også været, at hvad jeg har forstået, der har man hidtil overhovedet ikke kunne diskutere muligheden af at byudvikle øst for banen, og det er selvfølgelig måske også meget naturligt, når nu der har været en jernbane men ikke nogen station, idet så er det jo heller ikke særlig relevant, kan man sige, at byudvikle herovre, men når nu der er kommet en station nu, så er det den kommer op, der ligger faktisk en masse jord her som er temmelig tilgængeligt, havde jeg nær sagt, der er ikke så mange

restriktioner på det, og det ligger jo meget tæt på bymidten. Altså mentalt så har folk syntes, at det var at flytte på landet, på samme måde som at flytte til Sørup, det er bare simpelthen for langt ude, og jeg tror indenfor de sidste par år, hvor man så har, der har man jo udbygget det her område, vi er midt i det, og vi kan se det går rimeligt stærkt, og så har vi faktisk ikke rigtig noget byjord, og så sidder man jo, og skal diskutere, skal man lave noget sydfor, eller skal man finde på noget andet, og dem som bor herinde de syntes eddermanne der er langt herud, så det er sådan lidt der tror jeg, den diskussion er begyndt sådan ”Ok det er måske ikke så langt ude alligevel”, det er også et spørgsmål om at få de første huse op og stå, så begynder det at skride, det er et skred i den her proces, det er indenfor det sidste år.

Os: Ja for man kan sige at Hulvejen og derude, der er jo langt til Jernbanegade.

Merete og Karen: Ja det er der. Ja og så det der med at fortsætte den vej, der får man jo også sådan noget by ud af, hvor man godt kan forvente, at folk kører sig ud af det. ....(hun mumler). En kommune er også en lidt speciel virksomhed, på den måde, man har jo de borgere, som man har, de flygter ikke sån flygtigt, som alle mulige andre virksomheder, er nød til at markedsføre sig og sige ”kom her” og få nogle gode ydelser, altså vores kunder er jo meget mere stabile. Så jeg tror ikke, man sådan har fokuseret på den del af at styre en kommune. Sådan noget med at Støvring har bare haft de der, hvad kan man sige, lidt mere naturgivne fortrin, der gør at, altså alle de her nye former der er kommet, de er nærmest kommet af sig selv, det har vi ikke skulle kæmpe så voldsomt for, som man skal i nogle andre kommuner, der skal man altså kæmpe noget for det.

4) Hvordan markedsfører Støvring Kommune sig? – Hvordan skal Rebild Kommune markedsføres?

Merete og Karen: Jeres spørgsmål til hvordan vi markedsfører os, det gør vi jo stort set ik. Vi sætter en annonce i avisen om, at vi sælger grunde, og så sender vi ud til dem, vi løbne skriver op, for folk ringer jo, og spør om der er grunde til salg, så skriver vi dem op, og sir der kommer nogen til foråret. Jamen altså, det går temmelig godt, men altså man kan sige, at fordi en af de

kommuner man nok ofte sammenligner os med, det er sådan en som Nibe Kommune, og det er helt klart, altså i Nibe der har de en helt anden holdning til markedsføring, end man har i Støvring, fordi Nibe det er jo store annoncer og på den måde så moderne markedsføring. De har tit små annoncer i, og så det der med så ligger folk og sover i en sovepose for at få en grund, og det tror jeg egentlig, at her har man sådan lidt, det er ik de metoder, man ønsker at bruge. Ja det ved jeg ikke, det er jo en måde at gøre det på, og her er man jo igen liberal, man sætter prisen, får ejendomsmægleren til at hjælpe med at sætte nogle priser på de forskellige grunde.

Det er ik sådan at vi altså, normalvis så, eller der er rigtig mange kommuner som sætter en pris som så liige dækker deres omkostninger, fordi det skal man. Man må ikke sænke grunden mere, for man må ikke forære kommunale grunde væk, men her der sætter man prisen, og den er sat højere end mindsteprisen, eller hvad man kan sige, det vi skal skrage hjem, og derudover så siger vi en dato, hvor folk kan byde ind, og så gør man som en almindelig aktion, et bud ind på de forskellige grunde, som man vil ha, og derved får vi faktisk temmelig mange penge ind oveni, sidste gang mener jeg det var 1,1 million, men det er jo også en måde at få den ideelle belligenhedspris for grunden. Der er så ikke nogen, der ligger i sovepose, så det er sådan lidt spørgsmålet af, når man ikke har nogen der ligger i sovepose, det at nogen ligger i sovepose det er rigtig godt til at komme i avisen med, og det er det de gør meget i Nibe, de er sådan meget professionelle forhold til, meget orienteret mod at komme i pressen og synliggøre sig på den måde. Altså i Nibe, var det tre grunde de fik solgt den første dag? Og vi fik solgt 20 ik, og de kom i avisen fordi de lå i sovepose, men ellers så ved jeg ikke, markedsføring, så er der lidt på erhvervssiden, markedsføring af Støvring Kommune på erhvervssiden, det ved jeg så ikke så meget om, altså med erhvervsjord, det er det Mogens sidder og laver, nå ja vi har en erhvervschef, det er jo ligesom alle mulige andre kommuner. Ja det ved jeg ik, han laver tilflytningshåndbog også, så alle borger der flytter til kommunen, de får sådan en håndbog, hvor byen har lavet nogle rabatkuponer, altså alt muligt. Der er en bustur årligt for de nye tilflyttere. Så på den måde gør man da noget for, at byde dem velkommen der har valgt det, men jeg synes egentlig ikke, vi gør ret meget for at reklamere for os selv og sådan på den måde. Jeg tror måske, at det der med at synliggøre sig hvert fald i lokalsamfundet på, hvad er det egentlig der foregår i kommunen, der tror jeg, der er sket en oprustning, i og med at vi har fået en

informationsmedarbejder, som bruges til at, bl.a. til at borgmesteren har en klumme i en gang om måneden, hvor man simpelthen fortæller lidt om, hvad der er af, igang af initiativer i kommunen generelt. Der er blevet struktureret mere omkring at fodre pressen med oplysninger, fordi det er et eller andet sted også et arbejde. Så man er måske på den måde blevet mere opmærksom på at synliggøre, formidle de ting man gør.

5) Gøres der noget for at bevare et harmonisk byliv i de mindre landsbyer i Støvring Kommune, eller ligger udviklingspotentialer hovedsagligt i Støvring by? Hvordan skal udviklingen ske i Rebild Kommune?

Os: Så er der det med de små landsbyer, om det hele det bare handler om Støvring?

Merete og Karen: Ja det gør det jo langt hen af vejen. Altså, der er udlagt grunde i de fleste byer, der er byggemuligheder i de fleste byer. Efterspørgslen er klart størst i Støvring, næststørste er Suldrup, og i Øster Hornum sker der en lille bitte bitte smule, og faktisk der hvor der sker aller mest i Øster Hornum-området, det er Guldbæk, det er der, der for alvor sker noget. Af en eller anden grund sker der ikke ret meget i Øster Hornum, det er meget mærkeligt, synes jeg.

Så er der jo noget der hedder Landbyrådet, som vi har som et organ hvor de, nu kan jeg ikke huske om det er 100 eller 200.000 de har til at fordele til alt muligt ude i landsbyerne. Det styrer de egentlig rimelig meget selv, selvfølgelig er der lige nogen, der sørger for at loven er overholdt, men altså sådan, det kan både være forskønnelse, det kan være, jamen alle mulige typer af projekter. Det er typisk sådan noget med, at vi betaler materialerne, så leverer de selv en arbejdskraft til at stable et eller andet på benene med, og det er sådan en 8-10 landsbyer, der er repræsenteret i den, men jeg synes sådan generelt, man kan sige, at og sådan vi har prøvet, den måde vi har prøvet på at skitserer på i kommuneplanforslaget, at sådan gå lidt ind i hvad er det de her landsbyers rolle er, og det er, sådan som jeg ser, så er det nok sån, jamen erhvervsudvikling udover landbrug det er ik, det er altså ikke landsbyerne det generer. Deres berettigelse og deres rolle i det samfund der er i dag, jamen det er primært at de er et

bosætningstilbud, der kan nogle andre ting, end hvis man vælger at bosætte sig i en større by, og der er nogle målgrupper til det, og der skal man måske os, det er lidt andet ambitionsniveau på den måde, at der kan det godt være en ambition at undgå stagnation og tilbagegang. Altså, hvis vi bare kan få fyldt de huse ud, der er der, så kunne det egentlig være fint nok. Fordi, der hvor det står gralt til, det er der hvor det begynder at lave huller i rækken, så står husene og forfalder, altså det er det man egentlig gerne vil undgå. Der er måske egentlig ikke en ambition om, at landsbyerne nødvendigvis skal vokse sig store. De enkelte huse der kommer, dem vil vi gøre alt for at få passet ind, hvis der kommer et ønske, men det er svært, altså nu, den eneste undtagelse det er sådan set, det der sker i Årestrup. Der er nogle folk, der gerne vil lave nogle økologiske boliger, og det har vi så fået lov at lave et område til, men det er jo så også et specielt projekt, nogle bestemte folk det appellerer til, det jo ikke sådan ja. De har nogle andre ideer om, hvad de gerne vil, det er sådan den eneste, undtagelse jeg kan se, ellers så sker der ikke ret meget i landsbyerne.

Min egen holdning til det, det er, at lige så snart der kommer en, der gerne vil bygge et hus, så skal han have lov til det, det er jo også sådan, de gør. I alle landsbyerne er der jo byggemuligheder, altså, så på denne måde så er det ikke hverken kommunens intention eller ønsker at spænde ben for noget der. Faktisk så ringede de forleden dag (fra amtet), og sagde at vi faktisk har for meget jord lagt ud i landsbyerne, fordi i regionplanen står der jo: ”Der må ikke være regulær byudvikling i landsbyerne”, og nogle steder er der udlagt for meget, det kan der faktisk godt være, så vi kommer til at indskrænke dem lidt. Det at lave nogle lidt rigelige udlæg, så signalere man, at der er plads og rummelighed, der er jo mange hensyn, så må vi jo indskrænke det lidt, og anderledes er det jo ikke, at hvis der er nogen der vil bygge et sted, hvor der ikke lige er en ramme, så laver man bare et tillæg.

6) Hvordan vil I udvikle den nye planstrategi for Rebild Kommune?

a. Se på ældre strategier?

b. Starte fra bunden?

Os: Hvis man så ser på Rebild Kommune, nu ved jeg ikke, om i har snakket om det, men hvordan vil i udvikle den nye planstrategi? Vil i kigge på de planer, i har nu i de forskellige, eller vil i bare starte helt fra bunden af?

Merete og Karen: Det er jo ikke noget, der er diskuteret endnu, og det vi kan komme med i dag, det er jo vores bedste gæt og vores egen holdning til det. Helt praktisk så er det jo først i november byrådet, det nye byråd bliver valgt, og det er dem, der skal stå for at køre processen og bygge hele organisationen op, lave alle de forskellige prioriteringer og ligge en linie, så det kan jo ikke være andet end et gæt.

Min holdning er, at man skal starte fra bunden af. Hvad tænker du på med at starte fra bunden af? Kigge på de tre kommuner med nye øjne, nu har vi tre kommuner i stedet for en og sige, hvad er vores styrker og svagheder og forsøge at glemme. Jeg tror ikke, vi kan lade være med at kigge i vores egen. Det synes jeg heller ikke, der er nogen grund til, der ligger jo stadig værdifuld viden i alt det, der ligger fra kommunerne på nuværende tidspunkt. I en proces omkring en ny planstrategi der vil det jo blive naturligt, at der vil opstå nogle diskussioner om nogle ting, som man så kan gå ind og.... Jeg tror bare, ikke man kan, vi møder ikke med det samme materiale. Nej i de tre kommuner der er det nok forskelligt, nu ved jeg ikke hvordan, det ser ud, det der er fra Nørager, men jeg kender det fra Skørping.

Os: Nørager de har jo slet ikke en planstrategi nu!

Merete og Karen: Skørping har en planstrategi.

Os: Nørager har ik!

Merete og Karen: Nej det skal nok passe, de ikke har. Så på den måde møder vi med forskellige baggrunde, og på den måde synes jeg, på en eller anden måde bør man mentalt frisætte sig og starte på en eller anden måde på ny, jeg ved ikke, hvordan det bliver. Man skal som Støvring Kommune også passe på ikke at blive for meget storebror i det her og sådan bare trumle igennem

”sådan plejer vi at gøre”. ”Sådan så er vi blevet lidt flere indbyggere, men ellers kører vi bare videre, som vi plejer”, det skal man passe på med. Samtidig kan man sige, den her (kommuneplanen), når den bliver vedtaget, så er den sådan set udtryk for Støvring Kommunes aftale med dens borgere om, hvad der står her. Skørping Kommune jamen der har man planstrategi, der er udtryk for en aftale med borgerne derom, hvad skal der foregå her. Der har været kørt helhedsorienteret byfornyelse for Skørping by, der har man også nogle aftaler om, hvad der skal foregå. Hvis man bare smider alt det væk og siger: ”Nå men nu er alle de her så annulleret, nu starter vi forfra, så kan vi lave nye aftaler”, men så tror jeg, man får for meget bøvl ud af det, for meget modstand og for meget, altså på en eller anden måde er man også nød til respektere lidt de aftaler, der er indgået. Helt sikker.

På alle mulige niveauer er der jo en fysisk virkelighed og en politisk virkelighed, som ligger til grund for, hvor vi står, som man ikke kan se bort fra, men på en eller anden måde, der tror jeg så, at planstrategien godt kan være et af de, et redskab i den proces der hedder, at vi skal bygge en ny kommune op. Hvad er vores styrker og svagheder, og hvad er det for problemstillinger, vi sådan ligesom skal sætte på dagsordenen. For mig se så kommer det sådan, det vil være meget naturligt, fordi hvor alle de data man bygger en planstrategi op på baggrund af, jamen de handler om Støvring Kommune i dag. Når du laver en ny geografi ik, så viser der sig nye ting. Bestemt. Nye kort, et kort der har ny geografi. Vi skal se virkeligheden på en helt anden måde, altså der er nogle bestemte strukturer for indbyggerne, der er nogle offentlige institutioner, skoler, børnehaver og alt muligt, og så er der jo detailhandel. Alle de der strukturer, skal vi ligesom ha afdækket på ny og sagt: ”Altså, både for vores egen skyld, og sådan ligesom for at få skabt et overblik over hvad er det egentlig for en størrelse, vi har gang i”.

Jeg tror den store udfordring, det er sku, den store udfordring det er at få visket de gamle kommunegrænser ud i folks hoveder, i vores egne og i folks hoveder. Forhåbentligt går det nemmere hos os selv, men både administrationen og politikkerne har brug for en ny enhed. Der kan planstrategien godt være et værktøj, som jeg ser det, til at få skabt nogle tal og til sådan nå, vi går hver især og ved noget og ik det hele, eller hvad man skal sige, og planstrategien laver et bestemt billede af virkeligheden, og det vil skabe en fælles ramme for den nye kommune. Så det

kan godt være et værktøj, og det tror jeg, jeg tror godt det ku være, med den start vi har her, jeg tror godt på, at det kan blive det nye værktøj, afhængig af hvad det er for personer, der kommer til at sidde. Vi kender ikke det nye byråd, vi kender ikke kommunaldirektøren, vi kender ikke vedkommens rolle, vi kender ikke den tekniske chef. Lige præcis de der personspørgsmål, de er afgørende for, er det nu en der tror på, at sådan noget her dur til det, eller er det en, der hellere vil bruge et andet værktøj. Som bare siger ” ja sådan en skal vi også have lavet, det kan lige vente til ....., og det tager du dig lige af”. ”Det kan da ikke ta så lang tid”. Det er et personspørgsmål, som de ledere der sidder i toppen af det her, de kan se, at sådan et værktøj kan bruges på den måde. Vi skal have lavet et nyt bymønster. Der er mange ting endnu. Alt snakken om det her det er sådan bare vores holdninger til det, der er ikke besluttet noget om det endnu, overhovedet ikke. Det er vores bedste gæt. Hvis man går ind til benene, kan det også blive problematisk, hvis vi begynder at sige noget om, hvordan vi synes det skal være.

7) Hvilke fordele og ulemper får Rebild Kommune? Hvad tilfører de forskellige kommuner af positive og negative emner?

Merete og Karen: Men altså hvad for fordele og ulemper får Rebild Kommune?

Os: Ja det er så kommunen som helhed, altså, også hvad i synes de andre, Nørager og Skørping, ka tilbyde?

Merete og Karen: Tænker i altså fysisk planlægningsmæssig forstand eller sådan generelt udviklingsmæssigt?

Os: Ja, det er jo sådan set lidt begge dele. Det er jo med, ja i sagde, at Skørping de har Rebild Bakker og naturen. At det de kan tilbyde, må jo absolut også være noget man vil markedsføre Rebild Kommune på.

Merete og Karen: De tre kommuner, tror jeg et eller andet sted i folks hoveder, har forskelligt image, eller hvad man skal sige. Altså, Støvring tror jeg, bliver opfattet som en liberal kommune.

Det er sådan lidt det der umage par, på en eller anden måde, Støvring det der med det liberale og det erhvervsmæssige og sån, og stift jakkesæt og den der sådan lidt fart over feltet og i overhalingsbanen. De bliver så gift med Skørping, som er den der lidt gamle udtjente hippie, som så igen bliver gift med en bondekone. Så vi har sku det hele, det må man sige. Altså, det er jo sådan noget, der bliver rigtig spændende, hvordan det kommer til at gå. Altså både, jeg tror vores hidtidige image, det er jo så karikeret i forskellige personer, men jeg tror faktisk, vi har mere tilfælles end der skiller os. For det første har vi hvert fald det der tilfælles med at ligge i, altså hvert fald når man, Skørping/Støvring, det er det der med, de der oplandsbyer til Aalborg, som meget orienterer sig mod Aalborg, og der er rigtig mange mennesker, der bor i de to byer, som arbejder i Aalborg, og det er en stor fællesnævner, på en eller anden måde, og så er det jo, altså oplandet, landbrugs, det fylder jo også meget for folk i Støvring, og i Nørager fylder det også meget. Støvring og Nørager nok, fylder det meget.

Jeg ved ikke, hvordan det er ovre ved Terndrup. Terndrup det er sådan lidt en by, der er gået i stå, der er altså ikke rigtig sket noget i Terndrup de sidste 20 år. Derovre, der har de lidt håndværkserhverv og lokal service eller lidt lettere industriproduktion måske også. Det er måske en af de, hvis jeg nu skulle se på ulemper i Rebild Kommune eller udfordringer i den her kommune, så er der sådan noget med Skørping Kommune, har egentlig siden den sidste sammenlægning levet med det problem med, at det er sådan en kommune der er delt i to. Der er ikke nogen videre sammenhørighedsforhold mellem den vestlige del og den østlige af Skørping Kommune.

Os: Der kan man sige at den gamle kommunegrænse, ikke helt er forsvundet endnu.

Merete og Karen: De der sognegrænser de er sku ikke engang visket ud endnu. Så det er nok lidt ambitiøst at håbe på at viske kommunegrænserne ud, men det betyder, at folk i Terndrup, jeg tror de orienterer sig langt mere mod Hadsund og den vej over, og det kan man også se i regionplanforslaget, der ligger ude nu, og så er det sådan at i Skørping/Støvring-området, der orienterer man sig mod Aalborg, og nede i Nørager-egnen der orienterer man sig enten mod Hobro eller mod Års af, og det tror jeg sådan set, er en af vores aller største udfordringer, det er

på en eller anden måde at få skabt en fælles selvforståelse af, hvad er det egentligt vi har tilfælles. Få dannet et centrum på en eller anden måde. Man kan også sige, på nogen måder så er kommunegrænsen jo også fuldstændig ligegyldig i forhold til, hvor folk handler f.eks., men alligevel så betyder det jo noget på et eller andet plan. Hvor man føler, man hører til.

Os: Det var vel også meget det, der var oppe da Nørager de skulle stemme? At de havde slet ikke set nord som en løsning, det var enten øst eller vest. I hvert fald det der var i medierne.

Merete og Karen: Der kan man så sige, at noget af løsningen det var måske den løsning som på en eller anden måde sige: ”Nå vi kan alligevel ikke”, hvor flest var mindst utilfredse, ja for at få mange med i lasten for enten at vælge øst eller vest ik. Vælger vi nord, så har ligesom alle sammen tabt lige meget. Ja, men der er jo også en diskussion, altså Nørager er jo en landkommune, og hvad tjener også det, hvor kommer vi mest til rette, altså hvad skal man sige, der kan man jo godt, følge et argument der hedder, ved at gå sammen med to andre landkommuner som Skørping og Støvring som jo også er landkommuner, så føler man måske ikke, at man bliver sat så meget ud på et sidespor, som man kan blive med Hobro eller Års.

Så var der jo de omstændigheder med Hobro og Mariager-Fjord Kommuner, de ville ikke have dem med. ”Vi har lukket, det er en lukket fest”. ”Smut pomfrit”. Ja også, jeg skal ikke kunne sige, hvad det er, men meget balladen dernede gik jo også på, at man ville have en afstemning, og det fik man ik. Byrådet tog beslutningen, og det tror jeg affødte så meget utilfredshed, at det primært handlede om, at man gerne ville blive hørt, og det blev man, men jeg tror så noget af det, man kan sige, en af de, altså noget af det jeg hvert fald kan høre, vores borgmester eller de tre borgmestre sådan set i enighed argumenterer for nu, det er jo sådan noget med, at i regionplanforslaget vil man gerne udpege Haverslev og Nørager som lokalbyer, den laveste kategori, og det gør ondt dernede, altså at: ”Herre Gud kan vi ikke få lov til mere end det”, og der er der sån, der argumenterer man ligesom for at sige, at Haverslev jo ligger, har den der placering ved motorvejen, som gør, den erhvervsmæssigt er interessant for andet en lokalt erhverv og håndværk ik. For det er det, man gerne vil have den til at være, i regionplanen. Der vil man simpelthen insistere på, at sige at vi skal have nogle større rammer i Haverslev, så vi

fortsat kan satse på udvikling, de erhvervsmuligheder vi mener, der ligger i Haverslev, og der er det sådan meget med at sige at, jamen sige, jamen der er det altså Støvring og Haverslev, der har den her motorvejsbeliggenhed, og som skal være det vi satser på erhvervsmæssigt i Rebild Kommune. Så det er også en måde, hvad kan man sige til at få Nørager med og få til at spille en rolle. Få til at spille en rolle i den her kommune. Ved at ligge kræfter i, og kæmpe for Nøragers udviklingsmuligheder. Nej Haverslevs udviklingsmuligheder. Det er jo et af deres stærke kort. Ja det er det, og der kan man sige, at på det psykologiske plan der betyder det noget for både byrådet og borger i Nørager, at kunne mærke at der nu er nogle nye politikere i de to kommuner, man skal ligges sammen med, som er villige til at kæmpe for deres muligheder. Det gir noget, er jeg sikker på. Det er vigtigt, og det er vel også lige præcis på den måde, at man skaber, at man netop kan skabe de her sikkerhedsforhold og den her selvforståelse af, at vi har noget sammen ik. Ja at man kan mærke, at man vil kæmpe for hinanden, men altså det planstrategien skal bruges til, det er jo at finde ud af, hvor er det vi har styrker og svagheder. Få fordelt rollerne. I Haverslev hvad kan man der, og hvad skal vi satse på i Støvring, og hvad skal man satse på i Skørping. Forskelligt. For noget af det man har i Skørping på regelområdet, det er jo også turisme, som helt klart vil blive en del af ....., det er jo ikke noget, vi har noget som helst af i Støvring. Nordjyllands Radio tager herud for at prøve, om de kan opstøve en turist. Det lykkedes vist ikke. Det er jo lidt sjovt for på nogen måder så er det tre meget forskellige kommuner, og på nogen måder så er der også nogle fællestræk, der gør, at vi tror på, vi har en fremtid sammen som ligeværdige par, og hele processen i det her forløb her og det at man skal .....peger i den retning.

Støvring-Skørping besluttede ret hurtigt at de ville være en kommune, og så måtte Nørager komme hvis de ku bli enige. Helt til at begynde med, dengang vi startede ud med planstrategien, der spillede vores borgmester ud med, at hun gerne ville lave en kommune med Nibe, Skørping, Støvring og Sejlflod, og det blev det jo så ikke til, da de så begge to hoppede til Aalborg, men jeg tror, der er bred tilfredshed med, at det faktisk blev som det blev sådan i bagklogskabens klare lys.

8) *Hvordan vil i rent planlægningsmæssigt sammenkøre de tre kommuner; Støvring, Skørping og Nørager? Hermed tænkt på, hvordan i administrativt vil planlægge for Rebild Kommune? Vil I få hver jeres område, eller vil i f.eks. I, medarbejderne i Støvring Kommune, også få indflydelse på hvordan de skal planlægge i eksempelvis Terndrup?*

Merete og Karen: Er vi nået ned til planlægningen?

Os: Ja det tror jeg, det er sådan set lidt af det, vi er inde på nu, om der vil blive, jamen det kan i selvfølgelig nok heller ikke svare på, om der bliver planlægget for den samlet kommune, eller det bliver sån mere områdeopdelt?

Merete og Karen: Jeg går ud fra, vi er en samlet Teknisk Forvaltning. Hele, både den politiske organisation og den administrative organisation, skal bydes op på ny, og afhængig af om de har lyst til at prøve nye ting af, så kan tingene selvfølgelig ændre sig, men den selvforståelse jeg har, som en del af Teknisk Forvaltning, det er, at de tre Tekniske Forvaltninger bliver slået sammen, og så kommer der nogle medarbejdere fra amtet, vi får jo også nogle nye opgaver, og i det spil der sidder den nye Tekniske chef og ligger kabale. Altså, der er nogen folk, der indenfor en overskuelig tid går på pension, det ved man, og man kan måske, gå ind og lave senioraftaler med folk som er oppe i årerne, som man måske ikke synes er de bærende kræfter fremover, og ud fra de kort, der ligesom ligger tilbage i bunken, de aktive kort, så vil man simpelthen sidde og ligge kabale, tror jeg, så vil man sige: ”Hvad er det, har vi fire planlæggere, det er måske lige mange nok, så må der altså blive tilbudt noget andet”. I køkkenet eller noget! Så kan det være, der måske er ledige pladser på grundvand, jeg ved ikke, hvad vi får fra amtet, det er et spørgsmål, hvilke kapaciteter vi får med derfra, der kan jo godt være ledige fagområder. Det kan være der også er dobbeltdækning på deres, og nogen folk er jo nemmere at omplacere end andre, afhængig af altså hvad det er for en uddannelse, man har, og alt efter ens uddannelsesmæssig niveau så må man jo så være lidt fleksibel og flytte rundt efter opgaven, og hvad hedder det, jeg tror det bliver en pærevælling, jeg tror ikke på, vi sidder på hver sit område. Hvis man gjorde det, så er der ikke ret meget ide i at lave en sammenlægning, så selvfølgelig bliver det en ny Teknisk Forvaltning, og det bliver en ny kommuneplan der gælder for hele geografien, så man arbejder i hele .....

Jo, men også i Nørager, hvor mange er de der, en seks-otte stykker ved Teknisk Forvaltning, og vi er en 14 her hos os. Det er nu lige meget, men et eller andet sted synes jeg, pointen er, at man sidder seks-otte mennesker, og skal administrere det fagområde, der hedder Teknisk Forvaltning, så skal man dække over mange ting, og man skal være inde i rigtig meget over kommunen, og simpelthen ved at være de her en 30 stykker i stedet for, så kan man dække et mindre område, og så kan man få en højere faglighed, og deri synes jeg er en pointe. Jeg tror også det bliver sådan noget med at hver enkelt, jeg ved ik, jeg tør heller ikke gætte på hvor mange planlæggere der vil, hvad kan man sige, det kan løbe rundt med, men altså det vil bare være noget med, at så har man som planlægger lidt mere specificerede opgaver altså lidt snævre arbejdsfelt, hvor man jo så til gengæld kan gå mere i dybden med tingene.

Det er jo lidt det samme, som egentlig er sket, da jeg blev ansat, der var det så også i en ny planlæggerstilling, og indtil da var det byggesagsbehandlere, der sidder og laver planlægning ved siden af, og nu er Karen så kommet, og sådan som jeg forestiller mig Karens rolle i den kommende kommune, det er jo på planstrateginiveauet, hvor jeg så mere er på lokalplanniveauet, det finder vi jo ud af hen af vejen, og nu, jeg ved ikke om den planlægger, der er i Skørping Kommune, om hvad rolle han får, men Torben i Nørager han er arkitekt, og så er det jo oplagt, at han går ind i de lokalplaner, der er meget bygningstekniske, og jeg er ingeniør, og jeg har ikke så meget forstand på byggeri, så tager jeg mig af nogle andre altså, alt afhængig af hvad der er oppe i tiden, om det er vindmøller, eller hvad det nu er, det var sådan noget der var oppe i en periode og så dødt hen. Det finder sine veje, tror jeg.

Der er jo mange opgaver og på den måde så f.eks., vi har en beredskabschef, ham har vi haft fælles med Nibe, han ryger så til Nibe og dermed indtil den nye Aalborg Kommune, så står vi uden, men så er der en i Nørager, som er byggesagsbehandler og beredskabschef, og han vil så gerne være beredskabschef for hele pytten, og så skal vi jo overtage hans byggesager, eller nogle andre skal overtage hans byggesager, og på denne måde så er det et puslespil med de opgaver, som simpelthen skal lægges, og altså det bliver en udfordring at få folk matchet, så folk ikke får for store udfordringer, og ikke får for små udfordringer. Får noget som de på en eller anden måde

kan, og forhåbentligt går det glat. Det kan man ikke vide, og det tror jeg ikke, vi ved, før vi for alvor står i det. Der ikke andet at gøre end at tage det som det kommer.

Det er jo så, det er lidt pudsigt ik, for det er meget individuelt, hvordan man har det med den her strukturreform. Nogen har det rigtig skidt med det, og andre har det ok, synes jeg, og jeg glæder mig personligt, for jeg synes det åbner for nogle muligheder, men det er sådan lidt, hvordan man har det, og hvordan man forestiller sig det kommer til at blive, og om man nu tror på, man får en god plads, eller man får en dårlig plads, eller man er en af dem, der sådan bliver møflet ud på et sidespor, for det bliver der jo nok også, det bliver der nok også nogle, der bliver. Nogen som ikke får opfyldt deres ønsker, det bliver da spændende, men jeg synes ikke, der er nogen pointe i det, hvis vi sidder og dækker hvert vores område, altså jeg tror på, nogle områder kan man ikke komme ud over det, for der er nogen medarbejdere her på stedet, der kender kommunen enormt godt, altså hver en carport, og det er selvfølgelig dumt at smide sådan en viden væk, så på den måde vil de hele tiden blive brugt som en vidensbank, men egentlig ikke anderledes end i dag. Sådan er der tit, nogle der siger: ”Prøv lige at spørge hende nede i Børn og Kultur for hun bor derude” eller et eller andet, når man skal have fat i nogen. Så på den måde ændrer det sig ikke, men det er måske også fordi, jeg glæder mig til, vi bliver større, der bliver nogle faglige anderledes muligheder, og jeg synes det vil være helt vidt ærgerligt med hver vores lille kongerige.

9) Hvilken indflydelse/status vil den nye kommuneplan få efter kommunesammenlægningen?

Merete og Karen: Og det der med hvordan den nye, altså den her kommuneplan vil blive brugt, hvilken indflydelse/status den vil få efter kommunesammenlægningen. Der tror jeg da, det er sådan at for det første, den her vil jo fungere som administrationsgrundlag, indtil der ligger en ny kommuneplan, det er en af dens funktioner, og en anden er, at den her det er også den, altså det politiske indhold der er i den her, det er det, som de politikere som sidder i den her kommune tager med sig ind i sammenlægningsudvalget, dvs. det jeg hvert fald fornemmer på dem, de har det sådan lidt, når nu vi har det her med, så har vi hvert fald det med i bagagen, så når vi nu sidder med det nye, altså, i det nye Sammenlægningsudvalg, og skal finde ud af hvordan og

hvorledes, jamen så behøver vi ikke sådan og sidde og være i tvivl om, hvad er det egentlig, vi gerne vil i vores område. Så det her er udtryk for god forberedelse.

Der var noget diskussion, da vi startede op på kommuneplanen om, altså, vi hedder kun Støvring Kommune i to tre år mere, hvorfor skal vi overhovedet lave sådan et kæmpe stort stykke arbejde og bla bla bla bla. Det har vi så sagt hele tiden, at det er en god mulighed for at være godt forberedt, og jeg tror egentlig, det at vi har haft, altså jeg synes faktisk, det er lykkedes rigtig godt, hvis vi kan tillade os at være lidt selvglade, så synes jeg faktisk, det er lykkedes rigtig godt, og jeg tror, de har det sådan lidt inde i deres egne hoveder, at vi skal have lavet en ny, når vi så kommer sammen. Ja så den har sådan lidt karakter af, nu er boet hvert fald gjort op, nu ved vi, hvad vi har med os ind i den nye virksomhed. Det har hele vejen igennem været mit argument, det kan jeg simpelthen ikke forestille mig, at det kan blive nogen hæmsko eller nogen bagdel, det kan man simpelthen kun have fordele ud af, og vores borgmester har også på et tidspunkt sagt et eller andet med, ”heldet tilsmiler dem der er godt forberedt”, ”det tilsmiler ofte dem der er godt forberedt” eller sådan et eller andet, og det er jo rigtigt, altså jo bedre man er forberedt, jo bedre er man til at gribe de chancer, der falder forbi, fordi man har et billede at sætte det ind i. Så jeg synes, der generelt er en opmærksomhed på at være så lidt aktiv. Klar over hvad man har at gøre med, men til gengæld må vi også erkende at borgmesteren i Skørping, hans kommentar den var sådan lidt ”ja de 500.000 dem har vi jo gemt til at lave kommuneplan i den ny kommune”, men forhåbentligt kan det jo så også være det redskab, der kan være med til at lave en ny selvforståelse i den nye kommune, altså være med til det, skabe en ny ....., det er mit håb.

BILAG C

INTERVIEW MED SKØRPING KOMMUNE

Interview af Finn Østerbæk fra Skørping Kommune

1) Hvad er Skørping Kommunes styrker og svagheder?

Os: Først havde vi tænkt os at snakke lidt om Skørping, og så kunne vi snakke lidt om den nye Rebild Kommune og så lidt om planlægning, og først, der vil vi gerne høre, hvad fordele og ulemper Skørping de har, ifølge dig? Hvad styrker og svagheder?

Finn: I forhold til hvad?

Os: Altså arbejdspladser, infrastruktur.

Finn: Vi fortæller jo gladelig, at vi er en, og så er det jo koncentreret omkring. I kender godt RUBIN-projektet. Vi fortæller jo gladelig, at vi er sådan en kommune, for så vidt angår den vestlige del ligger naturskønt og dejligt, og derfor vil alle gerne bo i Skørping, og det er jo også en af de ting, der fremgår af RUBIN, og det er jo også en af pindende i regionplanforslaget. Skørping ligger naturskønt, og den er eftertragtet som bo-by, og der er et rigt kulturliv af alle mulige forskellige slags. Der er sangkor, dans, Danmarks eneste klassiske marionetteater, der er amatørteatergrupper, osv. osv. Biograf der kører rigtig godt, kører så godt, at man er begyndt at overveje at lave en digital sal også, en sal 2. Der er ved at blive bygget et ungdomshus osv. osv. Skørping er dynamoen i Skørping Kommune. Terndrup og området herovre øst på, det lever sån sit eget stille liv, og det kan man jo også se af RUBIN- projektet.

Der er en lille smule, altså man kan så diskutere, hvor vidt det jeg nu omtaler er en styrke eller en svaghed, men der er jo ikke det store antal arbejdspladser i Skørping Kommune. De mennesker der bor her, de bor her og pendler. Udpendingen er størst til Aalborg, og så er der jo ovre fra den her del af kommunen, og til østenden, noget udpending til Hadsund. Altså den

primære pendling den foregår til Aalborg, og det er så også folk af en højere uddannelse, der bor i Skørping, når man sammenligner med uddannelsesniveaet i Skørping og så på landsbasis, så ligger vi jo i toppen for så vidt angår akademikere og folk med højere uddannelse, og skattegrundlaget der trækker kommunen er jo også Skørping-borgere, og hvor vidt det er en svaghed, man ikke er selvforsynende med arbejdspladser, det, jeg har aldrig set det som en svaghed, fordi dybest set så har man ikke noget ud af arbejdspladser rent økonomisk, det der tæller det er jo hvor folk de bor.

For så vidt angår infrastrukturen så synes jeg selv, vi er rimelig godt forsynet med kollektiv trafik. Terndrup-området er godt forsynet med regionale busruter. De har et lokalt bus-net, der er bygget op omkring de gamle skolebusruter, og det forsyner en stor del af landzonebyerne, og der er jo som bekendt tog-stop i Skørping. Ofte togforbindelse til Aalborg eller sydpå kan man også komme. Så alt i alt så er infrastrukturen jo god. Måske er en af grundene på mangel på arbejdspladser, i Skørping-området i hvert fald, den er svær at komme til og fra, der er dårlig vejforbindelser fra Skørping og ud til det primære vejnet. Det er ikke tilfældet for Terndrup, så hvorfor der ik er masser af arbejdspladser der, det må guderne så vide. De er nok i Hadsund og Aalborg.

Der må man jo sige, man må jo sige, at hvad så vidt angår udlæg af områder til erhvervsformål så har, så har byrådet sån aldrig rigtig kendt sin besøgstid, det har altid været sådan noget med at byrådet i Skørping Kommune, har haltet sådan lidt bagefter når det galt udlæg til erhvervsformål, det er først, når man har set hvor godt det gik i Hadsund primært, og så i Skørping man har tænkt: ”ahh so ein ding must wir haben”, og så har man taget sig sammen til at få lavet arealudlæg. Altså, det er jo sådan, vi kan imødekomme ønsker fra småerhvervende. De småproduktionserhverv som eksisterer i området, og ønsker fra dem om at lokalisere sig i erhvervsområdet, dem kan vi godt klare, men de store slagkraftige, dem klarer vi ikke. Altså arbejdspladser til uudannede, altså SID, det har vi ikke.

Os: Og det er heller ikke noget i satser på?

Finn: Tværtimod. Engang i tidernes morgen, jeg har været her i over 25 år, så jeg, og inden den tid der arbejdede jeg som byplankonsulent for kommunen, så jeg har kendt kommunen i over 30 år. Jeg har kendt kommunen siden 73. Så i begyndelsen af dette århundrede, der var det jo, der var det jo comifo, at man talte om arbejdspladser, men det var egentlig i forbindelse med, at det at vi lavede den kommuneplan der er gældende nu 96-97 kommuneplanen, at byrådet, har i sådan en?

Os: Ja det er den der, jo vi har lånt den på biblioteket.

Finn: I kan få en inden i går, eller to. Ja det var først i forbindelse med den at, og i revisionen af kommuneplanen og produktion af den her 97 kommuneplan, at det også blev nedfældet på skrift, at det man var, det man fra Skørping Kommunes side ville satse på var bosætning og de eventuelle aktiviteter, som kan knyttes til indenlands turisme.

2) Gøres der noget for at bevare et harmonisk byliv i de mindre landsbyer i Skørping Kommune, eller ligger udviklingspotentialer hovedsagligt i Skørping by? Hvordan skal udviklingen ske i Rebild Kommune?

Os: Jo, men det har du så også svaret lidt på. Eller vi havde et spørgsmål med hvor i ligesom koncentrerer udviklingen henne, altså hvad nu, der er også mange mindre landsbyer i kommunen?

Finn: Ja altså vi har jo, vi har jo fornuftigt store arealudlæg i vores byzonebyer. Skørping, Terndrup, Bælum og Blenstrup, og Rebild er også byzoneby, men den er lukket, der er ikke plads til mere, der er hele vejen rundt om Rebild, der er jo habitatområder og fugledirektivområde og det medfører i sig selv et planlægningsforbud, og dermed er den fuldstændig lukket for yderligere byudvikling. Skørping har ikke, har ikke tilstrækkeligt udlæg til man egentlig kan opfylde den efterspørgsel, som der er. Terndrup, Bælum og Blenstrup har masser af arealudlæg, det hænger jo bl.a. sammen med den efterspørgsel, der er, og den er stort set lig nul. Der er ikke nogen der, altså der sælges i ny og næ en grund i Terndrup, og det samme

gør sig gældende i Bælum. I Blenstrup der sker der aldrig en skid. Så har vi vores landzonebyer, vi har en landsbyplan og den kan i se på nettet. Har i været inde og kigge på den?

Os: Ja den har vi været inde og se på.

Finn: Og den indeholder jo, jeg vil sige, den er lavet med baggrund i møder, med repræsentanter fra de bysamfund som er omfattet af den, og det er stort set alle vores landzonebyer, byer det er så meget sagt. Nogen af dem er jo ikke så store, og nogen af de bysamfund har jo også givet udtryk for, de finder det fuldstændig utopisk og arbejde med, hvad skal vi sige større arealudlæg til boligformål. De fleste af dem har en plads eller to, hvor man kan, hvor man kan lokalisere et hus på fornuftig vis, og nogen af dem, de lidt større landzonebyer har så udpeget egentlige arealer til mulighed for udlæg til yderligere bebyggelse f.eks. St. Brøndum og Gl. Skørping, ja og Solbjerg, de har så været inde og sagt: ”Det her kunne vi så tænke os, få lokaliseret noget, hvis det kom”, men vi har endnu ikke, vi har endnu ikke været i den situation, at folk der vil bygge i landsbyer, ikke kan få lov til det. Altså, man kan jo ikke få lov at bygge i det åbne land, altså bygge i en landsby indenfor den afgrænsning vi har enten i kommuneplanen eller i den der landbypolitik. Så de bliver, de bliver efterkommet, men altså der er fanme ik ..... en hvor, det er der ik, det er der ik. Så den, så den, hva skal man sige, begrænsning der ligger på landzonebyudviklingen i regionplanen, har aldrig plaget os, den har aldrig givet nogle problemer.

Os: Og det er heller ikke noget, i satser ikke på byudvikling i nogle af de der mindre, det er ikke sådan i vil lave sådan eksklusiv?

Finn: Nej nej nej nej nej, der er jo ingen, der gider at bo der.

Os: Nej nej men det kunne jo godt være i havde sådan nogle urealistiske visioner.

Finn: Sådan nogle tåbelige visioner. Nej det har vi ik, nej det har vi ik. Som sagt er der jo ingen, der gider at bo i de byer der, og jo ikke engang de der bønder som har boet i og omkring de der småbyer i en menneskealder, gider jo at bo der, når de bliver gamle, så trækker de jo ind til et

sted, hvor der er en købmand eller en bager. De fleste der bygger nyt i sådan noget som Terndrup og Bælum, det er jo mennesker fra lokalområdet, der så har solgt en landbrugsejendom, og så flytter ind til den der småby, som så giver mulighed for, man kan komme i en købmandsbutik. Vi havde sådan en engang, politikerne havde en gang sådan en eller anden urealistisk drøm omkring de her småbyer, det var Hellum, St. Brøndum og Skibsted, hvor man så har placeret i hver af byerne, to udlejningsboliger. Boligselskabet Nordjylland, de stakkels mennesker hænger på dem, og de har jo fanme et problem af rang når engang de der boliger, de skal genudlejes og der er jo ingen, der gider at bo der. Sådan er det. Sådan er det.

Os: Men altså, du siger altså, ja, de ældre de flytter ind til byerne, hvor der er købmand, og har i sådan nogle ældreboliger, eller ligger det sådan lidt spredt omkring?

Finn: Nu skal du passe på, hvordan du siger tingene. Fordi ældreboliger er noget andet end boliger til ældre. Ældreboliger er en bestemt mærkning af udlejningsboliger, som finder sted efter en bestemt lovgivning om støttebyggeri, men vi har boliger, alle de udlejningsboliger vi har i Skørping Kommune, og vi har mange, vi har rigtig mange, de er stort set alle sammen indrettet, så også ældre mennesker kan bruge dem. Altså, uden dørtrin og fornuftig bredde døre osv. osv. osv. Derudover har vi almene familieboliger, som er lokaliseret ved vores ældrecentre, i antal af 8, 10, 12 stykker, 14 i Skørping, altså boliger der ligger, almene familieboliger, men som er indrettet sådan, de kan bruges til ældre mennesker og pænt stor badeværelse osv. osv. i umiddelbart tilknytning til vores ældrecentre. Derudover er vores ældrecentre bygget op således, de består af et servicecenter og et antal ældreboliger, ja der var den, der var den, der var den, og definitionen af når de er ældreboliger, der har alene noget at gøre med visitationerne, altså dem der henvises til dem, ligesom ungdomsboliger jo også har noget at gøre med visitationer.

3) Hvordan markedsfører Skørping Kommune sig? – Hvordan skal Rebild Kommune markedsføres?

Os: Markedsfører Skørping Kommune sig?

Finn: Overhovedet ikke, det er ikke nødvendigt, det er ikke nødvendigt, fordi den sælger sig selv, med det ry den har, og det er så igen, Skørping der har ryet. Skørping-Rebild har ryet. Vi er holdt med, vi er holdt med at annoncere/markedsføre os for måske 10 år siden. Engang der gjorde vi jo det, at vi havde annoncer i de forskellige annonceblade, hvor vi fortalte om kommunens velsignelser og alt det der snak der, og så når der var et eller andet større arrangement, så var man fremme og markere. Det er vi holdt op med, fordi det tjener ikke noget formål. Altså, når vi udbyder byggegrunde i Skørping-området, så sælger de sig selv, så hvorfor skulle man så ofre penge på markedsføring. Der er sådan en lille intern sag, der kører en gang om året, de fire s'ers messe, hvor de lokale erhvervsdrivende fortæller de lokale beboer i hver, man rejser så rundt i de forskellige haller, vi har hal i Bælum, Blenstrup, Skørping og Terndrup, og så rejser de rundt der som et lille arrangement, hvor man sådan hen over en weekend fortæller at smeden i Hellum, han kan altså ligge rør ind osv. osv., og det er hvad der er af den slags ting. Vi er heller ikke fremme på de der messer i Aalborghallen, og hvor man sådan ellers kommer og markerer sig, store skilte osv. Det gør vi ikke.

På turist-området er tursichefen somme tider af sted på sådan nogle mere internationale messer, men det er noget, hun klarer for sit eget budget, og noget hun arrangerer fuldstændig selv, vi andre gør ikke noget. Det gør vi ikke, og det, det viser sig jo også, vi sælger, det vi kan producere i Skørping, det går jo lynhurtig, på boligområdet. Nogle steder har vi så, nogle erhvervsarealer der ligger klar, og det forærer vi stort set væk. Det er ikke prisen, der kan skræmme folk.

Os: Hva så, der er ikke noget, hvor i tager på nogle erhvervsmesser?

Finn: Nej nej nej nej nej nej. Altså, Skørping har jo det ry, der skal til for og køre, og det betyder også, f.eks. at folk kan bosætte sig i Skørping, så kan den ene arbejde i Århus og den anden i Aalborg, og sådan kører det rundt.

4) Hvordan så Skørping Kommunes strategier ud for 10-20 år siden – harmonerer de med virkeligheden, sådan som kommunen ser ud i dag?

Os: Så har vi noget med, hvis nu man ser 10 eller 20 år tilbage, og hvordan jeres mål og visioner så ud dengang, harmonerer det så med, hvordan kommunen ser ud nu?

Finn: Det kommer an på om du er 10 eller 20 år tilbage. For som sagt for 20 år siden, der snakkede man jo meget om erhvervsudvikling og arbejdspladser, det er jo aldrig lykkedes, og for så vidt angår byudviklingen, så er Skørping Kommune jo i sin planlægning funderet på at hovedbyen skulle være Terndrup. Det var jo det politiske ønske, og Terndrup havde jo på det tidspunkt et sygehus og har stadigvæk, et dommerkontor. Det mente man, fra politisk side var tilstrækkeligt til at bære en hovedby, og konsekvensen af det var jo også man, at et flertal af politikerne i den sammenlagte kommune, den efter 70 nye Skørping Kommune, placerede sit administrationscenter her i Terndrup, og man lavede nogle meget store udlæg til boligformål i Terndrup, og på det tidspunkt, i starten af 70'erne var der også rigtig god gang i Terndrup, men det gik så i stå, var det omkring starten af 80'erne, og så begyndte man så og diskutere, hvad det egentlig var man ville satse på og kom så her først i 1990'erne frem til, at det egentlig drejer sig om, det at trække folk til, der vil bo, og det dur Terndrup ikke til, det er Skørping, så man må sige at de oprindelige visioner for kommunens udvikling, er skubbet til side af virkeligheden. Man kan ikke planlægge sådan noget. Man kan sku ikke tvinge folk til at bo i Terndrup, når de vil bo i Skørping, det kan man jo ik, og det er jo nok noget, planlæggere generelt lider af, at tro at man kan tvinge folk til noget. Det er ligesom det nye regionplanforslag hvor amtskommunens planlæggere de tror, de kan fremme en udvikling i Års-området, når nu de gør den til en hovedby ik, den ligger jo for langt væk fra, ik, men lad os nu beholde illusionen om, at vi har indflydelse på hvad folk gør.

5) Hvor ligger planlægningsudvalget i Skørping Kommunes organisationsdiagram? Hvilken indflydelse har de?

Os: Planlægningsudvalget hvor ligger det så henne, hvis man ser kommunen som et organisationsdiagram?

Finn: Engang i tidernes morgen der havde vi et specielt udvalg for planlægning, som man kaldte Ejendomsudvalget, og det var det der lavede den første kommuneplan, og der kørte det så igennem Ejendomsudvalget, Økonomiudvalget og Byrådet, og vi lavede så en omstrukturering i begyndelsen af 90'erne, og i den forbindelse gik man ind og fulgte Standardstyrelsesloven og lagde planlægningen over i Økonomiudvalget og der ligger den stadigvæk, så det er Økonomiudvalget, der står for den fysiske planlægning med godkendelser af, hvad skal man sige, egentlige planer, egentlig fysisk planlægning i byrådet. Det er Økonomiudvalget, der er fagudvalget for planlægning. Der er så selvfølgelig en række sektorplaner, der ligger andre steder, det er klart. Alle de tekniske planer ligger jo i Teknik og Miljø, de sociale planer ligger i Socialudvalget, og kulturplanerne ligger i Ungdom og Kultur, men den overordnede fysiske planlægning det er Økonomiudvalget.

Os: Hvis vi så ser på den kommende Rebild Kommune, nu snakkede du om før, at Skørping Kommune ikke behøvede at markedsføre sig selv, hvordan ser du den kommende Rebild Kommune, er det også, en der kan markedsføre sig selv eller?

Finn: Ja, det kan den, det kan den fordi Skørping-Støvring, de kan køre af sig selv, de kan køre af sig selv. Støvring er efterhånden ved at være en by med et rigtig godt ry, og den har jo masser af arbejdspladser, folk vil gerne bo i Støvring efterhånden, så jeg tror ikke Skørping-Støvring eller den nye Rebild Kommune har særlig stort behov for andet end bare, at sørge for at borgerne har det godt, og så må man jo så, fordi der er jo stadigvæk stor efterspørgsel efter muligheden for at lokalisere sig, både i Skørping og Støvring, så må Rebild Kommune sørge for at have tilstrækkeligt med arealudlæg.

Os: Og du ser det ikke som et problem, at der bliver de yderområder, man kan jo sige, det er jo en lidt sjov facon med, altså i har Terndrup her i den ene ende og Nørager i den anden ende?

Finn: Sådan er det jo. Sådan er det jo. Sådan er det jo, men altså ligelig udvikling eksisterer ikke nogen steder, det er jo ligesom, at Skagen er ved at blive til sådan et sted, hvor man kun er om sommeren. Der er jo altid yderområder, og så er der stederne hvor tingene de sker. Så dem der

ikke har råd til at bo de steder, hvor tingene de sker, de må så bo i yderområderne, sådan er det. Du kan jo købe hus, grund og bil og hele mulivitten i Terndrup for det samme, som du giver for en grund i Skørping ik. Sådan er det, og det kan man så undre sig over, når der ikke er andet end 12 km imellem. Folk de er jo glade for at give 450.000 for en grund i Skørping ik, og det kan du købe et hus for i Terndrup.

6) Hvordan vil I udvikle den nye planstrategi for Rebild Kommune?

a. Se på ældre strategier?

b. Starte fra bunden?

Os: Ja også i forbindelse med den kommende Rebild Kommune hvordan med en strategi for den kommune, tror i I går ind og tager udgangspunkt, i de strategier i har i de tre kommuner, starter i fra bunden for at få samlet?

Finn: Det er vi slet slet ikke begyndt at snakke om endnu. På nuværende tidspunkt der samler vi jo, der samler vi jo data sammen om de tre kommuner på alle fronter, og så må man jo se, hvordan man griber det an. Enigheden af hvordan planlægningen skal udformes er jo ikke fastlagt, men den politiske enighed der er omkring holdningen til regionplanforslaget, den tegner da i hvert fald til, at der ikke bliver de store problemer omkring det at køre planlægningen sammen. Alle ved at Støvring er hovedmagneten i Rebild Kommune, alle ved at de eneste to steder folk de gider at bo, det er Skørping og Støvring, og alle ved at Støvring er en magnet for erhvervslokalisering, og alle vil gerne at Haverslev-erhvervsområdet er sikret udvidelsesmuligheder, sådan at man kan placere erhverv af alle mulige forskellige slags langs med motorvejen og motorvejstilkørslen et stykke mellem Støvring og Haverslev så det, jeg kan under ingen omstændigheder forestille mig nogen konflikter omkring den fysiske planlægning i Rebild Kommune.

7) Hvilke styrker og svagheder får Rebild Kommune? Hvad tilfører de forskellige kommuner af positive og negative emner?

Os: Hvis vi så ser på styrker og svagheder i Rebild Kommune, hvis man ser på alle tre kommuner tilsammen, hvad synes du så, det kan være?

Finn: Rebild Kommune er jo en underlig størrelse, der er jo ikke befolkningsgrundlag nok, til de opgaver som øjensynligt bliver lagt i de nye kommuner. Den er alt for lille, jeg vil under ingen omstændigheder citeres for det her .....

Os: Nej, vi har også fulgt meget med inde på Nørager Kommunes hjemmeside, der har de jo haft sådan et debatforum i forbindelse med folkeafstemningen. Der kunne vi ligesom godt forstå på det, at det var jo enten øst eller vest, og da de så ikke kunne komme til den kommende Mariager Fjord Kommune.

Finn: Så er det. Så det bliver spændende om Støvring, sludder, Rebild Kommune kan magte de opgaver, der bliver lagt.

Os: Men du mener kommunen er for lille, befolkningsgrundlaget.

Finn: Vi er jo ikke på 30.000, og vi skulle ha været 50.000, for at det batter noget, men så kan man så sidde og filosofere lidt over udspillet til kommunalreformen i det hele taget. I stedet for at lade diverse byråd selv ævles og kævles om det, så kunne man jo have trukket nogle principielle streger fra centralt hold og sagt: ”Der bliver Vesthimmerlands Kommune”, så er den skid slået. I stedet for det pjat her.

Os: Hvis man så ser på Rebild Kommune, og den kommer til at ligge op af Aalborg Kommune, tror du, altså erhvervsmæssigt at i kan fastholde den udvikling der er, eller nu mest i den nuværende Støvring Kommune, eller tror du, det er noget Aalborg Kommune trækker til?

Finn: På nuværende tidspunkt der viser erfaringen jo, at Støvring kan hente arbejdspladser til sig i et fornuftigt omfang, eller på den anden side set, så er den politiske holdning jo, den synes jeg er ganske fornuftig, den er jo at et samarbejde i region Aalborg sammenhæng, i kender godt den

der klub af 13 kommuner omkring Aalborg, som har arbejdet sammen i erhvervsmæssig henseende i bred forstand. Der er den utalte politiske holdning, det er jo at en arbejdsplads i området er bedre end ingen arbejdspladser, politisk udadtil der konkurrerer man ikke om arbejdspladserne, jeg tror som heller ikke, man gør det indadtil i særlig væsentlig omfang. Jeg tror ikke på, hvad skal man sige at kommunalreformen afstedkommer en eller anden form for konkurrence om arbejdspladser mellem Rebild Kommune og Aalborg Kommune, det tror jeg ikke på, og jeg tror egentlig dybest set at de erhvervsdrivende, de er hamrende ligeglade med hvor kommuneskellet er, det de går efter, det er hurtig sagsbehandling i relation til offentlige myndigheder og en fornuftig infrastruktur, så man kan komme til og fra virksomheden både med vare og en selv. Det handler nok lige så meget om, at man set fra dets offentlige side, vil pleje de mennesker, der får deres arbejdsplads på den pågældende virksomhed. Børnepasning og fornuftige skoler og fritidstilbud og kulturtilbud osv. Det er sådan noget der trækker virksomhederne. Så jeg kan ikke se nogen konfliktpunkter eller konkurrencepunkter.

8) Hvordan vil i rent planlægningsmæssigt sammenkøre de tre kommuner; Støvring, Skørping og Nørager? Hermed tænkt på, hvordan i administrativt vil planlægge for Rebild Kommune? Vil I få hver jeres område?

Os: Det er det, det har du jo sådan set også svaret på, hvordan i sådan rent planlægningsmæssigt vil sammenkøre de tre kommuner?

Finn: Det ved vi ikke, det ved vi jo ikke noget om, det har vi ingen ideer om. Det kan da godt være, der er nogle af de andre, der har gjort sig nogle tanker, jeg har ikke.

BILAG D

INTERVIEW MED NØRAGER KOMMUNE

Interview af Jane Bech i Nørager Kommune

1) Hvad er Nørager Kommunes styrker og svagheder?

Jane: Ja men altså, vi er jo godt beliggende, kan man sige. Nørager Kommune ligger lige ved motorvejen. Så rent infrastrukturæssigt er det jo fint beliggende, hvis man ser på udviklingen af erhvervsområder og bosætning i forhold til; vi ligger jo sådan set placeret, så det er centralt, både for folk der kommer sydfra, og folk der kommer nordfra, og vi har også eksempler på folk, hvor den ene arbejder i Aalborg, og den anden arbejder i Århus, og så vælger de at bo i Nørager Kommune. Så på den måde kan man sige, at vi jo har infrastrukturen som styrke, altså motorvejen.

Vi har også vores, selvom amtet ikke altid er lige enige med det, så har vi jo vores erhvervsområder i Haverslev, og der håber vi jo på at; i regionplanen der har de udlagt Haverslev, altså tidligere der har; som det er nu, der er både Nørager og Haverslev kommunecentre, vi er faktisk en af de få kommuner, der har to kommunecentre. I den nye regionplan der har de forestillet sig, amtet, det tror jeg ikke, de kommer, det håber jeg ikke, de kommer af sted med, og der har de nedgraderet både Haverslev og Nørager til lokalbyer, dvs. der kan ikke være nogen udvikling over de der 5-10 ha, og i den seneste planperiode, altså den planperiode amtet regner med, der har vi haft en udvikling i Haverslev på 21 ha og en i Nørager på 9 ha, altså forbrug, og derfor mener vi jo hvert fald som minimum, at Haverslev den skal opgraderes til områdeby, men det har i sikkert også hørt en hel masse om i Støvring.

Så altså de fordele vi har, det er bl.a. vores beliggenhed og dermed vi har et, hvad skal man sige, et potentiale for at have et godt erhvervsområde, som vi allerede har i Haverslev, men som kan udbygges og gøres større også op mod Støvring, altså forinden af vores erhvervsområde, det er faktisk Støvring Kommune i dag. Det er jo et logisk sted. Og så har vi jo den der fordel med, at

det er centralt og godt at bosætte sig, hvis man nu f.eks. godt vil bo lidt på landet men stadigvæk være tæt på tingene. Ja så har vi naturen, ja det var nok det vi har. Ja råstoffer har vi også, men man kan sige at på både erhverv og bosætningsområdet, der kan vi hovedsageligt tilføre noget. Skal jeg bare svare på det næste spørgsmål? Eller skal jeg vente på at i spørger?

Os: Ja det må du godt, det kommer ikke så nøje.

2) Hvor ligger planlægningsudvalget i Nørager Kommunes organisationsdiagram? Hvilken indflydelse har de?

Jane: Jeg har ikke noget organisationsdiagram, men som det er, så rent formelt, så er Planlægningsudvalget Økonomiudvalget, men det tror jeg det er i de fleste kommuner. Men sådan kører vi faktisk ikke her, fordi vi kører sådan her, at når vi har lokalplaner og kommuneplaner og kommuneplanstrategier, ja alt muligt indenfor planlægningen så kører vi det gennem Udvalg for Teknik og Miljø, som så laver en indstilling til Økonomiudvalget, som så laver en indstilling til Kommunalbestyrelsen. Så principielt jo, Økonomiudvalget er formelt Planlægningsudvalget, men alt planlægning kører gennem Udvalget for Teknik og Miljø. Og det er også planlægning, nu ved jeg ikke om i har været i Skørping endnu?

Os: Nej ikke endnu.

Jane: Planlægningen er også organisatorisk placeret i Teknisk Forvaltning, og f.eks. i Skørping der ligger det som en statsfunktion under Borgmesterkontoret. Det gør det ikke, altså her er det også organisatorisk placeret i Teknisk Forvaltning, det er os der har, ja. Nu må i sige hvis jeg skal svare mere. I skriver hvilken indflydelse det har, det ved jeg sorme ikke rigtig om, jeg vil svare på, altså hvad mener i med det? Hvad indflydelse det har? Økonomiudvalget?

Os: Det er jo også i kraft af hvor de ligger, om de ligger højt oppe i diagrammet.

Jane: Altså, politikere har den indflydelse, at vi laver et materiale, vi fremlægger for dem, og så er det jo, de har nogle ideer og input, vi så indarbejder, men det er også meget det materiale, de tager stilling til, som kommer fra forvaltningen, og så deres ideer og input der indarbejdes, og vi selvfølgelig lytter til, vi kan jo godt fornemme, når man har været her et stykke tid, så kan man godt fornemme hvilken vej de vil.

3) Hvordan markedsfører Nørager Kommune sig? – Hvordan skal Rebild Kommune markedsføres?

Jane: Hvordan vi markedsfører os.

Os: Om i gør noget specielt?

Jane: Jamen det gør vi da. (henter små poser med frø i). For 10 år siden der var der nok ikke ret mange, der vidste, hvor Nørager Kommune var, hvis man spurgte dem, og der var også måske heller ikke så mange der vidste, at Haverslev det hørte til Nørager Kommune, fordi de fleste vidste hvor Mac Donalds var, men de vidste ikke de lå i Nørager Kommune, og det har vi så gjort en hel masse ud af også for rent bosætningsmæssigt, for vi vil gerne sælge nogle byggegrunde, og vi synes selv, vi har meget at byde på, så vi tager på messe. Vi tager på messe om efteråret, det har vi hvert fald gjort indtil nu, nu er det jo så lidt usikkert, fordi nu er vi jo en ny kommune. Vi tager til noget der hedder boligmesse, "Gør din bolig bedre" i Aalborg Kongres og Kulturcenter om efteråret, og om foråret har vi et par gange været på forårsmesse, og der prøver vi jo så, at markedsføre os med byggegrunde og vores natur og hvad vi kan byde på, skoler, kultur, altså alle de ting vi nu mener, vi har, vi kan byde på, pasningsgaranti, store institutioner, ja alle de ting. Så det gør vi for at markedsføre os.

Så annoncerer vi selvfølgelig også en gang i mellem, det skal hver kommune jo, de skal jo annoncerer en gang om året i hvert fald. Så har vi vores hjemmeside, den er lige under renovering, men der markedsfører vi os jo også. De fleste gør, eller det gør alle andre jo også. Altså, det er hvert fald det vi gør på det bosætningsmæssige område.

Så markedsfører vi os jo også, fordi vi er medlem af noget der hedder Himmerlands Udviklingsråd på erhvervssiden, og derigennem markedsfører vi os jo også som erhvervskommune, og så har der også været noget, der hedder Destination Himmerland, det findes ikke mere, men det var på det turistmæssige område, og dette er så opløst nu, men der markedsførte man sig så. Nu kører der noget i gennem, noget der hedder, nu har jeg ikke noget med det at gøre, Sydhimmerlands Museum, eller sådan noget, sådan noget samarbejde, projektsamarbejde. Vi har jo noget der hedder Boldrup museum, der ligger her. De har også nogle fæstninger og halløj. Så alle de der turistattraktioner der, de markedsfører på den måde. Ellers så kan man jo sige, at alle de virksomheder der ligger de markedsfører jo også kommunen, mere eller mindre. Altså, vi har et stort mejeri, der er meget kendt for at lave en helt fantastisk fetaost, som er blevet Danmarks, jeg ved ikke engang, om det er Danmarksmeter. De er blevet et eller andet stort, og vi har en bager, der er blevet Danmarks bedste bager, og jo på denne måde kan man sige, at vi markedsfører os, og så brochuremateriale, det udarbejder vi selv i forvaltningen, og sådan noget som det der (poser med frø).

4) Hvordan så Nørager Kommunes strategier ud for 10-20 år siden – harmonerer de med virkeligheden, sådan som kommunen ser ud i dag?

Os: Det næste det er sådan mere med, de planer i havde år tilbage, er det blevet ført ud i virkeligheden, er det noget der harmonerer med hvordan kommunen ser ud i dag?

Jane: Ja det gør det for en stor dels vedkommende. Det er klart, man har nogle planer om, og man har nogle områder udlagt, at der kunne man forestille sig, der skulle være boligudvikling, og der skal være noget andet udvikling. De bliver selvfølgelig revideret hen af vejen altså, vi kan sige Haverslev, der havde vi et område udlagt til boligformål, og da vi så skulle til at byggemodne derude, så fandt vi ud af, at der måske var et andet sted, der var meget mere hensigtsmæssigt og meget mere attraktivt, så på den måde piller vi et ud, og sætter et andet ind. Jeg vil sige hovedprincipperne i det, følger vi, men det er klart, der sker jo ændringer, der sker også ændringer i samfundet, og pludselig så er der måske en stor virksomhed, som vil etablere

sig et sted, og så kan man rent planlægningsmæssigt gøre sådan, at det er mere hensigtsmæssigt. Nu har vi også en golfbane til at være hernede, den var selvfølgelig ikke med for 10 år siden. Der kommer jo noget nyt, men jeg synes ikke, at der er helt radikale ændringer. Nu er det jo så heller ikke så stor en kommune, der skal meget mere til før der sker radikale ændringer end i Aalborg. Jeg tror ikke måske at de vidste, eller det kan godt være de vidste for 10 år siden, ik for 20 år siden, at der skulle være City Syd, vel. Der er sådan mere andre faktorer, der spiller ind i sådan en stor kommune.

5) Gøres der noget for at bevare et harmonisk byliv i de mindre landsbyer i Nørager Kommune, eller ligger udviklingspotentialiet hovedsagligt i Nørager by? Hvordan skal udviklingen ske i Rebild Kommune?

Os: Det er mere med om udviklingen, om i har de små eller landsbyerne med, altså kommunen består jo af mange små landsbyer?

Jane: Ja det har vi, meget, den består faktisk kun af landsbyer i større eller mindre grad, men de små landsbyer dem har vi også med. Vi har lige lavet en landdistriktspolitik, der lige er blevet vedtaget, og vi gør meget f.eks. at lave byfornyelse, byforskønnelse i landsbyerne. Vi har noget der hedder en landsbypulje, hvor vi gir landsbyerne et beløb årligt, og så har vi et puljebeløb de kan søge, og det er faktisk folk fra, en fra hver landsby der sidder i det der landsbyråd plus en fra forvaltningen, en politiker, og som så, hvor de kommer med deres ønsker og så siger: ” Vi vil gerne ha et stort blomsterbed, hvor vi kan mødes omkring”, og nogle andre vil måske gerne have nogle bænke, og nogen tredje vil have en petanbane eller hvad det kan være, og så sidder man og snakker der, og siger: ”Okey, hvis i har så godt et projekt, så får i måske 50.000, så nøjes vi med 10.000 i år, til det vi gerne vil”. Så på den måde gør vi meget for at støtte landsbyerne, og så har vi, altså, både i Nørager og Haverslev er jo egentlig også landsbyer, kan man sige, der har vi lavet byfornyelsesprojekter og pladser og sådan noget, vi har renoveret, og vi er i gang med Mejlby, det er den der man lige kører igennem, når man kommer, hvis man kommer fra Haverslev af, der er vi også i gang med et større projekt, der skal laves noget byforskønnelse og byfornyelse og noget trafikregulering, og det er så vores håb, at vi også kan komme til at lave

noget i de andre mindre byer i kommunen, og så skal jeg sige, der er også meget aktive borgere i de fleste, der er meget aktive borgerforeninger i de fleste små landsbyer, og mange steder gør de faktisk selv en hel masse, selvfølgelig er der noget af de skal de ind og spørge om, om de må, men altså de gør selv en masse ting og laver naturlegepladser, og der bliver faktisk gjort meget.

Der er også sådan nogen, hvad hedder det, forsamlingshuse, der fungerer rigtig godt i de fleste landsbyer, og når du siger, om udviklingspotentialer hovedsageligt ligger i Nørager by, så vil jeg sige, det er jo så, det er jo så svært at sige i sådan en lille kommune at, ja, der kommer politikerne, de vil gerne tilgodese lidt det hele, men i og med jeg siger, det er Haverslev vi satser på bliver områdeby, så er det nok Haverslev som vi egentlig har mest potentialer i og Nørager ikke ret meget, og sådan har det nok været hele tiden, det er nok det med, at vi er en lille kommune, så er det svært at sige, at det er den, men det er den, der ligger bedst for udviklingen. Så selvom vi søger større udviklingsmuligheder i Nørager i regionplanen, så søger vi ikke status ændret, det gør vi på Haverslev.

6) Hvordan vil I udvikle den nye planstrategi for Rebild Kommune?

a. Se på ældre strategier?

b. Starte fra bunden?

Os: Så det næste spørgsmål går så mere på den nye Rebild Kommune, hvordan du tror?

Jane: Jeg spekulerer på, hvad de har sagt i Støvring Kommune. Nu er det jo en planlægger, der har udtalt sig, ja det er jeg også, men det er ikke det, jeg sidder og laver jo. Jeg tror da ikke, man vil starte helt fra bunden, fordi det er da klart de, de personer der har siddet og arbejdet i den kommune, de har jo et kendskab, som ingen andre nødvendigvis kan ha. Så man vil da se på, hvad ligger der, og hvad har man af ideer, og hvordan vil det passe sammen?

Nu er det jo ikke sådan, at det er en stor klump, der skal køres sammen, fordi Nørager er jo stadigvæk uafhængige landsbyer, de har også uafhængige byer der, men selvfølgelig skal det koordineres, for man kan jo ikke satse både til høje og venstre, for det kan jo være, at i og med

det bliver en større kommune, siger man; Det er slet ikke hensigtsmæssigt, at der overhovedet ligger noget erhverv i f.eks. Skørping, det er meget mere hensigtsmæssigt, at vi siger at vi bare dropper det. Der skal kun være kultur og bosætning, og så skal erhvervet måske kun lokaliseres i Haverslev og Støvring, altså, hvor man siger, at man piller Skørpings erhvervsarealer ud, det skal jeg da ik kunne sige, at man ikke gør. Det er ikke sådan, jeg har spekuleret vildt dybere over det, men jeg tror da, man vil se på, hvad ligger der, og hvordan får vi det arbejdet sammen til noget, der fungerer, og så er der jo de her politikere, det er deres målsætninger, vi ved jo ikke hvem der kommer, og der kommer lidt af hvert fra hver kommune, og det er jo deres målsætninger og deres visioner, der skal ind i en kommuneplan, så det er meget svært at sige, hvad de lige ligger vægt på.

Os: Jeg troede egentlig, det var planlæggerne, der lavede de der målsætninger som er i kommuneplanerne!

Jane: .....Det skal jeg ikke citeres for. Nej men altså man kan fornemme, når man holder, det gør vi hvert fald altid, sådan et planseminar, når vi går i gang med at lave en plan, og så siger vi: ” Vi har den her kommuneplan”. Nu starter man jo ikke fra bar bund, for man har jo noget, og vi forestiller os måske at tage de og de temaer op, og det er ja, så skriver man en målsætning, så man synes den er. Nogen gange synes de ikke helt, de retter lidt i den, men de fleste gange synes de jo også, det lyder fornuftigt, for vi skriver jo på noget der er fornuftigt.

Os: Det er vel også planlæggerne, der har lavet undersøgelserne, og sidder med det til dagligt, er det ik?

Jane: Det er det jo, men der kommer nogle gange nogle ting ind, altså, vi laver jo nogle gange også noget, hvor vi tænker, ok det synes vi måske ikke var en god ide rent planmæssigt, det kan jo være noget med en erhvervsvirksomhed, som skal fremmes eller, ja der kommer nogle gange politiske ting ind, hvor man tænker ok, så får vi det ind i planlægningen, men det er da os, der

sådan serverer de fleste ting, men vi kan godt sidde og lave planlægning for noget vi ikke synes, sån er det, det kan man ikke komme udenom, men de fleste gange kommer det herfra.

7) Hvilke fordele og ulemper får Rebild Kommune? Hvad tilfører de forskellige kommuner af positive og negative emner?

Os: Ja så er der så hvilke fordele og ulemper, du ser at den nye Rebild kommune vil få, altså det er sån vi tænker på både Støvring, Skørping og Nørager, hvad de store fordele vil blive og de store ulemper, hvis der kommer sådan nogle?

Jane: Jamen altså de store fordele er jo, at man kan sige, at man får alt ting koblet sammen, man kommer tæt. Støvring er jo en slags forstad til Aalborg, og det er Skørping jo også, så vi kommer tættere på, og bliver sån en forstad, og man kan sige, det er jo bosætningsbyer, og der er erhvervsudviklingsmuligheder, og Skørping de har jo meget kultur, og er kendt meget på natur og vi får store naturområder, Rold skov og Rebild bakker får vi jo også, det får vi jo også i kommunen.

Jeg tror det bliver en stærk kommune, for det første ligger den lige ned langs motorvejsaksen, den har naturområderne, og den har bosætnings og erhvervsudviklingsmuligheder, så det synes jeg helt bestemt, er en stærk kommune, også hvis man ser i forhold til måske andre konsultationer, der kunne ha kommet eller sket. Jeg kan sådan set ikke se nogle ulemper, det er klart, at ulemper vil der altid være ved den her strukturreform i form af geografiske afstande, man kan jo ikke komme udenom, at nu der har f.eks. en materielgård, der er jo noget langt at køre til Terndrup og slå græs, ik, så man vil stadigvæk skulle ha de her ..... funktioner og. Altså, nogen kommuner vil få helt ekstremt langt fra den ene ende af kommunen til den anden, det er ikke så meget Rebild Kommune men andre kommuner, ik. Så må man sige, det er nok det, jeg ser som ulempe, det er der her. På Sjælland der havde de jo en masse små bykommuner der egentlig havde enormt mange indbyggere, men der var ikke ret meget geografisk areal, de får stadigvæk nogle små enheder, som er let overskuelige. Herovre i det billige Jylland får vi nogle

heftige geografiske udstrækninger, men det er nok også det eneste, som jeg ser som en ulempe, det tror jeg.

8) Hvordan vil i rent planlægningsmæssigt sammenkøre de tre kommuner; Støvring, Skørping og Nørager? Hermed tænkt på, hvordan i administrativt vil planlægge for Rebild Kommune? Vil I få hver jeres område, eller vil i f.eks. I, medarbejderne i Nørager Kommune, også få indflydelse på hvordan de skal planlægge i eksempelvis Terndrup?

Os: Ja spørgsmål otte der, det er sån mere, om du tror, at i stadigvæk vil være delt i jeres planlægning, eller det hele det bare vil blive slået sammen når i skal planlægge for kommunen?

Jane: Altså, du tænker på, at der vil sidde nogen og lave for den region der hedder Støvring, og den der hedder Skørping og den ..?

Os: ja altså om, det du f.eks. sagde med materielgården, at det vil blive delt op, om man kan forestille sig det bliver sådan jamen at..

Jane: Jeg ved ikke om materielgården, nej jeg tror ikke, materielgården nødvendigvis vil blive delt op. Jeg tror der bliver en overordnede leder af materielgården, jeg tror bare, man bliver nød til at have enheder og sige: ”Du møder i Terndrup om morgen”, og jeg tror ikke, at, jeg tror da også, det vil blive sådan at planlægningen, det er samlet, jer tror da også, jeg vil da håbe, ellers kan jeg slet ikke se formålet med nogen strukturreform, hvis planlæggerne ikke kommer til at sidde sammen, fordi så får de noget mere fagligt støtte og altså sådan nogle små kommuner, de er jo sårbare, vi har en planlægger, og så har de så mig, som selvfølgelig også kan planlægge, fordi jeg er uddannet til det, men altså man er sårbar i en lille kommune ik, der er en af hver, så jeg vil da sandelig synes og håbe på at, jeg kan jo ikke vide det, for det er den nye kommunalbestyrelse der beslutter, og vi har jo ikke lavet nogen organisation, og ved ikke hvad vi forskellige kommer til, men jeg vil da håbe, selvfølgelig kommer det tekniske område, og hermed planlægningen til at sidde samlet.

Os: Det var også det Støvring sagde.

Jane: Nå så har jeg ikke sagt noget, det var da ikke så godt, hvis vi startede med at blive uenige. Så det håber jeg. Så dermed når der står, om medarbejderne i Nørager Kommune også vil få indflydelse på planlægningen i Terndrup. Ja det synes jeg da, de skal, for det er jo ikke, altså, for det første så er der nok ikke så mange af os, der bor der hvor vi arbejder, så det er jo ikke sådan, at man ejer Terndrup, fordi man nu arbejder med det. Det kunne jo godt være, at det er fint nok, at der kommer nogle nye øjne på. Man vil måske dele det op, ligesom man gør i større kommuner og sige, der måske en der laver meget lokalplaner, og så er det for hele kommunen, og så er der en der laver noget andet.

Os: Altså sådan mere på arbejdsområde end geografisk.

Jane: Ja

Os: Hvor mener du det nye kommuncenter skal være?

Jane: Jeg ved godt, hvad de har sagt i Støvring. Altså, jeg tror ikke, man starter med at nedlægge, altså sån hvert fald politisk ikke lagt op, man starter ikke med at nedlægge de tre administrationsbygninger eller kommunekontorer. Man bibeholder dem, så tror jeg så, at man i stedet for, jeg ved det jo igen ik, fordi at jeg ved jo ik, hvordan politikere tænker, men så forestiller jeg mig lidt, at de siger, der er et hvor hovedadministrationen og socialområdet, det fylder jo meget, er, og et hvor det tekniske område er placeret, og så tror jeg de tænker, tror, at der skal være sådan nogle servicecentre, hvor der så kommer til at sidde noget personale fra teknisk, noget fra social og sådan noget, på alle tre, og det ved jeg ikke, hvordan de vil få til at funk, fordi et er, hvis det foregår i et større rådhus, hvor der sidder nogle fra de forskellige samlinger der svarer på spørgsmål, men at tage en eller to personer fra en forvaltning, og rykke ud til at sidde for sig, og som egentlig skal svare på alt fra byggesager, planlægning, rottebekæmpelse, alt muligt, hyrevogn, det ved jeg ikke hvordan, men jeg kunne forestille mig, det er hvert fald, hvad jeg har fornemmet.

Også hvis man ser på hvor, der er nok ingen tvivl om, at det ligger vi jo heller ikke vægt på fordi det støtter vi jo også, at Støvring skal have status som hovedby i kommunen, men alt andet ville være ulogisk, den ligger i centrum, og det er også den største, men derfor kan Teknisk Forvaltning godt ligge i Nørager eller i Støvring eller i Skørping eller i Terndrup, det tror jeg ikke sådan, der er lagt fast på, altså for mig var nemmest hvis det lå i Støvring, for jeg bor i Aalborg, men det tror jeg ikke, jeg har nogen indflydelse på. Så det tør jeg ikke sige, hvor det kommer til at ligge henne, men som hovedby bliver det jo nok Støvring.

Os: Nåh men det var bare, de er jo begyndt at slås lidt om det i Vesthimmerlands kommune. Det var bare med hvordan?

Jane: Ja, de har vel også fundet ud af hvem, der skal være hvad, de har lavet afdelinger efter hvem der nu er.

Os: Det var bare om der var sån enighed?

Jane: Ja men det tror jeg, det kan der nemmere blive her end i Vesthimmerland, men det har ikke så stor betydning egentlig, men det ville da være hensigtsmæssigt, at man på et tidspunkt samler det, men de der gamle mennesker, de vil jo få langt. Altså, vi har stadig mange mennesker, der kommer ind på rådhuset, og de vil jo få langt, hvis de skal til Terndrup, specielt .....sager og byggesager.

BILAG E

BILAG F

BYROLLEBESKRIVELSER

Egnscenter (2001):

- Varieret beskæftigelsesudbud
- Tilregnes oplande af en størrelse, der giver mulighed for placering af dele af den overordnede serviceforsyning.

Egnsby (2005):

- Fastholde erhvervsspecialiseringer, som hovedbyerne ikke kan integrere.
- En betydelig erhvervsvækst er ikke sandsynlig, men de eksisterende arealer kan genanvendes og kvalitetsforbedres.
- Skifter fra tidligere tiders købstads- og erhvervsbypræg til mere specialiserede og kvalitetsorienterede bosteds-, fritids- og servicebyer.
- Attraktivt bosætningssted for arbejdskraft til Aalborg.
- Overordnet service, indkøbsmuligheder og almene uddannelser.

Kommunecenter (2001):

- Fastholde funktioner, der giver dem karakter af et center for hele kommunen eller en større del heraf.
- Skal indeholde folkeskole med overbygning.
- Godt udbygget arbejdsmarked.
- Mulighed for varierede bosætningsformer.

Områdeby (2005):

- Velfungerende lokalsamfund, daglig service, børnepasning, sport, indkøb, grundskole/folkeskole.
- Lokalt erhvervsliv, bosætningsbyer.

- Opretholde attraktiviteten for den daglige service, og som attraktive bo- og levesteder samt som forsyningsbyer for et mindre opland/område.
- Der bør ikke satses på egentlig erhvervsudvikling, udover løbende fornyelse af service og butiksudbud, samt liberal service og handel for lokalområdet medmindre, der er betydelige aktive erhvervsmiljøer, der realistisk kan understøttes.
- Udlægges mindre erhvervsområder til udvikling af lokale servicetilbud.
- Fokuseres på genanvendelse og kvalitetsforbedring af eksisterende udnyttede eller nedslidte arealer.

Lokalcenter (2001):

- Fastholde eller udbygge private og offentlige servicetilbud i lokalområdet.
- Den mindste byenhed der kan modtage byvækst.

Lokalby (2005):

- Udvikling for at fastholde det eksisterende serviceniveau og løbende vedligeholdelse af byens kvaliteter.
- Byer der er afhængige af arbejdspladser og servicetilbud i andre byer.
- Udlæg af små erhvervsområder til lokale initiativer.
- Omdannelse og fornyelse af de centrale boligområder og evt. udlæg af nye mindre boligområder.